

ТИПТІК ОҚУ БАҒДАРЛАМАСЫ

(Жоғары кәсіптік білім)

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ АЗАМАТТЫҚ ҚҰҚЫҒЫ (ЕРЕКШЕ БӨЛІМ)

5B030200 «Халықаралық құқық»
бакалавриат мамандығы бойынша

3 несие

Қазақстан Республикасының білім және ғылым министрлігі
Астана
2017

АЛҒЫ СӨЗ

1. «Құқық» мамандықтар тобы бойынша оқу-әдістемелік секциясымен, «КАЗГЮУ Университеті» АҚ-ның Заңгерлерді бағалау және сертификатау бойынша бюросының қолдауымен **ДАЙЫНДАЛҒАН ЖӘНЕ ЕНГІЗІЛГЕН.**
2. Республикалық жоғары және ЖОО кейінгі білім беру оқу-әдістемелік кеңесінің 2016 жылғы 30 шілдедегі хаттамалық шешімімен **БЕКІТІЛГЕН ЖӘНЕ КҮШІНЕ ЕНГІЗІЛГЕН.**
3. **АЛҒАШҚЫ РЕТ ЕНГІЗІЛГЕН.**
4. Типтік оқу бағдарламасы Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2012 жылғы 23 тамыздағы №1080 қаулысымен бекітілген мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарттарына сәйкес әзірленген және Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2013 жылғы 16 тамыздағы №343 бұйрығымен бекітілген 5В030200-«Халықаралық құқық» мамандығы бойынша «Жоғары білім берудің типтік оқу жоспарымен» әзірленді.

«Құқық» мамандықтары тобының оқу-әдістемелік бірлестігінің рұқсатынсыз бұл бағдарламаны көбейтуге және таратуға болмайды.

МАЗМҰНЫ

I. Түсіндірме жазбасы	4
II. Дәрістер тақырыбы	7
III. Тәжірибелік (семинар) сабақтарының тақырыптары	37
IV. Ұсынылатын әдебиеттер тізімі	58
V. Үлгілік оқу бағдарламасының авторлары	66

I. Түсіндірме жазбасы

Азаматтық құқық жалпы және ерекше бөлімдерге бөлініп оқытылады. Бұл үлгілік оқу бағдарламасы «Қазақстан Республикасының азаматтық құқығы (ерекше бөлім)» пәніне арналған. Азаматтық құқық жеке құқық саласында орталық орынға ие және Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексінің 1 бабында сипатталғандай, реттеу пәніне тауар-ақша қатынастары және қатысушылардың теңдігіне негізделген өзге де мүліктік қатынастар, сондай-ақ мүліктік қатынастарға байланысты мүліктік емес жеке қатынастар жатады.

Азаматтық құқықтық қатынастардың негізгі бөлігін нарықтық экономиканың іргетасы болып табылатын және қоғам өмірінің барлық саласында кезігетін тауар-ақша қатынастары және қатысушылардың теңдігіне негізделген өзге де мүліктік қатынастар құрайды. Осы себепті, жоғарыда аталған қатынастарды реттейтін азаматтық құқықтың рөлі мен маңызы арта түсуде.

Азаматтық құқықтың ерекше бөлімі шарттан және шарттан тыс туындайтын міндеттемелердің жекелеген түрлерін құқықтық реттеуге арналған. Азаматтық кодекстің ерекше бөліміндегі азаматтық-құқықтық міндеттемелерді шартты түрде келесідей төрт топқа жіктеуге болады:

1. мүлікті меншікке беру жөніндегі міндеттемелер (мысалы, сатып алу сату, айырбас, сыйға тарту);
2. мүлікті пайдалануға беру жөніндегі міндеттемелер (мысалы, мүлік жалдау, лизинг, прокат);
3. жұмысты атқару жөніндегі міндеттемелер (мердігерлік шарты);
4. қызмет көрсетуге байланысты міндеттемелер (мысалы, тасымалдау шарты, көлік экспедициясы, сақтандыру, сақтау).

Жоғарыда көрсетілген міндеттемелерден тыс АК ерекше бөліміне келесілер енеді: зиян келтіру салдарынан туындайтын міндеттеме, интеллектуалдық меншік құқығы институты, мұрагерлік құқық, халықаралық жеке құқық (өз алдына жеке пән болып табылады).

Пәннің мақсаты: студенттердің азаматтық құқықтың ерекше бөліміне енетін институттардың негізгі ережелерін меңгеруі және азаматтық кодекстің ерекше бөлімін жалпы бөлімнің ережелерімен, сондай-ақ азаматтық айналымда туындайтын қатынастарды реттейтін өзге де нормативтік құқықтық актілердің нормаларымен үйлестіре білуі пәннің мақсаты ретінде алынды.

Пәннің міндеттері: студенттерді азаматтық құқықтың ерекше бөлімінің негізгі институттарымен, шарттардың жекелеген түрлерімен (сатып алу сату, айырбас, сыйға тарту, тауар жеткізілім және т.б.), деликтілік міндеттемелер, интеллектуалдық меншік құқығы, мұрагерлік құқық туралы негізгі ережелермен таныстыру пәннің міндеттері ретінде алынды. Сондай-ақ азаматтық құқық бойынша тәжірибелік есептер шешу мен азаматтық заңнаманың нормаларын құқықтық талдай білу дағдыларын қалыптастыру да көзделуде.

Алдын ала оқылатын пәндер: Мемлекет және құқық теориясы, Рим құқығы, Қазақстан Республикасының азаматтық құқығы (жалпы бөлім).

Кейін оқылатын пәндер: Кәсіпкерлік құқық, Халықаралық жеке құқық.

Студенттер «Қазақстан Республикасының азаматтық құқығы (ерекше бөлім)» пәнін оқығаннан кейін **білуі тиіс**

шарттық және өзге де міндеттемелердің жекелеген түрлері жөніндегі негізгі ережелерді; мүлікті меншікке және пайдалануға беру жөніндегі міндеттемелерді; жұмысты орындау жөніндегі міндеттемелерді; қызмет көрсету жөніндегі міндеттемелерді, шарттан тыс (деликтілік) міндеттемелерді және өзге де азаматтық-құқықтық міндеттемелерді; мұрагерлік құқық, интеллектуалдық меншік құқығы жөніндегі негізгі ережелерді.

келесі дағдыларды меңгеруі қажет -

қолданыстағы азаматтық заңнаманың нормаларын қолдана және түсіндіре алуы қажет, азаматтық кодекстің ерекше бөлімінің нормаларын жалпы бөлімнің нормаларымен сондай-ақ азаматтық айналымда туындайтын қатынастарды реттейтін өзге де нормативтік құқықтық актілердің нормаларымен үйлестіре алуы тиіс.

Пәнді оқу процесі **келесідей дағдыларды** қалыптастыруға бағытталған: жалпы мәдени дағдылар (МК):

- өзінің болашақ кәсібінің әлеуметтік маңыздылығын сезінуі, қажетті кәсіби құқықтық санасы жеткілікті деңгейде болуы тиіс;
- өзінің кәсіби міндеттерін адал атқаруы, заңгердің этика принциптерін сақтауы қажет;
- ойлау мәдениетін игеруі тиіс, ақпаратты жинақтауға, талдауға, қабылдауға сондай-ақ мақсат қоя білуге және оған қол жеткізуге қауқарлы болуы тиіс;
- ойын ауызша және жазбаша логикалық дұрыс, дәйекті және ұғынықты жеткізе білуге қабілетті болуы тиіс;
- өзін ұстау мәдениетін игерген болуы тиіс, әріптестерімен бірлесіп қызмет етуге, ұжымда жұмыс істеуге әзір болуы қажет;
- жемқорлыққа жол ашатын мінез-құлыққа төзімсіз болуы тиіс, құқық пен заңға құрметпен қарауы қажет;
- өзін-өзі дамытуға, өзінің біліктілігі мен шеберлігін дамытуға талпынуы тиіс;
- әлеуметтік және кәсіби міндеттерді шешу барысында әлеуметтік, гуманитарлық және экономикалық ғылымдардың негізгі ережелерін және тәсілдерін қолдана білуге қауқарлы болуы қажет;
- әлеуметтік маңызы бар елеулі мәселелер мен процесстерді талдауға қуатты болуы тиіс;
- заманауи ақпараттық қоғамды дамытудағы ақпараттың мәні мен маңызын түсінуге қабілетті болуы тиіс, бұл процесс барысында туындайтын қауіптерді ұғуы қажет, ақпараттық қауіпсіздіктің соның ішінде мемлекеттік құпияны қорғаудың негізгі талаптарын сақтауы керек;
- ақпаратты алудың, өңдеудің, сақтаудың негізгі тәсілдері мен құралдарын игеруі керек.

Кәсіби дағдылары (КД):

Заң шығару қызметінде:

- өзінің кәсіби қызметі бойынша нормативтік құқықтық актілерді әзірлеуге қатысуға қабілетті болуы тиіс;

құқық қолдану қызметі саласында:

- дамыған құқықтық сананың, құқықтық ойлау қабілетінің және құқықтық мәдениетінің негізінде кәсіби қызметін жүзеге асыруға қабілетті болуы қажет;
- құқық субъектілерінің заңнама талаптарын сақтауын қамтамасыз етуге қабілетті болуы қажет;
- шешім қабылдау мен заңи әрекеттерді жасау кезінде заң талаптарын дәлме-дәл сақтауға қабілетті болуы қажет;
- өзінің кәсіби қызметі барысында материалдық және процессуальдық құқықтың нормаларын жүзеге асыруға, нормативтік құқықтық актілерді қолдана білуге қабілетті болуы тиіс;
- фактілер мен мән-жайларды заңи дұрыс саралауға қабілетті болуы керек;
- заңи құжаттарды әзірлеу дағдыларын меңгеруі қажет;

сараптамалық-кеңес беру қызметі барысында:

- нормативтік құқықтық актілердің жобаларына, соның ішінде жемқорлыққа

жағдай жасайтын ережелердің бар екендігін айқындау мақсатында заңи сараптамалар жүргізу барысына қатысуға қабілетті болуы тиіс;

- әралуан құқықтық актілерді талдай білуге қабілетті болуы қажет;
- заңи қызметтердің жекелеген түрлері бойынша білікті құқықтық қорытындылар және кеңестер беруге қабілетті болуы тиіс.

II. Дәріс сабақтарының тақырыптары

№ 1 тақырып. Мүлікке меншік құқығын (шаруашылық жүргізу, оралымды басқару) беру жөніндегі шарттар. I бөлім. Сатып алу сату шарты және оның жекелеген түрлері: бөлшектеп сатып алу сату, тауар жеткізілім, келісім-шарт жасасу, энергиямен жабдықтау, кәсіпорынды сату, жекешлендіру.

1. Тақырыптың мазмұны.

Меншік құқығы, шаруашылық жүргізу және оралымды басқарудың заттық құқықтар ретіндегі ұғымы. Шарт меншік құқығының, шаруашылық жүргізудің және оралымды басқарудың туындау негізі ретінде. Сатып алу сату шартының тараптары. Сатып алу сату шартының пәні елеулі ереже ретінде. Тауар жөніндегі ереже (аталуы және саны). Сатушының тауар беру жөніндегі міндетін орындау мерзімі мен сәті. Тауардың кездейсоқ жойылу, бүліну қаупінің ауысуы. Үшінші тұлғалардың құқықтарынан тыс тауар. Эвикция. Тауар ассортименті. Тауар сапасы. Тауардың жарамдылық мерзімі. Тауар сапасына кепілдік. Тауар жөніндегі өзге де ережелер (тауардың жиынтықтылығы, тауарды салатын ыдыс және оны буып-түю). Тауар бағасы, тауарға ақы төлеу мерзімі және тәртібі. Тауарды кредитке сату. Сатып алу сату шартының ережелерін бұзу салдары. Бөлшектеп сатып алу сату шартының ұғымы, нысаны және ерекшеліктері. Сатушы – кәсіпкерлік қызметтің субъектісі ретінде. Жария шарт. Тауарларды үлгілер бойынша сату. Бөлшектеп сатып алу сату шартын жасасудың ерекшеліктері. Автоматтарды пайдалана отырып тауарды сату. Тауарды сатып алушыға жеткізіп беру туралы шартпен сату. Сапасы лайықты тауарды алмастыру. ҚР азаматтық кодексінің, «Тұтынушыларын құқығын қорғау туралы» ҚР заңының, ҚР кәсіпкерлік кодексінің, «Сауда қызметін реттеу туралы» ҚР заңының, «Тамақ өнімдерінің қауіпсіздігі туралы» ҚР заңының және өзге де нормативтік құқықтық актілердің ережелерін талдау. Тауар жеткізілім шартының ұғымы. Тауар жеткізілім шартының елеулі ережелері. Тауар жеткізілім шартының нысаны. Тауар жеткізілім шартының пәні, бағасы және өзге де ережелері. Ұзақ мерзімді тауар жеткізілім шарты. Жекелеген бөліктермен тауар жеткізу. Тауарды жеткізудің кезеңдері, тәртібі және графигі. Тауарды жөнелту. Тауарды жеткізу. Жетіспеген тауар. Жетіспеген тауар бойынша тауарлардың түр-түрі. Тауар жеткізілім шарты бойынша іскерлік айналым ережелері. Тауарларды таңдау. Ыдыс және буып-түю. Жетіспеген тауар және тауар жеткізілімдегі кешіктіру үшін айып төлеу. Тауар жеткізілім шарты бойынша тапсырыс беруші мен тауар жеткізушінің жауаптылығы. Тауар жеткізілім шартын орындаудан біржақты тәртіпте бас тарту. Келісім шарт жасасу шартының ұғымы. Келісім-шарт жасасу шартының тараптары – ауылшаруашылық өнімдерін өндіруші (сатушы), мұндай тауарларды қайта өңдеу немесе сату үшін сатып алатын тұлға (сатып алушы). Энергиямен жабдықтау шартының ұғымы және белгілері. Қосылған желі ұғымы. Тұрмыстық мақсатта тұтынушымен энергиямен жабдықтау шартын жасасу сәті. Энергияның азаматтық құқықтың объектісі ретіндегі ұғымы және ерекшеліктері. Энергиямен жабдықтау шартының тараптары – энергиямен жабдықтаушы ұйым, абонент. Желілерді, аспаптар мен жабдықтарды пайдалану. «Электрэнергетика туралы» ҚР заңын, «Газ және газбен жабдықтау туралы» ҚР заңын талдау. Кәсіпорынды сату шартының ұғымы. Кәсіпорын азаматтық құқықтың объектісі ретінде. Кәсіпорынды сату шартының нысаны. Кәсіпорынға құқықтың ауысуы.

2. Дәріс және семинар сабақтарының бұл тақырыпты меңгергеннен кейінгі студенттердің игеретін дағдыларымен байланысы.

Бұл тақырыпты меңгергеннен кейін студент келесідей дағдыларды игеруі тиіс:

- мүлікті меншікке беру жөніндегі шарттар туралы негізгі ережелерді талдай білуі тиіс және оларды арнайы заңдардағы өзге де азаматтық-құқықтық нормалармен үйлестіре білуі қажет;

- тәжірибелік сабақтар барысында бұл тақырыптағы базалық есептерді шеше білуі тиіс;

- арнайы тереңдетілген теориялық білімдерін, тәжірибелік дағдыларын қолдана алуы тиіс және ғылыми және ғылыми-тәжірибелік зерттеулерді, оқу процессін, талдау қызметін ұйымдастыра білуі қажет;

Бұл тақырыпты меңгеру нәтижесінде студент:

Білуі тиіс:

- міндеттемелердің жекелеген түрлерінің мүлікті меншікке, пайдалануға беру жөніндегі, мердігерлік сипаттағы және қызмет көрсету жөніндегі (шарттар) міндеттемелер болып жіктелетіндігін;

- сатып алу сату шарты шарты және оның түрлері (бөлшектеп сатып алу сату, тауар жеткізілім, энергиямен жабдықтау, келісім-шарт жасасу шарты, кәсіпорынды сату, жекешелендіру) туралы негізгі ережелерді;

- Мүлікті меншікке беру жөніндегі құқықтық қатынастарға жалпы және арнайы нормаларды қолдану ережелерін;

- сатып алу сату шартының және оның жекелеген түрлерінің елеулі ережелерін;

- сатып алу сату шартының жекелеген түрлерінің ерекшеліктерін;

- мүліктің кездейсоқ жойылу (бүліну) қаупінің ауысуы.

Игереді:

- сатып алу сату шарты мен оның жекелеген түрлерін реттейтін азаматтық-құқықтық нормаларды талдауды;

- тәжірибелік есептерді шешу барысында нормативтік құқықтық актілерді қолдана алуы.

3. Сот және әкімшілік тәжірибесі.

Решение Бостандыкского суда города Алматы от 23.01.2015 года по делу №2-1048/15 по иску Суховой Л.Ф. к Байдаулетову Ж.А. Решение Павлодарского городского суда от 14 апреля 2015 года № 2-2453 по иску Ткаченко И.В. к Абдрахманову Д.Т. Решение Специализированного межрайонного экономического суда Мангистауской области от 24 декабря 2015 года № 2-3194/5-2015 по иску АО «Озенмунайгаз» к ТОО «EurasiaSlot».

4. Ұсынылатын қайнар көздер:

1. ҚР 1995 жылдың 30 тамызындағы Конституциясы // <http://adilet.zan.kz/>.

2. Қазақстан Республикасының азаматтық кодексі (жалпы бөлім). Қазақстан Республикасының Жоғарғы Кеңесі 1994 жылдың 27 желтоқсанында қабылдаған // <http://adilet.zan.kz/>.

3. Қазақстан Республикасының азаматтық кодексі (Ерекше бөлім), 1999 жылдың 01 шілдесі №409 // <http://adilet.zan.kz/>.

4. «Электрэнергетика туралы» ҚР 2004 жылдың 09 шілдесіндегі №588-II заңы // <http://adilet.zan.kz/>.

5. «Тұтынушылар құқықтарын қорғау туралы» ҚР 2010 жылдың 04 мамырындағы №247-IV заңы // <http://adilet.zan.kz/>.

6. «Мемлекеттік мүлік туралы» ҚР 2011 жылдың 01 наурызындағы №413-IV заңы // <http://adilet.zan.kz/>.

7. «Тұтынушылардың құқықтарын қорғау туралы заңнаманы соттардың қарау

практикасы туралы» Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының 1996 жылғы 25 шілде N 7 Нормативтік қаулысы (2011 жылдың 30 желтоқсанындағы өзгерістермен қоса) // <http://sud.gov.kz/>.

8. «Жылу және электр қуаты үшін берешекті өндіруге байланысты заңнаманы соттардың қолдануының кейбір мәселелері туралы» Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының 2005 жылғы 23 желтоқсандағы N 9 нормативтік қаулысы // <http://sud.gov.kz/>.

9. Мороз С.П. Защита прав потребителей: Курс лекций. – Алматы: НИЦ КОУ, 2013.(стр. 3-43).

10. Гражданское право. Том II. Учебник для вузов (академический курс) / Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. Алматы, 2002. (стр. 17-100).

11. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Особенная часть). Комментарий. Изд. 2-е, испр. и доп., с использованием судебной практики / Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. – Алматы: Жеті Жарғы, 2003. (стр. 14-137).

12. Гражданское право. Общая часть. Курс лекций / Под ред. А.Г. Диденко – Алматы: Нур-пресс, 2006. (стр. 69-85).

13. Гражданское законодательство. Статьи. Комментарии. Практика / Под ред. К.А. Маами, А.Г. Диденко. – Алматы: Раритет, Институт правовых исследований и анализа, 2014. – Вып. 43. (стр. 14-23).

2 тақырып. Мүлікке меншік құқығын (шаруашылық жүргізу, оралымды басқару) беру жөніндегі шарттар. II бөлім. Айырбас шарты, сыйға тарту шарты, рента шарты.

1. Тақырып мазмұны

Айырбас шартының ұғымы. Рим құқығындағы айырбас шарты. Тараптардың құқықтары мен міндеттері. Айырбас шарты мүлікке меншік (шаруашылық жүргізу, оралымды басқару) құқығын беруге байланысты шарттардың бір түрі ретінде. Заттар, құқықтар, жұмыстар және қызмет көрсетулер айырбас шартының пәні ретінде. Айырбасталатын тауарлардың бағасы және құндылығының тендігі. Айырбас шарты тараптарының өзара міндеттері. Айырбасталатын тауарларға меншік құқығының ауысуы. Айырбас шарты бойынша берілген тауардың мәжбүрлі алынып қойылғаны үшін жауаптылық. Мемлекет айырбас шартының тарабы ретінде. Айырбас шартының құқықтық сипаттамасы. Айырбас шартының мерзімі. Айырбас шартының елеулі ережелері. Айырбас шартының нысаны. Айырбас шартының мазмұны. Айырбас шартынан туындайтын құқықтарды виндикациялық талаптар қою арқылы қорғау. Сыйға тарту шарты. Рим құқығындағы сыйға тарту шарты. Сыйға тарту шартының тараптарын айқындау. Сыйға тарту шартының пәні. Заттар сыйға тарту шартының пәні ретінде. Сыйға тартушыға не үшінші тұлғаға қатысты мүліктік құқықтар (талаптар) сыйға тарту шартының пәні ретінде. Сый алушыны сыйға тартушының не үшінші тұлғаның алдындағы мүліктік міндеттерінен босату сыйға тарту шартының пәні ретінде. Сыйға тарту шарты екіжақты мәміле ретінде. Заттық құқықтар сыйға тарту шартының пәні ретінде. Сыйға тарту шартының нысаны. Сыйға тартуға уәде беру. Сыйға тарту шартының жарамсыздығының негіздері. Сый алушының сыйды қабылдаудан бас тартуы. Сыйға тартуға тыйым салу. Сыйға тартуға шектеу қою. Ортақ меншік сыйға тарту шартының пәні ретінде. Сыйға тарту шартының пәні ретінде беруге болатын сыйлықтардың құны. Тұлғаның атынан сыйға тартуға жол берілмейтін жағдайлар. Сый алушы бола алмайтын тұлғалар. Шаруашылық жүргізудегі не оралымды басқарудағы мүлік сыйға тарту шартының пәні ретінде. Сыйға тарту шартын орындаудан бас тарту. Сыйға тартудың күшін жою. Сыйға тарту шартын орындаудан бас тартуға және сыйға тартудың күшін жоюға жол берілмейтін жағдайлар. Сыйға тартылған заттардың кемшілігі себепті

зиян келтіру салдары. Сыйға тартуға уәде беру кезіндегі құқықмирасқорлық. Қайырымдылық. Жылжымайтын мүлікті сыйға тарту шарты. Сыйға тартушы мен сый алушының құқықтары және міндеттері. «Жемқорлыққа қарсы күрес туралы» ҚР 2015 жылдың 18 қарашасындағы №410-V заңын талдау. Рента шарты. Рента шартының туындау және даму тарихы. Рента шартының ерекшеліктері. Рента шартының тараптары: рента төлеуші және рента алушы. Рента шартының нысаны. Рента шартының түрлері. Тұрақты рента. Ғұмырлық рента. Мүлікті рента төлемін алып отыру мақсатында иеліктен шығару. Жылжымайтын мүліктегі рента ауыртпалығы. Рента төлемін қамтамасыз ету, мүлікке қатысты кепіл құқығы. Рента төлеушінің міндеттемені орындамауы не тиісінше орындамауы қаупін рента алушының пайдасына сақтандыру. Рента шарты бойынша төлемдер. Рента төлемін кешіктіргендігі үшін жауаптылық. Рента шартын бұзу. Рента төлеушіге мүлікті беру барысында рента алушының мүдделерінің құқықтық кепілдіктері. Тұрақты рента және оның ерекшеліктері. Тұрақты рента алушылары. Тұрақты рента нысаны және мөлшері. Тұрақты рента төлемдерінің мерзімі. Төлеушінің тұрақты рентаны сатып алу құқығы. Рента алушының талабы бойынша тұрақты рентаны сатып алу. Тұрақты рентаны сатып алу. Тұрақты рента төлемі үшін берілген мүліктің кездейсоқ жойылу немесе бүліну қаупі. Ғұмырлық рента. Ғұмырлық рентаны алушылар. Ғұмырлық рентаның мөлшері. Ғұмырлық рентаның төлем мерзімдері. Рента алушының талабы бойынша ғұмырлық рента шартын бұзу. Рента шарты бойынша берілген мүліктің кездейсоқ жойылу қаупі. Ғұмырлық рента шарты тараптарының құқықтары, міндеттері және жауаптылығы. Өмір бойы асырауда ұстау. Өмір бойы асырауда ұстау шартының тараптары. Өмір бойы асырауда ұстауды ұсыну жөніндегі міндеттер. Өмір бойы асырауда ұстауды мерзімді төлемдерге алмастыру. Өмір бойы асырауда ұстауды қамтамасыз ету үшін берілген мүлікті пайдалану және иеліктен шығару. Өмір бойы асырауда ұстауды тоқтату.

2. Бұл тақырыпты меңгергеннен кейінгі студенттердің игеретін дағдыларының дәріс және семинар сабақтарымен байланысы.

Бұл тақырыпты меңгергеннен кейін студент келесідей дағдыларды игеруі тиіс:
– кәсіби міндеттерін тиімді орындауға, кәсіби және тұлғалық тұрғыдан дамуға қажетті ақпаратты іздестіру және пайдалана білуді жүзеге асыру;

- Фактілер мен мән-жайларды құқықтық дұрыс саралай білуге қабілетті болуы тиіс;

- айырбас, сыйға тарту, рента шарттарының нормалары мен Азаматтық кодекстің жалпы бөлімінің нормаларын үйлестіре және талдай алуы қажет.

Бұл тақырыпты меңгергеннен кейін студент:

Білуі тиіс:

- Айырбас шарты туралы жалпы ережелерді. Тараптары, мазмұны, құқықтары және міндеттері. Айырбас шарты институтының қалыптасу тарихы және оның ерекшеліктері.

- Сыйға тарту шарты туралы жалпы ережелер. Сыйға тарту шартының құқықтық табиғаты. Сыйға тартуға тыйым салу және шек қою жағдайлары. Сый алушының сыйдан бас тарту құқығы. Сыйға тартуға жол берілетін сыйлыұтардың құны. Сыйға тартуға уәде ету.

- Рента шарты және оның жекелеген түрлері туралы негізгі ережелер. Рента шартының тараптары. Ғұмырлық рента, тұрақты рента және т.б.

Игереді:

- айырбас, сыйға тарту, рента шарттарын реттейтін азаматтық-құқықтық және өзге де нормаларды талдауды;

- азаматтық құқықтық қатынас саласындағы құқықтық мәселелерді талдауды және шешуді;

- мүлікті меншікке беру жөніндегі шарттар бойынша сот тәжірибесін талдауды.

3. Сот және әкімшілік тәжірибе

Решение Алатауского районного суда города Алматы от 02 ноября 2015 года по делу № 2-3010/2015 по иску Мишина Ю.П. к Мишиной В.Н. о признании сделки договора мены земельного участка № 323 в СО (садовом обществе) «Монтажник» и нежилого помещения действительной и по иску Мишиной В.Н. к Мишину Ю.П., Мишиной С.С. и Мишиной А.Ю. о выселении. Решение районного суда №2 Казыбекбийского района города Караганды по делу № 2-6946/2015 по иску Ашимбековой Ж.Д., Ашимбековой Ж.Д., Ашимбековой М.Д., Ашимбековой Р., Ашимбекова С.Д. к Ашимбековой Б.Д., Блялову А.К. о признании договора дарения недействительным.

4. Ұсынылатын қайнар көздер:

1. Қазақстан Республикасының азаматтық кодексі (жалпы бөлім). Қазақстан Республикасының Жоғарғы Кеңесі 1994 жылдың 27 желтоқсанында қабылдаған // <http://adilet.zan.kz/>.

2. Қазақстан Республикасының азаматтық кодексі (Ерекше бөлім), 1999 жылдың 01 шілдесі №409 // <http://adilet.zan.kz/>.

3. «Қазақстан Республикасындағы банктер және банк қызметі туралы» Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 31 тамыздағы N 2444 Заңы // <http://adilet.zan.kz/>.

4. «Бағалы қағаздар рыногы туралы» Қазақстан Республикасының 2003 жылғы 2 шілдедегі N 461 Заңы. // <http://adilet.zan.kz/>.

5. Гражданское право. Том II. Учебник для вузов (академический курс) / Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. - Алматы, 2002. (стр. 100-131).

6. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Особенная часть). Комментарий. Изд. 2-е, испр. и доп., с использованием судебной практики / Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. – Алматы: Жеті Жарғы, 2003. (стр. 138-179).

3 тақырып. Мүлікті пайдалануға беру жөніндегі шарттар. Мүлік жалдау шартының жалпы ережелері. Көлік құралдарын жалға алу, прокат.

Мүлікті пайдалануға беру жөніндегі шарттардың жалпы белгілері. Мүлік жалдау шарты және оның белгілері. Мүлік жалдау шартының тараптары. Мүлік жалдау шартының объектілері. Кәсіпорын мүлік жалдау шартының объектісі ретінде. Жер пайдалану, жер қойнауын пайдалану құқықтары және өзге де заттық құқықтар мүлік жалдау шартының объектілері ретінде. Айналым қабілеттілігіне қарай мүлік жалдау шартының объектілерінің шеңберін шектеу. Қосалқы жалға беру. Қосалқы жалға берушінің жауаптылығы. Тұрғын-үйді, жер участогін, жер қойнауын және өзге де дербес табиғат объектілерін мүліктік жалдау шарты бойынша берудің ерекшеліктері. Мемлекет мүлкін мүліктік жалдау бойынша берудің ерекшеліктері. Мемлекеттік-жекешелік әріптестік шартының, соның ішінде концессия шартының негізінде мемлекеттік мүлікті жалға берудің ерекшеліктері. Мүлік жалдау шартының талаптары. Мүлік жалдау шартының нысаны. Мүлік жалдау шартының мерзімі. Жалға берілетін мүлікке қатысты үшінші тұлғалардың құқықтары. Мүлік жалдау шарты тараптарының құқықтары мен міндеттері. Жалға алушының жалға алынған мүлікке билік ету шегі. Жалға берушінің жалға берілген мүлікті ұстап-тұту жөніндегі міндеттері. Жалға берілген мүлікке күрделі жөндеу жүргізу. Жалға алушының жалданған мүлікті ұстап-тұту жөніндегі міндеттері. Жалға алушының жалданған мүліктен алынатын өнімге, жемістерге және өзге де кірістерге меншік құқығы. Жалданған мүлікке жасалған ажыратылатын және ажыратылмайтын жақсартулар. Тараптардың біреуінің талап етуі бойынша мүліктік жалдау шартын өзгерту және

бұзу. Жалға алушының шартты жаңа мерзімге жасасуға артықшылықты құқығы. Мүліктік жалдау шартын қайта жаңарту. Мүліктік жалдау шартының тараптар өзгерген кезде күшін сақтап қалуы. Қосымша жалдау шартының негізгі мүліктік жалдау шартына тәуелділігі. Келесідей нормативтік құқықтық актілерді талдау: ҚР Азаматтық Кодексі, ҚР Жер Кодексі, «Жер қойнауы және жер қойнауын пайдалану туралы» ҚР Заңы, «Мемлекеттік мүлік туралы» ҚР Заңы, «Жылжымайтын мүлікке құқықтарды мемлекеттік тіркеу туралы» ҚР Заңы. Көлік құралдарын жалдау. Көлік құралын экипажымен жалдау шарты. Көлік құралының ұғымы. Көлік құралын экипажымен жалдау шартының нысаны. Көлік құралының мазмұны. Жалға берушінің көлік құралын басқару мен техникалық пайдалану жөніндегі міндеттері. Көлік құралын сақтандыру. Көлік құралына келтірілген зиян үшін жауапкершілік. Көлік құралы келтірген зиян үшін жауапкершілік. Көлік құралын экипажсыз жалдау шарты. Көлік құралын экипажсыз жалдау шартының нысаны. Көлік құралын экипажымен және экипажсыз жалдау шарты тараптарының жауаптылығы. Прокат шарты. Прокат шартының нысаны. Прокат шарты жария шарт ретінде. Прокат шартының ерекшеліктері. Прокат шартының мерзімі. Прокат шартындағы жалға берушінің және жалға алушының құқықтары. Жалға алушының прокат шартынан бас тарту құқығы. Мүлікті жалға алушыға беру. Жалға берілген мүліктің кемшіліктерін жою. Прокат шарты бойынша мүлікті пайдаланғаны үшін төленетін ақы. Прокат шарты бойынша берілген мүлікке күрделі және ағымдағы жөндеу жүргізу. Прокат шарты бойынша жалға алушыға берілген мүлікті қосалқы жалға беру.

2. Дәріс және семинар сабақтарының бұл тақырыпты меңгергеннен кейінгі студенттердің игеретін дағдыларымен байланысы.

Бұл тақырыпты меңгергеннен кейін студент келесідей дағдыларды игеруі тиіс:

- құқықтық базаның үнемі өзгеріс жағдайында жол таба білуді;
- үлкен көлемдегі ақпаратты, құқықтық әдебиеттерді талдай білу қабілеті;
- арнайы тереңдетілген теориялық білімдерін, тәжірибелік дағдыларын қолдана алуы тиіс және ғылыми және ғылыми-тәжірибелік зерттеулерді, оқу процессін, талдау қызметін ұйымдастыра білуі қажет.

Бұл тақырыпты меңгергеннен кейін студент:

Знать:

- мүлік жалдау шарты туралы негізгі ережелерді және оның белгілерін, елеулі ережелерін, шарттың нысанын, сондай-ақ тараптардың негізгі құқықтарын, міндеттерін және жауаптылығын.

- көлік құралдарын жалға алудың ерекшеліктері, жалға берілген көлік құралына қатысты жалға беруші мен жалға алушының құқықтары және міндеттері.

- прокат шартының ұғымы; шарттың тараптары; прокат шартының жария шарт ретіндегі ерекшеліктері.

Игереді:

– азаматтық-құқықтық тақырып бойынша өзінің пікірін бірізді және сауатты білдіре алуды және негіздеуді.

- мүлік жалдау, көлік құралдарын жалдау, прокат шарттарын реттейтін азаматтық-құқықтық және өзге де нормаларды талдауды.

- бұл тақырып бойынша сот тәжірибесін талдауды.

3. Сот және әкімшілік тәжірибе

Решение Специализированного межрайонного экономического суда г. Астаны от 16 октября 2015 года по делу № 2-9858-15 по иску ТОО «Казына НС» к ТОО «Astana Rent Company». Решение Специализированного межрайонного экономического суда Павлодарской области от 11 июня 2015 года по делу №2-

1994/2015 по иску Государственного учреждения «Отдел земельных отношений акимата города Экибастуза» к Акционерному обществу «Евроазиатская энергетическая корпорация». Решение Специализированного межрайонного экономического суда Кызылординской области от 23 января 2015 года по делу № 2-153-15 по иску истца ПТ «Анатолий и компания» к ответчику ИП «Оспанова А.»

4. Ұсынылатын қайнар көздер:

1. Қазақстан Республикасының азаматтық кодексі (жалпы бөлім). Қазақстан Республикасының Жоғарғы Кеңесі 1994 жылдың 27 желтоқсанында қабылдаған // <http://adilet.zan.kz/>.

2. Қазақстан Республикасының азаматтық кодексі (Ерекше бөлім), 1999 жылдың 01 шілдесі №409 // <http://adilet.zan.kz/>.

3. Қазақстан Республикасының 2015 жылдың 29 қазанындағы № 375-V Кәсіпкерлік кодексі // <http://adilet.zan.kz/>.

4. «Соттардың Қазақстан Республикасының экологиялық заңнамасын азаматтық істер бойынша қолдануының кейбір мәселелері туралы» Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының 2016 жылғы 25 қарашадағы № 8 Нормативтік қаулысы // <http://sud.gov.kz/>.

5. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Особенная часть). Комментарий. Изд. 2-е, испр. и доп., с использованием судебной практики / Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. – Алматы: Жеті Жарғы, 2003. (стр. 179-211).

6. Гражданское право. Том II. Учебник для вузов (академический курс). Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. Алматы, 2002. (стр.131-146).

7. Гражданское законодательство. Статьи. Комментарии. Практика / Под ред. К.А. Мами, Д.С. Амирова, А.Г. Диденко. – Алматы: Раритет, 2016. – Вып. 48. (стр. 4-19; 20-32).

8. Нестерова Е.В. Договор аренды государственного имущества. // Объекты гражданских прав: сб. материалов международной конференции (в рамках ежегодных цивилистических чтений). / Отв. ред. М.К. Сулейменов. – Алматы: КазГЮУ, 2004. – С. 348-353.

4 тақырып. Лизинг, тұрғын-үйді жалдау шарты, ссуда (мүлікті тегін пайдалану) шарты. Кәсіпорынды жалдау. Үйлерді және ғимараттарды жалдау.

Лизинг шарты. Лизинг шартының қалыптасу тарихы. Лизинг ұғымы. Лизинг шартының тараптары. Лизинг нысанасы. Үйлер, ғимараттар, машиналар, жабдықтар, құрал-саймандар, көлік құралдары, жер учаскелері және кез келген тұтынылмайтын заттар лизинг нысанасы ретінде. Шарттың пәні бола алмайтын мүліктер. Лизинг шартының елеулі ережелері. Лизинг нысанасына меншік құқығы. Лизинг түрлері. Ішкі және халықаралық лизинг. Қайтарымды лизинг. Қайта лизинг. Банктік лизинг. Қаржы лизингі, жедел лизинг. Толық лизинг. Қосалқы лизинг. Таза лизинг. Ислам лизингі. Лизинг шартының нысаны. Лизинг шарты тараптарының құқықтары мен міндеттері. Мүлікті лизингке беру туралы сатушыны хабардар ету. Мүліктің кездейсоқ жойылу немесе бүліну қаупі. Лизинг шарты бойынша төленетін төлемдер. Лизинг алушыға лизинг шартының нысанасын беру. Сатушының жауапкершілігі. Қаржылық лизинг. Лизинг беруші. Лизинг алушы. Лизингтік мәміле. Лизингтік қызмет. Тұтынылмайтын заттар. Сатушы, лизингтік мәміленің қатысушылары. Лизинг мерзімі. Банктердің лизинг беруші ретіндегі лизингтік қызметін лицензиялау. Тұрғын үйді жалдау шарты. Тұрғын үйді жалдау шартының тараптары. Жеке тұлғалардың тұрғын үйді жалдау шартының тараптары ретінде міндетті қатысуы. Тұрғын үйді жалдау шартының пәні. Тұрғын үйге меншік құқығының және оны пайдалану құқығының туындау және тоқтату негіздері. Жеке (бөлек) меншік. Жалға беруші. Жалға алынатын үй. Жалға алушы. Жеке тұрғын үй қоры. Коммуналдық

тұрғын үй қоры. Кондоминиум. Қосалқы жалға алушы. Ведомствалық тұрғын үй қоры. Мемлекеттік тұрғын үй қоры. Тұрғын үй ұғымы. Ғимарат ұғымы. Кәсіпорынды жалдау шарты. Кәсіпорын азаматтық құқықтардың объектісі ретінде. Кәсіпорынды жалдау шарты бойынша берілуіне жол берілмейтін мүліктер. Кәсіпорынның жұмысшыларына қатысты құқықтар мен міндеттер. Жалға алушыға борыштарын аударғаны туралы жалға беруші өз кредит берушілерін жалдау шарты жасалғанға дейін жазбаша түрде хабардар ету міндеті. Жалға алушыға тиісті борыштың ауысуына келісім. Кәсіпорынды жалдау кезіндегі кредит берушілердің құқықтарының қорғалуы. Несие берушілердің келісімін алмастан жалға алушыға борышты аудару кезіндегі жалға берушінің жауаптылығы. Кәсіпорынды жалдау шартының нысаны. Кәсіпорынды жалдау шартын жарамсыз деп тану негіздері. Жалға алынған мүлікті беру. Өткізу актісі. Жалға алушының кәсіпорынды ұстау және оны пайдалану бойынша шығындарды төлеу жөніндегі міндеттері. Жалға алынған кәсіпорынның мүлкін пайдалану. Жалға алушының жалға алынған кәсіпорынға өзгерістер мен жақсартулар енгізуі. Жалға алынған кәсіпорынға жасалған ажыратылмайтын жақсартулар. Жалға алынған мүлікке жасалған ажыратылмайтын жақсартулардың құнын жалға алушыға өтеп беру. Жалға алынған кәсіпорынды қайтару. Үйлерді не ғимараттарды жалдау шарты. Үйлерді не ғимараттарды жалдау шартының нысаны. Жалға алу ақысының мөлшері. Үйді немесе ғимаратты беру. Ғимарат ұғымы. Құрылыс ұғымы. Мүлікті тегін пайдалану шарты. Мүлікті тегін пайдалану шартының тараптары. Мүлікті тегін пайдалануға беру. Тегін пайдалануға берілген мүліктің кемшіліктері үшін жауапкершілік. Тегін пайдалануға берілген мүлікке үшінші тұлғалардың құқықтары. Келесідей нормативтік құқықтық актілерді талдау: «Қаржы лизингі туралы» ҚР Заңы, «Жер қойнауы және жер қойнауын пайдалану туралы» ҚР Заңы, «Мемлекеттік мүлік туралы» ҚР Заңы, «Жылжымайтын мүлікке құқықтарды мемлекеттік тіркеу туралы» ҚР Заңы, Қазақстан Республикасының Кәсіпкерлік кодексі, ҚР Еңбек кодексі, «Тұрғын үй қатынастары туралы» ҚР Заңы, «Рұқсаттар және хабарламалар туралы» ҚР Заңы, «Қазақстан Республикасындағы сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі туралы» ҚР Заңы.

2. Дәріс және семинар тақырыптарының бұл тақырыпты меңгергеннен кейінгі студенттердің игеруі тиіс дағдылармен байланысы

Бұл тақырыпты меңгергеннен кейін студент келесідей дағдыларды игеруі тиіс:
– ақпаратты сын елегінен өткізе білуі, жинақталған тәжірибені қайта қарай алуды және ақпаратты қорыта отырып, үйлесімді шешім қабылдауды;

- тәжірибелік сабақтар барысында бұл тақырып бойынша негізгі есептерді шеше білуі тиіс;

- мүліктік жалдау шартын реттейтін азаматтық-құқықтық нормаларды талдауды.

Бұл тақырыпты меңгергеннен кейін студент:

Білуі тиіс:

- мүліктік жалдау шарты туралы негізгі ережелерді, мүлік жалдау шартының мазмұнын;

- мүлік жалдау шартының түрлерін;

- үйлерді, ғимараттарды, кәсіпорындарды жалдау шарттары туралы, лизинг, мүлікті тегін пайдалану туралы негізгі ережелер.

Игереді:

-жоғарыда аталған шарттарды реттейтін азаматтық-құқықтық және өзге де нормаларды талдауды.

3. Сот және әкімшілік тәжірибе

Заочное решение Специализированного межрайонного экономического суда Карагандинской области от 20 октября 2015 года по делу № 2-5428-15 по исковому

заявлению АО «УИК «Арқа» к ТОО «ТАЙ». Заочное решение Бостандыкского районного суда г. Алматы от 16.04.2015 года по делу № 2-1896/15 по иску ТОО «Вираз-Лизинг» к Валиеву Р.Ф., Валиеву Р.А., Исаевой З.А. Решение Специализированного межрайонного экономического суда Актюбинской области 21 мая 2015 г. по делу №2-1040/15 по иску ТОО «Актобе-агросервис» к к/х «Олжас».

4. Ұсынылатын қайнар көздер:

1. Қазақстан Республикасының азаматтық кодексі (жалпы бөлім). Қазақстан Республикасының Жоғарғы Кеңесі 1994 жылдың 27 желтоқсанында қабылдаған // <http://adilet.zan.kz/>

2. Қазақстан Республикасының азаматтық кодексі (Ерекше бөлім), 1999 жылдың 01 шілдесі №409 // <http://adilet.zan.kz/>.

3. Қазақстан Республикасының 2015 жылдың 23 қарашасындағы №414-V Еңбек Кодексі// <http://adilet.zan.kz/>.

4. Қазақстан Республикасының 2015 жылдың 29 қазанындағы №375-V Кәсіпкерлік кодексі// <http://adilet.zan.kz/>.

5. Қазақстан Республикасының 2015 жылдың 31 қазанындағы №377-V Азаматтық Процессуалдық Кодексі (2016 жылдың 26 шілдесіндегі өзгерістерді қоса алғанда)// <http://adilet.zan.kz/>.

6. «Тұрғын үй қатынастары туралы «Қазақстан Республикасының 1997 жылдың 16 сәуіріндегі №94 Заңы // <http://adilet.zan.kz/>.

7. «Қаржы лизингі туралы» Қазақстан Республикасының 2000 жылдың 05 шілдесіндегі №78 Заңы // <http://adilet.zan.kz/>.

8. «Қазақстан Республикасындағы сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі туралы» Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 16 шілдедегі N 242 Заңы// <http://adilet.zan.kz/>.

9. «Жылжымайтын мүлікке құқықтарды мемлекеттік тіркеу туралы» Қазақстан Республикасының 2007 жылдың 26 шілдесіндегі №310 Заңы <http://adilet.zan.kz/>.

10. «Жер қойнауы және жер қойнауын пайдалану туралы» Қазақстан Республикасының 2010 жылғы 24 маусымдағы № 291-IV Заңы // <http://adilet.zan.kz/>.

11. «Мемлекеттік мүлік туралы» Қазақстан Республикасының 2011 жылғы 1 наурыздағы N 413-IV Заңы. // <http://adilet.zan.kz/>.

12. «Рұқсаттар және хабарламалар туралы» Қазақстан Республикасының Заңы 2014 жылғы 16 мамырдағы № 202-V ҚРЗ. // <http://adilet.zan.kz/>.

13. «Тұрғын үйге меншік құқығына қорғауға байланысты дауларды шешудің кейбір мәселелері туралы» Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының 2007 жылғы 16 шілдедегі N 5 Нормативтік қаулысы // <http://sud.gov.kz/>.

14. Гражданское право. Том II. Учебник для вузов (академический курс) / Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. - Алматы, 2002. (стр.146-206).

15. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Особенная часть). Комментарий. Изд. 2-е, испр. и доп., с использованием судебной практики / Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. – Алматы: Жеті Жарғы, 2003. (стр. 203-209; 211-221).

16. Гражданское законодательство. Статьи. Комментарии. Практика. Үлгі: Жилищные споры / Под ред. К.А. Мами, М.Т. Алимбекова, А.Г. Диденко. – Алматы: Раритет, 2016. – Вып. 47. (стр. 3-126).

17. Дуйсенова А.Е. Права и обязанности сторон по договору лизинга. // Субъективное гражданское право и средства его обеспечения: сб. материалов международной научно-практической конференции. / Отв. ред. М.К. Сулейменов. – Алматы: НИИ частного права КазГЮУ, 2005. – С. 216-227.

5 тақырып. Жұмысты орындау жөніндегі шарттар (мердігерлік сипаттағы шарттар). Мердігерлік туралы жалпы ережелер. Тұрмыстық

мердігерлік. Құрылыс мердігерлігі. Жобалау және іздестіру жұмыстарына, ғылыми-зерттеу, тәжірибе-конструкторлық және технологиялық жұмыстарға мердігерлік.

1. Тақырып мазмұны

Мердігерлік мазмұны. Мердігерлік шартының тараптары, пәні және нысаны. Мердігерлік шарты мен еңбек шартының ара қатынасы. Мердігерлік шартының интеллектуалдық меншік объектісін жасау жөніндегі шарттан айырмашылығы. Мердігерлік шартының түрлері (тұрмыстық мердігерлік, құрылыс мердігерлігі, жобалау және іздестіру жұмыстарына мердігерлік, ғылыми-зерттеу, тәжірибе-конструкторлық және технологиялық жұмыстарға мердігерлік). Жұмысты мердігердің қарамағында орындау. Мердігердің шаруашылық еркіндігі. Материалдардың кездейсоқ жойылу қаупі. Бас мердігер және қосалқы мердігер. Бас мердігер және қосалқы мердігердің құқықтары, міндеттері және жауаптылығы. Жұмысты орындау мерзімі. Бастапқы, аралық және түпкі мерзімдер. Жұмыстың бағасы. Мердігерлік шартындағы мердігердің міндеттері. Мердігерге тапсырма. Смета. Тұрлаулы смета. Мердігердің үнемі. Жұмысқа ақы төлеу тәртібі. Жұмыстың нәтижесін, құралдарды, сыйақыны ұстап қалу құқығы. Жұмысты тапсырысшының материалдарын пайдалана отырып орындау. Тапсырысшы берген мүліктің сақталмағаны үшін мердігердің жауаптылығы. Тапсырысшының жұмыстарды орындау кезіндегі құқықтары. Мердігер тапсырысшыға ескертуге міндетті мән-жайлар. Тапсырысшының жәрдем көрсетуі. Тапсырысшының орындалған жұмысты қабылдауы. Жұмысты орындау барысындағы кемшіліктер. Жұмысты қабылдау-өткізу актісі. Көрінеу кемшіліктер. Жасырын кемшіліктер. Кепілдік мерзімі. Сараптама. Жекелеген бөліктерді немесе толықтай қабылдау. Жұмыстың нәтижесін мердігердің сатуына жол беретін негіздер. Толықтай қабылдау барысында кемшіліктерді айқындаған реттегі тапсырыс берушінің құқықтары. Мердігерлік нысанасы жойылған немесе жұмысты аяқтау мүмкін болмаған жағдайдағы тараптар арасындағы есеп айырысу. Жұмыстың сапасы. Жұмыстың сапасына кепілдік. Кепілдік мерзімді есептеу тәртібі. Мердігердің жұмыс сапасының тиісті дәрежеде болмауы үшін жауапкершілігі. Жұмыс сапасының лайықсыздығы туралы талап арыздар жөніндегі мерзімнің ескіруі. Мердігердің тапсырысшыға ақпарат беру міндеті. Тараптар алған ақпараттың құпиялылығы. Коммерциялық құпия. Тапсырысшыға материалдар мен жабдықтарды қайтарып беру. Тұрмыстық мердігерлік шарты және оның ерекшеліктері. Тұрмыстық мердігерлік шарты жария шарт ретінде. Тұрмыстық мердігерлік шартының тараптары. Шарттың нысаны. Тапсырыс берушінің құқықтарына кепілдік беру. Тапсырысшыға жұмыстың нәтижелері туралы ақпарат беру. Тапсырысшыға жұмыс туралы ақпарат беру. Жұмысты мердігердің материалынан орындау. Жұмысты тапсырысшының материалынан орындау. Жұмыстың бағасы және оған ақы төлеу. Орындалған жұмыстан кемшіліктер табудың зардабы. Тапсырысшының орындалған жұмыс нәтижесін алуға келмеуінің зардабы. Құрылыс мердігерлігінің шарты және оның ерекшеліктері. Құрылыс мердігерлігі шартының тараптары. «Кілтке» дейінгі құрылыс туралы шарт. Құрылыс мердігерлігі шарты бойынша тәуекелді бөлісу. Жұмыстың кездейсоқ қымбаттау қаупі. Мердігердің тәуекелін сақтандыру. Жүргізілетін жұмыстардың қауіпсіздігі үшін жауаптылық. Жобалау-сметалық құжаттама. Жобалау-сметалық құжаттамаға өзгерістер енгізу. Жұмыстарды материалдық қамтамасыз ету. Жұмысқа ақы төлеу. Құрылыс салу үшін жер учаскесін беру. Тапсырысшының құрылыс мердігерлігі шартындағы қосымша міндеттері. Тапсырысшының шарт бойынша жұмыстың орындалуын бақылауы мен қадағалауы. Мердігердің қоршаған органы қорғау және құрылыс жұмыстарын қауіпсіз жүргізу

жөніндегі міндеттері. Тараптардың құрылысты консервациялау кезіндегі міндеттері. Жұмыс нәтижелерін тапсыру және қабылдау. Мердігердің жұмыстардың сапасы үшін жауаптылығы. Құрылыс мердігерлігі шартындағы сапа кепілдіктері. Кемшіліктерді тапсырысшының есебінен жою. Жобалау және іздестіру жұмыстарына мердігерлік шарт. Жобалау және іздестіру жұмыстарының ұғымы. Жобалау және іздестіру жұмыстарына арналған бастапқы деректер. Тапсырысшының міндеттері. Мердігердің міндеттері. Мердігердің кепілдіктері. Жобалау-сметалық құжаттаманың және іздестіру жұмыстарының кемшіліктері үшін мердігердің жауаптылығы. Ғылыми-зерттеу, тәжірибе-конструкторлық және технологиялық жұмыстарға шарттар. Ғылыми-зерттеу, тәжірибе-конструкторлық және технологиялық жұмыстардың ұғымы. Шарттың тараптары. Жұмысты мердігердің (атқарушының) орындауы. Жұмысты тапсыру, қабылдау және оған ақы төлеу. Шарт туралы мәліметтердің құпиялылығы. Тараптардың жұмыс нәтижелеріне құқықтары. Тапсырысшының міндеттері. Мердігердің (атқарушының) міндеттері. Ғылыми-зерттеу жұмыстарына жасалған шартта нәтижеге жету мүмкіндігі болмауының салдары. Тәжірибе-конструкторлық және технологиялық жұмыстарға жасалған шартта жұмыс нәтижесіне жету мүмкіндігі болмауының салдары. Мердігердің (атқарушының) шартты бұзғаны үшін жауапкершілігі.

2. Дәріс және семинар тақырыптарының бұл тақырыпты меңгергеннен кейінгі студенттердің игеруі тиіс дағдылармен байланысы

Бұл тақырыпты меңгергеннен кейін студент келесідей дағдыларды игеруі тиіс:

- құқық нормаларын дұрыс қолдана білуді.
- жоғарыда аталған тақырып бойынша құқықтық әдебиеттерді талдауды.
- жоғарыда аталған тақырыптар бойынша есептерді шеше білуді.

Бұл тақырыпты меңгергеннен кейін студент:

Білуі тиіс:

- мердігерлік шартының жалпы ережелерін.
- тұрмыстық мердігерлік, құрылыс мердігерлігі, ғылыми-зерттеу жұмыстарына мердігерлік, тәжірибе-конструкторлық және технологиялық жұмыстарға мердігерліктің жалпы ережелерін және ерекшеліктерін.
- мердігерлік шартының жоғарыда аталған түрлерін реттейтін негізгі нормативтік құқықтық актілерді.

Игереді:

–азаматтық құқық саласы бойынша алынған білімін жинақтап, талдауды, мердігерлік шарты мен оның жекелеген түрлеріне қатысты құқықтық есептер мен көкейкесті мәселелерді сәтті шеше білуді игереді.

3. Сот және әкімшілік тәжірибе

Решение Специализированного межрайонного экономического суда г. Астаны от 21 января 2016 года по делу № 2-14560/2015 по исковому заявлению ГУ «Управление строительства города Астаны» к ТОО «Ақниет-Астана АБС». Решение Специализированного межрайонного экономического суда Атырауской области от 04 февраля 2015 года по делу № 2-149/4-15 по иску товарищества с ограниченной ответственностью «АСАКО» к товариществу с ограниченной ответственностью «СММ engineering». Решение суда № 2 города Уральска Западно-Казахстанской области от 26 марта 2015 года по делу № 2-3853/2015 по иску Юмалина С.В. к ТОО «UCP».

4. Ұсынылатын қайнар көздер:

1. Қазақстан Республикасының азаматтық кодексі (жалпы бөлім). Қазақстан Республикасының Жоғарғы Кеңесі 1994 жылдың 27 желтоқсанында қабылдаған // <http://adilet.zan.kz/>

2. Қазақстан Республикасының азаматтық кодексі (Ерекше бөлім), 1999

жылдың 01 шілдесі №409 // <http://adilet.zan.kz/>.

3. «Қазақстан Республикасындағы сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі туралы» Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 16 шілдедегі N 242 Заңы // <http://adilet.zan.kz/> .

4. «Сот шешімі туралы» Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының 2003 жылғы 11 шілдедегі N 5 нормативтік қаулысы. // <http://sud.gov.kz/>.

5. Гражданское право. Том II. Учебник для вузов (академический курс) / Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. - Алматы, 2002. (стр.206-245).

6. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Особенная часть). Комментарий. Изд. 2-е, испр. и доп., с использованием судебной практики / Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. – Алматы: Жеті Жарғы, 2003. (стр. 222-276).

7. Диденко А.Г. Ответственность сторон по договору подряда // Гражданское законодательство. Статьи. Комментарии. Практика. Избранное. Том II (Выпуски 11-20) / Под ред. А.Г. Диденко. – Алматы: Раритет, Институт правовых исследований и анализа, 2008. (стр. 684-700).

8. Балыков Д. Договору строительного подряда - особое внимание // <https://www.zakon.kz/4579384-dogovoru-stroitel'nogo-podryada-osoboe.html>.

6 тақырып. Қызмет көрсету жөніндегі шарттар. Өтелмелі қызмет көрсету шарты. Тасымалдау шарты. Кеме жалдау (чартер) шарты. Көлік экспедициясы шарты.

1. Тақырып мазмұны

Қызмет көрсету жөніндегі шарттардың ұғымы және белгілері. Қызмет азаматтық құқықтың объектілерінің дербес түрі ретінде. Мердігерлік және өтемелі қызмет көрсету шарттарының ажыратылуы. Қызмет көрсету жөніндегі шарттардың мысалы. Қызмет көрсету жөніндегі шарттардың құқықтық табиғаты. Өтелмелі қызмет көрсету шарты. Өтелмелі қызмет көрсету шартының тараптары. Өтелмелі қызмет көрсету шартын орындау. Қызметке ақы төлеу. Өтелмелі қызмет көрсету шартын орындаудан біржақты бас тарту. Өтелмелі қызмет көрсету шартының құқықтық реттелуі. Өтелмелі қызмет көрсету шартының кейбір түрлері: байланыс және ақпарат қызметі, медициналық қызметтер, әлеуметтік сипаттағы қызметтер, мал дәрігерлік қызметтер, аудиторлық қызметтер, құқықтық қызметтер, туристік-экскурсиялық қызметтер, спорттық-сауықтыру қызметтері, шипажай-емдеу қызметтері, мәдени-тамашалау қызметтері. Өтелмелі қызмет көрсету шартының мазмұны. Тасымалдау шарты. Жүктерді, жолаушыларды және қол жүгін тасымалдау. Көлік құралының ұғымы. Жүктерді тасымалдау ұғымы. Көлік туралы заңнамалық актілерде қарастырылған көлік жүкқұжаты, коносамент, тауар-көлік жүкқұжаты. Жолаушыларды тасымалдау шарты. Жолаушыларды тасымалдау шартын рәсімдейтін құжаттар. Кеме жалдау (чартер) шарты. Кеме жалдау (чартер) шартының тараптары: кемемен жалданушы, кеме жалдаушы. Тасымалдауды ұйымдастыру жөніндегі ұзақ мерзімді шарттар. Көлік ұйымдарының арасындағы шарттар, тораптық келісімдер, жүктерді орталықтандырылған түрде әкелу (әкету) шарты және басқалар. Аралас тасымалдау. Жалпы пайдаланыстағы көлікпен тасымалдау. Көлік құралдарын беру, жүкті тиеу (түсіру). Кіре ақысы. Жүкті, жолаушыны және (немесе) теңдеме жүкті жеткізу мерзімі. Жүкке билік ету құқығы. Жолаушылардың құқықтары. Тасымалдау жөніндегі міндеттемелердің бұзылғаны үшін жауапкершілік. Тасымалдаушының көлікті бермегені үшін және жөнелтушінің берілген көлік құралдарын пайдаланбағаны үшін жауапкершілігі. Тасымалдаушының тікелей аралас қатынас кезіндегі жауапкершілігі. Тасымалдаушының жолаушыны жөнелтуді кідірткені үшін жауапкершілігі. Жүктің немесе теңдеме жүктің жоғалғаны, кем шыққаны және зақымданғаны (бүлінгені) үшін тасымалдаушының жауапкершілігі. Жүктерді

тасымалдау жөніндегі талаптар мен талап қоюлар. Тайм-чартердің мазмұны. Қосалқы кеме жалдау шарты (субтайм-чартер). Көлік экспедициясы шарты. Шарттың тараптары. Шарттың нысаны. Экспедиторға берілетін құжаттар мен басқа да ақпарат. Экспедитордың міндеттерін үшінші тұлғаның атқаруы және де шарттың өзге де ережелері.

2. Дәріс және семинар тақырыптарының бұл тақырыпты меңгергеннен кейінгі студенттердің игеруі тиіс дағдылармен байланысы

Бұл тақырыпты меңгергеннен кейін студент келесідей дағдыларды игеруі тиіс:

– зерттеу жұмыстарында тың идеяларды ұсынып, қолдана білуде тың соқпақтардың ашылуына әкелетін пән мазмұны бойынша терең білім мен түсінуді.

– дербес, шығармашылық жұмыс дағдыларын меңгеруі; өзінің жұмысын ұйымдастыруды; тың идеяларды ұсынып, оларды іске асыруды.

- өтемелі қызмет көрсету шарттарын реттейтін азаматтық-құқықтық нормаларды талдай білуді.

Бұл тақырыпты меңгергеннен кейін студент:

Білуі тиіс:

- өтемелі қызмет көрсету шарты туралы және оның жекелеген түрлері туралы негізгі ережелерді.

- өтемелі қызмет көрсету шарттарының жекелеген түрлерін (аудиторлық қызмет, туризм, тасымалдау және т.б.) реттейтін негізгі нормативтік құқықтық актілерді.

- кеме жалдау шартының ұғымы және мазмұны.

- тасымалдау шартының ұғымы және мазмұны.

Игереді:

– азаматтық құқық саласы бойынша алынған білімін жинақтауды және талдауды, құқықтық есептер мен көкейкесті мәселелерді дұрыс шеше білуді.

3. Сот және әкімшілік тәжірибе

Постановление Надзорной судебной коллегии по гражданским и административным делам Верховного Суда Республики Казахстан от 23 декабря 2015 года по иску ГУ «Налоговое управление по городу Актау» к ТОО «PCO» и ТОО «СТ-93».

4. Ұсынылатын қайнар көздер:

1. Қазақстан Республикасының азаматтық кодексі (жалпы бөлім). Қазақстан Республикасының Жоғарғы Кеңесі 1994 жылдың 27 желтоқсанында қабылдаған // <http://adilet.zan.kz/>.

2. Қазақстан Республикасының азаматтық кодексі (Ерекше бөлім), 1999 жылдың 01 шілдесі №409 // <http://adilet.zan.kz/>.

3. «Қазақстан Республикасындағы көлік туралы» Қазақстан Республикасының 1994 жылғы 21 қыркүйектегі N 156 Заңы.// <http://adilet.zan.kz/>.

4. «Аудиторлық қызмет туралы» Қазақстан Республикасы 1998 жылғы 20 қарашадағы N 304-І Заңы. // <http://adilet.zan.kz/>.

5. «Қазақстан Республикасындағы туристік қызмет туралы» Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 13 маусымдағы N 211 Заңы// <http://adilet.zan.kz/>.

6. «Теміржол көлігі туралы» Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 8 желтоқсандағы N 266 Заңы.// <http://adilet.zan.kz/>.

7. «Сауда мақсатында теңізде жүзу туралы» Қазақстан Республикасының 2002 жылғы 17 қаңтардағы N 284 Заңы (2016 жылдың 08 сәуіріндегі өзгерістер және толықтырулармен қоса) // <http://adilet.zan.kz/>.

8. «Ветеринария туралы» Қазақстан Республикасының 2002 жылғы 10 шілдедегі N 339 Заңы.// <http://adilet.zan.kz/>.

9. «Автомобиль көлігі туралы» Қазақстан Республикасының 2003 жылғы 4 шілдедегі N 476 Заңы. // [http://adilet.zan.kz/.](http://adilet.zan.kz/)

10. «Білім туралы» Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 27 шілдедегі № 319 Заңы.// [http://adilet.zan.kz/.](http://adilet.zan.kz/)

11. «Қазақстан Республикасының әуе кеңістігін пайдалану және авиация қызметі туралы» Қазақстан Республикасының 2010 жылғы 15 шілдедегі № 339-IV Заңы // [http://adilet.zan.kz/.](http://adilet.zan.kz/)

12. «Жолаушыларды, багажды және жүктерді әуе көлігімен тасымалдау қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрінің 2015 жылғы 30 сәуірдегі № 540 бұйрығы (2016 жылдың 18 ақпанындағы өзгерістер мен толықтырулармен қоса) // [http://adilet.zan.kz/.](http://adilet.zan.kz/)

13. «Жолаушыларды, багаж бен жүктерді тасымалдау қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрінің 2015 жылғы 30 сәуірдегі № 542 бұйрығы // [http://adilet.zan.kz/»](http://adilet.zan.kz/) .

14. Сулейменов М.К. Структура договорно-хозяйственных связей. - Алма-Ата: Изд-во «Наука», 1980. (с. 173-176).

15. Гражданское право. Том II. Учебник для вузов (академический курс) / Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. - Алматы, 2002. (стр. 245-310).

16. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Особенная часть). Комментарий. Изд. 2-е, испр. и доп., с использованием судебной практики / Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. – Алматы: Жеті Жарғы, 2003. (стр. 276-338).

7 тақырып. Заем шарты. Ақшалай талапты беріп қаржыландыру (факторинг) шарты.

1. Тақырып мазмұны

Заем шартының туындау және қалыптасу тарихы. Заем шартының тараптары. Заем шартының нысаны. Заем шартының құқықтық табиғаты. Заем шартының жарамсыздығының негіздері. Заем пәнінің берілгендігін растайтын заемшының қолхаты және өзге де құжаттар. Заем шартының жасалуы. Заем шартының пәні. Заем шарты бойынша сыйақы. Сыйақыны төлеу тәртібі және мерзімі. Заем нысанасын беру. Нысаналы заем. Заемшының міндеттемелерін орындауын қамтамасыз ету. Заем шартының талаптары. Заем нысанасын қайтару. Заем берушіге заем пәнін беру сәті. Заем пәнін бөліп-бөліп (кейінге қалдыру арқылы) қайтару. Заем нысанасын мерзімінен бұрын қайтару туралы талапты қанағаттандыру мерзімі. Заем шартын даулау. Заем шартында міндеттемені жаңалау. Заем шартының тоқтатылуы. Мемлекеттік заем шарты. Банктік заем шарты. Банктік қарыз шартының және микрокредит беру туралы шарттың ерекшеліктері. Банктік заем шартының құқықтық реттелуінің ерекшеліктері. Банктік заем шартының пәні және субъектілік құрамы. ҚР Бюджет кодексін, «Банктер және банктік қызмет туралы» ҚР Заңын, «Мемлекеттік мүлік туралы» ҚР Заңын талдау. Ақшалай талапты беріп қаржыландыру (факторинг) шарты. Факторинг шартының тараптары. Ақшалай талапты беріп қаржыландыру (факторинг) шартының нысаны. Факторинг шартының құқықтық табиғаты. Қаржыландыруды алу мақсатындағы берілген ақшалай талап. Клиенттің қаржы агентінің алдындағы жауапкершілігі. Факторинг шартының өзара сипаты. Талапты беруге тыйым салудың жарамсыздығы. Ақшалай талапты кейін беру. Борышқордың қаржы агентіне ақшалай талапты орындауы. Қаржы агентінің борышқордан алынған сомаларға құқықтары. Борышқордың қарсы талаптары. Қаржы агенті алған сомаларды борышқорға қайтару. Жобалық қаржыландыру және секьюритилендіру кезінде ақшалай талап етуді беру.

2. Дәріс және семинар тақырыптарының бұл тақырыпты меңгергеннен

кейінгі студенттердің игеруі тиіс дағдылармен байланысы

Бұл тақырыпты меңгергеннен кейін студент келесідей дағдыларды игеруі тиіс:
- заем және факторинг шарттарын реттейтін нормаларды талдауды және үйлестіруді.

– өзінің білімі мен пайымын азаматтық-құқықтық көкейкесті мәселелерді шешуге қолдана алады.

- Фактілер мен мән-жайларды құқықтық дұрыс саралай білуге қабілетті болуы тиіс;

Бұл тақырыпты меңгергеннен кейін студент:

Білуі тиіс:

- Заем шартының жалпы ережелерін.

- Банктік заем шартының ерекшеліктерін.

- Мемлекеттік заем шартының ерекшеліктері.

- Факторинг шарты туралы жалпы ережелерді.

Игереді:

-заем және факторинг шарттарын реттейтін азаматтық-құқықтық және өзге де нормаларды талдауды.

3. Сот және әкімшілік тәжірибе

Постановление апелляционной судебной коллегии по гражданским и административным делам города Алматы от 28 января 2016 года по иску Акционерного общества «Евразийский банк» (далее - АО «Евразийский банк») к Лопареву Ю.А. о взыскании задолженности. Заочное решение Суд № 2 г. Уральска Западно-Казахстанской области от 25 декабря 2015 года по делу № 2-17038/15 по иску АО «Казкоммерцбанк» к Алмухамбетовой В.С.

4. Ұсынылатын қайнар көздер:

1. Қазақстан Республикасының азаматтық кодексі (жалпы бөлім). Қазақстан Республикасының Жоғарғы Кеңесі 1994 жылдың 27 желтоқсанында қабылдаған // <http://adilet.zan.kz/>.

2. Қазақстан Республикасының азаматтық кодексі (Ерекше бөлім), 1999 жылдың 01 шілдесі №409 // <http://adilet.zan.kz/>.

3. «Мемлекеттік мүлік туралы» Қазақстан Республикасының 2011 жылдың 01 наурызындағы №413-IV Заңы // <http://adilet.zan.kz/>.

4. «Банктік қарыз шарттарынан туындайтын даулар бойынша азаматтық істерді қараудың сот практикасы туралы» Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының 2016 жылғы 25 қарашадағы № 7 Нормативтік қаулысы// <http://sud.gov.kz/>.

5. Заем пәнін мерзімінен бұрын өндіру туралы банктердің заем алушыларға қойған талап-арыздары бойынша істерді қарау барысында «Жылжымайтын мүлік ипотекасы туралы» Заңды қолдану жөніндегі» қарағанды облыстық сотының сот төрелігін атқаруы кезіндегі сот практикасының біркелкілігін қалыптастыру жөніндегі Консультативтік Кеңестің 2012 жылдың 04 сәуіріндегі ақпараттық хаты // <http://adilet.zan.kz/>.

6. «Борышты өндіру және кепілге салынған мүліктен өндіріп алу туралы заңнаманы қолдану тәжірибесі жөніндегі сауалдар бойынша» ҚР Ұлттық Банкінің 2012 жылдың 13 қаңтарындағы № 21024/203юр Хаты // <http://adilet.zan.kz/>.

7. Гражданское право. Том II. Учебник для вузов (академический курс) / Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. - Алматы, 2002. (стр.310-352).

8. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Особенная часть). Комментарий. Изд. 2-е, испр. и доп., с использованием судебной практики / Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. – Алматы: Жеті Жарғы, 2003. (стр. 338-377).

9. Гражданское законодательство. Статьи. Комментарии. Практика. Үлгі:

Жилищные споры / Под ред. К.А. Мамаи, А.Г. Диденко. – Алматы: Раритет, Институт правовых исследований и анализа, 2014. – Вып. 43. (стр. 128-139).

10. Амренов Т. Договор займа: двусторонний характер // <https://www.zakon.kz/4546595-dogovor-zajjma-dvustoronnij-kharakter.html>.

11. Галинская Ю. Договор факторинга как разновидность цессии // <https://www.zakon.kz/203570-dogovor-faktoringa-kak-raznovidnost.html>.

8 тақырып. Банктік қызмет көрсету шарты. Банктік шот шарты. Ақша аударымы туралы шарт. Банктік салым туралы шарт.

1. Тақырып мазмұны

Банктік қызмет көрсету шарты. Банктік қызмет көрсету шартының субъектілік құрамы. Банктік қызмет көрсету шартының түрлері: банктік шот шарты, ақша аударымы туралы шарт, банктік салым туралы шарт және заңнамада немесе тараптардың келісімінде көзделген шарттардың өзге де түрлері. Банктегі ақшаға билік етуді шектеу. Клиенттің ақшаны пайдалануына тыйым салу. Клиенттің келісімінсіз ақшаны алып қою. Клиенттің ақшасын алу кезектілігі. Күнтізбелік кезектілік. Банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдардың банктік қызмет көрсетуі. Банктік қызмет көрсетуге ақы төлеу. Банк құпиясы. Клиенттерге банктік қызмет көрсету шарттарын бұзғаны үшін жауапкершілік. Банктік шот шарты. Банктік шот шартының құқықтық табиғаты. Банктік шот шартының нысаны. Клиенттің ақшасына билік ету. Банктік шот шарты бойынша банк орындайтын операциялар. Ақшаны пайдаланғаны үшін сыйақы. Банктік шот шартын бұзу. Банктердің банктік шоттары. Банк ұғымы. Қазақстан Республикасының банктік заңнамасы. Ақша аудару туралы шарт. Ақша аудару туралы шартты жасасу. Қолма-қол емес төлемдер. Ақшаның азаматтық құқықтың объектісі ретіндегі құқықтық табиғаты. Ақша аудару туралы шарттың құқықтық табиғаты. Ақша аудару туралы шарттың елеулі ережелері. Банк салымы шарты. Банк салымының түрлері. Банк салымы шартының нысаны. Банк салымы шартының қолданыс мерзімі. Банк салымы шарты бойынша сыйақы. Банк салымы шарты бойынша сыйақы төлеудің тәртібі. Салымдарды енгізу. Үшінші тұлғалардың салымға ақша енгізуі. Үшінші тұлғалардың пайдасына салымдар. Банк салымдарын қайтару. Талап етілмелі салымдар. Мерзімді салымдар. Шартты салымдар. Банк салымы шартының құқықтық табиғаты. Банк салымын қайтаруды қамтамасыз ету. Банк салымы бойынша жасалған операциялар үшін банк көрсеткен қызметтерге ақы төлеу. Салым ретінде берілген ақшаға қатысты банк пен салымшының құқықтары. Банк салымы шартының жасалу сәті. Үшінші тұлғалардың пайдасына жасалған банктік салым шарты. Банктік салым шартының нысаны және талаптары. Банктік салым шартының қолданыс мерзімі. Банктік қызметті реттеудің әкімшілік тәсілдері.

2. Дәріс және семинар тақырыптарының бұл тақырыпты меңгергеннен кейінгі студенттердің игеруі тиіс дағдылармен байланысы

Бұл тақырыпты меңгергеннен кейін студент келесідей дағдыларды игеруі тиіс:
– банктік қызмет көрсету шартының жекелеген сауалдарын азаматтық-құқықтық реттеудің көкейкесті мәселелерін шешуге өзінің білімі мен пайымын қолдана алады.

- құқық нормаларын дұрыс қолдана білуді.
- берілген тақырыптар бойынша құқықтық әдебиеттерді талдай білуді.

Бұл тақырыпты меңгергеннен кейін студент:

Білуі тиіс:

- Банктік қызмет көрсету шартының ұғымы мен мазмұнын.
- Банктік шот, ақша аударымы, банктік салым шарттарының ұғымы және

мазмұны.

Игереді:

– банктік қызмет көрсету шартына қатысты сауалдар бойынша өзінің пікірін сауатты жеткізе білуі және негіздей білуі қажет.

3. Сот және әкімшілік тәжірибе

ҚР Ұлттық Банкінің 2004 жылдың 21 қазанындағы № 21047/4551нұр Хаты. Решение Бостандыкского районного суда города Алматы от 09 февраля 2014 года по делу №2-794/15 по иску Игимбаевой М.М., Арызкуловой Л.Р. к АО «Дочерняя ипотечная организация АО «БТА Банк» «БТА Ипотека».

4. Ұсынылатын қайнар көздер:

1. Қазақстан Республикасының азаматтық кодексі (жалпы бөлім). Қазақстан Республикасының Жоғарғы Кеңесі 1994 жылдың 27 желтоқсанында қабылдаған // <http://adilet.zan.kz/>.

2. Қазақстан Республикасының азаматтық кодексі (Ерекше бөлім), 1999 жылдың 01 шілдесі №409 // <http://adilet.zan.kz/>.

3. Қазақстан Республикасының 2008 жылғы 10 желтоқсандағы N 100-IV Салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер туралы (Салық кодексі) // <http://adilet.zan.kz/>.

4. «Қазақстан Республикасындағы банктер және банк қызметі туралы» Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 31 тамыздағы N 2444 Заңы.// <http://adilet.zan.kz/>.

5. «Төлемдер және төлем жүйелері туралы» Қазақстан Республикасының Заңы 2016 жылғы 26 шілдедегі № 11-VI ҚРЗ // <http://adilet.zan.kz/>.

6. «Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі мен банктер, сондай-ақ банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдар арасындағы корреспонденттік қатынастарды белгілеу қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2016 жылғы 31 тамыздағы № 209 қаулысы // <http://adilet.zan.kz/>.

7. Гражданское право. Том II. Учебник для вузов (академический курс) / Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. - Алматы, 2002. (стр.352-446).

8. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Особенная часть). Комментарий. Изд. 2-е, испр. и доп., с использованием судебной практики / Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. – Алматы: Жеті Жарғы, 2003. (стр. 377-397).

8. Осипов Е.Б. Правовая природа банковских договоров. - Алматы: Издательство «АдилетПресс», 1997. (стр.70-77).

9. Осипов Е.Б., Омурчиева Э.М. Банковское право Республики Казахстан: курс лекций. – Алматы: НИЦ КОУ, 2008. (стр. 99-176).

10. Карагусов Ф.С. Оправовой природе банковского счета // Гражданское законодательство. Статьи. Комментарии. Практика. – Избранное / Под ред. А.Г. Диденко. - Алматы: Раритет, Институт правовых исследований и анализа, 2008. (стр. 364-381).

11. Басин Ю.Г. О необходимости концептуальных изменений Гражданского Кодекса Республики Казахстан // Гражданское законодательство. Статьи. Комментарии. Практика. Избранное. Том II (Выпуски 11-20) / Под ред. А.Г. Диденко. – Алматы, 2008. (стр. 133-148).

12. Алимбаева Г. Исполнение договоров банковского займа // Гражданское законодательство. Статьи. Комментарии. Практика. Үлгі: Договорные споры / Под ред. К.А. Мами, А.Г. Диденко; отв. за выпуск М.А. Әкетай. – Алматы: Раритет, 2017. – Вып. 49. (стр. 4-22).

9 тақырып. Сақтау шарты. Сақтаудың жекелеген түрлері. Сақтандыру шарты.

1. Тақырып мазмұны

Сақтау шарты. Сақтау шартының тараптары. Сақтау туралы жалпы ережелер (сақтау пәнінен жылжымайтын мүліктің алынып тасталуы). Сақтау шартының құқықтық табиғаты. Сақтау шартының пәні. Затты сақтауға қабылдау туралы шарт. Затты сақтауға қабылдау міндеті. Заттарды иесіздендіріп сақтау. Сақтау шартының нысаны. Сақтау мерзімі. Сақтаушыға сыйақы беру және оның шығындарын өтеу. Сақтаушының заттардың сақталуын қамтамасыз ету жөніндегі міндеттері. Сақтау жағдайларын өзгерту. Затты үшінші тұлғаға сақтауға беру. Сақтаушының заттың сақталмағандығы үшін жауапкершілігі. Сақтаушы-кәсіпкердің жауапкершілігі. Сақтаушының жауаптылық мөлшері. Затты алу мерзімдерін бұзудың зардабы. Сақтаушыға келтірілетін залалдардың орнын толтыру. Сақтау туралы жалпы ережелерді оның жекелеген түрлеріне қолдану. Сақтаудың жекелеген түрлері. Ломбардта сақтау. Ломбардтан талап етілмеген зат. Құндылықтарды банкте сақтау. Көлік ұйымдарының сақтау камераларында сақтау. Ұйымдардың киімилгіштерінде сақтау. Қонақүйде сақтау. Даулы заттарды сақтау (секвестр). Тауар қоймасында сақтау. Қойма куәлігі және оның түрлері. Кепіл куәлігі (варрант). Бидай айналымы саласындағы қойма куәліктері. Жай қойма куәлігі. Қос қойма куәлігі. Сақтау шарты тараптарының өзге де құқықтары мен міндеттері. Сақтандыру шарты. Міндеттілік деңгейі, сақтандыру объектісі, сақтандыру төлемін төлеу негіздері бойынша сақтандыру нысандары. Міндетті және ерікті сақтандыру. Сақтандыру объектісі. Міндетті сақтандыру жөніндегі ережелерді бұзудың салдарлары. Жеке және мүліктік сақтандыру. Жинақтаушы сақтандыру. Сақтанушы. Сақтандырушы. Сақтандырылған тұлға. Пайда алушы. Сақтандыру жағдайы. Сақтандыру сыйлықақылары. Сақтандыру сомасы. Сақтандыру төлемі. Қос сақтандыру. Топтық сақтандыру. Ортақ сақтандыру. Қайта сақтандыру. Сақтандыру шартының нысаны. Сақтандыру ережелері. Сақтандыру шартының мазмұны. Жинақтаушы сақтандыру шарты бойынша сақтандыру сыйлықақыларын төлеуді кейінге қалдыру. Жинақтаушы сақтандыру шартының қолданысын қалпына келтіру. Өзара сақтандыру.

2. Дәріс және семинар тақырыптарының бұл тақырыпты меңгергеннен кейінгі студенттердің игеруі тиіс дағдылармен байланысы

Бұл тақырыпты меңгергеннен кейін студент келесідей дағдыларды игеруі тиіс:
– өзінің қызметін ұйымдастыруды, кәсіби міндеттерді орындаудың тәсілдері мен жолдарын таңдауды, олардың тиімділігі мен сапасын бағалауды.

- сақтау және сақтандыру шарттары саласындағы құқықтық мәселелерді талдауды және шешуді.

- сақтау және сақтандыру шарттары саласындағы сот практикасын талдауды.

Бұл тақырыпты меңгергеннен кейін студент:

Білуі тиіс:

- сақтау шарты және оның жекелеген түрлері туралы жалпы ережелерді.

- сақтандыру шарты және оның жекелеген түрлері туралы жалпы ережелерді.

Игереді:

- сақтау және сақтандыру шарттарын реттейтін азаматтық-құқықтық және өзге де нормаларды талдауды.

- сақтау және сақтандыру шарттары саласындағы көкейкесті құқықтық мәселелерді талдауды және шешуді.

- сақтау және сақтандыру шарттары бойынша сот практикасын талдауды.

3. Сот және әкімшілік тәжірибе

Решение Специализированного межрайонного экономического суда Актюбинской области от 10 ноября 2015 года по делу №2-2850/15 по исковому заявлению АО «СНПС-Актобемунайгаз» к ТОО «КазРосСтрой ИР Групп». Заочное

решение Специализированного межрайонного экономического суда г. Алматы от 15 октября 2015 года по делу № 2-15557/15 по иску ИП «Кочетков Д.А.» к ТОО «MISR».

4. Ұсынылатын қайнар көздер:

1. Қазақстан Республикасының азаматтық кодексі (жалпы бөлім). Қазақстан Республикасының Жоғарғы Кеңесі 1994 жылдың 27 желтоқсанында қабылдаған // <http://adilet.zan.kz/>.

2. Қазақстан Республикасының азаматтық кодексі (Ерекше бөлім), 1999 жылдың 01 шілдесі №409 // <http://adilet.zan.kz/>.

3. «Сақтандыру қызметі туралы» Қазақстан Республикасының 2000 жылғы 18 желтоқсандағы N 126 Заңы.// <http://adilet.zan.kz/>.

4. «Астық туралы» Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 19 қаңтардағы N 143 Заңы.// <http://adilet.zan.kz/>.

5. «Сақтандыру төлемдеріне кепілдік беру қоры туралы» Қазақстан Республикасының 2003 жылғы 3 маусымдағы N 423 Заңы// <http://adilet.zan.kz/>.

6. «Бағалы қағаздар рыногы туралы» Қазақстан Республикасының 2003 жылғы 2 шілдедегі N 461 Заңы.<http://adilet.zan.kz/>.

7. «Міндетті экологиялық сақтандыру туралы» Қазақстан Республикасының 2005 жылғы 13 желтоқсандағы N 93 Заңы.// <http://adilet.zan.kz/>.

8. «Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдарында тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау жүйелерінің болуына қойылатын талаптар жөніндегі нұсқаулықты бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу мен қадағалау агенттігі Басқармасының 2010 жылғы 1 ақпандағы N 4 қаулысы.// <http://adilet.zan.kz/>.

9. Гражданское право. Том II. Учебник для вузов (академический курс) / Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. - Алматы, 2002. (стр.446-535).

10. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Особенная часть). Комментарий (постатейный). В 2-х кн. Кн. 2 / Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. – Алматы, 2006. (стр. 3-197).

11. Скрябин С.В. Общие положения о страховании в Республике Казахстан: некоторые теоретические и практические проблемы // http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=31204478.

12. Нестерова Е.В. Договор хранения: проблемы регулирования, квалификации и применения // http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=32583505#pos=1;-263 .

10 тақырып. Тапсырма шарты. Басқаның мүддесіне тапсырмасыз іс-әрекет жасау. Комиссия шарты. Мүлікті сенімгерлікпен басқару шарты.

1. Тақырып мазмұны

Өкілдік туралы жалпы ережелер. Коммерциялық өкілдік. Тапсырма шарты. Тапсырманы сенім білдірушінің нұсқауларына сәйкес орындау. Тапсырма шартының құқықтық табиғаты. Тапсырма шартының тараптары. Сенім білдірілген өкілдің міндеттері. Сенім білдірушінің міндеттері. Тапсырма шартының мерзімі. Тапсырма шартындағы сыйақы. Сенімнің ауысуы. Сенім білдірушінің нұсқаулары. Сенім білдірілген өкілдің өкілеттіктері. Сенімхат. Тапсырма шартының тоқтатылуы. Тапсырма шартын тоқтатудың салдары. Тапсырма шартындағы құқықмирасқорлық. Басқаның мүддесіне тапсырмасыз іс-әрекет жасау. Басқаның мүддесіне іс-әрекет жасау талаптары. Мүдделі тұлғаға оның мүддесіне жасалған іс-әрекеттер туралы хабарлау. Мүдделі тұлғаның өз мүддесіне жасалған іс-әрекеттерді мақұлдауының салдары. Басқаның мүддесіне тапсырмасыз іс-әрекет жасаған тұлғаның

жауаптылығы. Мүдделі тұлғаның өз мүддесі үшін жасалған іс-әрекеттерді мақұлдамауының салдары. Басқаның мүддесіне іс-әрекет жасаған адамға залалдарын өтеу. Басқаның мүддесіне мәміле жасау салдары. Басқаның мүддесіне іс-әрекеттер жасаудың салдарынан негізсіз баю. Басқаның мүддесіне жасалған іс-әрекеттермен келтірілген зиянды өтеу. Басқаның мүддесіне іс-әрекеттер жасаған адамның есеп беруі. Сенім білдірілген өкілдің тапсырма шартын орындаудан бас тартуы. Комиссия шарты. Комиссия шарты делдалдық қызмет көрсету нысаны ретінде. Комиссия шартының нысаны. Комиссия шартының құқықтық табиғаты. Комитент пен комиссионер арасындағы жеке адами қатынастар. Комиссия шартының тапсырма шартынан айырмашылығы. Комиссиялық сыйақы. Комиссионердің үшінші тұлғамен мәміле жасау жөніндегі құқықтары мен міндеттері. Комиссия шартының пәні болып табылатын мүлікке деген құқық. Комиссионердің өзіне тиесілі соманы ұстап қалуы. Комиссионердің өзіндегі комитент мүлкінің жоғалуына, кем шығуына немесе бүлінуіне жауаптылығы. Өзіне мәміле жасау. Комитенттің комиссия шарты бойынша орындалғанды қабылдауы. Комиссиялық тапсырманы орындау жөніндегі шығындардың орнын толтыру. Комитенттің тапсырманың күшін жоюы. Комиссионердің тапсырманы орындаудан бас тартуы. Комиссия шартын тоқтату. Комитенттің мерзімі көрсетілмей жасалған шарттан бас тартуы. Комиссионердің мерзімі көрсетілмей жасалған шарттан бас тартуы. Комиссия шартындағы құқықтық мирасқорлық. Комиссия шарты тараптарының құқықтары, міндеттері және жауаптылығы. Мүлікті сенімгерлікпен басқару. Мүлікті сенімгерлікпен басқару институтының туындау тарихы. Фидуциарлы қатынастардың ұғымы және белгілері. АҚШ-ғы мүлікті сенімгерлікпен басқару институты. Сенімгерлікпен басқару құқығы. Мүлікті сенімгерлікпен басқару ұғымы және оның пайда болу негіздері. Мүлікті сенімгерлікпен басқару субъектілері. Мүлікті сенімгерлікпен басқару объектілері. Мүлікті сенімгерлікпен басқару шартының нысаны. Сенімгер басқарушының құқықтары мен міндеттері. Сенімгер басқарушының бастамасымен сенімнің ауысуы. Сенімгер басқарушының жауапкершілігі. Мүлікті сенімгерлікпен басқару шартының тоқтатылуы. Акцияларды және өзге де бағалы қағаздарды сенімгерлікпен басқару. Инвестициялық қорлардың активтерін сенімгерлікпен басқару. Кәсіпорынды мүліктік кешен ретінде сенімгерлікпен басқару. Мемлекеттік қызметшінің мүлкін сенімгерлікпен басқару.

2. Дәріс және семинар тақырыптарының бұл тақырыпты меңгергеннен кейінгі студенттердің игеруі тиіс дағдылармен байланысы

Бұл тақырыпты меңгергеннен кейін студент келесідей дағдыларды игеруі тиіс:

- құқық нормасын құрыс қолдауды.
- жоғарыда аталған тақырыптар бойынша құқықтық әдебиеттерді талдауды.
- жоғарыда аталған тақырыптар бойынша есептерді шеше білуді.

Бұл тақырыпты меңгергеннен кейін студент:

Білуі тиіс:

- тапсырма шарты және өзгенің мүддесінде тапсырмасыз іс-әрекет жасау туралы жалпы ережелерді, сондай-ақ тараптардың жауаптылығын.
- комиссия шарты және мүлікті сенімгерлікпен басқару шарты туралы жалпы ережелерді және ерекшеліктерін.
- жоғарыда аталған шарттардың фидуциарлы шарттар ретінде ерекшеліктері.
- жоғарыда аталған шарттарды реттейтін негізгі нормативтік-құқықтық актілерді.

Игереді:

- азаматтық құқық саласындағы білімін жинақтап, талдауды, сондай-ақ тапсырма, комиссия және сенімгерлікпен басқару шарттарына қатысты құқықтық

есептер мен көкейкесті мәселелерді шеше білуді игереді.

3. Сот және әкімшілік тәжірибе

Решение Районного суда № 2 Алмалинского района города Алматы от 14 мая 2015 года по делу № 2-1841/15 по иску Сапаргалиева Е.А. к Айткулову М.С. Решение Специализированного межрайонного экономического суда Жамбылской области от 25 июня 2015 года №2-1748-15 по иску индивидуального предпринимателя «Профибух» Ахметовой Н. к коммунальному государственному казенному предприятию «Детский сад «Айголек» отдела образования акимата Жамбылского района Жамбылской области».

4. Ұсынылатын қайнар көздер:

1. Қазақстан Республикасының азаматтық кодексі (жалпы бөлім). Қазақстан Республикасының Жоғарғы Кеңесі 1994 жылдың 27 желтоқсанында қабылдаған // <http://adilet.zan.kz/>.

2. Қазақстан Республикасының азаматтық кодексі (Ерекше бөлім), 1999 жылдың 01 шілдесі №409 // <http://adilet.zan.kz/>.

3. Гражданское право. Том II. Учебник для вузов (академический курс) / Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. - Алматы, 2002. (стр. 536-595).

4. Гражданское право. Общая часть. Курс лекций / Под ред. А.Г. Диденко – Алматы: Нур-пресс, 2006. (стр. 340-355).

5. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Особенная часть). Комментарий (постатейный). В 2-х кн. Кн. 2 / Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. – Алматы, 2006. (стр. 197-284).

6. Климкин С.И. Правовое регулирование обязательств из действий в чужом интересе без поручения // http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=31680724.

7. Карагузов Ф.С. Содержание права доверительного управления имуществом // Гражданское законодательство. Статьи. Комментарии. Практика. Избранное. Том II (Выпуски 11-20) / Под ред. А.Г. Диденко. – Алматы, 2008. (стр. 701-722).

11 тақырып. Кешенді кәсіпкерлік лицензия (франчайзинг) шарты.

1. Тақырып мазмұны

Кешенді кәсіпкерлік лицензия (франчайзинг) шарты. Кешенді кәсіпкерлік лицензия шартының ұғымы. Кешенді кәсіпкерлік лицензия шартының құқықтық табиғаты. Шарттың пәні. Шарттың тараптары. Кешенді кәсіпкерлік лицензия шартының нысаны. Кешенді кәсіпкерлік лицензия шартын тіркеу. Лицензиардың міндеттері. Лицензиаттың міндеттері. Шектеу шарттары. Лицензиардың лицензиатқа қойылатын талаптар бойынша жауапкершілігі. Кешенді кәсіпкерлік қосалқы лицензия. Кешенді кәсіпкерлік қосалқы лицензияның лицензиардың лицензиатпен негізгі шартына тәуелділігі. Лицензиар, лицензиат және қосалқы лицензиат қатынастарының ерекшеліктері. Фирмалық атау өзгерген кезде шарттың күшін сақтауы. Пайдалануға берілген бір немесе бірнеше айрықша құқықтардың өзгеруі кезінде шарт күшінің сақталуы. Пайдалануға берілген айрықша құқықтың тоқтатылу салдары. Кешенді кәсіпкерлік лицензия шартының тоқтатылуы. Кешенді кәсіпкерлік лицензия шартындағы құқықтық мирасқорлық. Айрықша құқықтар кешені (лицензиялық кешен). Франчайзингтік қызмет. Кешенді кәсіпкерлік лицензия шарты бойынша жауаптылық. Кешенді кәсіпкерлік лицензия шартын орындау.

2. Дәріс және семинар тақырыптарының бұл тақырыпты меңгергеннен кейінгі студенттердің игеруі тиіс дағдылармен байланысы

Бұл тақырыпты меңгергеннен кейін студент келесідей дағдыларды игеруі тиіс: – жоғарыда аталған шарт бойынша білімі топтастырып, күрделі міндеттерді

шеше білуді;

- тәжірибелік сабақтар барысында бұл тақырып бойынша негізгі есептерді шеше білуді;

– терең теориялық білімін, тәжірибелік дағдылары мен білімін ғылыми және ғылыми-қолданбалы зерттеулерді, оқу процессін, талдау қызметін жолға қою қабілетін.

Бұл тақырыпты меңгеру нәтижесінде студент:

Білуі тиіс:

- кешенді кәсіпкерлік лицензия шарты туралы негізгі ережелерді;

- кешенді кәсіпкерлік лицензия шартына қатысты жалпы және ерекше нормаларды қолдану ережесін.

Игереді:

- кешенді кәсіпкерлік лицензия шартын реттейтін азаматтық-құқықтық нормаларды талдауды;

- тәжірибелік жағдайды шешу барысында нормативтік құқықтық актіні тәжірибеде қолдануды.

3. Сот және әкімшілік тәжірибе

Постановление Апелляционной судебной коллегии по гражданским и административным делам Алматинского городского суда от 31 августа 2016 года № 2а-5039/16 по иску ТОО «ПАНИКа» к ТОО «Confidente», по встречному иску ТОО «Confidente» к ТОО «ПАНИКа».

4. Ұсынылатын қайнар көздер:

1. Қазақстан Республикасының азаматтық кодексі (жалпы бөлім). Қазақстан Республикасының Жоғарғы Кеңесі 1994 жылдың 27 желтоқсанында қабылдаған // <http://adilet.zan.kz/>.

2. Қазақстан Республикасының азаматтық кодексі (Ерекше бөлім), 1999 жылдың 01 шілдесі №409 // <http://adilet.zan.kz/>.

3. «Кешенді кәсіпкерлік лицензия (франчайзинг) туралы» Қазақстан Республикасының 2002 жылғы 24 маусымдағы N 330 Заңы.// <http://adilet.zan.kz/>.

4. Гражданское право. Том II. Учебник для вузов (академический курс) / Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. - Алматы, 2002. (стр. 595-614).

5. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Особенная часть). Комментарий (постатейный). В 2-х кн. Кн. 2 / Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. – Алматы, 2006. (стр. 284-319).

12 тақырып. Конкурстық міндеттемелер. Тендер. Аукцион.

1. Тақырып мазмұны

Конкурстық міндеттемелер. Конкурстық міндеттеменің мазмұны. Сыйақыға жария уәде беруден туындайтын конкурстық міндеттеме және тендер, аукцион негізінде және Қазақстан Республикасының заңнамалық актілерінде көрсетілген жағдайларда туындайтын өзге де міндеттемелер. Конкурс бастамашысы. Ашық конкурс. Жабық конкурс. Сыйақыға жария уәде беру. Сыйақыға жария уәде берудің күшін жою. Лотереялар, тотализаторлар және өзге де ойындар өткізу ерекшеліктері. Лицензия. Ойындар мен бәс тігуді өткізуге және оларға қатысуға байланысты талаптар. Тендер. Аукцион.

2. Дәріс және семинар тақырыптарының бұл тақырыпты меңгергеннен кейінгі студенттердің игеруі тиіс дағдылармен байланысы

Бұл тақырыпты меңгергеннен кейін студент келесідей дағдыларды игеруі тиіс:

- құқықтық базаның өзгеруі жағдайында жол таба білуді.
- құқық нормаларын дұрыс қолдана білуді.
- нормативтік құқықтық актінің жобаларын әзірлей білуге қабілетті болуы, заңи техника ережелеріне сәйкес нормативтік құқықтық актілерге қорытынды жасай білуі қажет.

Бұл тақырыпты меңгергеннен кейін студент:

Білуі тиіс:

- Сыйақыға жария уәде беруден туындайтын конкурстық міндеттеме және тендер, аукцион негізінде және Қазақстан Республикасының заңнамалық актілерінде көрсетілген жағдайларда туындайтын өзге де міндеттемелер туралы жалпы ережелерді білуі қажет.

Игереді:

– жоғарыда аталған тақырып бойынша практикалық түйіткілді жағдайды шешу барысында нормативтік құқықтық актіні тәжірибеде қолдана білуі керек.

3. Сот және әкімшілік тәжірибе

Решение Аль-Фарабийского районного суда гор. Шымкента от 26 января 2015 года по делу №2-1089/2015 по жалобе Абдурахманова Гапыржана Таджибаевича на действия частного судебного исполнителя Куттыбаевой Р.А. Решение Суда № 2 города Петропавловск Северо-Казахстанской области от 28 апреля 2015 года № 2-2316/15 по иску Богданова Евгения Анатольевича к Гудыменко Юрию Николаевичу о выселении.

4. Ұсынылатын қайнар көздер:

1. Қазақстан Республикасының азаматтық кодексі (жалпы бөлім). Қазақстан Республикасының Жоғарғы Кеңесі 1994 жылдың 27 желтоқсанында қабылдаған // <http://adilet.zan.kz/>.
2. Қазақстан Республикасының азаматтық кодексі (Ерекше бөлім), 1999 жылдың 01 шілдесі №409 // <http://adilet.zan.kz/>.
3. «Бұқаралық ақпарат құралдары туралы» Қазақстан Республикасының 1999 жылғы 23 шілдедегі N 451 Заңы// <http://adilet.zan.kz/>.
4. Қазақстан Республикасының Бас прокуратурасының 2001 жылдың 11 қыркүйегіндегі № 7-30-2001 хаты // <http://adilet.zan.kz/>.
5. «Шығыстары бюджет қаражаты есебінен ұзақ мерзімді субсидиялануға жататын әлеуметтік маңызы бар қатынастар бойынша жолаушылар тасымалын жүзеге асыратын тасымалдаушыларды айқындау бойынша ашық тендер негізінде конкурс өткізу қағидалары» Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрінің м.а. 2014 жылғы 30 қазандағы № 113 бұйрығы. // <http://adilet.zan.kz/>.
6. Гражданское право. Том III. Учебник для вузов (академический курс) / Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. Алматы, 2004. (стр. 17-59).
7. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Особенная часть). Комментарий (постатейный). В 2-х кн. Кн. 2 / Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. – Алматы, 2006. (стр. 319-336).

13 тақырып. Зиян келтірудің салдарынан туындайтын міндеттемелер. Азаматтың өмірі мен денсаулығына келтірілген зиянды өтеу. Тауарлардың, жұмыстардың, қызмет көрсетулердің жеткіліксіздігі салдарынан келтірілген зиянды өтеу. Моральдық зиянды өтеу. Негізсіз баю салдарынан туындайтын міндеттемелер.

1. Тақырып мазмұны

Зиян келтіргені үшін жауаптылықтың жалпы негіздері. Зиян келтірудің алдын алу. Қажетті қорғану жағдайында зиян келтіру. Аса қажетті жағдайда зиян келтіру. Занды тұлғаның немесе азаматтың өз қызметкері келтірген зиян үшін жауапкершілігі. Мемлекеттік органдар, жергілікті өзін-өзі басқару органдары, сондай-ақ олардың лауазымды адамдары келтірген зиян үшін жауапкершілік. Анықтау, алдын ала тергеу, прокуратура және сот органдарының заңсыз іс-әрекеттерімен келтірілген зиян үшін жауапкершілік. Өзінің жауаптылығын сақтандырған тұлғаның зиянды өтеуі. Он төрт жасқа дейінгі кәмелетке толмағандар келтірген зиян үшін жауапкершілік. Он төрт жастан он сегіз жасқа дейінгі кәмелетке толмағандар келтірген зиян үшін жауапкершілік. Ата-ана құқықтарынан айырылған ата-аналардың кәмелетке толмағандар келтірген зиян үшін жауапкершілігі. Әрекетке қабілетсіз деп танылған азамат келтірген зиян үшін жауапкершілік. Әрекетке қабілетсіз деп танылған азамат келтірген зиян үшін жауапкершілік. Өз іс-әрекетінің мәнін түсінуге қабілетсіз азамат келтірген зиян үшін жауапкершілік. Айналасындағыларға жоғары қауіп туғызатын қызмет (жоғары қауіптілік көздері) арқылы келтірілген зиян үшін жауапкершілік. Бірлесіп келтірілген зиян үшін жауапкершілік. Зиян келтірген тұлғаға кері талап қою құқығы. Мүліктік зиянды өтеу әдістері. Жәбірленушінің кінәсі мен зиян келтірген адамның мүліктік жағдайын есепке алу. Азаматтың өмірі мен денсаулығына келтірілген зиянды өтеу. Азаматтың шарттық және өзге де міндеттемелерді орындау кезінде өмірі мен денсаулығына келтірілген зиянды өтеу. Денсаулықты зақымдау арқылы келтірілген зиянды өтеудің көлемі мен сипаты. Денсаулықты зақымдануы салдарынан жоғалтылған табысты (кірісті) анықтау. Кәмелетке толмаған адамның денсаулығы зақымданған кезде зиянды өтеу. Азаматтың қайтыс болуы салдарынан залал шеккен адамдарға зиянды өтеу. Азамат қайтыс болған жағдайда келтірілген зиянды өтеу мөлшері. Зиянды өтеу мөлшерін өзгерту. Күнкөріс құнының артуына байланысты зиянды өтеуді ұлғайту. Зиянды өтеу жөніндегі төлемдер. Занды тұлға тоқтатылған ретте зиянды өтеу. Жерлеуге жұмсалған шығындарды өтеу. Тауарлардың, жұмыстардың, қызмет көрсетулердің жеткіліксіздігі салдарынан келтірілген зиянды өтеу. Тауарлардың, жұмыстардың, қызмет көрсетулердің жеткіліксіздігі салдарынан келтірілген зиянды өтеу негіздері. Тауарлардың, жұмыстардың, қызмет көрсетулердің кемшілігі салдарынан келтірілген зиян үшін жауапты тұлғалар. Тауарлардың, жұмыстардың, қызмет көрсетулердің кемшілігі салдарынан келтірілген зиянды өтеу мерзімдері. Тауарлардың, жұмыстардың, қызмет көрсетулердің кемшіліктері салдарынан келтірілген зиян үшін жауапкершіліктен босату негіздері. Моральдық зиянды өтеу. Моральдық зиянды өтеу мөлшері. Негізсіз баю салдарынан туындайтын міндеттемелер. Негізсіз байлықты қайтару міндеті. Негізсіз байлықты қайтару туралы талаптардың азаматтық құқықтарды қорғау туралы басқа талаптармен арақатынасы. Негізсіз байлықты заттай қайтару. Негізсіз байлықтың құнын өтеу. Құқықты басқа тұлғаға негізсіз берудің зардабы. Жәбірленушіге алынбаған табыстарды өтеу. Қайтарылуға жататын мүлікке шыққан шығындарды өтеу. Қайтарылуға жатпайтын негізсіз байлық.

2. Дәріс және семинар тақырыптарының бұл тақырыпты меңгергеннен кейінгі студенттердің игеруі тиіс дағдылармен байланысы

Бұл тақырыпты меңгергеннен кейін студент келесідей дағдыларды игеруі тиіс:

- елдің құқықтық жүйесінде еркін жұмыс істей білуді;
- өзінің жұмысын ұйымдастыра білуді; тың идеяларды туындата білуді, оларды іске асыруды меңгеруі қажет;
- өзінің байламдарын, білімі мен негіздемесін мамандарға және өзге саланың адамдарына айқын және ұғынықты жеткізе білуді үйренеді.

Бұл тақырыпты меңгергеннен кейін студент:

Білуі тиіс:

- зиян келтіруді өтеу туралы жалпы ережелерді;
- моральдық зиян туралы ережелерді;
- қажетті қорғану туралы ережені;
- негізсіз баю туралы ережелерді.

Игереді:

– құқықтық есептерді және зиянды өтеу сауалдарының көкейкесті мәселелерінің дұрыс шеше білуді үйренуі қажет.

3. Сот және әкімшілік тәжірибе

Заочное решение Жетысуского районного суда г. Алматы от 22 июня 2015 года по делу № 2-1972-15 по иску Актымбаева С.Н. к Дуйсембекову А.Ж. Решение Суда № 2 гор. Актау Мангистауской области от 2 апреля 2015 года по делу № 2-1351/9-15 по иску Калмановой А.А. к Шамшиевой Б.И., Абдуллаеву К.А., Нартановой Н.М., третьему лицу «ПКСК» «Булат».

4. Ұсынылатын қайнар көздер:

1. Қазақстан Республикасының азаматтық кодексі (жалпы бөлім). Қазақстан Республикасының Жоғарғы Кеңесі 1994 жылдың 27 желтоқсанында қабылдаған // <http://adilet.zan.kz/>.

2. Қазақстан Республикасының азаматтық кодексі (Ерекше бөлім), 1999 жылдың 01 шілдесі №409 // <http://adilet.zan.kz/>.

3. Нормативное постановление Верховного Суда Республики Казахстан от 9 июля 1999 года № 9 «О некоторых вопросах применения судами Республики законодательства по возмещению вреда, причиненного здоровью» // <http://sud.gov.kz/>.

4. «Банкроттық салдарынан заңды тұлғаны тарату кезінде азаматтардың өмірі мен денсаулығына келтірілген зиянды өтеу заңнамасын қолдану тәжірибесі туралы» Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының 2005 жылғы 28 қазандағы N 4 Нормативтік қаулысы. // <http://adilet.zan.kz/>.

5. «Соттардың моральдық зиянды өтеу жөніндегі заңнаманы қолдануы туралы» Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының 2015 жылғы 27 қарашадағы № 7 нормативтік қаулысы. // <http://sud.gov.kz/>.

6. «Қылмыстық процесті жүргізетін органдардың заңсыз әрекеттері салдарынан келтірілген зиянды өтеу жөніндегі заңды қолдану тәжірибесі туралы» Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының 1999 жылғы 9 шілдедегі N 7 нормативтік қаулысы, «Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексін (ерекше бөлім) күшіне енгізу туралы» Қазақстан Республикасының Заңы 1999 жылғы 1 шілде N 410// <http://adilet.zan.kz/>.

7. «Қызметкердің өзінің еңбек міндеттерін атқару барысында денсаулығына келтірілген зиянды өтеп берудің кейбір сауалдары туралы» Қарағанды облыстық сотының сот төрелігін атқару барысында бірыңғай сот практикасын қалыптастыру жөніндегі Консультативтік кеңесінің 2012 жылдың 26 маусымындағы №12 ақпараттық хаты, ҚР еңбек және халықты әлеуметтік қорғау Министрінің 2011 жылдың 15 сәуіріндегі жауабы // <http://adilet.zan.kz/>.

8. Гражданское право. Том III. Учебник для вузов (академический курс) / Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. Алматы, 2004. (стр. 60-85).

9. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Особенная часть). Комментарий (постатейный). В 2-х кн. Кн. 2 / Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. – Алматы, 2006. (стр. 336-424).

10. Базарбаев Б.Б. Возмещение морального вреда по законодательству Республики Казахстан // Гражданское законодательство. Статьи. Комментарии. Практика. – Избранное / Под ред. А.Г. Диденко. – Алматы: Раритет, Институт правовых исследований и анализа, 2008. - Т. 2. (стр. 738-754).

11. Климкин С.И. Правовое регулирование обязательств из действий в чужом

интересе без поручения // http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=31680724.

12. Нестерова Е.В. Анализ судебной практики об ответственности государственных органов и их должностных лиц по деликтным обязательствам // Гражданское законодательство. Статьи. Комментарии. Практика. – Избранное / Под ред. А.Г. Диденко. – Алматы: Раритет, Институт правовых исследований и анализа, 2008. - Т. 2. (стр. 723-737).

13. Алимбаева Г. Возмещение морального вреда, возникшего из деликта // Гражданское законодательство. Статьи. Комментарии. Практика. / Под ред. К.А. Мами, А.Г. Диденко. – Алматы: Раритет, Институт правовых исследований и анализа, 2014. – Вып. 29. (стр. 176-187).

14 тақырып. Интеллектуалдық меншік құқығы. Авторлық құқық. Сабақтас құқықтар. Селекциялық жетістіктерге құқық. Интегралды микротәсімдер топологиясына құқықтар. Ашылмаған ақпаратты заңсыз пайдаланудан қорғау құқығы. Азаматтық айналымға, тауарларға және қызмет көрсетулерге қатысушыларды дараландыру құралдары. Тауар белгісі. Тауар шығарылатын жердің атауы.

1. Тақырып мазмұны

Интеллектуалдық меншік құқығы. Интеллектуалдық меншік құқығының объектілері. Селекциялық жетістіктер. Интегралдық микросызба топологиялары. Интеллектуалдық меншік объектілеріне құқықтың пайда болу негіздері. Интеллектуалдық меншік объектілеріне жеке мүліктік емес және мүліктік құқықтар. Интеллектуалдық меншік объектілеріне айрықша құқықтар. Айрықша құқықтардың басқа адамға ауысуы. Лицензиялық шарт. Лицензиар. Лицензиат. Интеллектуалдық шығармашылық қызметтің нәтижелерін жасау және пайдалану туралы шарт. Айрықша құқық және меншік құқығы. Айрықша құқықтардың қолданылу мерзімі. Айрықша құқықтарды қорғау әдістері. Авторлық құқық. Авторлық құқықпен қорғалатын туындылар (авторлық құқық объектілері). Шығармашылық қызмет нәтижелері. Авторлық құқық объектілерінің түрлері (әдеби туындылар, драмалық және музыкалық-драмалық туындылар, сценарийлік туындылар, хореография және пантомима туындылары, мәтінді немесе мәтінсіз музыкалық туындылар және т.б.). Авторлық қатынастардың құқықтық реттелуі. Авторлық құқық объектілері болып табылмайтын туындылар. Ресми құжаттардың, мемлекеттік рәміздер мен белгілердің жобаларына құқық. Авторлық құқықты қорғау белгісі. Автордың жеке мүліктік емес құқықтары. Автордың мүліктік құқықтары. Туындыны сақтауға беру. Қазақстан Республикасының аумағында авторлық құқықтың қолданылуы. Авторлық құқықтың қолданыла бастауы. Авторлық құқықтың қолданылу мерзімі. Туындының қоғам игілігіне ауысуы. Авторлық құқықтарды басқару. Сабақтас құқықтар. Сабақтас құқықтардың объектілері. Сабақтас құқықтардың субъектілері. Сабақтас құқықтардың қолданылуы. Сабақтас құқықтар субъектілерінің құқықтарын реттеу. Сабақтас құқықтардың қолданылу мерзімі. Шетелдік азаматтар немесе шетелдік заңды тұлғалар болып табылатын орындаушылардың, фонограммалар шығарушылардың, эфирлік және кабельдік хабар тарату ұйымдарының құқықтары. Өнертабысқа, пайдалы модельге, өнеркәсіптік үлгіге құқық. Өнертабысты, пайдалы модельді, өнеркәсіптік үлгіні құқықтық қорғау талаптары. Өнертабысты, пайдалы модельді, өнеркәсіптік үлгіні пайдалану құқығы. Патентке берілетін құқыққа билік ету. Авторлық құқық. Өнертабыстың, пайдалы модельдің, өнеркәсіптік үлгінің тең авторлары. Қызметтік өнертабыстар,

пайдалы модельдер, өнеркәсіптік үлгілер. Автордың қызметтік өнертабыс, пайдалы модель, өнеркәсіптік үлгі үшін сыйақы алуға құқығы. Патенттің Қазақстан Республикасының аумағында қолданылуы. Патенттің қолданылу мерзімі. Патенттік құқықтарды беру туралы шарт. Өнертабысты, пайдалы модельді, өнеркәсіптік үлгіні пайдалануға лицензиялық шарт. Ашық лицензия. Патентті бұзғаны үшін жауаптылық. Оған дейін пайдалану құқығы. Патент иесінің құқықтарын шектеу. Селекциялық жетістіктерге құқық. Өсімдіктердің жаңа сорттарына және жануарлардың жаңа тұқымдарына құқықты қорғаудың талаптары. Автордың селекциялық жетістік атауын айқындау құқығы. Селекциялық жетістік авторының сыйақы алуға құқығы. Патент иесінің селекциялық жетістікке құқығы. Патент иесінің міндеттері. Селекциялық жетістікке патенттің қолданылу мерзімі. Селекциялық жетістіктерді пайдалануға жіберу. Интегралды микротәсімдер топологиясына құқықтар. Интегралды микротәсімдер топологиясына құқықтарды қорғау талаптары. Интегралды микротәсімдер топологиясына айрықша құқық. Топологияларды тіркеу. Топологияны қолдануға айрықша құқықтың қолданылу мерзімі. Ашылмаған ақпаратты заңсыз пайдаланудан қорғау құқығы. Ашылмаған ақпаратты құқықтық қорғау талаптары. Ашылмаған ақпаратты заңсыз пайдаланғаны үшін жауапкершілік. Ашылмаған ақпаратты заңсыз пайдаланудан қорғауға құқықтың ауысуы. Азаматтық айналымға, тауарларға және қызмет көрсетулерге қатысушыларды дараландыру құралдары. Фирмалық атау. Фирмалық атауға құқық. Заңды тұлғаның фирмалық атауын тауар белгісінде пайдалану. Фирмалық атауға құқықтың қолданылуы. Фирмалық атауды иеліктен алу құқығы. Тауар белгісі. Тауар белгісін құқықтық қорғау талаптары. Тауар белгісін пайдалану құқығы. Қазақстан Республикасының аумағында тауар белгісін құқықтық қорғау. Тауар белгісіне құқықтың қолданылу мерзімі. Тауар белгісін пайдаланбаудың салдары. Тауар белгісіне құқықтың ауысуы. Тауар белгісін пайдалануға рұқсат беру. Тауар белгісіне құқық беру туралы шарттар мен лицензиялық шарттардың нысаны және оларды тіркеу. Тауар белгісіне құқықты бұзғаны үшін жауапкершілік. Тауар шығарылатын жердің атауы. Тауар шығарылатын жердің атауын құқықтық қорғау талабы. Тауар шығарылатын жердің атауын пайдалану құқығы. Тауар шығарылатын жердің атауын құқықтық қорғаудың қолданылу аясы. Тауар шығарылатын жердің атауын пайдалану құқығына куәліктің қолданылу мерзімі. Тауар шығарылатын жердің атауын заңсыз пайдалану үшін жауапкершілік.

2. Дәріс және семинар тақырыптарының бұл тақырыпты меңгергеннен кейінгі студенттердің игеруі тиіс дағдылармен байланысы

Бұл тақырыпты меңгергеннен кейін студент келесідей дағдыларды игеруі тиіс:

– ақпаратты сыни бағалай білуді, жинақталған тәжірибені және қайта қарай алуды және қолда бар ақпаратты қорыта отырып, дұрыс шешім қабылдай білуді, сондай-ақ өзінің мүмкіндігін сыни тұрғындан ескере білуді меңгеруі тиіс;

– құқық нормаларын дұрыс қолдана білуі тиіс.

Бұл тақырыпты меңгергеннен кейін студент:

Білуі тиіс:

- авторлық құқықтың ұғымы мен белгілерін;
- авторлық құқықтың объектілерін;
- сабақтас құқықтардың ұғымы мен белгілерін;
- сабақтас құқықтардың объектілері;
- авторлық және сабақтас құқықтар бойынша нормативтік құқықтық актілерді.

Игереді:

– азаматтық құқықтық қатынас субъектілеріне құқықтық көмек көрсетуді

игереді.

3. Сот және әкімшілік тәжірибе

Заочное решение Специализированного межрайонного экономического суда города Алматы от 15 февраля 2015 года по делу № 2-1228/13 по иску Республиканского общественного объединения «Союз авторов песен» к индивидуальному предпринимателю Джапаеву Б.К. Решение Специализированного межрайонного экономического суда г.Алматы от 06 августа 2014 года по делу № 2-9373/14 по иску РОО «Казахстанское авторское общество» к ТОО «ICON».

4. Ұсынылатын қайнар көздер:

1. Қазақстан Республикасының азаматтық кодексі (жалпы бөлім). Қазақстан Республикасының Жоғарғы Кеңесі 1994 жылдың 27 желтоқсанында қабылдаған // <http://adilet.zan.kz/>

2. Қазақстан Республикасының азаматтық кодексі (Ерекше бөлім), 1999 жылдың 01 шілдесі №409 // <http://adilet.zan.kz/>.

3. «Қазақстан Республикасының Патент Заңы туралы» Қазақстан Республикасының 1999 жылғы 16 шілдедегі N 427 Заңы.// <http://adilet.zan.kz/>.

4. «Авторлық құқық және сабақтас құқықтар туралы» Қазақстан Республикасының 1996 жылғы 10 маусымдағы N 6-I Заңы // <http://adilet.zan.kz/>.

5. «Интегралдық микросхемалар топологияларын құқықтық қорғау туралы» Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 29 маусымдағы N 217 Заңы.// <http://adilet.zan.kz/>.

6. «Авторлық құқық және сабақтас құқықтарды қорғау жөніндегі заңнаманың кейбір нормаларын соттардың қолдануы туралы» Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының 2007 жылғы 25 желтоқсандағы N 11 Нормативтік қаулысы// <http://sud.gov.kz/>.

7. Гражданское право. Общая часть. Курс лекций / Под ред. А.Г. Диденко – Алматы: Нур-пресс, 2006. (стр. 249-298).

8. Гражданское право. Том III. Учебник для вузов (академический курс) / Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. - Алматы, 2004. (стр. 86-265).

9. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Особенная часть). Комментарий (постатейный). В 2-х кн. Кн. 2 / Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. – Алматы, 2006. (стр. 424-541).

15 тақырып. Мұрагерлік құқық.

1. Тақырып мазмұны

Мұрагерлік құқық. Мұрагерлік туралы жалпы ережелер. Мұрагерлік. Мұрагерліктің негіздері. Мұраның құрамы. Ортақ бірлескен меншік болып табылатын мүлікке мұрагерлік. Мұраның ашылуы. Мұраның ашылу орны. Мұрагерлер. Мұрадан лайықсыз мұрагерлерді шеттету. **Өсиет бойынша мұрагерлік.** Жалпы ережелер. Талап қойылған өсиет. Мұрагерлерді қосымша тағайындау. Мүліктің өсиет етілмей қалған бөлігіне мұрагерлік. Өсиеттің нысаны туралы жалпы ережелер. Нотариатта куәландырылған өсиет. Нотариатта куәландырылғандарға теңестірілетін өсиеттер. Өсиеттің күшін жою және оны өзгерту. Өсиеттің құпиясы. Өсиетке түсінік беру. Өсиеттің жарамсыздығы. Өсиеттік бас тарту (легат). Жүктеу. Өсиеттің орындалуы. Заңды мұрагерлік. Жалпы ережелер. Заң бойынша мұрагерлердің бірінші кезегі. Заң бойынша мұрагерлердің екінші кезегі. Заң бойынша мұрагерлердің үшінші кезегі. Кейінгі кезектегі мұрагерлер. Ұсыну құқығы бойынша мұрагерлік. Мұра қалдырушының асырауындағы еңбекке жарамсыз адамдар. Мұрадағы міндетті үлеске құқық. Мұра алу кезіндегі ерлі-зайыптылардың құқықтары. Мұраны қорғау және заң бойынша мұрагерлік кезінде оны басқару. Мұра

алу. Мұраны қабылдау. Мұра қабылдау тәсілдері. Мұраны қабылдау мерзімі. Белгіленген мерзімнің аяқталуына қарай мұраны қабылдау. Мұраны қабылдау құқығының ауысуы (мұрагерлік трансмиссия). Мұраға құқық туралы куәлік беру. Мұрадан бас тарту құқығы. Өсиеттік бас тартуды алудан бас тарту құқығы. Мұраны бөлу. Болмаған мұрагерлердің құқықтары. Жекелеген мұрагерлердің мұраға кіретін мүлікке басым құқығы. Мұралық үлестердің үстелуі. Мұраның есебінен төлеуге жататын шығындар. Мұра қалдырушының борыштарын кредит берушілердің өндіріп алуы. Шаруа немесе фермер қожалығындағы мұрагерлік. Иесіз қалған мүлік.

2. Дәріс және семинар тақырыптарының бұл тақырыпты меңгергеннен кейінгі студенттердің игеруі тиіс дағдылармен байланысы

Бұл тақырыпты меңгергеннен кейін студент келесідей дағдыларды игеруі тиіс:

– ақпаратты сыни бағалай білуді, жинақталған тәжірибені және қайта қарай алуды және қолда бар ақпаратты қорыта отырып, дұрыс шешім қабылдай білуді, сондай-ақ өзінің мүмкіндігін сыни тұрғыдан ескере білуді меңгеруі тиіс;

– нормативтік құқықтық актінің жобаларын әзірлей білуге қабілетті болуы, заңи техника ережелеріне сәйкес нормативтік құқықтық актілерге қорытынды жасай білуі қажет;

– өзінің байламдарын, білімі мен негіздемесін мамандарға және өзге саланың адамдарына айқын және ұғынықты жеткізе білуді үйренеді.

Бұл тақырыпты меңгергеннен кейін студент:

Білуі тиіс:

- мұрагерлік құқық туралы жалпы ережелерді;

- мұрагерлік масса.

- өсиет бойынша мұрагерлік.

- заң бойынша мұрагерлік.

Игереді:

– мұрагерлікке қатысты нормативтік құқықтық актілерден хабардар болуы қажет.

3. Сот және әкімшілік тәжірибе

Решение Семейского городского суда Восточно-Казахстанской области от 09 октября 2015 года по делу № 2-12149-15 по иску Бермаганбетовой Р.Ж. к Акиму города Семей, государственному учреждению «Департамент юстиции Восточно-Казахстанской области».

4. Ұсынылатын қайнар көздер:

1. Қазақстан Республикасының азаматтық кодексі (жалпы бөлім). Қазақстан Республикасының Жоғарғы Кеңесі 1994 жылдың 27 желтоқсанында қабылдаған // <http://adilet.zan.kz/>.

2. Қазақстан Республикасының азаматтық кодексі (Ерекше бөлім), 1999 жылдың 01 шілдесі №409 // <http://adilet.zan.kz/>.

3. Қазақстан республикасының қаржы Министрлігінің дәрменсіз борышқорлармен жұмыс жөніндегі Комитетінің 2005 жылдың 24 тамызындағы № КНД-3-2/2766 хаты // <http://adilet.zan.kz/>.

4. «Соттардың мұрагерлік туралы заңнаманы қолдануының кейбір мәселелері туралы» Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының 2009 жылғы 29 маусымдағы N 5 Нормативтік қаулысы // <http://sud.gov.kz/>.

5. Гражданское право. Том III. Учебник для вузов (академический курс) / Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. Алматы, 2004. (стр. 273-351).

6. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Особенная часть). Комментарий (постатейный). В 2-х кн. Кн. 2 / Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. – Алматы, 2006. (стр. 541-640).

7. Климкин С.И. О наследовании по праву предоставления //

http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=34492229.

8. Диденко А.Г. Наследование банковских вкладов //

<https://www.zakon.kz/203541-nasledovanie-bankovskikh-vkladov.html>.

III. Тәжірибелік сабақтардың тақырыптары

1-тақырып. Мүлікті жеке меншікке беру шарттары (шаруашылық басқару, оралымды басқару) 1- бөлім. Сатып алу-сату шарты және оның түрлері: бөлшектеп сатып алу-сату, тауар жеткізілімі, келісімшарт жасасу, энергиямен жабдықтау, кәсіпорынды сату, жекешелендіру.

1. Қарастырылатын сұрақтар.

1. Келісімшарттардың негізгі жіктелуі. Мүлікті меншікке беру келісім шарты.
2. Сатып алу-сату шарты. Негізгі ережелері. Тауардың кездейсоқ жойылу қаупін ауыстыру.
3. Бөлшектеп сатып алу-сату шартының негізгі ережелері мен ерекшеліктері.
4. Тауар жеткізілімі шартының негізгі ережелері.
5. Келісімшарт жасасу шартының негізгі ережелері.
6. Энергиямен жабдықтау шартының негізгі ережелері.
7. Кәсіпорынды сату шартының негізгі ережелері.
8. Жекешелендіру шартының негізгі ережелері.

2. Ситуацилық есептер (кейс/шағын кейстер).

№1. Николаев Крыловпен теледидар сатып алу туралы келіседі. Николаев Крыловқа алдын ала аванс төлеп, теледидарды келесі күні алып кететіндігі туралы айтты. Алайда, апта ішінде Николаев теледидарды алуға келмеді. Крылов Николаевқа телефон шалып, теледидарды оның жолдасы Романов жеткізіп беретіндігі, және қалған ақша сомасын Николаев Романовтан беріп жіберуін сұрайды, Николаев келіседі.

Теледидарды жеткізу барысында Романов жол апатына түсіп, теледидар сынып қалады. Бұл туралы білген Николаев төленген авансты қайтаруын талап етеді, бірақ Крылов жол апаты оның емес, Романовтың кінәсінен болды, және теледидарды солай жеткізуге Николаевтың өзі келісім бергендіктен авансты қайтарудың бас тартады. Сонымен қатар, Крылов Николаевтан теледидардың толық сомасын төлеуді талап етеді, және теледидар бойынша келтірілген шығынды Романовтан өтеп алуға кеңес береді.

Бұл жағдайда кімнің іс-әрекеті дұрыс? Теледидарды жеткізіп беру туралы Крылов емес, Николаев Крыловтан сұраған жағдайда, және осындай ситуация орын алғанда шешім өзгереді ме?

№2. Григорьев қыс мезгілінде Чашкиннен саяжай сатып алды. Мамыр айында ол өзінің отбасын осы саяжайға алып келді. Ол саяжайда Сидоров отбасысымен бірге тұрып жатқанын білді. Сидоровтың айтуы бойынша, ол өткен жаз айында Чашкинмен 2 бөлмені 5 жыл мерзімге жалдаған, және оған алдын ала барлық төлемді өткізіп қойған. Бірақ олардың арасында жазбаша келісімшарт жасалмағандығын айтады.

Григорьев Чашкинге өзінің шағымымен барады. Бірақ Чашкин Григорьевтың оның саяжайын жалға беретіндігі туралы алдын ала білді, және жалға алушылар туралы ешқандай сұрақтар қоймағанын айтады. Сонымен қатар, ол Григорьев саяжайға меншік құқығын дәлелдейтін құжаттарды тіркеу маңызды болып табылатындығын, және оның саяжайда тұрмайтындығын алдын ала білді, себебі Григорьев өзінің отбасымен жиі-жиі шетелге кетеді. Міне осы себептен, келісімшартта саяжайды берудің мерзімі көрсетілмеген.

Сонымен қатар, Чашкин Григорьевке сотқа бару керектігі туралы айтты, себебі саяжайды оған сату алдында, оның бұрынғы әйелінің меншігіне өткендігі туралы хабарлайды. Григорьев адвокатқа көмек сұрап барды.

Григорьевке қайдай түсініктемелер берілуі тиіс.

№3. Алексеев дүкеннен жиһаз сатып алды. Ол жиһаздың барлық сомасын төлеп, үйінде жөндеу жұмыстары жүріп жатқандықтан, оны дүкенде 3 күн қалдыруын сұрайды. Егер де Алексеев төлем жасаса, дүкеннің басшысы өзінің келісімін беретіні туралы айтты. Алексеев төлемді жасайды.

5 күннен кейін Алексеев жиһазды алуға келсе, дүкен жабық тұр екен. Дүкен басшысы Алексеевке дүкендегі барлық жиһаздар, соның ішінде Алексеев сатып алған жиһазды да жекізілім жасайтын фирмаға уақытында төлем жасалмағандықтан алып кеткендігі туралы айтты. Алексеев төлеген ақшасын қайтаруды талап етеді, бірақ дүкен басшысы шотта ақша болмағандықтан төлемді қайтарудың бас тартып, 1 ай уақыт өткеннен кейін келуін сұрайды.

Алексеев жиһаздың орнына, дүкеннен өзге тауар алуға дайын екендігін айтады, бірақ дүкен басшысы бұдан бас тартады. Алексеев тұтынушылардың құқықтарын қорғау ұйымына барып, көмек сұрайды.

Алексеев қандай кеңес алуы тиіс? Егер де Алексеев жиһазын 5 күннен кейін емес, 15 күн өткен соң алуға келсе, сонымен бірге кассалық чекті жоғалтып алса, кеңестің мазмұны өзгереді ме ?

№4. Попова базардағы жеке кәсіпкерден әдемі көйлек сатып алып, оны құрбысына көрсетеді. Құрбысы оған, осындай көйлекті көргендігін және сатылым бағасы төмен екендігін айтады. Бұны білген Попова базарға қайта оралып, жеке кәсіпкерден көйлекті қайтарып алуын, және төлеген ақшасын қайтарып беруін сұрайды. Кәсіпкер оның талабын орындаудан бас тартады. Попова базар әкімшілігіне шағыммен барады.

Попова қандай түсінік алуы тиіс? Егер де Попова, көйлекті сатып алған кейін, оның тігістері сөгіліп жатқанын көріп, жеке кәсіпкерге көйлекті қайтарып, ақшасын кері талап еткен жағдайда, және кәсіпкер оның талабын орындаудан бас тартса шешім өзгереді ма?

№5. Шаров Петровадан үй сатып алады. 2 жыл өткеннен кейін, көктем мезгілінде жер асты сулары үйдің астында тұрған жертөлені су астында қалдырып, үй тұрғызылған тіректерді шайып, үйдің фундаменти отырды. Шаров Петроваға келесідей талап қойды: олардың арасында сатып алу-сату шартын күшін жойып, төлеген ақшасын сомасын қайтаруды немесе келтірілген шығындарды өтеп беру туралы.

Петрова, сот отырында мәселе үйде табылған кемшіліктер туралы емес екендігін айтты. Сонымен бірге, әр жылы көктем мезгілінде жер асты сулары үйдің астында тұрған жертөлені су астында қалтыратындығы туралы барлығына белгілі екендігін айтады.

Шаровтың талап арызы қанағаттандырылады ма?

3. Ұсынылатын қайнар көздер

1. ҚР Конституциясы 1995 жылғы 30 тамыз // <http://adilet.zan.kz/>.
2. Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексі (жалпы бөлім) 1994 жылғы 27 желтоқсандағы №268-ХІІІ // <http://adilet.zan.kz/>.
3. Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексі (ерекше бөлім) 1999 жылғы 1 шілдедегі №409 // <http://adilet.zan.kz/>.
4. Электр энергетикасы туралы 2004 ж. 9 шілдедегі ҚР Заңы // <http://adilet.zan.kz/>.
5. Тұтынушылардың құқықтарын қорғау туралы 2010 ж. 4 мамырдағы ҚР Заңы // <http://adilet.zan.kz/>.
6. Мемлекеттік мүлік туралы 2011 ж. 1 наурыздағы ҚР Заңы //

<http://adilet.zan.kz/>.

7. «Тұтынушылардың құқықтарын қорғау туралы заңнаманы соттардың қарау практикасы туралы» Қазақстан Республикасы Жоғары Сотының 1996 жылдың 25 шілдесі №7 нормативтік қаулысы// <http://sud.gov.kz/>.

8. Жылу және электр қуаты үшін берешекті өндіруге байланысты заңнаманы соттардың қолдануының кейбір мәселелері туралы Қазақстан Республикасы Жоғары Сотының 2005 жылғы 23 желтоқсандағы №9 нормативтік қаулысы// <http://sud.gov.kz/>.

9. Мороз С.П. Защита прав потребителей: Курс лекций. – Алматы: НИЦ КОУ, 2013.(стр. 3-43).

10. Гражданское право. Том II. Учебник для вузов (академический курс) / Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. Алматы, 2002. (стр. 17-100).

11. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Особенная часть). Комментарий. Изд. 2-е, испр. и доп., с использованием судебной практики / Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. – Алматы: Жеті Жарғы, 2003. (стр. 14-137).

12. Гражданское право. Общая часть. Курс лекций / Под ред. А.Г. Диденко – Алматы: Нур-пресс, 2006. (стр. 69-85).

13. Гражданское законодательство. Статьи. Комментарии. Практика / Под ред. К.А. Мами, А.Г. Диденко. – Алматы: Раритет, Институт правовых исследований и анализа, 2014. – Вып. 43. (стр. 14-23).

2-тақырып. Мүлікті жеке меншікке беру шарттары (шаруашылық жүргізу, жедел басқару) 2 бөлім. Айырбас шарты, сыйға тарту шарты, рента шарты.

1. Қарастырылатын сұрақтар.

1. Айырбас шартының мазмұны.
2. Рим құқығындағы айырбас шарты.
3. Мүлікті меншікке беруде шарттардың бір түрі ретінде айырбас шарты.
4. Сыйға тарту шарты.
5. Рим құқығындағы сыйға тарту шарты.
6. Заттар сыйға тарту шартының пәні ретінде.
7. Сый берушіге немесе үшінші тұлғаға мүліктік құқық (талап) сыйға тарту шартының пәні ретінде.
8. Сыйға тартуды шектеу.
9. Рента шарты.
10. Рента шарты пайда болу мен даму тарихы.
11. Рента шартының мазмұны мен түрлері.

2. Ситуацилық есептер (кейс/шағын кейстер).

№1. «Стройсервис» АҚ мен жеке кәсіпкер Федоровтың арасында акционерлік қоғам «Вольво» жүк көлігін, ал Федоров оған 3 бөлмелі пәтерді беретіндігі туралы шарт жасасты. Бірақ, АҚ «Вольва» швед жүк көлігінің орнына Федоровқа тіркемемен жабдықталған «Камаз» көлігін береді. «Камаздың» бағасы біршама төмен болғандықтан, АҚ тағы 100 000 тг төлесе, Федоров оны қабылдайтындығы туралы айтты. Бұл келісім алдыңғы жасалған шартқа қосымша болып тіркелді.

Кейін тараптардың арасында жасалған жеткізу шартының мерзімі шарттың маңызды мәні болғандықтан, ал олар мерзімді көрсетпегендіктен, олардың арасында шарт жасалмаған болып саналады деп, АҚ 100 мың тг төлеуден бас тартып, Федоровтан «Камаз» көлігін қайтаруды талап етеді. Федоров қарсылығын білдірді, олардың арасында жасалған алғашқы шарт айырбас шарты болғандықтан, оған орындалатын мерзім маңызды емес, сонымен қатар ақшалай төлем жасау, шартты

сатып алу–сату немесе жеткізілім шартына өзгермейтіндігін айтты. Пайда болған дауды қарастыру мәселесі арбитражға берілді.

Істі шешіңіз.

№2. Лосев өзінің туысына Сидоровқа қымбат швейцарияның сағатын сыйлыққа берді. Көп ұзамай туыстар арасында қарым-қатынас күрт нашарлады, ал тағы бір жанжал кезінде Сидоров Лосевқа балағат сөздер айтып, соңғының көлік жүргізушісіне дене жарақаттарын келтіреді. Осы әрекеттері үшін Сидоровты бас бостандығынан айыруға сотталды. Сидоровтың жоғын пайдаланған Лосев, сыйға тарту шартын орындаудан бас тартып, оның үйінен сағатты алып кетеді. Сидоровтың әйелі сотқа сыйлақты қайтару туралы талап арызбен жүгінеді.

Істі шешіңіз.

№3. Өмір бойы асырауда ұстау шарты бойынша Партонен Соболевке өзінің үйін, жеміс және көкеніс бақшасымен жер учаскесін, сондай-ақ жерді өңдеуге арналған ауыл шаруашылығы техникасы мен бау-бақша құралдарын берді. Соболев оның орнына Партоненді айына 500 руб. сома шегінде асырауда ұстауды (азық-түлік, киім-кешек, және т.б.) міндеттенеді. Шарт талаптары бойынша, Соболев Партоненнің пайдасына «Петрострах» АҚ-да өз міндеттерін орындамағаны үшін жауапкершілікті сақтандыру керек еді, бірақ ол оны орындамады.

Біраз уақыттан кейін Соболев Партоненге берілетін ақша сомасын 450 руб. дейін қысқартты, оның себебі ретінде ауыл шаруашылығы техникасына меншік құқығына алмағанын, және жылжымалы мүлік шарттың мәні болмайтынын айтты. Көп ұзамай Соболев Партоненге спирттік ішімдіктерді, және осы ішімдікті дайындауға қажетті азық-түліктерді сатып алуын тоқтатты. Осының нәтижесінен асырауда ұстауда жұмсалатын ақша мөлшері 400 руб. дейін төмендейді. Ызаланған Партонен сотқа шартты бұзу және келтірілген залалдардың орнын толтыру туралы талап арызбен жүгінеді.

Сотта Соболев асырауда ұстау мөлшерін азайтуының себебі ретінде, оның Партоненнің денсаулығы туралы ойлағанын айтты. Сол арқылы жинақталған соманы Соболев жерлеу рәсімдеріне қолданатыны туралы айтты. Соболев «Петрострах» АҚ өз міндеттерін орындамағаны үшін жауапкершілікті сақтандырмауының себебі, АҚ жақында банкротқа ұшырады. Өзге фирмаларға сенімсіз болғандықтан, Соболев сақтандыруды орындамады. Сонымен қатар, жылжымайтын мүлікке кепілдік құқығының болуы, Партоненнің мүддесіне кепілдік болады.

Сот қандай шешім шығаруы керек?

3. Ұсынылатын қайнар көздер

1. Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексі (жалпы бөлім) 1994 жылғы 27 желтоқсандағы №268-ХІІІ // <http://adilet.zan.kz/>.

2. Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексі (ерекше бөлім) 1999 жылғы 1 шілдедегі №409 // <http://adilet.zan.kz/>.

3. Қазақстан Республикасындағы банктер және банк қызметі туралы Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 31 тамыздағы №2444 Заңы // <http://adilet.zan.kz/>.

4. Бағалы қағаздар рыногы туралы 2003 жылдың 2 шілдедегі № 461-ІІ Заңы// <http://adilet.zan.kz/>.

5. Гражданское право. Том II. Учебник для вузов (академический курс) / Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. - Алматы, 2002. (стр. 100-131).

6. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Особенная часть). Комментарий. Изд. 2-е, испр. и доп., с использованием судебной практики / Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. – Алматы: Жеті Жарғы, 2003. (стр. 138-179).

3-тақырып. Мүлікті пайдалануға беру шарттары. Мүлікті жалдау (аренда) шартының жалпы ережелері. Көлік құралдарын жалдау, прокат шарты.

1. Қарастырылатын сұрақтар.

1. Мүлікті пайдалануға беру шартының негізгі ережелері.
2. Мүлік жалдау (аренда) шартының жалпы ережелері.
3. Көлік құралдарын жалдаудың жалпы ережелері.
4. Прокат шартының жалпы ережелері.

2. Ситуацилық есептер (кейс/шағын кейстер).

№1. Иванов өзінің музыкалық аспабы рояльды Петровка 10 жыл мерзімге пайдалануға берді. Бірақ рояль Ивановтың үйінде болады, ал Петров әр аптаның бейсенбі күнінде сағат 16.00 де келіп, 2 сағат көлемінде пайдалана алады. Осы рояльды пайдаланғаны үшін төлем ретінде Петров әр келгенінде өзімен бірге тағамдар алып келу керек. Бұл келісім жазбаша түрде жасалды. 2 жыл мерзім өткеннен кейін Иванов пен Петров дауласып қалады, соның әсерінен Иванов екіншісін үйіне енді кіргізбейтіндігін және рояльды пайдалануға бермейтіндігін айтты. Содан кейін Петров Ивановқа рояльды қайтадан пайдалануға беруін талап етіп сотқа жүгінеді.

Сот қандай шешім шығаруы тиіс? Егер де Ивановтың үйін Сидоров сатып алып, Петровты рояльмен пайдалануға рұқсат бермеген жағдайда шешім өзгереді ма?

№2. «Новый путь» құс фабрикасы фермер Подкопайлоға екі ғимарат орнын жалға береді, алайда ғимарат орындары фермерге іс жүзінде өткізілгеннен соң тек 6 айдан кейін ғана шартқа қол қойылады. Құс фабрикасы мен фермер арасындағы шарттық қарым-қатынастар тек шартқа қол қойылған күннен бастап пайда болғанына сүйене отырып, фермер жалға алған орынның ақысын тек шартқа қол қойылған күннен бастап қана төлейді, ал алдыңғы алты айға ақы төлеуден бас тартады.

Дауды арбитраждық сотта қарастыру кезінде фермер шартқа уақытында қол қойылмау себебі – құс фабрикасы жалға беретін орынды шарт мақсаттарына бейімсіз күйде өткізгенін және фермердің өзі оны қайта жабдықтағанын айтады. Ал құс фабрикасы өз кезігінде ғимаратты жалға берілген күннен бастап орынның бір бөлігін тракторлар бөлшектерінің қорын сақтау үшін пайдаланғанын растайтын құжаттарды ұсынады.

Сот қандай шешім шығарады? Егер де фермер ғимаратты өзінің көршісі Петровтан алған жағдайда, шешім өзгереді ме?

№3. Травкин Муравьевке 3 жыл мерзімге мамық жинау мақсатында қояндар үйірмесін жалға береді. Төлем ретінде қояндар әр көбейген сәтінде 1 қояннан алып тұрады, дегенмен жылына 1 қояннан кем болмауы тиіс. Жалға алудың 1 жылында қоян көбеймеді. Бұны білген Травкин төлемді жасауды талап етеді. Ал егер де Муравьев оны орындаудан бас тартса, шартты бұзатындығы және келтірілген шығындардың орнын толтырып беруді талап етеді. Муравьев өз кезегінде жалға алып жатқан мүліктің жағдайы нашарлағанына сілтеп, оны аренданы төлеуден босатуды сұрайды. Травкиннің көршісі Кузнецов, егер де қояндар көбеймесе, онда Муравьев сондай қоян сатып алып, жалға алудың төлемі ретінде өткізуі керек деп ойын білдірді.

Туындаған дауда кімнің әрекеттері дұрыс?

№4. Жеке кәсіпкер Чипсов өзінің кеңсе кеңестігін жинау кәсібін жүргізу мақсатында прокат кеңсесіне 1 ай мерзімге шаңсорғышты жалға алуға барады. Прокат кеңсесі жеке кәсіпкерлік қызметінде пайдаланған мүлік, үй шаруашылығында қолданғанмен салыстырғанда, тез тозады, ал бұл олардың тарифтерімен реттелмегендіктен, шарт жасаудан бас тартады.

Чипсов арбитраждық сотқа прокат кеңсесін тиісті келісімшарт жасасуға мәжбүрлеу туралы және жеке кәсіпкердің қызметінде бос уақытты туғызған шығындарды – күнделікті орташа табысты өткізілген күндерге көбейтіп, шыққан төлемді өтеуді талап етеді.

Істі шешіңіз. Егер де шаңсорғыштың орнына жонғыз болса, шешім өзгереді ма?

3. Ұсынылатын қайнар көздер

1. Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексі (жалпы бөлім) 1994 жылғы 27 желтоқсандағы №268-ХІІІ // <http://adilet.zan.kz/>.

2. Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексі (ерекше бөлім) 1999 жылғы 1 шілдедегі №409 // <http://adilet.zan.kz/>.

3. Қазақстан Республикасының Кәсіпкерлік Кодексі 2015 жылғы 29 қазандағы № 375-V. // <http://adilet.zan.kz/>.

4. Соттардың Қазақстан Республикасының экологиялық заңнамасын азаматтық істер бойынша қолдануының кейбір мәселелері туралы Қазақстан Республикасының Жоғары сотының 2016 жылғы 25 қарашадағы №8 нормативтік қаулысы // <http://sud.gov.kz/>.

5. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Особенная часть). Комментарий. Изд. 2-е, испр. и доп., с использованием судебной практики / Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. – Алматы: Жеті Жарғы, 2003. (стр. 179-211).

6. Гражданское право. Том II. Учебник для вузов (академический курс). Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. Алматы, 2002. (стр.131-146).

7. Гражданское законодательство. Статьи. Комментарии. Практика / Под ред. К.А. Мами, Д.С. Амирова, А.Г. Диденко. – Алматы: Раритет, 2016. – Вып. 48. (стр. 4-19; 20-32).

8. Нестерова Е.В. Договор аренды государственного имущества. // Объекты гражданских прав: сб. материалов международной конференции (в рамках ежегодных цивилистических чтений). / Отв. ред. М.К. Сулейменов. – Алматы: КазГЮУ, 2004. – С. 348-353.

4-тақырып. Лизинг, тұрғын үйді жалдау, мүлікті тегін пайдалану (ссуда шарты) . Кәсіпорынды жалдау. Үйлер мен ғимараттарды жалдау.

1. Қарастырылатын сұрақтар.

1. Лизинг шартының негізгі ережелері.
2. Тұрғын үйді жалдау шарты.
3. Мүлікті тегін пайдалану (ссуда шарты).
4. Кәсіпорынды жалдау.
5. Үйлер мен ғимараттарды жалдау.

2. Ситуацилық есептер (кейс/шағын кейстер).

Талап қоюшы (жалға беруші) мен жауапкер (жалға алушы) арасында 2000 жылдың 1 шілдесінде №30 шарты жасалды.

Осы шарттың 1.1. тармақшасы бойынша, жауапкерге 257,1 шаршы метр көлемінде Свобода даңғылының, 44 үйінен 2300 АҚШ доллар тұратын пәтер жалға берілді. Жауапкер жалға алынған пәтердің сомасын АҚШ долларын беларусь рубліне сол сәттегі курс бойынша аударып төлейді. Шарттың 5.1. тармағы бойынша жалға

берушінің шотына әр айдың 20 –на дейін жалға алушы ақша сомасын өткізуі керек. Аренданың төлемін кешіктірген әр күн үшін 0,15% көлемінде айыппұл төлейді.

2000 жылдың маусым-қыркүйек айларында жалға алушы пәтердің арендасын төлемеді.

№30 жалдау шартының №1 қосымша келісімшартының 1.1. тармағында жалға алушының арендаға қатысты қосымша шарттар қосылды: жалпы сомасы 1 323 283 рубль көлемінде жалға алушы ғимараттардың фасадтарын жөндеуі тиіс. № 1 қосымша келісімшартының 4.3. тармағы бойынша жалға алушы ғимараттың фасады бойынша құрылыс жұмыстарын жүргізгендіктен, 2000 жылдың 11 сәуір айының есебі бойынша сол жылдың маусым-қыркүйек айларында пәтердің арендасынан 580 509 рубль көлемінде босатылады, және іс жүзінде жөндеуге кеткен шығындарын толықтай өтелгенге дейінгі мерзімге дейін босатылады.

№1 Қосымша келісімшартының талаптары жауапкермен ішінара орындалды. Ол 456 350 рубль көлемінде жұмысты орындағанын растайтын анықтаманы ұсынды.

2000 жылдың 7 қыркүйек айында жауапкер өзінің жіберген хатында ол 2 қыркүйек айынан бастап жалға алынған 194,55 шаршы метрді құрайтын тұрғын емес үй-жайды босатқаны туралы хабарлады. Осы хатта жалға алушы жалдау шартын бұзі туралы ұсыныс айтты.

2000 жылдың 15 қыркүйегінде біз жігерген жауап хатында оның ұсынысын қабылдамайтынымыз, яғни шартты бұзды деп есептемейміз, және де жалға алушы ғимараттың фасады бойынша жүргізген жөндеу жұмыстарына кеткен шығынды есептемегенде, қалған аренда үшін төленетін ақша сомасын толықтай төлеуді талап етеді. Сонымен қатар, барлық жалға берілетін тұрғын жайларда жөндеу жұмыстары қажет.

Осы жоғарыда айтылғандардың және Беларусь Республикасының Азаматтық кодексінің 364 бабының негізінде, жауапкерден: 1) аренда төлемі бойынша қарыздарды (есеп-шот қоса беріледі);

2) жылу энергиясы бойынша қарызды (есеп-шот қоса беріледі);

3) жалға алынған үй-жайлар бойынша жүргізілуге тиіс жөндеу жұмыстарының төлемі (есеп-шот қоса беріледі),

4) төленген мемлекеттік бажды өндіріп алуды талап етеді.

Талап арызды қараңыз. Тараптармен келтірілген ділелдерді саралап, талдап өзіңіздің шешіміңізді беріңіз.

3. Ұсынылатын қайнар көздер

1. Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексі (жалпы бөлім) 1994 жылғы 27 желтоқсандағы №268-ХІІІ // <http://adilet.zan.kz/>.

2. Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексі (ерекше бөлім) 1999 жылғы 1 шілдедегі №409 // <http://adilet.zan.kz/>.

3. Қазақстан Республикасының Еңбек Кодексі 2015 жылғы 23 қарашадағы № 414-V // <http://adilet.zan.kz/>.

4. Қазақстан Республикасының Кәсіпкерлік Кодексі 2015 жылғы 29 қазандағы № 375-V. // <http://adilet.zan.kz/> .

5. Қазақстан Республикасының Азаматтық процестік кодексі 2015 жылғы 31 қазандағы № 377-V (26.07.2016 ж. өзгертулермен) // <http://adilet.zan.kz/>

6. Тұрғын үй қатынастару туралы Қазақстан Республикасының 1997 жылғы 16 сәуірдегі № 94-I // <http://adilet.zan.kz/>.

7. Қаржы лизингі туралы Қазақстан Республикасының 2000 жылғы 5 шілдедегі № 78 // <http://adilet.zan.kz/>.

8. Қазақстан Республикасындағы сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі рулаы Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 16 шілдедегі №242 Заңы // <http://adilet.zan.kz/>.

9. Жылжымайтын мүлікке құқықтарды мемлекеттік тіркеу туралы Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 26 шілдедегі № 310// <http://adilet.zan.kz/>
10. Жер қойнауы және жер қойнауын пайдалану туралы Қазақстан Республикасының 2010 жылғы 24 маусымдағы №291 – IV Заңы // <http://adilet.zan.kz/>.
11. Мемлекеттік мүлік туралы Қазақстан Республикасының 2011 жылғы 1 наурыздағы № 413-IV Заңы // <http://adilet.zan.kz/>.
12. Рұқсаттар мен хабарламалар туралы Қазақстан Республикасының 2014 жылғы 16 мамырдағы № 202-V // <http://adilet.zan.kz/>.
13. Тұрғын үйге меншік құқығына қорғауға байланысты дауларды шешудің кейбір мәселелері туралы Қазақстан Республикасы Жоғары Сотының 2007 жылғы 16 шілдедегі №5 нормативтік қаулысы // <http://sud.gov.kz/>.
14. Гражданское право. Том II. Учебник для вузов (академический курс). Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. Алматы, 2002. (стр.146-206).
15. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Особенная часть). Комментарий. Изд. 2-е, испр. и доп., с использованием судебной практики / Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. – Алматы: Жеті Жарғы, 2003. (стр. 203-209; 211-221).
16. Гражданское законодательство. Статьи. Комментарии. Практика. Үлгі: Жилищные споры / Под ред. К.А. Мами, М.Т. Алимбекова, А.Г. Диденко. – Алматы: Раритет, 2016. – Вып. 47. (стр. 3-126).
17. Дуйсенова А.Е. Права и обязанности сторон по договору лизинга. // Субъективное гражданское право и средства его обеспечения: сб. материалов международной научно-практической конференции. / Отв. ред. М.К. Сулейменов. – Алматы: НИИ частного права КазГЮУ, 2005. – С. 216-227.

5-тақырып. Жұмыстарды орындау бойынша шарттар (мердігерлік типтегі шарттар). Мердігерлік туралы жалпы ережелер. Тұрмыстық мердігерлік. Құрылыс мердігерлігі. Жобалау және іздестіру жұмыстарына мердігерлік, ғылыми-зерттеу, тәжірибе-конструкторлық және технологиялық жұмыстарға мердігерлік.

1. Қарастырылатын сұрақтар.

1. Жұмыстарды орындау бойынша шарттардың жалпы ережелері (мердігерлік типтегі шарттар).
2. Мердігерлік туралы жалпы ережелер.
3. Тұрмыстық мердігерлік.
4. Құрылыс мердігерлігі.
5. Жобалау және іздестіру жұмыстарына мердігерлік
6. Ғылыми-зерттеу, тәжірибе-конструкторлық және технологиялық жұмыстарға мердігерлік.

2. Ситуацилық есептер (кейс/шағын кейстер).

№1. Екі ағаш ұстасы Прокудинмен оның саяжайында 1 маусымға дейін ағаш гаражын салу туралы келіседі. Еңбек келісімі деп аталатын құжатта атқаратын қызметке төленетін соманың мөлшері көрсетілді. Осы келісімшартта салынатын ғимаратқа қатысты барлық талаптары көрсетілген (гараждың аумағы, фундаменттің материалы, темір шатыр, және т.б.). Прокудин құрылысқа қажетті материалдарды 10 мамырға дейін қамтамасыз етуге міндеттенеді.

Ағаш ұсталары өздерінің қызметіне уақытылы кірісіп кетті. 28 мамырда барлық жұмыстарды аяқтап қалды. Олар Прокудинге 30 мамыр күні орындалған жұмысты қабылдауға келуін сұрайды. 29 мамыр күні қақпаны салу қалған болатын. Мамыр айының 28-нен 29-на қараған түнде найзағай әсерінен, гараж толығыменен өртеніп кетті. 2 маусым күні Прокудин жұмысты қабылдауға келгенде, сақталған

фундамент пен қақпаны көреді. Олардың арасында жасалған келісім мердігерлік шарт деп есептеп, Прокудин орындалған жұмыс үшін ақыны төлеуен бас тартады және де ақысыз негізде гаражды қайтадан өздерінің ебесінен салуды талап етеді. Ағаш ұсталары жұмыс қақпаны ілуді санамағанда, толықтай орындалды деп есептейді, және оларға сыйақыны алуға құқықтарын бар екенін айтады. Ал олардың арасында жасалған келісім қандай екендігін білмейді. Оларға атқаратын жұмысы үшін алдын ала келісілген сыйақының мөлшері маңызды.

Тараптардың дәлелдерін саралаңыз. Егер де осы жағдай маусым айының 1-нен 2-не қараған түнде болса, шешім өзгереді ма?

№2. Жеке кәсіпкер Седов Борисовпен үй ішінде жөнду жұмыстарын жүргізу туралы шарт жасасады. Шарт бойынша Седов 20 тамызға дейін ванна бөлмесінің қабырғаларына кафельді жапсыруға, паркетті қалпына келтіруге, төбелерді бояуға және тұсқағаздарды қабырғаға жапсыруға міндетті еді. Барлық жұмыс тапсырыс берушінің материалдарынан жасалды.

Седов осы жұмыстарды орындауды «Строитель» ЖШС-не тапсырады. Орындалған жұмысты 20 тамызда тапсыру барысында паркет сапасыз түрде төселгенін, араларында тесіктер бар, ал кафельдің түстері сәйкес келмейді. Борисов бір апта ішінде кемшіліктерді жоюды, сонымен қатар жұмыстың нашарлағаны үшін тұрақсыздық айыбын төлеуді талап етті. Седов тұрақсыздық айыбын төлеуге қарсылық білдірді, себебі олардың арасында жасалған шартта бұл туралы жазылмаған. Кемшіліктерді жою бойынша, тікелей «Строитель» ЖШС-не жүгінуді сұрады.

Сот қандай шешім шығаруы тиіс? Егер Седов ЖШС-ке тек қана ванна бөлмесінің кафелін жапсыруды тапсырса, шешім өзгереді ма?

3. Ұсынылатын қайнар көздер

1. Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексі (жалпы бөлім) 1994 жылғы 27 желтоқсандағы №268-ХІІІ // <http://adilet.zan.kz/>.

2. Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексі (ерекше бөлім) 1999 жылғы 1 шілдедегі №409 // <http://adilet.zan.kz/>.

3. Қазақстан Республикасындағы сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі рулаы Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 16 шілдедегі №242 Заңы // <http://adilet.zan.kz/> .

4. Сот шешімі туралы Қазақстан Республикасының Жоғары Сотының 2003 жылғы 11 шілдедегі №5 нормативтік қаулысы // <http://sud.gov.kz/>.

5. Гражданское право. Том II. Учебник для вузов (академический курс) / Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. - Алматы, 2002. (стр.206-245).

6. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Особенная часть). Комментарий. Изд. 2-е, испр. и доп., с использованием судебной практики / Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. – Алматы: Жеті Жарғы, 2003. (стр. 222-276).

7. Диденко А.Г. Ответственность сторон по договору подряда // Гражданское законодательство. Статьи. Комментарии. Практика. Избранное. Том II (Выпуски 11-20) (под ред. А.Г. Диденко). – Алматы: Раритет, Институт правовых исследований и анализа, 2008. (стр. 684-700).

8. Балыков Д. Договору строительного подряда - особое внимание // <https://www.zakon.kz/4579384-dogovoru-stroitel'nogo-podryada-osoboe.html>.

6-тақырып. Қызмет көрсету шарттары. Өтемелі қызмет көрсету. Тасымалдау шарты. Кеме жалдау (чартер) шарты. Көлік экспедициясы шарты.

1. Қарастырылатын сұрақтар.

1. Қызмет көрсету шарттары. Өтемелі қызмет көрсету.

2. **Тасымалдау шарты.**
3. **Кеме жалдау (чартер) шарты.**
4. **Көлік экспедициясы шарты.**

2. Ситуацилық есептер (кейс/шағын кейстер).

№1. Мурманск бөлімшесінің Октябрьск теміржолы «Апатит» бірлестігіне олардың арасында жасалған ұзақ мерзімді шарт бойынша сәуір айында жүк тасымалдайтын 300 вагон беруі тиіс еді. Теміржол бөлімшесі, бірлестіктің тасымалдауға жіберетін кеннің көлеміне байланысты мәлеметтер бойынша 1 онкүндікке 100 вагонның орнына 120 вагонға тапсырыс берді. Бірлестік 100 вагонды жүктеп, ал қалған 20 вагонды себебін түсіндірмей, жүктеуден бас тартады.

Екінші онкүндікте 100 вагонның орнына теміржол 80 вагонға тапсырыс берді, ал үшінші онкүндікте жүк жіберушінің тапсырысы бойынша 100 вагонды жібереді.

«Апатит» бірлестігі Мурманск бөлімшесіне қарсы екінші онкүндікке 20 вагонды жеткізбегендігін негізге ала отырып сотқа талап арызбен жүгінеді. Сонымен қатар, бөлімше талап арыз оларға емес, жүк тасымалдаудың құқыққатынастың субъектісі болып табылатын теміржол Басқару орталығына қарсы қойылу керектігін айтты.

Тараптардың дәлелдерін анықтап, істің шешімін беріңіз.

№2. Козлов теңдеме жүктің бағасын айтып, оны теміржол станциясымен жіберді. Станцияға келген багажды алғаннан кейін, Козлов жіберген заттардың орнына теңдеме жүкте ешкімге керек емес заттар бар екендігі анықталды. Бұл жағдай жүк келген станцияның коммерциялық актісімен расталды.

Козлов жоғалған багаждың нақты құнын қалпына келтіру үшін теміржолға қарсы сотқа талап арызбен жүгінді. Козлов көрсетілген теңдеме жүктің бағасынан 2 есе көп тұратын жоғалған заттың құнын растайтын тауарлық чекті ұсынды.

Темір жол станциясы жоғалған жүктер мен теңдеме жүктер үшін қандай жауапкершілікте болады? Егер де Козлов теңдеме жүктің құнын жарияламай жіберсе, шешім өзгереді ма? Жоғалған жүк пен теңдеме жүк бойынша келтірілген шығындарды қай жол (жөнелтуші не алушы)өтеп береді?

3. Ұсынылатын қайнар көздер

1. Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексі (жалпы бөлім) 1994 жылғы 27 желтоқсандағы №268-ХІІІ Заңы // <http://adilet.zan.kz/>.
2. Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексі (ерекше бөлім) 1999 жылғы 1 шілдедегі №409 Заңы // <http://adilet.zan.kz/>.
3. Қазақстан Республикасындағы көлік туралы Қазақстан Республикасының 1994 жылғы 21 қыркүйектегі № 156 Заңы // <http://adilet.zan.kz/>
4. Аудиторлық қызмет туралы Қазақстан Республикасының 1998 жылғы 20 қарашадағы № 304-І Заңы // <http://adilet.zan.kz/>.
5. Қазақстан Республикасындағы туристік қызмет туралы Қазақстан Республикасының 13 маусымдағы 2001 жылғы № 211 // <http://adilet.zan.kz/>.
6. Теміржол көлігі туралы Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 8 желтоқсандағы № 266-ІІ Заңы // <http://adilet.zan.kz/>.
7. Сауда мақсатында теңізде жүзу туралы Қазақстан Республикасының 2002 жылғы 17 қаңтардағы № 284-ІІ Заңы// <http://adilet.zan.kz/>.
8. Ветерания туралы Қазақстан Республикасының 2002 жылғы 10 шілдедегі № 339-ІІ Заңы // <http://adilet.zan.kz/>.
9. Автомобиль көлігі туралы Қазақстан Республикасының 2003 жылғы 4 шілдедегі № 476 Заңы // <http://adilet.zan.kz/>.
10. Білім туралы Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 27 шілдедегі №

319-III Заңы // <http://adilet.zan.kz/>.

11. Қазақстан Республикасының әуе кеңестігін пайдалану және авиация қызметі туралы Қазақстан Республикасының 2010 жылғы 15 шілдедегі № 339-IV Заңы // <http://adilet.zan.kz/>.

12. Жолаушыларды, багажды және жүктерді әуе көлігімен тасымалдау қағидаларын бекіту туралы Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрінің 2015 жылғы 30 сәуірдегі № 540 бұйрығы // <http://adilet.zan.kz/>.

13. Жолаушыларды, багаж бен жүктерді тасымалдау қағидаларын бекіту туралы Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрінің 2015 жылғы 30 сәуірдегі № 542 бұйрығы // <http://adilet.zan.kz/>» .

14. Сулейменов М.К. Структура договорно-хозяйственных связей. - Алма-Ата: Изд-во «Наука», 1980. (с. 173-176).

15. Гражданское право. Том II. Учебник для вузов (академический курс) / Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. - Алматы, 2002. (стр. 245-310).

16. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Особенная часть). Комментарий. Изд. 2-е, испр. и доп., с использованием судебной практики / Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. – Алматы: Жеті Жарғы, 2003. (стр. 276-338).

7-тақырып. Заем шарты. Ақшалай талапты беріп қаржыландыру (факторинг).

1.Қарастырылатын сұрақтар:

1. Заем шарты. Шарттың пайда болу тарихы.
2. Заем шартының құқықтық сипаты.
3. Банк заемы шарты.
4. Мемлекеттік заем шарты.
5. Ақшалай талапты беріп қаржыландыру (факторинг).

2. Ситуацилық есептер (кейс/шағын кейстер).

Миронов Власовтан заем шарты бойынша банктің қайта қаржыландыру мөлшері бойынша ай сайын сыйақы төлеу шартымен 5 жылға 300 мың теңге қарыз алды. Бір жыл бойы шарт бойынша сыйақы төлеген, кейін Власовтан алған қарызды қайтаруды шешті. Власов онымен келіспеген және тек заем шартының мерзімі аяқталғаннан кейін ғана ақшаны алатындығын айтты.

Істі шешіңіз.

3. Ұсынылатын қайнар көздері

1. Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексі (жалпы бөлім) 1994 жылғы 27 желтоқсандағы №268-ХІІІ // <http://adilet.zan.kz/>.

2. Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексі (ерекше бөлім) 1999 жылғы 1 шілдедегі №409 // <http://adilet.zan.kz/>.

3. Мемлекеттік мүлік туралы 2011 ж. 1 наурыздағы Қазақстан Республикасының Заңы // <http://adilet.zan.kz/>.

4. Банктік қарыз шарттарынан туындайтын даулар бойынша азаматтық істерді қараудың сот практикасы туралы Қазақстан Республикасының Жоғары Сотының 2016 жылғы 25 қарашадағы №7 нормативтік қаулысы // <http://sud.gov.kz/>.

5. Информационное письмо Консультативного Совета по выработке единой судебной практики при отправлении правосудия Карагандинского областного суда от 4 апреля 2012 года «О применении Закона «Об ипотеке недвижимого имущества», при рассмотрении дел по искам банков к заемщикам о досрочном взыскании предмета займа» // <http://adilet.zan.kz/>.

6. Письмо Национального Банка РК от 13 января 2012 г. № 21024/203юр «По вопросу практики применения законодательства о взыскании задолженности и

обращения взыскания на залоговое имущество» // <http://adilet.zan.kz/>.

7. Гражданское право. Том II. Учебник для вузов (академический курс). Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. - Алматы, 2002. (стр.310-352).

8. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Особенная часть). Комментарий. Изд. 2-е, испр. и доп., с использованием судебной практики / Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. – Алматы: Жеті Жарғы, 2003. (стр. 338-377).

9. Гражданское законодательство. Статьи. Комментарии. Практика. Үлгі: Жилищные споры / Под ред. К.А. Маами, А.Г. Диденко. – Алматы: Раритет, Институт правовых исследований и анализа, 2014. – Вып. 43. (стр. 128-139).

10. Амренов Т. Договор займа: двусторонний характер // <https://www.zakon.kz/4546595-dogovor-zajjma-dvustoronnijj-kharakter.html>.

11. Галинская Ю. Договор факторинга как разновидность цессии // <https://www.zakon.kz/203570-dogovor-faktoringa-kak-raznovidnost.html>.

8-тақырып. Банктік қызмет көрсету. Банктік шот. Ақша аудару. Банк салымы.

1. Қарастырылатын сұрақтар:

1. Банктік қызмет көрсету шарты.

2. Банктік қызмет көрсету шартының түрлері:

-банктік шот шарты

-ақша аудару шарты

-банк салымы шарты

-заң бойынша немесе тараптардың келісімі бойынша қарастырылған шарттың

өзге

де түрлері

2. Ситуацилық есептер (кейс/шағын кейстер).

№1. Несиені қайтаруды қамтамасыз ету үшін банк қарыз алушыдан сақтандыру ұйымымен соңғы болып жасалған қарызды өтеу қаупі бар сақтандыру шартын қабылдады. Несие қайтарылмады, сақтандырушы сақтандыру төлемін төлеуден бас тартты. Банк сақтандыру компаниясына қарсы сақтандыру төлемін төлеу туралы талап арызбен экономикалық сотқа жүгінді.

Талап арыз қанағаттандыруға жатады ма?

№2. Қарызды қайтаруды қамтамасыз ету үшін банк, қарыз алушымен өз пәтерін сатып алу және сату шартын жасасты. Қарыз алушы пәтерді банктен жалға алғандықтан осы пәтерде тұрды. Несиені қайтармауына байланысты, банк пәтерді сатты, қарызын қанағаттанарлықтай қайтарып алды. Қарыз алушы сотқа шағымданып, өз пәтерінің банкке сату туралы шарттың күшін жоюды талап етті. Сотта қарыз алушы пәтерді сатып алу - сату туралы келісімшартты пәтерге сатуға ниет білдірумен емес, жылжымайтын мүлікті кепілге беру арқылы несиені өтеуді рәсімдеу қажеттілігінен туындағанын айтты.

Дауды шешіңіз.

3. Ұсынылатын қайнар көздер

1. Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексі (жалпы бөлім) 1994 жылғы 27 желтоқсандағы №268-ХІІІ // <http://adilet.zan.kz/>.

2. Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексі (ерекше бөлім) 1999 жылғы 1 шілдедегі №409 // <http://adilet.zan.kz/>.

3. Салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлесдер туралы (Салық кодексі) Қазақстан Республикасының 2008 жылғы 10 желтоқсандағы Кодексі // <http://adilet.zan.kz/>.

4. Қазақстан Республикасындағы банктер және банк қызметі туралы Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 31 тамыздағы №2444 Заңы // <http://adilet.zan.kz/>.

5. Төлемдер және төлем жүйелері туралы Қазақстан Республикасының 2016 жылғы 26 шілдедегі № 11-VI Заңы // <http://adilet.zan.kz/>.

6. Постановление Правления Национального Банка Республики Казахстан от 31 декабря 2015 года № 259 «Об утверждении Правил функционирования межбанковской системы переводов денег и внесении изменения в постановление Правления Национального Банка Республики Казахстан от 3 февраля 2014 года № 14 «Об утверждении Правил установления корреспондентских отношений между Национальным Банком Республики Казахстан и банками, а также организациями, осуществляющими отдельные виды банковских операций» (с изменениями по состоянию на 31.08.2016 г.) // <http://adilet.zan.kz/>.

7. Гражданское право. Том II. Учебник для вузов (академический курс) / Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. - Алматы, 2002. (стр.352-446).

8. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Особенная часть). Комментарий. Изд. 2-е, испр. и доп., с использованием судебной практики / Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. – Алматы: Жеті Жарғы, 2003. (стр. 377-397).

8. Осипов Е.Б. Правовая природа банковских договоров. - Алматы: Издательство «АдилетПресс», 1997. (стр.70-77).

9. Осипов Е.Б., Омурчиева Э.М. Банковское право Республики Казахстан: курс лекций. – Алматы: НИЦ КОУ, 2008. (стр. 99-176).

10. Карагусов Ф.С. О правовой природе банковского счета // Гражданское законодательство. Статьи. Комментарии. Практика. – Избранное / Под ред. А.Г. Диденко. - Алматы: Раритет, Институт правовых исследований и анализа, 2008. (стр. 364-381).

11. Басин Ю.Г. О необходимости концептуальных изменений Гражданского Кодекса Республики Казахстан // Гражданское законодательство. Статьи. Комментарии. Практика. Избранное. Том II (Выпуски 11-20) / Под ред. А.Г. Диденко. – Алматы, 2008. (стр. 133-148).

12. Алимбаева Г. Исполнение договоров банковского займа // Гражданское законодательство. Статьи. Комментарии. Практика. Үлгі: Договорные споры / Под ред. К.А. Мами, А.Г. Диденко; отв. за выпуск М.А. Әкетай. – Алматы: Раритет, 2017. – Вып. 49. (стр. 4-22).

9-тақырып. Сақтау шарты. Сақтаудың жекелеген түрлері. Сақтандыру шарты.

1. Қарастырылатын сұрақтар:

1. Сақтау шарты.
2. Заттарды иесіздендіріп сақтау.
3. Сақтаудың жекелеген түрлері.
4. Ломбардта сақтау.
5. Құндылықтарды банкте сақтау.
6. Көлік ұйымдарының сақтау камераларында сақтау.
7. Қонақүйде сақтау. Ұйымдардың киімілгіштерінде сақтау.
8. Даулы заттарды сақтау (секвестр).
9. Тауар қоймасында сақтау.
10. Сақтандыру шарты және оның түрлері

2. Ситуациялық есептер (кейс/шағын кейстер).

№1. Сақтандырушы - «Минутка» акционерлік қоғамы - азамат Седовпен оның өмірі мен денсаулығын сақтандыру туралы шарт жасасты. Шарт талаптарына сәйкес,

сақтандыру төлемі сақтандырудың ережелеріне енгізілген тізімде көрсетілген қайтыс болған немесе ауру болған жағдайда жасалуы тиіс. Келісімшарт жасасу алдындағы медициналық тексеру барысында болжамды сақтандырушыға бауырдың циррозы диагнозы қойылды. Дәрігерлердің айтуынша, бұл аурудың себебі - Седовтың ұзақ мерзімді ішімдік ішуіне байланысты. Денсаулығының жағдайы ауыр екеніне көзі жеткен Седов салауатты өмір салтын ұстануға шешім қабылдады. Сақтандырушы өз кезегінде Седовтың ішімдікті тоқтату туралы міндеттемесін қамтитын сақтандыру шартын жасасуға келісті. Бұл жағдайда бауырдың циррозы пайда болатыны төлемдер тізімінен алынып тасталды. Алайда, келісімшарт жасалғаннан кейін де, Седов алкогольді асыра пайдаланып, бір жылдан кейін бауыр циррозынан қайтыс болды. Седовтың туыстары келісімшарт бойынша төленетін төлемді сақтандырушыдан талап етті. Сақтандырушы бұдан бас тартты, өйткені өлімнің себебі Седовтың өзін дұрыс ұстамауына, яғни ішімдік ішіп өзін өлтіргеніне байланысты болды. Демек, заң тұрғысынан көзделген сақтандыру жағдайы болмады. Іс сотқа жіберілді.

Сот қандай шешім қабылдауы керек? Егер бауыр циррозы төлем төленетін жағдайда аурудың тізіміне қалдырылған болса, шешім өзгереді ме?

№2. Сақтандыру компаниясы салымшыларға өз міндеттемелерін мерзімінен бұрын қайтармағаны үшін жауапкершілікті сақтандыру мақсатында банкпен шарт жасасты. Шарт контрагенттердің өздері тағайындалған бенефициарлардың пайдасына жасалды. Депозиторлармен жасалатын банктік салым шартының талаптарына сәйкес оған пайыздар төленуі тиіс, ал салымды өтеу мерзімі кешіктірілген жағдайда банк пайыздарды төлеуге міндетті. Депозиттер сомасының бір бөлігі елеулі кешіктірілумен қайтарылды, ал кейбір жарналар мүлдем қайтарылмады. Инвесторлар сақтандыру төлемін өтеген сақтандыру компаниясына шағымданған сомалар шегінде ғана, сондай-ақ сыйақы төлеуге және дефолтко пайыздардан бас тартты, бұл өз кезегінде депозиттердің сомасын уақытында қайтармау үшін жауапты екендігіне сілтеме жасайды.

Сақтандыру компаниясының ұстанымы негізді ме? Депозиторлар депозиттерді уақытында қайтармау тәуекелін сақтандыра ала ма?

3. Ұсынылатын қайнар көздері:

1. Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексі (жалпы бөлім) 1994 жылғы 27 желтоқсандағы №268-ХІІІ // <http://adilet.zan.kz/>.

2. Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексі (ерекше бөлім) 1999 жылғы 1 шілдедегі №409 // <http://adilet.zan.kz/>.

3. Сақтандыру қызметі туралы Қазақстан Республикасының 2000 жылғы 18 желтоқсандағы № 126-ІІ Заңы // <http://adilet.zan.kz/>.

4. Астық туралы Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 19 қаңтардағы № 143-ІІ Заңы // <http://adilet.zan.kz/>.

5. Сақтандыру төлемдеріне кепілдік беру қоры туралы Қазақстан Республикасының 2003 жылғы 3 маусымдағы № 423-ІІ Заңы // <http://adilet.zan.kz/>.

6. Бағалы қағаздар рыногы туралы Қазақстан Республикасының 2003 жылғы 2 шілдедегі № 461-ІІ Заңы // <http://adilet.zan.kz/>.

7. Міндетті экологиялық сақтандыру туралы Қазақстан Республикасының 2005 жылғы 13 желтоқсандағы № 93-ІІІ Заңы // <http://adilet.zan.kz/>.

8. Постановление Правления Агентства Республики Казахстан по регулированию и надзору финансового рынка и финансовых организаций от 1 февраля 2010 г. № 4 «Об утверждении Инструкции о требованиях по наличию систем управления рисками и внутреннего контроля в страховых (перестраховочных) организациях» (с изменениями и дополнениями по состоянию на 30.05.2016 г.) //

<http://adilet.zan.kz/>.

9. Гражданское право. Том II. Учебник для вузов (академический курс) / Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. - Алматы, 2002. (стр.446-535).

10. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Особенная часть). Комментарий (постатейный). В 2-х кн. Кн. 2 / Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. – Алматы, 2006. (стр. 3-197).

11. Скрыбин С.В. Общие положения о страховании в Республике Казахстан: некоторые теоретические и практические проблемы // http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=31204478.

12. Нестерова Е.В. Договор хранения: проблемы регулирования, квалификации и применения // http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=32583505#pos=1;-263.

10-тақырып. Тапсырма шарты. Басқа біреудің мүддесіне тапсырмасыз іс-әрекет жасау. Комиссия шарты. Мүлікті сенімгерлікпен басқару шарты.

1. Қарастырылатын сұрақтар

1. Тапсырма шарты. Өкілдік туралы жалпы ережелер.
2. Комиссия шарты делдалдықтың (делдалдық қызмет) бір формасы ретінде. Комиссия шартының нысаны.
3. Басқа біреудің мүддесіне тапсырмасыз іс-әрекет жасау. Басқаның мүддесіне іс-әрекет жасау шарттары.
4. Қосалқы комиссия.
5. Мүлікті сенімгерлікпен басқару шарты.

2. Ситуациялық есептер (кейс/шағын кейстер).

№1. Савельев Николаевпен шарт жасасып, Николаев үшін құрылыс материалдарын алып беруге міндеттенеді. Құрылыс материалдары сатылып алынғаннан кейін Николаев материалдар өте жоғары бағамен сатылып алынғандығына сілтеме жасап, тауарды қабылдау мен Савельевке бағасын өтеуден бас тартады. Өз кезегінде Савельев Николаевтан алған нотариуспен куаландырылған сенімхатында құрылыс материалдарын сатып алуы керек бағасы көрсетілмей, тек «құрылыс материалдарын ағымдағы баға бойынша сатып алуы тапсырылады» дегенді айтып, сатып алынған материалдар сомасын төлеуді талап етеді. Мұнымен қоса құрылыс материалдарын қабылдауды кешіктіргеннен кейін Савельев оны сақтауына байланысты қосымша шығындарын да төлеуді талап етеді. Николаев болса, Савельевке сенімхат бермес бұрын құрылыс материалдарын алуға шекті бағасын айтқандығын алға тартады.

Келісімге келе алмай, тараптар заңи кеңеске жүгінеді. Оларға қандай түсіндірме берген жөн?

№2. Иванов тапсырма шартын орындағаннан кейін, Васильевтен тұрғын үйді жалдау шартын жасауына байланысты жалдау ақысының 15%-ы көлемінде өтемақы төлеуін талап етеді. Васильев мұндай көлемдегі өтемақыны төлеуден бас тартады, себебі тапсырма шартын жасау кезінде нақты сома айтылмағандықтан, алайда Иванов жасаған жалдау шартының ережелеріне көңілі толғандықтан шарт бағасының 3%-ы көлеміндегі өтемақы төлеуге дайын екендігін айтады. Ивановтың ойынша ол өзі жасаған шарт бойынша өтемақы көлемін өзі айқындауға құқылы. Мұнымен қоса, тұрғын үйлерді жалға беру агенттіктері осындай жалдау шарттары үшін 15 пен 25% аралығында өтемақы сұрайды, ал Иванов болса минималды соманы сұрауда.

Дауды сотта қарау кезінде Иванов жасаған жалдау шартының пәтер иесі оның әйелі болып шығады, және Иванов пәтерді агенттік шарт бойынша басқарады. Бұл дауда кімнің талаптары орынды?

№3. Азамат Щукин «Эверест» фирмасына өзінің «Лотос» АҚ-ғы акцияларын сенімгерлікпен басқаруға береді. Үш ай өткеннен кейін Щукин фирманың оған тиесілі акцияларын өз бағасынан анағұрлым жоғары бағамен сатып жібергендігін біледі. Ол фирмадан акцияны сатудан түскен ақшасын қайтаруды талап етеді. Фирманың басшысы Щукиннің талабын орындаудан бас тартып, олардың арасындағы сенімгерлікпен басқару шарты 1 жыл мерзімге жасалғандығын айтады. Акцияны сатқаннан түскен ақшаға фирма өзге де бағалы қағаздар сатып алып, оны бұдан да көп табыс табу үшін бағалы қағаздар нарығында қолданатындығын айтады. Щукин болса бағалы қағаздармен жасалған операциялардан түскен қаражатты тек шарт мерзімі біткеннен кейін ғана алады.

Щукин сотқа фирмадан акцияны сатудан түскен қаражатты қайтаруын сұрап талап арыз жазады. Сот қандай шешім қабылдауы тиіс?

3. Ұсынылатын қайнар көздері:

1. Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексі (жалпы бөлім) 1994 жылғы 27 желтоқсандағы №268-ХІІІ // <http://adilet.zan.kz/>.

2. Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексі (ерекше бөлім) 1999 жылғы 1 шілдедегі №409 // <http://adilet.zan.kz/>.

3. Гражданское право. Том II. Учебник для вузов (академический курс) / Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. - Алматы, 2002. (стр. 536-595).

4. Гражданское право. Общая часть. Курс лекций / Под ред. А.Г. Диденко – Алматы: Нур-пресс, 2006. (стр. 340-355).

5. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Особенная часть). Комментарий (постатейный). В 2-х кн. Кн. 2 / Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. – Алматы, 2006. (стр. 197-284).

6. Климкин С.И. Правовое регулирование обязательств из действий в чужом интересе без поручения // http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=31680724.

7. Карагузов Ф.С. Содержание права доверительного управления имуществом // Гражданское законодательство. Статьи. Комментарии. Практика. Избранное. Том II (Выпуски 11-20) / Под ред. А.Г. Диденко. – Алматы, 2008. (стр. 701-722).

11-тақырып. Кешенді кәсіпкерлік лицензия шарты (франчайзинг).

1. Қарастырылатын сұрақтар

1. Кешенді кәсіпкерлік лицензия шарты (франчайзинг).
2. Кешенді кәсіпкерлік лицензия шарты ұғымы.
3. Франчайзинг ұғымы. Кешенді кәсіпкерлік лицензия шартының құқықтық табиғаты.

2. Ситуациялық есептер (кейс/шағын кейстер).

«Пчелка» ауылшаруашылық кооперативі бал шығарылымы мен жинауда бірегей технология жасап шығарады. Кейін кооператив шығарылатын өнімге «Пчелка» деген тауар белгісін тіркейді. Сонымен қатар, кооператив екі омартамен балды оған тиесілі тауар белгісімен шығаруына байланысты коммерциялық концессия шартын жасасады. Біраз уақыт өткеннен кейін салық инспекциясы кооператив пен омарталар қызметінде салық заңнамасының бұзылуын байқап, кооператив пен омарталардың белсенді қызметін тоқтатады. Екі ай өткеннен кейін омартаның бірінің тұтынушысы «Прогресс» дүкені омартаға міндеттемесін дұрыс орындамағаны үшін келтірілген шығынның орнын толтыруы туралы талап қояды. Омартаның міндеттемесі бойынша қаражатының жеткіліксіздігі мен келтірілген талаптарды қанағаттандыра алмайтындығына байланысты дүкен ауылшаруашылық кооперативін де қосымша жауапкер ретінде сотқа тартуды талап етеді.

Ауылшаруашылық кооперативі дүкеннің талабын қанағаттандырудан бас тартады.

Дауды шешіңіз.

3. Ұсынылатын қайнар көздері:

1. Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексі (жалпы бөлім) 1994 жылғы 27 желтоқсандағы №268-ХІІІ // <http://adilet.zan.kz/>.

2. Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексі (ерекше бөлім) 1999 жылғы 1 шілдедегі №409 // <http://adilet.zan.kz/>.

3. Кешенді кәсіпкерлік лицензия (франчайзинг) туралы Қазақстан Республикасының 2002 жылғы 24 маусымдағы № 330-ІІ Заңы // <http://adilet.zan.kz/>.

4. Гражданское право. Том II. Учебник для вузов (академический курс) / Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. - Алматы, 2002. (стр. 595-614).

5. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Особенная часть). Комментарий (постатейный). В 2-х кн. Кн. 2 / Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. – Алматы, 2006. (стр. 284-319).

12-тақырып. Конкурстық міндеттемелер. Тендер. Аукцион.

1. Қарастырылатын сұрақтар

1. Конкурстық міндеттемелер. Конкурстық міндеттеменің мазмұны.

2. Сыйақыға жария уәде беруден, тендер мен аукцион және басқа да Қазақстан Республикасы заңнамалық актілеріне сәйкес сауда формаларынан туындайтын конкурстық міндеттемелер.

3. Тендер. Аукцион.

2. Ситуацилық есептер (кейс/шағын кейстер).

Иваново қаласында 10 наурыз күні бұқаралық ақпарат құралдары көздерінде қалалық әкімшілікке тиесілі ғимаратты қайта құру шартын жасасу құқығына байланысты жария конкурс өтетіндігі хабарланады. Конкурс шарттарына сәйкес оған Иваново қаласында қызмет ететін, тұрмыстық емес объектілердің қайта құруын жүзеге асыруға арнайы лицензиялары бар құрылыс фирмалары қатыса алатындығы айтылады. Конкурс жеңімпазы қалалық әкімшілік есебінен қайта құрастыру жүргізілетін ғимаратқа тиесілі жерде өз фирмасының атауы мен көрсететін қызмет түрлері туралы жарнама қалқанын орналастыра алатындығы көзделеді. Фирмалар 1 мамырдан кешіктірмей ғимараттың қайта құруына байланысты техникалық құжаттарын өткізуге міндеттенеді. Құжаттардың келесі бағалануы конкурс жеңімпазын анықтауы тиіс.

4 сәуір күні қалалық әкімшілік сол бұқаралық ақпарат көздерінде өзіне байланысты емес себептер бойынша конкурстың болмайтындығын хабарлайды. Осыған байланысты сөз сөйлегенде қалалық әкімшілік басшысы конкурстың болмауы туралы шешімі заңға қарсы еместігін, мұнымен қоса оның болмауы туралы шешім конкурс туралы хабарланған уақыттың бірінші жартысында жасалғандығын айтады.

Келесі күні конкурс шарттарын орындауға кірісіп кеткен құрылыс фирмалары өздері тартқан шығынның орнын толыруын сұрап, конкурстың болмауы туралы шешімді заңсыз деп қалалық әкімшілікке келеді. Мұнымен қоса әкімшілікке келген фирмалар әкімшілік есебінен жарнамалық қалқанын орнатуды талап етеді.

Құрылыс фирмаларының талабы орынды ма? Сыйақыға жария уәде ету мен жария конкурстан туындайтын міндеттемелердің негізі қандай? Аталған міндеттер қандай ұқсастықтар мен айырмашылықтарға ие?

3. Ұсынылатын қайнар көздері:

1. Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексі (жалпы бөлім) 1994 жылғы 27 желтоқсандағы №268-ХІІІ // <http://adilet.zan.kz/>.
2. Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексі (ерекше бөлім) 1999 жылғы 1 шілдедегі №409 // <http://adilet.zan.kz/>.
3. Бұқаралық ақпарат құралдары туралы Қазақстан Республикасының 1999 жылғы 23 шілдедегі № 451-І Заңы // <http://adilet.zan.kz/>.
4. Письмо Генеральной прокуратуры Республики Казахстан от 11 сентября 2001 г. № 7-30-2001 // <http://adilet.zan.kz/>.
5. Приказ и.о. Министра по инвестициям и развитию Республики Казахстан от 30 октября 2014 г. № 113 «Об утверждении Правил проведения конкурса на основе открытого тендера по определению перевозчиков, осуществляющих перевозки пассажиров по социально значимым сообщениям, расходы которых подлежат долгосрочному субсидированию за счет бюджетных средств» (с изменениями и дополнениями по состоянию на 13.10.2016 г.) // <http://adilet.zan.kz/>.
6. Гражданское право. Том III. Учебник для вузов (академический курс) / Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. Алматы, 2004. (стр. 17-59).
7. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Особенная часть). Комментарий (постатейный). В 2-х кн. Кн. 2 / Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. – Алматы, 2006. (стр. 319-336).

13-тақырып. Зиян келтірудің салдарынан туындайтын міндеттемелер. Азаматтың өмірі мен денсаулығына келтірілген зиянның орнын толтыру. Тауарлардың, жұмыстардың, қызмет көрсетулердің жеткіліксіздігі салдарынан келтірілген зиянды өтеу негіздері. Моральдық зиянды өтеу. Негізсіз баю салдарынан туындайтын міндеттемелер.

1. Қарастырылатын сұрақтар

1. Зиян келтірудің салдарынан туындайтын міндеттемелер.
2. Азаматтың өмірі мен денсаулығына келтірілген зиянның орнын толтыру.
3. Тауарлардың, жұмыстардың, қызмет көрсетулердің жеткіліксіздігі салдарынан келтірілген зиянды өтеу негіздері.
4. Моральдық зиянды өтеу.
5. Негізсіз баю салдарынан туындайтын міндеттемелер.

2. Ситуацилық есептер (кейс/шағын кейстер).

Заречье ауылының тұрғыны Гусевтан оның үй құрылысы үшін дайындап қойған ағаштарын ұрлап кетеді. Екі апта өткеннен кейін көрші ауылдың тұрғыны Лукин белгісіз көлік жүргізушіден өте тиімді шарттарды 10 ағаш сатып алғандығы белгілі болады. Лукинға келгенде Гусев оның сарайының құрылысында пайдаланған ағаштардағы белгілерден өзінің ағаштары екендігін таниды. Лукин бұл ағаштарды белгісіз көлік жүргізушіден сатып алғандығын жасырмайды, алайда, Гусевтің ағаш бағасын өтеуді немесе дәл осындай 10 ағаш беруі туралы талапты орындаудан бас тартып, тауарды сатып алар кезінде оның біреуден ұрланғандығын білген жоқ және білуі мүмкін болмағандығын айтады. Гусев сотқа Лукиннен жоғалған 10 ағаштың бағасын беруі туралы талаппен жүгінеді.

Сот қандай шешім шығарады? Егер ағаштарды Гусевтен ұрлап Лукинге сатқан Галкин екендігі анықталса сот шешімі өзгере ме?

3. Ұсынылатын қайнар көздері:

1. Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексі (жалпы бөлім) 1994 жылғы 27 желтоқсандағы №268-ХІІІ // <http://adilet.zan.kz/>.
2. Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексі (ерекше бөлім) 1999 жылғы 1 шілдедегі №409 // <http://adilet.zan.kz/>.

3. Республика соттарының денсаулыққа келтірілген зиянды өтеу жөніндегі заңнаманы қолдануының кейбір мәселелері туралы Қазақстан Республикасының Жоғары сотының 1999 жылғы 9 шілдедегі №9 Нормативтік қаулысы // <http://sud.gov.kz/>.

4. Банкроттық салдарынан заңды тұлғаны тарату кезінде азаматтардың өмірі мен денсаулығына келтірілген зиянды өтеу заңнамасын қолдану тәжірибесі туралы Қазақстан Республикасының Жоғары Сотының 2005 жылғы 28 қазандағы №4 Нормативтік қаулысы // <http://adilet.zan.kz/>.

5. Соттардың моральдық зиянды өтеу жөніндегі заңнаманы қолдануы туралы Қазақстан Республикасының Жоғары Сотының 2015 жылғы 27 қарашадағы №7 Нормативтік қаулысы // <http://sud.gov.kz/>.

6. Қылмыстық процесті жүргізетін органдарының заңсыз әрекеттері салдарынан келтірілген зиянды өтеу жөніндегі заңды қолдану тәжірибесі туралы Қазақстан Республикасының Жоғары Сотының 1999 жылғы 9 шілдедегі №7 Нормативтік қаулысы, Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексі (ерекше бөлім) күшіне енгізу туралы 1999 жылғы 1 шілдедегі №410 Заңы // <http://adilet.zan.kz/>.

7. Информационное письмо Консультативного Совета по выработке единой судебной практики при отправлении правосудия Карагандинского областного суда от 26 июня 2012 г. № 12 «О некоторых вопросах возмещения вреда, причиненного повреждением здоровья при исполнении работником трудовых обязанностей», ответ Министра труда и социальной защиты населения РК от 15 апреля 2011 г. // <http://adilet.zan.kz/>.

8. Гражданское право. Том III. Учебник для вузов (академический курс) / Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. Алматы, 2004. (стр. 60-85).

9. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Особенная часть). Комментарий (постатейный). В 2-х кн. Кн. 2 / Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. – Алматы, 2006. (стр. 336-424).

10. Базарбаев Б.Б. Возмещение морального вреда по законодательству Республики Казахстан // Гражданское законодательство. Статьи. Комментарии. Практика. – Избранное / Под ред. А.Г. Диденко. – Алматы: Раритет, Институт правовых исследований и анализа, 2008. Т. 2. (стр. 738-754).

11. Климкин С.И. Правовое регулирование обязательств из действий в чужом интересе без поручения // http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=31680724.

12. Нестерова Е.В. Анализ судебной практики об ответственности государственных органов и их должностных лиц по деликтным обязательствам // Гражданское законодательство. Статьи. Комментарии. Практика. – Избранное / Под ред. А.Г. Диденко. – Алматы: Раритет, Институт правовых исследований и анализа, 2008. Т. 2. (стр. 723-737).

13. Алимбаева Г. Возмещение морального вреда, возникшего из деликта // Гражданское законодательство. Статьи. Комментарии. Практика. / Под ред. К.А. Мами, А.Г. Диденко. – Алматы: Раритет, Институт правовых исследований и анализа, 2014. – Вып. 29. (стр. 176-187).

14-тақырып. Интеллектуалдық меншік құқығы. Авторлық құқық. Сабақтас құқықтар. Селекциялық жетістіктерге құқық. Интегралды микротәсімдер топологиясына құқықтар. Ашылмаған ақпаратты заңсыз пайдаланудан қорғау құқығы. Азаматтық айналымға, тауарларға және қызмет көрсетулерге қатысушыларды дараландыру құралдары. Тауар белгісі. Тауар шығарылатын жердің атауы.

1. Қарастырылатын сұрақтар

1. Интеллектуалдық меншік құқығы.

2. Авторлық құқық.
3. Сабақтас құқықтар.

2. Ситуацилық есептер (кейс/шағын кейстер).

№1. Липкин өзінің «Через две зимы» атты ертегісін «Слово» журналына жариялады. Біраз уақыттан кейін ол жергілікті театрда сондай атаумен автор Семашконың қойылымы сәтті өтіп жатқанын білді. Қойылымның мазмұнымен танысқаннан кейін, Липкин өзінің ертегісіне сәйкес жазылған деген тұжырымға келді. Ол Семашко мен театрға өзінің құқықтарын қалпына келтіру және ертегіні пайдаланғаны үшін ақы төлеу туралы ұсыныс жасады.

Липкиннің ұсынысына келесі қарсылықтар келтірілді: Біріншіден, жаңа туынды жасау үшін жарияланған жұмысты қолдануға автордың келісімі қажет емес. Екіншіден, Липкинмен келісім жасалмағандықтан, оның жұмысын өңдеу үшін сыйақы алуға құқығы жоқ.

Дауды шешіңіз.

№2. 1997 ж. ағымында N қаласындағы телеарналардың бірінде X композитордың әуені үш фильмде дыбысталады. X телеарна дирекциясына өзінің әуенін эфирге оның келісімінсіз шығарғаны үшін өтемақы төлеу туралы ұсыныс жасады.

Дирекцияда фильмдерді эфирге шығару құқығын киностудиядан алғандығына байланысты, авторға қосымша ақы төлеу талап етілмейтіні айтылып, ұсынысынан бас тартты.

X бұл шешімге келіспеді және өзінің авторлық құқығын қорғау туралы сотқа талап арызын жазды.

Дауды шешіңіз.

3. Ұсынылатын қайнар көздері:

1. Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексі (жалпы бөлім) 1994 жылғы 27 желтоқсандағы №268-ХІІІ // <http://adilet.zan.kz/>.

2. Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексі (ерекше бөлім) 1999 жылғы 1 шілдедегі №409 // <http://adilet.zan.kz/>.

3. Қазақстан Республикасының Патент Заңы 1999 жылғы 16 шілде № 427-І // <http://adilet.zan.kz/>.

4. Авторлық құқық және сабақтас құқық туралы Қазақстан Республикасының 1996 жылғы 10 маусымдағы № 6-І Заңы // <http://adilet.zan.kz/>.

5. Интегралдық микросхемалар топологияларын құқықтық қорғау туралы Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 29 маусымдағы № 217-ІІ Заңы // <http://adilet.zan.kz/>.

6. Авторлық құқық және сабақтас құқықтарды қорғау жөніндегі заңнаманың кейбір нормаларын соттардың қолдануы туралы Қазақстан Республикасының Жоғары Сотының 2007 жылғы 25 желтоқсандағы №11 Нормативтік қаулысы // <http://sud.gov.kz/>.

7. Гражданское право. Общая часть. Курс лекций / Под ред. А.Г. Диденко – Алматы: Нур-пресс, 2006. (стр. 249-298).

8. Гражданское право. Том III. Учебник для вузов (академический курс) / Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. - Алматы, 2004. (стр. 86-265).

9. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Особенная часть). Комментарий (постатейный). В 2-х кн. Кн. 2 / Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. – Алматы, 2006. (стр. 424-541).

Тақырып 15. Мұрагерлік құқығы.

1. Қарастырылатын сұрақтар

1. Мұрагерлік құқық туралы жалпы ережелер.
2. Өсиетхат бойынша мұрагерлік.
3. Заңды мұрагерлік.
4. Мұрагерліктің кезектілігі.
5. Мұрагерлік істер бойынша құқықтық база және сот тәжірибесі.

2. Ситуацилық есептер (кейс/шағын кейстер).

Белгілі суретшінің әйелі суретші қайтыс болғаннан кейін көп кешікпей оның мүлкін суретшінің жиені Ивановқа қалдырды, сонымен бірге оған өзінің досы Осетоваға ең төменгі айлық жалақыдан кем емес мөлшерде ай сайынғы ақы төлеуді, және олардың өз үйінде үнемі жұмыс істейтін суретшінің картиналар көрмесі бар мұражайды ұйымдастыруды міндеттеді. Екі жылдан кейін ол қайтыс болды.

Иванов, өсиетхаттың мазмұнын оқып, қайтыс болған адамның несиесі бойынша айтарлықтай қарызы бар екенін біліп, мұрадан бас тарту туралы шешім қабылдады. Өз досының өсиетхатының мазмұнын білетін Осетова өсиетхатпен берілетін стипендияларды алу үшін Ивановқа жүгінді және дереу музейдің суретшінің үйінде орналасуын талап етті. Иванов оның талаптарын орындаудан бас тартты. Марқұмның басқа мұрагерлері болмады.

Өсиетхаттың орындалуы үшін Осетрова кімге өтініш беруі керек?

3. Ұсынылатын қайнар көздері:

1. Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексі (жалпы бөлім) 1994 жылғы 27 желтоқсандағы №268-ХІІІ // <http://adilet.zan.kz/>.
2. Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексі (ерекше бөлім) 1999 жылғы 1 шілдедегі №409 // <http://adilet.zan.kz/>.
3. Письмо Комитета по работе с несостоятельными должниками Министерства финансов Республики Казахстан от 24 августа 2005 г. № КНД-3-2/2766 // <http://adilet.zan.kz/>.
4. Соттардың мұрагерлік туралы заңнаманы қолдануының кейбір мәселелері туралы Қазақстан Республикасының Жоғары Сотының 2009 жылғы 29 маусымдағы №5 Нормативтік қаулысы // <http://sud.gov.kz/>.
5. Гражданское право. Том III. Учебник для вузов (академический курс) / Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. Алматы, 2004. (стр. 273-351).
6. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Особенная часть). Комментарий (постатейный). В 2-х кн. Кн. 2 / Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. – Алматы, 2006. (стр. 541-640).
7. Климкин С.И. О наследовании по праву предоставления // http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=34492229.
8. Диденко А.Г. Наследование банковских вкладов // <https://www.zakon.kz/203541-nasledovanie-bankovskikh-vkladov.html>.

IV. Ұсынылатын әдебиеттер тізімі

Оқу әдебиеті

1. Басин Ю.Г. Избранные труды по гражданскому праву. – Алматы: АЮ-ВШП «Әділет», НИИ частного права КазГЮУ, 2003. - 734 с.
2. Вещные права в Республике Казахстан / Под ред. М.К. Сулейменова. – Алматы: Жеті Жарғы, 1999. - 360 с.
3. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Особенная часть). Комментарий. / Под ред. М.К. Сулейменова, Ю.Г. Басина. – Алматы: Жеті Жарғы, 2003. - 832 с.
4. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Особенная часть). Комментарий (постатейный). В 2-х кн. Кн. 2 / Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. – Алматы, 2006. – 800 с.
5. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Особенная часть). Комментарий. Изд. 2-е, испр. и доп., с использованием судебной практики / Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. – Алматы: Жеті Жарғы, 2003. – 528 с.
6. Гражданское право. Том I. Общая часть. Учебник для вузов (академический курс). / Отв. ред. М.К. Сулейменов. – Алматы, 2013. – 776 с.
7. Гражданское право. Том II. Вещное право. Обязательственное право. Учебник для вузов (академический курс). / Отв. ред. М.К. Сулейменов. – Алматы 2013. – 488 с.
8. Гражданское право. Том II. Учебник для вузов (академический курс). Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. Алматы, 2002. - 624 с.
9. Гражданское право. Том III. Учебник для вузов (академический курс) / Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. - Алматы, 2004. – 522 с.
10. Гражданское право. Общая часть. Курс лекций / Под ред. А.Г. Диденко – Алматы: Нур-пресс, 2006. - 722 с.
11. Гражданское законодательство. Статьи. Комментарии. Практика. Избранное. Том II (Выпуски 11-20) / Под ред. А.Г. Диденко. – Алматы: Раритет, Институт правовых исследований и анализа, 2008. – 800 с.
12. Гражданское законодательство. Статьи. Комментарии. Практика. - Вып. 33 / Под ред. А.Г.Диденко. - Алматы: Раритет, Институт правовых исследований и анализа, 2009. - 520 с.
13. Гражданское законодательство. Статьи. Комментарии. Практика. - Вып. 40 / Под ред. А.Г.Диденко. - Алматы: Раритет, 2012. - 344 с.
14. Гражданское законодательство. Статьи. Комментарии. Практика / Под ред. К.А. Мамаи, А.Г. Диденко. – Алматы: Раритет, Институт правовых исследований и анализа, 2014. – Вып. 43. - 253 с.
15. Гражданское законодательство. Статьи. Комментарии. Практика. Үлгі: Жилищные споры / Под ред. К.А. Мамаи, М.Т. Алимбекова, А.Г. Диденко. – Алматы: Раритет, 2016. – Вып. 47. – 128 с.
16. Гражданское законодательство. Статьи. Комментарии. Практика. Вып. 48: Үлгі: Аренда. Земельные споры / Под ред. К.А. Мамаи, Д.С. Амирова, А.Г. Диденко. - Алматы: Раритет, 2016. - 224 с.
17. Диденко А.Г. Обеспечение исполнения договоров. Научное издание. – Астана: ЗАО Институт законодательства РК, 2002. - 184 с.
18. Диденко А.Г. Избранное. (Постсоветский период). – Алматы: Юридическая литература, 2004. - 308 с.
19. Диденко А.Г. Вызовы времени: теория недействительных сделок и ее отражение в современной правовой действительности. – Алматы: Раритет, 2016. – 44

с.

20. Договор в народном хозяйстве (вопросы общей теории). / Под ред. М.К. Сулейменова, Б.В. Покровского. – Алма-Ата: Наука Каз.ССР, 1987. - 173 с.

21. Договорное право: Курс лекций. / Сост. Е.В. Нестерова. – Алматы: НИЦ КОУ, 2011. – 144 с.

22. Избранные труды по гражданскому праву / Басин Ю.Г.; Сост., вступ. ст.: Грешников И.П. - СПб.: Юрид. центр Пресс, 2003. - 591 с.

23. Ильясова К.М. Проблемы регистрации прав на недвижимость: (для магистрантов): курс лекций. – Алматы: НИЦ КОУ, 2008. – 192 с.

24. Киреева Т.Т., Климкин С.И. Защита права собственности. Учебное пособие. - Алматы: Издательство КазГЮА, 2000. - 72 с.

25. Мороз С.П. Защита прав потребителей: Курс лекций. – Алматы: НИЦ КОУ, 2013. - 244 с.

26. Нестерова Е.В. Проблемы права государственной собственности (Курс лекций) // Библиотека информационного портала [Zakon.kz](http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=31680805#pos=1;-173) http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=31680805#pos=1;-173 .

27. Осипов Е.Б., Омурчиева Э.М. Банковское право Республики Казахстан: курс лекций. – Алматы: НИЦ КОУ, 2008. – 238 с.

28. Осипов Е.Б. Правовая природа банковских договоров. - Алматы: Издательство «АдилетПресс». 1997 – 187 с.

29. Скрябин С.В. Вещное право: Учебное пособие. - Алматы: Научно-издательский центр КОУ, 2009. - 292 с.

30. Сулейменов М.К. Структура договорно-хозяйственных связей. - Алма-Ата: Изд-во «Наука», 1980. – 222 с.

31. Юридические факты как основания возникновения, изменения и прекращения гражданских правоотношений: Материалы международной научно-практической конференции в рамках ежегодных цивилистических чтений, посвященные 20-летию НИИ частного права и 10-летию КМА (Алматы, 21-22 мая 2015 года) / Отв. ред. М.К. Сулейменов. - Алматы: «Дәуір-Кітап», 2016. - 668 с.

Ғылыми мақалалар

1. Алимбаева Г. Возмещение морального вреда, возникшего из деликта // Гражданское законодательство. Статьи. Комментарии. Практика. / Под ред. К.А. Мами, А.Г. Диденко. – Алматы: Раритет, Институт правовых исследований и анализа, 2014. – Вып. 29. (стр. 176-187).

2. Алимбаева Г. Исполнение договоров банковского займа // Гражданское законодательство. Статьи. Комментарии. Практика. Үлгі: Договорные споры / Под ред. К.А. Мами, А.Г. Диденко; отв. за выпуск М.А. Экетай. – Алматы: Раритет, 2017. – Вып. 49. (стр. 4-22).

3. Амренов Т. Договор займа: двусторонний характер. <https://www.zakon.kz/4546595-dogovor-zajjma-dvustoronnijj-kharakter.html>

4. Базарбаев Б.Б. Возмещение морального вреда по законодательству Республики Казахстан // Гражданское законодательство. Статьи. Комментарии. Практика. – Избранное / Под ред. А.Г. Диденко. – Алматы: Раритет, Институт правовых исследований и анализа, 2008. Т. 2. (стр. 738-754).

5. Басин Ю.Г. О необходимости концептуальных изменений Гражданского Кодекса Республики Казахстан. Гражданское законодательство. Статьи. Комментарии. Практика. Избранное. Том II (Выпуски 11-20) / Под ред. А.Г. Диденко). – Алматы, 2008. (стр. 133-148).

6. Балыков Д. Договору строительного подряда - особое внимание. <https://www.zakon.kz/4579384-dogovoru-stroitel'nogo-podryada-osoboe.html>

7. Галинская Ю. Договор факторинга как разновидность цессии. <https://www.zakon.kz/203570-dogovor-factoringa-kak-raznovidnost.html>
8. Диденко А.Г. Ответственность сторон по договору подряда // Гражданское законодательство. Статьи. Комментарии. Практика. Избранное. Том II (Выпуски 11-20) / Под ред. А.Г. Диденко. – Алматы, 2008. (стр. 684-700).
9. Диденко А.Г. Наследование банковских вкладов // <https://www.zakon.kz/203541-nasledovanie-bankovskikh-vkladov.html>.
10. Дуйсенова А.Е. Права и обязанности сторон по договору лизинга. // Субъективное гражданское право и средства его обеспечения: сб. материалов международной научно-практической конференции. / Отв. ред. М.К. Сулейменов. – Алматы: НИИ частного права КазГЮУ, 2005. (стр. 216-227).
11. Карагусов Ф.С. Содержание права доверительного управления имуществом // Гражданское законодательство. Статьи. Комментарии. Практика. Избранное. Том II (Выпуски 11-20) / Под ред. А.Г. Диденко. – Алматы, 2008. (стр. 701-722).
12. Карагусов Ф.С. О правовой природе банковского счета // Гражданское законодательство. Статьи. Комментарии. Практика. – Избранное / Под ред. А.Г. Диденко. – Алмат: Раритет, Институт правовых исследований и анализа, 2008. (стр.364-381).
13. Клишкин С.И. Правовое регулирование обязательств из действий в чужом интересе без поручения // http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=31680724
14. Клишкин С.И. О наследовании по праву предоставления // http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=34492229
15. Нестерова Е.В. Договор аренды государственного имущества // Объекты гражданских прав: сб. материалов международной конференции (в рамках ежегодных цивилистических чтений). / Отв. ред. М.К. Сулейменов. – Алматы: КазГЮУ, 2004. – С. 348-353.
16. Нестерова Е.В. Договор хранения: проблемы регулирования, квалификации и применения. http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=32583505#pos=1;-263
17. Нестерова Е.В. Анализ судебной практики об ответственности государственных органов и их должностных лиц по деликтным обязательствам // Гражданское законодательство. Статьи. Комментарии. Практика. – Избранное / Под ред. А.Г. Диденко. – Алматы: Раритет, Институт правовых исследований и анализа, 2008. Т. 2. (стр. 723-737).
18. Скрыбин С.В. Общие положения о страховании в Республике Казахстан: некоторые теоретические и практические проблемы // http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=31204478.

Нормативтік құқықтық актілер

1. ҚР Конституциясы 1995 жылғы 30 тамыз // <http://adilet.zan.kz/>.
2. Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексі (жалпы бөлім) 1994 жылғы 27 желтоқсандағы №268-ХІІІ // <http://adilet.zan.kz/>.
3. Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексі (ерекше бөлім) 1999 жылғы 1 шілдедегі №409 // <http://adilet.zan.kz/>.
4. Салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлесдер туралы (Салық кодексі) Қазақстан Республикасының 2008 жылғы 10 желтоқсандағы № 99-ІV Кодексі // <http://adilet.zan.kz/>.
5. Қазақстан Республикасының Еңбек Кодексі 2015 жылғы 23 қарашадағы № 414-V // <http://adilet.zan.kz/>.
6. Қазақстан Республикасының Кәсіпкерлік Кодексі 2015 жылғы 29 қазандағы № 375-V. // <http://adilet.zan.kz/>.

7. Қазақстан Республикасының Азаматтық процестік кодексі 2015 жылғы 31 қазандағы № 377-V (26.07.2016 ж. өзгертулермен) // <http://adilet.zan.kz/>
8. Қазақстан Республикасындағы көлік туралы Қазақстан Республикасының 1994 жылғы 21 қыркүйектегі № 156 Заңы // <http://adilet.zan.kz/>
9. Қазақстан Республикасындағы банктер және банк қызметі туралы Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 31 тамыздағы №2444 Заңы» // <http://adilet.zan.kz/>.
10. Авторлық құқық және сабақтас құқық туралы Қазақстан Республикасының 1996 жылғы 10 маусымдағы № 6-І Заңы // <http://adilet.zan.kz/>.
11. Тұрғын үй қатынастару туралы Қазақстан Республикасының 1997 жылғы 16 сәуірдегі № 94-І // <http://adilet.zan.kz/>.
12. Аудиторлық қызмет туралы Қазақстан Республикасының 1998 жылғы 20 қарашадағы № 304-І Заңы // <http://adilet.zan.kz/>.
13. Қазақстан Республикасының Патент Заңы 1999 жылғы 16 шілде № 427-І // <http://adilet.zan.kz/>.
14. Бұқаралық ақпарат құралдары туралы Қазақстан Республикасының 1999 жылғы 23 шілдедегі № 451-І Заңы // <http://adilet.zan.kz/>.
15. Қаржы лизингі туралы Қазақстан Республикасының 2000 жылғы 5 шілдедегі № 78 // <http://adilet.zan.kz/>.
16. Сақтандыру қызметі туралы Қазақстан Республикасының 2000 жылғы 18 желтоқсандағы № 126-ІІ Заңы // <http://adilet.zan.kz/>.
17. Астық туралы Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 19 қаңтардағы № 143-ІІ Заңы // <http://adilet.zan.kz/>.
18. Қазақстан Республикасындағы туристік қызмет туралы Қазақстан Республикасының 13 маусымдағы 2001 жылғы № 211 // <http://adilet.zan.kz/>.
19. Интегралдық микросхемалар топологияларын құқықтық қорғау туралы Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 29 маусымдағы № 217-ІІ Заңы // <http://adilet.zan.kz/>.
20. Қазақстан Республикасындағы сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі рулаы Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 16 шілдедегі №242 Заңы // <http://adilet.zan.kz/>.
21. Теміржол көлігі туралы Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 8 желтоқсандағы № 266-ІІ Заңы // <http://adilet.zan.kz/>.
22. Сауда мақсатында теңізде жүзу туралы Қазақстан Республикасының 2002 жылғы 17 қаңтардағы № 284-ІІ Заңы// <http://adilet.zan.kz/>.
23. Кешенді кәсіпкерлік лицензия (франчайзинг) туралы Қазақстан Республикасының 2002 жылғы 24 маусымдағы № 330-ІІ Заңы // <http://adilet.zan.kz/>.
24. Ветерания туралы Қазақстан Республикасының 2002 жылғы 10 шілдедегі № 339-ІІ Заңы // <http://adilet.zan.kz/>.
25. Сақтандыру төлемдеріне кепілдік беру қоры туралы Қазақстан Республикасының 2003 жылғы 3 маусымдағы № 423-ІІ Заңы // <http://adilet.zan.kz/>.
26. Бағалы қағаздар рыногы туралы 2003 жылдың 2 шілдедегі № 461-ІІ Заңы// <http://adilet.zan.kz/>.
27. Автомобиль көлігі туралы Қазақстан Республикасының 2003 жылғы 4 шілдедегі № 476 Заңы // <http://adilet.zan.kz/>.
28. Электр энергетикасы туралы 2004 ж. 9 шілдедегі ҚР №588 Заңы // <http://adilet.zan.kz/>.
29. Міндетті экологиялық сақтандыру туралы Қазақстан Республикасының 2005 жылғы 13 желтоқсандағы № 93-ІІІ Заңы // <http://adilet.zan.kz/>.
30. Жылжымайтын мүлікке құқықтарды мемлекеттік тіркеу туралы Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 26 шілдедегі № 310// <http://adilet.zan.kz/>
31. Білім туралы Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 27 шілдедегі №

319-III Заңы // <http://adilet.zan.kz/>.

32. Тұтынушылардың құқықтарын қорғау туралы 2010 ж. 4 мамырдағы ҚР Заңы // <http://adilet.zan.kz/>.

33. Жер қойнауы және жер қойнауын пайдалану туралы Қазақстан Республикасының 2010 жылғы 24 маусымдағы №291 – IV Заңы // <http://adilet.zan.kz/>.

34. Қазақстан Республикасының әуе кеңестігін пайдалану және авиация қызметі туралы Қазақстан Республикасының 2010 жылғы 15 шілдедегі № 339-IV Заңы // <http://adilet.zan.kz/>.

35. Мемлекеттік мүлік туралы 2011 ж. 1 наурыздағы Қазақстан Республикасының Заңы // <http://adilet.zan.kz/>.

36. Рұқсаттар мен хабарламалар туралы Қазақстан Республикасының 2014 жылғы 16 мамырдағы № 202-V // <http://adilet.zan.kz/>.

37. Төлемдер және төлем жүйелері туралы Қазақстан Республикасының 2016 жылғы 26 шілдедегі № 11-VI Заңы // <http://adilet.zan.kz/>.

38. Приказ и.о. Министра по инвестициям и развитию Республики Казахстан от 30 октября 2014 г. № 113 «Об утверждении Правил проведения конкурса на основе открытого тендера по определению перевозчиков, осуществляющих перевозки пассажиров по социально значимым сообщениям, расходы которых подлежат долгосрочному субсидированию за счет бюджетных средств» (с изменениями и дополнениями по состоянию на 13.10.2016 г.) // <http://adilet.zan.kz/>.

39. Жолаушыларды, багажды және жүктерді әуе көлігімен тасымалдау қағидаларын бекіту туралы Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрінің 2015 жылғы 30 сәуірдегі № 540 бұйрығы// <http://adilet.zan.kz/>.

40. Жолаушыларды, багаж бен жүктерді тасымалдау қағидаларын бекіту туралы Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрінің министрінің 2015 жылғы 30 сәуірдегі № 542 бұйрығы // <http://adilet.zan.kz/>».

Қазақстан Республикасының Жоғары Сотының Нормативтік қаулылары

1. «Тұтынушылардың құқықтарын қорғау туралы заңнаманы соттардың қарау практикасы туралы» Қазақстан Республикасы Жоғары Сотының 1996 жылдың 25 шілдесі №7 нормативтік қаулысы// <http://sud.gov.kz/>.

2. Қылмыстық процесті жүргізетін органдарының заңсыз әрекеттері салдарынан келтірілген зиянды өтеу жөніндегі заңды қолдану тәжірибесі туралы Қазақстан Республикасының Жоғары Сотының 1999 жылғы 9 шілдедегі №7 Нормативтік қаулысы, Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексі (ерекше бөлім) күшіне енгізу туралы 1999 жылғы 1 шілдедегі №410 Заңы // <http://adilet.zan.kz/>.

3. Республика соттарының денсаулыққа келтірілген зиянды өтеу жөніндегі заңнаманы қолдануының кейбір мәселелері туралы Қазақстан Республикасының Жоғары сотының 1999 жылғы 9 шілдедегі №9 Нормативтік қаулысы // <http://sud.gov.kz/>.

4. Сот шешімі туралы Қазақстан Республикасының Жоғары Сотының 2003 жылғы 11 шілдедегі №5 нормативтік қаулысы // <http://sud.gov.kz/>.

5. Жылу және электр қуаты үшін берешекті өндіруге байланысты заңнаманы соттардың қолдануының кейбір мәселелері туралы Қазақстан Республикасы Жоғары Сотының 2005 жылғы 23 желтоқсандағы №9 нормативтік қаулысы// <http://sud.gov.kz/>.

6. Банкроттық салдарынан заңды тұлғаны тарату кезінде азаматтардың өмірі мен денсаулығына келтірілген зиянды өтеу заңнамасын қолдану тәжірибесі туралы Қазақстан Республикасының Жоғары Сотының 2005 жылғы 28 қазандағы №4 Нормативтік қаулысы // <http://adilet.zan.kz/>.

7. Тұрғын үйге меншік құқығына қорғауға байланысты дауларды шешудің кейбір мәселелері туралы Қазақстан Республикасы Жоғары Сотының 2007 жылғы 16 шілдедегі №5 нормативтік қаулысы // <http://sud.gov.kz/>.

8. Авторлық құқық және сабақтас құқықтарды қорғау жөніндегі заңнаманың кейбір нормаларын соттардың қолдануы туралы Қазақстан Республикасының Жоғары Сотының 2007 жылғы 25 желтоқсандағы №11 Нормативтік қаулысы // <http://sud.gov.kz/>.

9. Соттардың мұрагерлік туралы заңнаманы қолдануының кейбір мәселелері туралы Қазақстан Республикасының Жоғары Сотының 2009 жылғы 29 маусымдағы №5 Нормативтік қаулысы// <http://sud.gov.kz/>.

10. Соттардың моральдық зиянды өтеу жөніндегі заңнаманы қолдануы туралы Қазақстан Республикасының Жоғары Сотының 2015 жылғы 27 қарашадағы №7 Нормативтік қаулысы // <http://sud.gov.kz/>.

11. Банктік қарыз шарттарынан туындайтын даулар бойынша азаматтық істерді қараудың сот практикасы туралы Қазақстан Республикасының Жоғары Сотының 2016 жылғы 25 қарашадағы №7 нормативтік қаулысы // <http://sud.gov.kz/>.

12. Соттардың Қазақстан Республикасының экологиялық заңнамасын азаматтық істер бойынша қолдануының кейбір мәселелері туралы Қазақстан Республикасының Жоғары Сотының 2016 жылғы 25 қарашадағы №8 нормативтік қаулысы // <http://sud.gov.kz/>.

Әкімшілік органдар мен соттың шешімдері

1. Решение Бостандыкского суда города Алматы от 23.01.2015 года по делу №2-1048/15 по иску Суховой Л.Ф. к Байдаулетову Ж.А.

2. Решение Павлодарского городского суда от 14 апреля 2015 года № 2-2453 по иску Ткаченко И.В. к Абдрахманову Д.Т.

3. Решение Специализированного межрайонного экономического суда Мангистауской области от 24 декабря 2015 года № 2-3194/5-2015 по иску АО «Озенмунайгаз» к ТОО «EurasiaSlot».

4. Решение Алатауского районного суда города Алматы от 02 ноября 2015 года по делу № 2-3010/2015 по иску Мишина Ю.П. к Мишиной В.Н. о признании сделки договора мены земельного участка № 323 в СО «Монтажник» и нежилого помещения действительной и по иску Мишиной В.Н. к Мишину Ю.П., Мишиной С.С. и Мишиной А.Ю. о выселении. 5. Решение районного суда №2 Казыбекбийского района города Караганды по делу № 2-6946/2015 по иску Ашимбековой Ж.Д., Ашимбековой Ж.Д., Ашимбековой М.Д., Ашимбековой Р., Ашимбекова С.Д. к Ашимбековой Б.Д., Бялову А.К. о признании договора дарения недействительным.

6. Решение Специализированного межрайонного экономического суда г. Астаны от 16 октября 2015 года по делу № 2-9858-15 по иску ТОО «Казына НС» к ТОО «Astana Rent Company».

7. Решение Специализированного межрайонного экономического суда Павлодарской области от 11 июня 2015 года по делу №2-1994/2015 по иску Государственного учреждения «Отдел земельных отношений акимата города Экибастуза» к Акционерному обществу «Евроазиатская энергетическая корпорация».

8. Решение Специализированного межрайонного экономического суда Кызылординской области от 23 января 2015 года по делу № 2 –153 – 15 по иску истца ПТ «Анатолий и компания» к ответчику ИП «Оспанова А.»

9. Заочное решение Специализированного межрайонного экономического суда Карагандинской области от 20 октября 2015 года по делу № 2-5428-15 по исковому заявлению АО «УИК «Арқа» к ТОО «ТАЙ».

10. Заочное решение Бостандыкского районного суда г. Алматы от 16.04.2015 года по делу № 2-1896/15 по иску ТОО «Вираз-Лизинг» к Валиеву Р.Ф., Валиеву Р.А., Исаевой З.А. 11. Решение Специализированного межрайонного экономического суда Актюбинской области 21 мая 2015 г. по делу №2-1040/15 по иску ТОО «Актобе-агросервис» к к/х «Олжас».

12. Решение Специализированного межрайонного экономического суда г. Астаны от 21 января 2016 года по делу № 2-14560/2015 по исковому заявлению ГУ «Управление строительства города Астаны» к ТОО «Акниет- Астана АБС».

13. Решение Специализированного межрайонного экономического суда Атырауской области от 04 февраля 2015 года по делу № 2-149/4-15 по иску товарищества с ограниченной ответственностью «АСАКО» к товариществу с ограниченной ответственностью «СММ engineering».

14. Решение суда № 2 города Уральска Западно-Казахстанской области от 26 марта 2015 года по делу № 2-3853/2015 по иску Юмалина С.В. к ТОО «UCP».

15. Постановление Надзорной судебной коллегии по гражданским и административным делам Верховного Суда Республики Казахстан от 23 декабря 2015 года по иску ГУ «Налоговое управление по городу Актау» к ТОО «PCO» и ТОО «СТ-93».

16. Постановление апелляции судебной коллегии по гражданским и административным делам города Алматы от 28 января 2016 года по иску Акционерного общества «Евразийский банк» (далее - АО «Евразийский банк») к Лопареву Ю.А. о взыскании задолженности.

17. Заочное решение Суд № 2 г. Уральска Западно-Казахстанской области от 25 декабря 2015 года по делу № 2-17038/15 по иску АО «Казкоммерцбанк» к Алмухамбетовой В.С.

18. Письмо Национального Банка РК от 21 октября 2004 года № 21047/4551юр. Решение Бостандыкского районного суда города Алматы от 09 февраля 2014 года по делу №2-794/15 по иску Игимбаевой М.М., Арыскуловой Л.Р. к АО «Дочерняя ипотечная организация АО «БТА Банк» «БТА Ипотека».

19. Решение Специализированного межрайонного экономического суда Актюбинской области от 10 ноября 2015 года по делу №2-2850/15 по исковому заявлению АО «СНПС-Актобемунайгаз» к ТОО «КазРосСтрой ИР Групп».

20. Заочное решение Специализированного межрайонного экономического суда г. Алматы от 15 октября 2015 года по делу № 2-15557/15 по иску ИП «Кочетков Д.А.» к ТОО «MISR».

21. Решение Районного суда № 2 Алмалинского района города Алматы от 14 мая 2015 года по делу № 2-1841/15 по иску Сапаргалиева Е.А. к Айткулову М.С.

22. Решение Специализированного межрайонного экономического суда Жамбылской области от 25 июня 2015 года №2-1748-15 по иску индивидуального предпринимателя «Профибух» Ахметовой Н. к коммунальному государственному казенному предприятию «Детский сад «Айголек» отдела образования акимата Жамбылского района Жамбылской области».

23. Постановление Апелляционной судебной коллегии по гражданским и административным делам Алматинского городского суда от 31 августа 2016 года № 2а-5039/16 по иску ТОО «ПАНиКа» к ТОО «Confidente», по встречному иску ТОО «Confidente» к ТОО «ПАНиКа».

24. Решение Аль-Фарабийского районного суда гор. Шымкента от 26 января 2015 года по делу №2-1089/2015 по жалобе Абдурахманова Гапыржана Таджибаевича на действия частного судебного исполнителя Куттыбаевой Р.А.

26. Решение Суда № 2 города Петропавловск Северо-Казахстанской области от 28 апреля 2015 года № 2-2316/15 по иску Богданова Евгения Анатольевича к Гудыменко Юрию Николаевичу о выселении.

27. Заочное решение Жетысуский районный суд г. Алматы от 22 июня 2015 года по делу № 2-1972-15 по иску Актымбаева С.Н. к Дуйсембекову А.Ж.

28. Решение Суда № 2 гор. Актау Мангистауской области от 2 апреля 2015 года по делу № 2-1351/9-15 по иску Калмановой А.А. к Шамшиевой Б.И., Абдуллаеву К.А., Нартановой Н.М., третьему лицу «ПКСК» «Булат».

29. Заочное решение Специализированного межрайонного экономического суда города Алматы от 15 февраля 2015 года по делу № 2-1228/13 по иску Республиканского общественного объединения «Союз авторов песен» к индивидуальному предпринимателю Джапаеву Б.К.

30. Решение Специализированного межрайонного экономического суда г. Алматы от 06 августа 2014 года по делу № 2-9373/14 по иску РОО «Казахстанское авторское общество» к ТОО «ICON».

31. Решение Семейского городского суда Восточно-Казахстанской области от 09 октября 2015 года по делу № 2-12149-15 по иску Бермаганбетовой Р.Ж. к Акиму города Семей, государственному учреждению «Департамент юстиции Восточно-Казахстанской области».

V. Типтік оқу бағдарламасының авторы

Мороз Светлана Павловна, д.ю.н., профессор, декан Высшей школы права «Әділет» Каспийского Университета (г. Алматы)

Алимбеков Мусабек Тургынбекович, председатель Карагандинского областного суда, д.ю.н. (г. Караганда)

Карагусов Фархад Сергеевич, д.ю.н., профессор, советник председателя совета директоров АО «Цеснабанк» (г. Алматы)

Каудыров Толеш Ерденович, д.ю.н., профессор кафедры гражданского права Казахского гуманитарно-юридического университета (г. Астана)

Климкин Сергей Иванович, к.ю.н., академический профессор Высшей школы права «Әділет» Каспийского Университета (г. Алматы)

Аударманы орындағандар:

Естемиров М.А. «КАЗГЮУ Университеті» АҚ Азаматтық, кәсіпкерлік және азаматтық іс жүргізу құқығы кафедрасының аға оқытушысы, заң ғылымдарының магистрі (Астана қ.)

Сандыбаева Г.Я. «КАЗГЮУ Университеті» АҚ Азаматтық, кәсіпкерлік және азаматтық іс жүргізу құқығы кафедрасының магистранты (Астана қ.)

Кудиярова У.Е. «КАЗГЮУ Университеті» АҚ Азаматтық, кәсіпкерлік және азаматтық іс жүргізу құқығы кафедрасының доценті, заң ғылымдарының кандидаты (Астана қ.)

Татебаева Г.С. «КАЗГЮУ Университеті» АҚ Азаматтық, кәсіпкерлік және азаматтық іс жүргізу құқығы кафедрасының аға оқытушысы, заң ғылымдарының магистрі (Астана қ.)

ТИПОВАЯ УЧЕБНАЯ ПРОГРАММА

(Образование высшее профессиональное)

ГРАЖДАНСКОЕ ПРАВО РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН (ОСОБЕННАЯ ЧАСТЬ)

по специальности бакалавриата
5В030200 «Международное право»

3 кредита

Министерство образования и науки Республики Казахстан
Астана
2017

ПРЕДИСЛОВИЕ

- 1. РАЗРАБОТАНА И ВНЕСЕНА** учебно-методической секцией по группе специальностей «Право» при поддержке Бюро по оценке и сертификации юристов АО «Университет КАЗГЮУ».
- 2. УТВЕРЖДЕНА И ВВЕДЕНА В ДЕЙСТВИЕ** протокольным решением Республиканского учебно-методического совета высшего и послевузовского образования от 30 июня 2016 года.
- 3. ВВЕДЕНА ВПЕРВЫЕ.**
4. Типовая учебная программа разработана в соответствии с государственным общеобязательным стандартом высшего образования утверждённым Постановлением Правительства Республики Казахстан от 23 августа 2012 г. №1080 и «Типовым учебным планом по специальности высшего образования 5В030200 «Международное право», утвержденным Приказом и.о. Министра образования и науки Республики Казахстан от 16 августа 2013 г. №343.

Настоящая программа не может быть тиражирована и распространена без разрешения Учебно-методического объединения по группе специальностей «Право».

ОГЛАВЛЕНИЕ

I. Пояснительная записка	70
II. Тематика лекционных занятий	73
III. Тематика практических (семинарских) занятий	102
IV. Список рекомендуемой литературы	124
V. Авторы типовой учебной программы	132

I. Пояснительная записка

Изучение гражданского права делится на две части: общую и особенную. Настоящая типовая программа посвящена дисциплине «Гражданское право Республики Казахстан (Особенная часть)». Гражданское право занимает центральное место в частном праве и представляет собой отрасль права, предметом регулирования которого, согласно статье 1 Гражданского Кодекса Республики Казахстан, являются: товарно-денежные и иные основанные на равенстве участников имущественные отношения; личные неимущественные отношения, связанные с имущественными; личные неимущественные отношения, не связанные с имущественными.

Основную часть гражданских правоотношений составляют товарно-денежные и иные основанные на равенстве участников имущественные отношения, являющиеся основой рыночной экономики и присутствующие во всех сферах общественности. В связи с этим роль и значение гражданского права регулирующего вышеуказанные отношения, непрерывно возрастает.

Особенная часть гражданского права посвящена правовому регулированию отдельных видов обязательств, возникающих как из договоров, так и обладающих внедоговорной природой. Гражданско-правовые обязательства, содержащиеся в Особенной части Гражданского Кодекса, можно условно разделить следующие четыре группы:

1. обязательства по передаче имущества в собственность (например, купля-продажа, мена, дарение);
2. обязательства по передаче имущества в пользование (например, аренда (имущественный наем), лизинг, прокат);
3. обязательства по производству работ (договоры подрядного типа);
4. обязательства по оказанию услуг (например, договор перевозки, транспортной экспедиции, страхования, хранения).

Помимо вышеуказанных видов обязательств, в особенную часть ГК входят: обязательства, возникающие вследствие причинения вреда, институт права интеллектуальной собственности, наследственное право, международное частное право (представляет собой отдельную дисциплину).

Цель дисциплины: уяснение студентами основных положений институтов особенной части гражданского права и умение соотносить нормы особенной части с нормами общей части гражданского кодекса, а также с нормами иных нормативных правовых актов, регулирующих отношения, возникающие в гражданском обороте.

Задачи дисциплины: ознакомление студентов с основными институтами особенной части гражданского права, отдельными видами договоров (купля-продажа, мена, дарение, поставка и т. д.), основными положениями о деликтных обязательствах, об институтах интеллектуальной собственности, наследственного права. А также привить студентам навыки решения практических задач по гражданскому праву и навыки правового анализа норм гражданского законодательства.

Пререквизиты: Теория государства и права, Римское право, Гражданское право Республики Казахстан (Общая часть).

Постреквизиты: Предпринимательское право, Международное частное право.

Студенты, изучив «Гражданское право Республики Казахстан (Особенная часть)», должны:

знать основные положения об отдельных видах договорных и иных обязательств: обязательства по передаче имущества в собственность и пользование; обязательства по производству работ; обязательства по оказанию услуг,

внедоговорные (деликтные) обязательства и иные гражданско-правовые обязательства; основные положения о наследственном праве, о праве интеллектуальной собственности.

уметь толковать и применять нормы действующего гражданского законодательства, соотносить нормы особенной части с нормами общей части гражданского кодекса, а также с нормами иных нормативных правовых актов, регулирующих отношения, возникающие в гражданском обороте.

Процесс изучения дисциплины направлен на формирование следующих **компетенций**:

общекультурные компетенции (ОК):

- осознать социальную значимость своей будущей профессии, обладать достаточным уровнем профессионального правосознания;
- быть способным добросовестно исполнять профессиональные обязанности, соблюдать принципы этики юриста;
- владеть культурой мышления, быть способным к обобщению, анализу, восприятию информации, постановке цели и выбору путей ее достижения;
- быть способным логически верно, аргументировано и ясно строить устную и письменную речь;
- обладать культурой поведения, быть готовым к кооперации с коллегами, работе в коллективе;
- иметь нетерпимое отношение к коррупционному поведению, уважительно относиться к праву и закону;
- стремиться к саморазвитию, повышению своей квалификации и мастерства;
- быть способным использовать основные положения и методы социальных, гуманитарных и экономических наук при решении социальных и профессиональных задач;
- быть способным анализировать социально значимые проблемы и процессы;
- быть способным понимать сущность и значение информации в развитии современного информационного общества, сознавать опасности и угрозы, возникающие в этом процессе, соблюдать основные требования информационной безопасности, в том числе защиты государственной тайны;
- владеть основными методами, способами и средствами получения, хранения, переработки информации, имеет навыки работы с компьютером как средством управления информацией;

профессиональные компетенции (ПК):

в нормотворческой деятельности:

- быть способным участвовать в разработке нормативных правовых актов в соответствии с профилем своей профессиональной деятельности;

в правоприменительной деятельности:

- быть способным осуществлять профессиональную деятельность на основе развитого правосознания, правового мышления и правовой культуры;
- быть способным обеспечивать соблюдение законодательства субъектами права;
- быть способным принимать решения и совершать юридические действия в точном соответствии с законом;
- быть способным применять нормативные правовые акты, реализовывать нормы материального и процессуального права в профессиональной деятельности;
- быть способным юридически правильно квалифицировать факты и обстоятельства;

- владеть навыками подготовки юридических документов;
- в экспертно-консультационной деятельности:***
- быть готовым принимать участие в проведении юридической экспертизы проектов нормативных правовых актов, в том числе в целях выявления в них положений, способствующих созданию условий для проявления коррупции;
- быть способным толковать различные правовые акты;
- быть способным давать квалифицированные юридические заключения и консультации в конкретных видах юридической деятельности.

II. Тематика лекционных занятий

Тема № 1. Договоры по передаче имущества в собственность (хозяйственное ведение, оперативное управление) часть I. Договор купли продажи и его виды: розничная купля-продажа, поставка, контрактация, энергоснабжение, продажа предприятия, приватизация.

1. Содержание темы.

Понятие права собственности, хозяйственного ведения и оперативного управления как вещных прав. Договор как основание возникновения права собственности, хозяйственного ведения, оперативного управления. Стороны договора купли-продажи. Предмет договора купли-продажи как существенное условие. Условие о товаре (наименование и количество). Срок и момент исполнения обязанности продавца передать товар. Переход риска случайной гибели, порчи товара. Товар, свободный от прав третьих лиц. Эвикция. Ассортимент товаров. Качество товаров. Срок годности товара. Гарантия качества товара. Иные условия о товаре (комплект товаров, тара и упаковка товаров). Цена товара, сроки и порядок оплаты товара. Продажа товара в кредит. Последствия нарушения условий договора купли-продажи. Понятие, форма и особенности договора розничной купли-продажи. Продавец — субъект предпринимательской деятельности. Публичный договор. Продажа товаров по образцам. Особенности заключения договора розничной купли-продажи. Продажа товара с использованием автоматов. Договор с условием о доставке товара покупателю. Обмен товара надлежащего качества. Анализ Гражданского кодекса РК, Закона РК «О защите прав потребителей», Предпринимательского Кодекса РК, Закона РК «О регулировании торговой деятельности», Закона РК «О безопасности пищевой продукции» и иных нормативных правовых актов. Понятие договора поставки. Существенные условия договора поставки. Форма договора поставки. Предмет, цена и иные условия договора поставки. Долгосрочный договор поставки. Поставка отдельными партиями. Периоды, порядок и график поставки товаров. Отгрузка товаров. Доставка товаров. Недопоставка товаров. Ассортимент товаров при восполнении недопоставки. Обычай делового оборота по договору поставки. Выборка товаров. Тара и упаковка. Неустойка за недопоставку товара или просрочку поставки товара. Ответственность заказчика и поставщика по договору поставки. Односторонний отказ от исполнения договора поставки. Понятие договора контрактации. Стороны договора контрактации — производитель сельскохозяйственной продукции (продавец), заготовитель - лицу, осуществляющему закупки такой продукции для переработки или продажи (покупатель). Понятие и признаки договора энергоснабжения. Понятие присоединенной сети. Момент заключения договора энергоснабжения с бытовым потребителем. Понятие и особенности энергии как объекта гражданских прав. Стороны договора энергоснабжения — энергоснабжающая организация, абонент. Эксплуатации сетей, приборов и оборудования. Анализ Закона РК «Об электроэнергетике», Закона РК «О газе и газоснабжении». Понятие договора продажи предприятия. Понятие предприятия как объекта гражданских прав. Форма договора продажи предприятия. Переход прав на предприятие.

2. Связь темы лекционного и семинарского занятия с компетенциями, приобретаемыми студентами после освоения данной темы.

В результате освоения настоящей темы студент должен обладать следующими компетенциями:

- умением анализировать основные положения о договорах по передаче имущества в собственность и соотносить их с иными гражданско-правовыми

нормами, содержащимися в специальных законах;

- умением решать базовые задачи по данной тематике на практических занятиях;

– способностью использовать углубленные специализированные теоретические знания, практические навыки и умения для организации научных и научно-прикладных исследований, учебного процесса, аналитической деятельности.

В результате освоения данной темы студент должен:

Знать:

- классификацию отдельных видов обязательства на обязательства по передаче имущества в собственность, в пользование, обязательства (договоры) подрядного типа и по оказанию услуг;

- основные положения о договоре купли-продажи и его видах (розничная купля-продажа, поставка, контрактация, энергоснабжение, продажа предприятия, приватизация);

- правила применения общих и специальных норм к правоотношениям по передаче имущества в собственность;

- существенные условия договора купли-продажи и его видов;

-особенности разновидностей договора купли-продажи;

- переход риска случайной гибели (повреждения) имущества.

Уметь:

- анализировать гражданско-правовые нормы, регулирующие договор купли-продажи и его виды;

- применять на практике нормативные правовые акты при разрешении практических ситуаций.

3. Судебная и административная практика

Решение Бостандыкского суда города Алматы от 23.01.2015 года по делу №2-1048/15 по иску Суховой Л.Ф. к Байдаулетову Ж.А. Решение Павлодарского городского суда от 14 апреля 2015 года № 2-2453 по иску Ткаченко И.В. к Абдрахманову Д.Т. Решение Специализированного межрайонного экономического суда Мангистауской области от 24 декабря 2015 года № 2-3194/5-2015 по иску АО «Озенмунайгаз» к ТОО «EurasiaSlot».

4. Рекомендуемые источники

1. Конституция РК от 30 августа 1995 г. // <http://adilet.zan.kz/>.

2. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Общая часть). Принят Верховным Советом Республики Казахстан 27 декабря 1994 г. // <http://adilet.zan.kz/>.

3. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Особенная часть) от 1 июля 1999 г. № 409 // <http://adilet.zan.kz/>.

4. Закон Республики Казахстан от 9 июля 2004 г. № 588-III «Об электроэнергетике» // <http://adilet.zan.kz/>.

5. Закон Республики Казахстан от 4 мая 2010 г. № 274-IV «О защите прав потребителей» // <http://adilet.zan.kz/>.

6. Закон Республики Казахстан от 1 марта 2011 г. № 413-IV «О государственном имуществе» // <http://adilet.zan.kz/>.

7. Нормативное постановление Верховного Суда Республики Казахстан от 25 июля 1996 г. № 7 «О практике применения судами законодательства о защите прав потребителей» (с изменениями по состоянию на 30.12.2011 г.) // <http://sud.gov.kz/>.

8. Нормативное постановление Верховного Суда Республики Казахстан от 23 декабря 2005 г. № 9 «О некоторых вопросах применения судами законодательства, связанного с взысканием задолженности за тепловую и электрическую энергию» // <http://sud.gov.kz/>.

9. Мороз С.П. Защита прав потребителей: Курс лекций. – Алматы: НИЦ КОУ, 2013.(стр. 3-43).

10. Гражданское право. Том II. Учебник для вузов (академический курс) / Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. Алматы, 2002. (стр. 17-100).

11. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Особенная часть). Комментарий. Изд. 2-е, испр. и доп., с использованием судебной практики / Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. – Алматы: Жеті Жарғы, 2003. (стр. 14-137).

12. Гражданское право. Общая часть. Курс лекций / Под ред. А.Г. Диденко – Алматы: Нур-пресс, 2006. (стр. 69-85).

13. Гражданское законодательство. Статьи. Комментарии. Практика / Под ред. К.А. Мами, А.Г. Диденко. – Алматы: Раритет, Институт правовых исследований и анализа, 2014. – Вып. 43. (стр. 14-23).

Тема 2. Договоры по передаче имущества в собственность (хозяйственное ведение, оперативное управление) часть II. Договор мены, договор дарения, договор ренты.

1. Содержание темы

Понятие договора мены. Договор мены в римском праве. Права и обязанности сторон. Договор мены как вид договоров по передаче имущества в собственность (хозяйственное ведение, оперативное управление). Вещи, права, работы и услуги как предмет договора мены. Цена и равноценность передаваемого имущества. Взаимные обязательства сторон договора мены. Переход права собственности на обмениваемые товары. Ответственность за изъятие товара, приобретенного по договору мены. Государство как сторона договора мены. Правовая природа договора мены. Срок договора мены. Существенные условия договора мены. Форма договора мены. Содержание договора мены. Виндикационный иск в защиту прав по договору мены. Договор дарения. Договор дарения в римском праве. Определение сторон договора дарения. Предмет договора дарения. Вещи как предмет договора дарения. Имущественное право (требование) к дарителю либо третьему лицу как предмет договора дарения. Освобождение одаряемого от имущественной обязанности перед дарителем или перед третьим лицом как предмет договора дарения. Договор дарения как двусторонняя сделка. Вещные права как предмет договора дарения. Форма договора дарения. Обещание дарения. Основания недействительности договора дарения. Отказ одаряемого принять дар. Запрещение дарения. Ограничения дарения. Общая собственность как предмет договора дарения. Стоимость подарков, допускаемых в качестве предмета договора дарения. Лица, от имени которых не допускается дарение. Лица, в отношении которых не допускается дарение. Имущество, находящееся в хозяйственном ведении либо оперативном управлении как предмет договора дарения. Отказ от исполнения договора дарения. Отмена дарения. Случаи, в которых отказ от исполнения договора дарения и отмена дарения невозможны. Последствия причинения вреда вследствие недостатков подаренной вещи. Правопреемство при обещании дарения. Пожертвования. Договор дарения недвижимого имущества. Права и обязанности дарителя и одаряемого. Анализ Закона РК от 18 ноября 2015 г. № 410-V «О противодействии коррупции». Договор ренты. История возникновения и развития договора ренты. Особенности договора ренты. Стороны договора ренты: получатель и плательщик ренты. Форма договора ренты. Виды договора ренты. Постоянная рента. Пожизненная рента. Отчуждение имущества под выплату ренты. Обременение рентой недвижимого имущества. Обеспечение выплаты ренты, право залога на это имущество. Страхование в пользу получателя ренты риск ответственности за неисполнение либо ненадлежащее исполнение обязательств плательщика ренты. Выплата по договору ренты. Ответственность за просрочку выплаты ренты. Расторжение договора ренты. Юридические гарантии интересов получателя ренты при передаче имущества

плательщику ренты. Постоянная рента и ее особенности. Получатели постоянной ренты. Форма и размер постоянной ренты. Сроки выплаты постоянной ренты. Право плательщика на выкуп постоянной ренты. Выкуп постоянной ренты по требованию получателя ренты. Выкупная цена постоянной ренты. Риск случайной гибели или случайного повреждения имущества, переданного под выплату постоянной ренты. Пожизненная рента. Получатели пожизненной ренты. Размер пожизненной ренты. Сроки выплаты пожизненной ренты. Расторжение договора пожизненной ренты по требованию получателя ренты. Риск случайной гибели имущества, переданного под выплату ренты. Права, обязанности и ответственность сторон по договору пожизненной ренты. Договор пожизненного содержания с иждивением. Стороны договора пожизненного содержания с иждивением. Обязанность по предоставлению содержания с иждивением. Замена пожизненного содержания на периодические платежи. Отчуждение и использование имущества, переданного для обеспечения пожизненного содержания. Прекращение пожизненного содержания с иждивением.

2. Связь темы лекционного и семинарского занятия с компетенциями, приобретаемыми студентами после освоения данной темы.

В результате изучения данной темы студент должен обладать следующими компетенциями:

– осуществлять поиск и использование информации, необходимой для эффективного выполнения профессиональных задач, профессионального и личностного развития.

- быть способным юридически правильно квалифицировать факты и обстоятельства.

- анализировать и соотносить нормы, регулирующие договоры мены, дарения, ренты с нормами общей части Гражданского кодекса.

В результате освоения данной темы студент должен:

Знать:

- Общие положения о договоре мены. Стороны, содержание, права и обязанности сторон. История становления института договора мены и ее особенности.

- Общие положения о договоре дарения. Правовая природа договора дарения. Случаи запрета и ограничения дарения. Право одаряемого на отказ от дара. Стоимость подарков допускаемых дарению. Общение дарения.

- Основные положения о договоре ренты и его видах. Стороны договора ренты. Постоянная рента пожизненная рента и т. д.

Уметь:

- анализировать гражданско-правовые и иные нормы регулирующие договоры мены дарения ренты;

- анализировать и решать юридические проблемы в сфере гражданских правоотношений.

- анализировать судебную практику по договорам по передаче имущества в собственность.

3. Судебная и административная практика

Решение Алатауского районного суда города Алматы от 02 ноября 2015 года по делу № 2-3010/2015 по иску Мишина Ю.П. к Мишиной В.Н. о признании сделки договора мены земельного участка № 323 в СО (садовом обществе) «Монтажник» и нежилого помещения действительной и по иску Мишиной В.Н. к Мишину Ю.П., Мишиной С.С. и Мишиной А.Ю. о выселении. Решение районного суда №2 Казыбекбийского района города Караганды по делу № 2-6946/2015 по иску Ашимбековой Ж.Д., Ашимбековой Ж.Д., Ашимбековой М.Д., Ашимбековой Р., Ашимбекова С.Д. к Ашимбековой Б.Д., Бялову А.К. о признании договора дарения недействительным.

4. Рекомендуемые источники

1. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Общая часть). Принят Верховным Советом Республики Казахстан 27 декабря 1994 г. // <http://adilet.zan.kz/>.
2. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Особенная часть) от 1 июля 1999 г. № 409 // <http://adilet.zan.kz/>.
3. Закон Республики Казахстан от 31 августа 1995 г. № 2444 «О банках и банковской деятельности в Республике Казахстан» // <http://adilet.zan.kz/>.
4. Закон Республики Казахстан от 2 июля 2003 г. № 461-ІІ «О рынке ценных бумаг» // <http://adilet.zan.kz/>.
5. Гражданское право. Том II. Учебник для вузов (академический курс) / Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. - Алматы, 2002. (стр. 100-131).
6. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Особенная часть). Комментарий. Изд. 2-е, испр. и доп., с использованием судебной практики / Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. – Алматы: Жеті Жарғы, 2003. (стр. 138-179).

Тема 3. Договоры по передаче имущества в пользование. Общие положения договора имущественного найма (аренды). Аренда транспортных средств, прокат.

Общие признаки договоров по передаче имущества в пользование. Договор имущественного найма (аренды) и его признаки. Стороны договора аренды. Объекты имущественного найма. Предприятие как объект имущественного найма. Право землепользования, право недропользования и иные вещные права как объекты имущественного найма. Ограничение круга объектов имущественного найма по признаку оборотоспособности. Субаренда. Ответственность субарендодателя. Особенности сдачи в имущественный наем жилых помещений, земельных участков, участков недр и других обособленных природных объектов. Особенности сдачи в имущественный наем государственного имущества. Особенности сдачи в имущественный наем государственного имущества на основании договора государственно-частного партнерства, в том числе договора концессии. Условия договора имущественного найма. Форма договора имущественного найма. Срок договора имущественного найма. Права третьих лиц на сдаваемое внаем имущество. Права и обязанности сторон договора имущественного найма. Пределы распоряжения нанимателем нанятым имуществом. Обязанности наймодателя по содержанию сданного внаем имущества. Капитальный ремонт переданного внаем имущества. Обязанности нанимателя по содержанию нанятого имущества. Право собственности нанимателя на продукцию, плоды и иные доходы от нанятого имущества. Отделимые и неотделимые улучшения нанятого имущества. Изменение и расторжение договора имущественного найма по требованию одной из сторон. Преимущественное право нанимателя на заключение договора на новый срок. Возобновление договора имущественного найма. Сохранение договора имущественного найма в силе при изменении сторон. Зависимость договора поднайма от основного договора имущественного найма. Анализ следующих нормативных правовых актов: Гражданский Кодекс РК, Земельный Кодекс РК, Закон РК «О недрах и недропользовании», Закон РК «О государственном имуществе», Закон РК «О государственной регистрации прав на недвижимое имущество». Аренда транспортных средств. Договор аренды транспортного средства с экипажем. Понятие транспортного средства. Форма договора аренды транспортного средства с экипажем. Содержание транспортного средства. Обязанности арендодателя по управлению и технической эксплуатации транспортного средства. Страхование транспортного средства. Ответственность за вред, причиненный транспортному средству. Ответственность за вред, причиненный транспортным средством. Договор

аренды транспортного средства без экипажа. Форма договора аренды транспортного средства без экипажа. Ответственность сторон договора аренды транспортного средства с экипажем и без экипажа. Договор проката. Форма договора проката. Договор проката как публичный договор. Особенности договора проката. Срок договора проката. Права наймодателя и нанимателя по договору проката. Право нанимателя отказаться от договора проката. Предоставление имущества нанимателю. Устранение недостатков сданного внаем имущества. Плата за пользование имуществом по договору проката. Капитальный и текущий ремонт имущества, сданного внаем по договору проката. Сдача в поднаем имущества, предоставленного нанимателю по договору проката.

2. Связь темы лекционного и семинарского занятия с компетенциями, приобретаемыми студентами после освоения данной темы.

В результате изучения данной темы студент должен обладать следующими компетенциями:

– умением ориентироваться в условиях постоянного изменения правовой базы.

- способностью анализировать большой объем информации, юридической литературы.

– способностью использовать углубленные специализированные теоретические знания, практические навыки и умения для организации научных и научно-прикладных исследований, учебного процесса, аналитической деятельности.

В результате освоения данной темы студент должен:

Знать:

- основные положения о договоре имущественного найма (аренды) и его признаки, существенные условия, форму договора, а также основные права, обязанности и ответственность сторон.

- особенности аренды транспортных средств, права и обязанности арендодателя и арендатора в отношении сданного в наем транспортного средства.

- понятие договора проката; стороны договора; особенности договора проката как публичного договора.

Уметь:

– логично и грамотно излагать и обосновывать свою точку зрения по гражданско-правовой тематике.

- анализировать гражданско-правовые и иные нормы, регулирующие договоры имущественного найма, аренды транспортного средства, договора проката.

- анализировать судебную практику по данной тематике.

3. Судебная и административная практика

Решение Специализированного межрайонного экономического суда г. Астаны от 16 октября 2015 года по делу № 2-9858-15 по иску ТОО «Казына НС» к ТОО «Astana Rent Company». Решение Специализированного межрайонного экономического суда Павлодарской области от 11 июня 2015 года по делу №2-1994/2015 по иску Государственного учреждения «Отдел земельных отношений акимата города Экибастуза» к Акционерному обществу «Евроазиатская энергетическая корпорация». Решение Специализированного межрайонного экономического суда Кызылординской области от 23 января 2015 года по делу № 2-153-15 по иску истца ПТ «Анатолий и компания» к ответчику ИП «Оспанова А.»

4. Рекомендуемые источники

1. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Общая часть). Принят Верховным Советом Республики Казахстан 27 декабря 1994 г. // <http://adilet.zan.kz/>.

2. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Особенная часть) от 1 июля 1999 года № 409 // <http://adilet.zan.kz/>.

3. Предпринимательский кодекс Республики Казахстан от 29 октября 2015 г. №

375-V // <http://adilet.zan.kz/>.

4. Нормативное постановление Верховного Суда РК от 25 ноября 2016 г. № 8 «О некоторых вопросах применения судами экологического законодательства Республики Казахстан по гражданским делам» // <http://sud.gov.kz/>.

5. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Особенная часть). Комментарий. Изд. 2-е, испр. и доп., с использованием судебной практики / Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. – Алматы: Жеті Жарғы, 2003. (стр. 179-211).

6. Гражданское право. Том II. Учебник для вузов (академический курс). Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. Алматы, 2002. (стр.131-146).

7. Гражданское законодательство. Статьи. Комментарии. Практика / Под ред. К.А. Мами, Д.С. Амирова, А.Г. Диденко. – Алматы: Раритет, 2016. – Вып. 48. (стр. 4-19; 20-32).

8. Нестерова Е.В. Договор аренды государственного имущества. // Объекты гражданских прав: сб. материалов международной конференции (в рамках ежегодных цивилистических чтений). / Отв. ред. М.К. Сулейменов. – Алматы: КазГЮУ, 2004. – С. 348-353.

Тема 4. Лизинг, договор найма жилого помещения, договор ссуды (безвозмездного пользования имуществом). Аренда предприятия. Аренда зданий и сооружений.

Договор лизинга. История становления договора лизинга. Понятие лизинга. Стороны договора лизинга. Предмет лизинга. Здания, сооружения, машины, оборудование, инвентарь, транспортные средства, земельные участки и любые другие непотребляемые вещи как предметы договора. Имущество, которое не может быть предметом договора. Существенные условия договора лизинга. Право собственности на предмет лизинга. Виды лизинга. Внутренний и международный лизинг. Возвратный лизинг. Вторичный лизинг. Банковский лизинг. Финансовый лизинг, оперативный лизинг. Полный лизинг. Сублизинг. Чистый лизинг. Исламский лизинг. Форма договора лизинга. Права и обязанности сторон в договоре лизинга. Уведомление продавца о сдаче имущества в лизинг. Риск случайной гибели или порчи имущества. Платежи по договору лизинга. Передача лизингополучателю предмета договора лизинга. Ответственность продавца. Финансовый лизинг. Лизингодатель. Лизингополучатель. Лизинговая сделка. Лизинговая деятельность. Непотребляемые вещи. Продавец, участники лизинговой сделки. Срок лизинга. Лицензирование лизинговой деятельности банков в качестве лизингодателя. Договор найма жилища. Стороны договора найма жилища. Обязательное участие физического лица (гражданина) как стороны договора найма жилища. Предмет договора найма жилища. Основаниями возникновения и прекращения права собственности на жилища и права пользования ими. Индивидуальная (раздельная) собственность. Наймодатель (арендодатель). Арендный дом. Наниматель (арендатор). Частный жилищный фонд. Коммунальный жилищный фонд. Кондоминиум. Поднаниматель. Ведомственный жилищный фонд. Государственный жилищный фонд. Понятие жилища. Понятие помещения. Договор аренды предприятия. Предприятие как объект гражданских прав. Имущество, не подлежащее передаче по договору аренды предприятия. Права и обязанности по отношению к работникам предприятия. Обязанность арендодателя письменно уведомить своих кредиторов о переводе долгов на арендатора до заключения договора аренды. Согласие на перевод соответствующего долга на арендатора. Защита прав кредиторов по договору аренды предприятия. Ответственность арендодателя в случае перевода долгов на арендатора без согласия кредиторов. Форма договора аренды предприятия. Основания признания договора аренды предприятия недействительным. Передача

арендованного предприятия. Передаточный акт. Обязанности арендатора по содержанию предприятия и оплате расходов по его эксплуатации. Пользование имуществом арендованного предприятия. Внесение арендатором изменений и улучшений в арендованное предприятие. Неотделимые улучшения арендованного предприятия. Возмещение арендатору стоимости неотделимых улучшений арендованного имущества. Возврат арендованного предприятия. Договор аренды здания или сооружения. Форма договора аренды здания или сооружения. Размер арендной платы. Передача здания или сооружения. Понятие сооружения. Понятие здания. Договор безвозмездного пользования имуществом. Стороны договора ссуды. Предоставление имущества в безвозмездное пользование. Ответственность за недостатки имущества, переданного в безвозмездное пользование. Права третьих лиц на имущество, передаваемое в безвозмездное пользование. Анализ Закона РК «О финансовом лизинге», Закона РК «О государственной регистрации прав на недвижимое имущество», Трудового Кодекса РК, Предпринимательского кодекса РК, Закона РК «О недрах и недропользовании», Закона РК «О жилищных отношениях», Закона РК «О государственном имуществе», Закона РК «О разрешениях и уведомлениях», Закона РК «Об архитектурной, градостроительной и строительной деятельности в Республике Казахстан».

2. Связь темы лекционного и семинарского занятия с компетенциями, приобретаемыми студентами после освоения данной темы

В результате освоения настоящей темы студент должен обладать следующими компетенциями:

- умением критически оценивать информацию, переоценивать накопленный опыт и конструктивно принимать решение на основе обобщения информации;
- умением решать базовые задачи по данной тематике на практических занятиях;
- умением анализировать гражданско-правовые нормы, регулирующие договор имущественного найма (аренды).

В результате освоения данной темы студент должен:

Знать:

- основные положения о договоре имущественного найма (аренды). Содержание договора аренды;
- виды договора аренды;
- основные положения о договорах аренды зданий, сооружений, предприятий; о договоре лизинге, о договоре ссуды.

Уметь:

- анализировать гражданско-правовые и иные нормы регулирующие вышеуказанные договоры.

3. Судебная и административная практика

Заочное решение Специализированного межрайонного экономического суда Карагандинской области от 20 октября 2015 года по делу № 2-5428-15 по исковому заявлению АО «УИК «Арқа» к ТОО «ТАЙ». Заочное решение Бостандыкского районного суда г. Алматы от 16.04.2015 года по делу № 2-1896/15 по иску ТОО «Вираз-Лизинг» к Валиеву Р.Ф., Валиеву Р.А., Исаевой З.А. Решение Специализированного межрайонного экономического суда Актюбинской области 21 мая 2015 г. по делу №2-1040/15 по иску ТОО «Актобе-агросервис» к к/х «Олжас».

4. Рекомендуемые источники

1. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Общая часть). Принят Верховным Советом Республики Казахстан 27 декабря 1994 г. // <http://adilet.zan.kz/>
2. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Особенная часть) от 1 июля 1999 г. № 409 // <http://adilet.zan.kz/>.
3. Трудовой Кодекс Республики Казахстан от 23 ноября 2015 г. № 414-V ЗРК //

<http://adilet.zan.kz/>.

4. Предпринимательский кодекс Республики Казахстан от 29 октября 2015 г. № 375-V ЗРК // <http://adilet.zan.kz/> .

5. Гражданский процессуальный кодекс Республики Казахстан от 31 октября 2015 г. № 377-V (с изменениями по состоянию на 26.07.2016 г.) // <http://adilet.zan.kz/>.

6. Закон Республики Казахстан «О жилищных отношениях» от 16 апреля 1997 года № 94 // <http://adilet.zan.kz/>.

7. Закон Республики Казахстан «О финансовом лизинге» от 5 июля 2000 г. № 78 // <http://adilet.zan.kz/>.

8. Закон Республики Казахстан «Об архитектурной, градостроительной и строительной деятельности в Республике Казахстан» от 16 июля 2001 г. № 242 // <http://adilet.zan.kz/>.

9. Закон Республики Казахстан «О государственной регистрации прав на недвижимое имущество» от 26 июля 2007 г. № 310 // <http://adilet.zan.kz/>.

10. Закон Республики Казахстан «О недрах и недропользовании» от 24 июня 2010 г. № 291-IV // <http://adilet.zan.kz/>.

11. Закон Республики Казахстан «О государственном имуществе» от 1 марта 2011 г. № 413-IV // <http://adilet.zan.kz/>.

12. Закон Республики Казахстан «О разрешениях и уведомлениях» от 16 мая 2014 г. № 202-V ЗРК // <http://adilet.zan.kz/>.

13. Нормативное постановление Верховного Суда РК от 16 июля 2007 г. № 5 «О некоторых вопросах разрешения споров, связанных с защитой права собственности на жилище» // <http://sud.gov.kz/>.

14. Гражданское право. Том II. Учебник для вузов (академический курс) / Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. - Алматы, 2002. (стр.146-206).

15. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Особенная часть). Комментарий. Изд. 2-е, испр. и доп., с использованием судебной практики / Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. – Алматы: Жеті Жарғы, 2003. (стр. 203-209; 211-221).

16. Гражданское законодательство. Статьи. Комментарии. Практика. Үлгі: Жилищные споры / Под ред. К.А. Мами, М.Т. Алимбекова, А.Г. Диденко. – Алматы: Раритет, 2016. – Вып. 47. (стр. 3-126).

17. Дуйсенова А.Е. Права и обязанности сторон по договору лизинга. // Субъективное гражданское право и средства его обеспечения: сб. материалов международной научно-практической конференции. / Отв. ред. М.К. Сулейменов. – Алматы: НИИ частного права КазГЮУ, 2005. – С. 216-227.

Тема 5. Договоры по производству работ (договоры подрядного типа). Общие положения о подряде. Бытовой подряд. Строительный подряд. Подряд на проектные и изыскательские работы, подряд на научно-исследовательские, опытно-конструкторские и технологические работы.

1. Содержание темы

Договор подряда. Стороны, предмет и форма договора подряда. Соотношение договора подряда и трудового договора. Отличие договора подряда от договора на создание объекта интеллектуальной собственности. Виды договора подряда (бытовой подряд, строительный подряд, подряд на проектные или изыскательские работы, подряд на научно-исследовательские, опытно-конструкторские и технологические работы). Выполнение работы иждивением подрядчика. Хозяйственная самостоятельность подрядчика. Риск случайной гибели материалов. Генеральный подрядчик и субподрядчик. Соотношение прав, обязанностей и ответственности заказчика генерального подрядчика и субподрядчика. Сроки

выполнения работы. Начальный, промежуточный и конечный сроки. Цена работы. Обязанности подрядчика в договоре подряда. Задание подрядчику. Смета. Твердая смета. Экономия подрядчика. Порядок оплаты работы. Право на удержание результата работы, оборудования, вознаграждения. Выполнение работы с использованием материалов заказчика. Ответственность подрядчика за несохранность предоставленного заказчиком имущества. Права заказчика во время выполнения работ. Обстоятельства, о которых подрядчик обязан предупредить заказчика. Содействие заказчика. Приемка выполненных работ заказчиком. Недостатки в процессе работы. Акт приемки-передачи. Явные недостатки. Скрытые недостатки. Гарантийные сроки. Экспертиза. Приемка по частям или полностью. Основания подрядчика продать результат работы. Права заказчика при обнаружении недостатков в процессе полной приемки. Расчеты между сторонами в случае гибели предмета подряда или невозможности окончания работы. Качество работы. Гарантия качества работы. Порядок исчисления гарантийного срока. Ответственность подрядчика за ненадлежащее качество работы. Момент начала истечения срока исковой давности по искам о ненадлежащем качестве работы. Обязанность подрядчика передать информацию заказчику. Конфиденциальность полученной сторонами информации. Коммерческая тайна. Возвращение заказчику материалов и оборудования. Договор бытового подряда и его особенности. Договор бытового подряда как публичный договор. Стороны договора бытового подряда. Форма договора. Гарантии прав заказчика. Представление заказчику информации о результатах работы. Представление заказчику информации о работе. Выполнение работы из материала подрядчика. Выполнение работы из материала заказчика. Цена и оплата работы. Последствия обнаружения недостатков в выполненной работе. Последствия неявки заказчика за получением результатов выполненной работы. Договор строительного подряда и его особенности. Стороны договора строительного подряда. Договоре о строительстве «под ключ». Распределение риска по договору строительного подряда. Риск случайного удорожания работ. Страхование рисков подрядчика. Ответственность за безопасность проводимых работ. Проектно-сметная документация. Внесение изменений в проектно-сметную документацию. Материальное обеспечение работ. Оплата работ. Предоставление земельного участка для строительства. Дополнительные обязанности заказчика в договоре строительного подряда. Контроль и надзор заказчика за выполнением работ по договору. Обязанности подрядчика по охране окружающей среды и безопасности ведения строительных работ. Обязанности сторон при консервации строительства. Сдача и приемка результатов работ. Ответственность подрядчика за качество работ. Гарантии качества в договоре строительного подряда. Устранение недостатков за счет заказчика. Договор подряда на проектные и изыскательские работы. Понятие проектных и изыскательских работ. Исходные данные для проектных и изыскательских работ. Обязанности заказчика. Обязанности подрядчика. Гарантии подрядчика. Ответственность подрядчика за недостатки проектно-сметной документации и изыскательских работ. Договоры на научно-исследовательские, опытно-конструкторские и технологические работы. Понятие научно-исследовательских, опытно-конструкторских и технологических работ. Стороны договора. Выполнение работ подрядчиком (исполнителем). Сдача, приемка и оплата работ. Конфиденциальность сведений о договоре. Права сторон на результаты работ. Обязанности заказчика. Обязанности подрядчика (исполнителя). Последствия невозможности достижения результата в договоре на научно-исследовательские работы. Последствия невозможности достижения результата в договоре на опытно-конструкторские и технологические работы. Ответственность подрядчика (исполнителя) за нарушение договора.

2. Связь темы лекционного и семинарского занятия с компетенциями,

приобретаемыми студентами после освоения данной темы

В результате освоения настоящей темы студент должен обладать следующими компетенциями:

- умение правильно применять нормы права.
- умение анализировать юридическую литературу по вышеуказанным темам.
- умение решать задачи по вышеуказанным темам.

В результате освоения данной темы студент должен:

Знать:

- общие положения о договоре подряда.
- общие положения и особенности бытового подряда, строительного подряда, подряда на проектные и изыскательские работы, подряда на научно-исследовательские, опытно-конструкторские и технологические работы.
- основные нормативно-правовые акты, регулирующие вышеуказанные виды договора подряда.

Уметь:

- обобщать и анализировать полученные знания в области гражданского права, успешно решать правовые задачи и проблемы, касающиеся договора подряда и его видов.

3. Судебная и административная практика

Решение Специализированного межрайонного экономического суда г. Астаны от 21 января 2016 года по делу № 2-14560/2015 по исковому заявлению ГУ «Управление строительства города Астаны» к ТОО «Ақниет-Астана АБС». Решение Специализированного межрайонного экономического суда Атырауской области от 04 февраля 2015 года по делу № 2-149/4-15 по иску товарищества с ограниченной ответственностью «АСАКО» к товариществу с ограниченной ответственностью «СММ engineering». Решение суда № 2 города Уральска Западно-Казахстанской области от 26 марта 2015 года по делу № 2-3853/2015 по иску Юмалина С.В. к ТОО «УСР».

4. Рекомендуемые источники

1. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Общая часть). Принят Верховным Советом Республики Казахстан 27 декабря 1994 г. // <http://adilet.zan.kz/>
2. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Особенная часть) от 1 июля 1999 г. № 409 // <http://adilet.zan.kz/>.
3. Закон Республики Казахстан «Об архитектурной, градостроительной и строительной деятельности в Республике Казахстан» от 16 июля 2001 г. № 242 // <http://adilet.zan.kz/>.
4. Нормативное постановление Верховного Суда Республики Казахстан от 11 июля 2003 г. № 5 «О судебном решении» // <http://sud.gov.kz/>.
5. Гражданское право. Том II. Учебник для вузов (академический курс) / Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. - Алматы, 2002. (стр.206-245).
6. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Особенная часть). Комментарий. Изд. 2-е, испр. и доп., с использованием судебной практики / Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. – Алматы: Жеті Жарғы, 2003. (стр. 222-276).
7. Диденко А.Г. Ответственность сторон по договору подряда // Гражданское законодательство. Статьи. Комментарии. Практика. Избранное. Том II (Выпуски 11-20) / Под ред. А.Г. Диденко. – Алматы: Раритет, Институт правовых исследований и анализа, 2008. (стр. 684-700).
8. Балыков Д. Договору строительного подряда - особое внимание // <https://www.zakon.kz/4579384-dogovoru-stroitel'nogo-podryada-osoboe.html>.

Тема 6. Договоры по оказанию услуг. Возмездное оказание услуг. Договор перевозки. Договор фрахтования (чартера). Договор транспортной экспедиции.

1. Содержание темы

Понятие и признаки договоров по оказанию услуг. Услуги как самостоятельная разновидность объектов гражданских прав. Разграничение договоров подряда и возмездного оказания услуг. Примеры договоров по оказанию услуг. Правовая природа договоров по оказанию услуг. Договор возмездного оказания услуг. Стороны договора возмездного оказания услуг. Исполнение договора возмездного оказания услуг. Оплата услуг. Односторонний отказ от исполнения договора возмездного оказания услуг. Правовое регулирование договора возмездного оказания услуг. Некоторые виды договоров возмездного оказания услуг: услуги связи и информации, медицинские услуги, услуги социального характера, ветеринарные услуги, аудиторские услуги, правовые услуги, туристско-экскурсионные услуги, спортивно-оздоровительные услуги, санаторно-курортные услуги, культурно-зрелищные услуги. Содержание договора возмездного оказания услуг. Договор перевозки. Перевозка грузов, пассажиров и багажа. Понятие транспортного средства. Договор перевозки груза. Транспортная накладная, коносамент, товарно-транспортная накладная и иные документы на груз, предусмотренные законодательными актами о транспорте. Договор перевозки пассажира. Документы, которым оформляется договор перевозки пассажира. Договор фрахтования (чартера). Стороны договора фрахтования: фрахтовщик, фрахтователь. Длительные договоры об организации перевозок. Договоры между транспортными организациями, узловые соглашения, договоры на централизованный завоз (вывоз) грузов и другие. Смешанные перевозки. Перевозка транспортом общего пользования. Подача транспортных средств, погрузка (разгрузка) груза. Провозная плата. Срок доставки груза, пассажира и (или) багажа. Право по распоряжению грузом. Права пассажиров. Ответственность за нарушение обязательств по перевозке. Ответственность перевозчика за неподачу транспортных средств и отправителя за неиспользование поданных транспортных средств. Ответственность перевозчика при прямом смешанном сообщении. Ответственность перевозчика за задержку отправления пассажира. Ответственность перевозчика за утрату, недостачу и повреждение (порчу) груза или багажа. Претензии и иски по перевозкам грузов. Содержание тайм-чартера. Договор субфрахтования судна (субтайм-чартер). Договор транспортной экспедиции. Стороны договора. Форма договора. Документы и другая информация, предоставляемые экспедитору. Исполнение обязанностей экспедитора третьим лицом и иные условия договора.

2. Связь темы лекционного и семинарского занятия с компетенциями, приобретаемыми студентами после освоения данной темы

В результате освоения настоящей темы студент должен обладать следующими компетенциями:

– демонстрировать углубленные знания и понимание содержания дисциплины, которые дают возможность нестандартно подходить к разработке и применению идей в исследовательских работах.

– владение навыками самостоятельной, творческой работы; умение организовать свой труд; способность порождать новые идеи, находить подходы к их реализации.

- умением анализировать гражданско-правовые нормы, регулирующие договоры возмездного оказания услуг.

В результате освоения данной темы студент должен:

Знать:

- основные положения о договоре возмездного оказания услуг и его видов.

- основные нормативно-правовые акты, регулирующие отдельные виды договоров возмездного оказания услуг (аудиторские услуги, туризм, перевозка и

т. д.).

- понятие и содержание договора фрахтования.

- понятие и содержание договора перевозки.

Уметь:

– обобщать и анализировать полученные знания в области гражданского права, успешно решать правовые задачи и проблемы в области объектов гражданских прав.

3. Судебная и административная практика

Постановление Надзорной судебной коллегии по гражданским и административным делам Верховного Суда Республики Казахстан от 23 декабря 2015 года по иску ГУ «Налоговое управление по городу Актау» к ТОО «PCO» и ТОО «СТ-93».

4. Рекомендуемые источники

1. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Общая часть). Принят Верховным Советом Республики Казахстан 27 декабря 1994 г. // <http://adilet.zan.kz/>.

2. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Особенная часть) от 1 июля 1999 г. № 409 // <http://adilet.zan.kz/>.

3. Закон Республики Казахстан «О транспорте в Республике Казахстан» от 21 сентября 1994 г. № 156 // <http://adilet.zan.kz/>.

4. Закон Республики Казахстан «Об аудиторской деятельности» от 20 ноября 1998 г. № 304 // <http://adilet.zan.kz/>.

5. Закон Республики Казахстан «О туристской деятельности» от 13 июня 2001 г. № 211 // <http://adilet.zan.kz/>.

6. Закон Республики Казахстан «О железнодорожном транспорте» от 8 декабря 2001 г. № 266 // <http://adilet.zan.kz/>.

7. Закон Республики Казахстан «О торговом мореплавании» от 17 января 2002 г. № 284 (с изменениями и дополнениями по состоянию на 08.04.2016 г.) // <http://adilet.zan.kz/>.

8. Закон Республики Казахстан «О ветеринарии» от 10 июля 2002 г. № 339 // <http://adilet.zan.kz/>.

9. Закон Республики Казахстан «Об автомобильном транспорте» от 4 июля 2003 г. № 476 // <http://adilet.zan.kz/>.

10. Закон Республики Казахстан «Об образовании» от 27 июля 2007 г. № 319-III // <http://adilet.zan.kz/>.

11. Закон Республики Казахстан «Об использовании воздушного пространства Республики Казахстан и деятельности авиации» от 15 июля 2010 г. № 339-IV // <http://adilet.zan.kz/>.

12. Приказ Министра по инвестициям и развитию Республики Казахстан от 30 апреля 2015 г. № 540 «Об утверждении Правил перевозки пассажиров, багажа и грузов на воздушном транспорте» (с изменениями и дополнениями по состоянию на 18.02.2016 г.) // <http://adilet.zan.kz/>.

13. Приказ Министра по инвестициям и развитию Республики Казахстан от 30 апреля 2015 г. № 542 «Об утверждении Правил перевозок пассажиров, багажа и грузов // <http://adilet.zan.kz/>» .

14. Сулейменов М.К. Структура договорно-хозяйственных связей. - Алма-Ата: Изд-во «Наука», 1980. (с. 173-176).

15. Гражданское право. Том II. Учебник для вузов (академический курс) / Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. - Алматы, 2002. (стр. 245-310).

16. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Особенная часть). Комментарий. Изд. 2-е, испр. и доп., с использованием судебной практики / Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. – Алматы: Жеті Жарғы, 2003. (стр. 276-338).

Тема 7. Договор займа. Договор финансирования под уступку денежного требования (факторинг).

1. Содержание темы

История возникновения и становления договора займа. Стороны договора займа. Форма договора займа. Правовая природа договора займа. Основания недействительности договора займа. Расписка заемщика или иной документ, удостоверяющий передачу займа. Заключение договора займа. Предмет договора займа. Вознаграждение по договору займа. Порядок и сроки выплаты вознаграждения. Предоставление предмета займа. Целевой заем. Обеспечение исполнения обязательств заемщика. Условия договора займа. Возврат предмета займа. Момент передачи предмета займа займодателю. Возвращение предмета займа по частям (в рассрочку). Срок удовлетворения требования о досрочном возврате предмета займа. Оспаривание договора займа. Новация обязательства в договор займа. Прекращение действия договора займа. Договор государственного займа. Договор банковского займа. Особенности договора банковского займа и договора о предоставлении микрокредита. Особенности правового регулирования договора банковского займа. Предмет и субъектный состав договора банковского займа. Анализ Бюджетного кодекса РК, Закона РК «О банках и банковской деятельности», Закона РК «О государственном имуществе». Договор финансирования под уступку денежного требования (факторинга). Стороны договора факторинга. Форма договора о финансировании под уступку денежного требования. Правовая природа договора факторинга. Денежное требование, уступаемое в целях получения финансирования. Ответственность клиента перед финансовым агентом. Взаимный характер договора факторинга. Недействительность запрета уступки требования. Последующая уступка денежного требования. Исполнение денежного требования должником финансовому агенту. Права финансового агента на суммы, полученные от должника. Встречные требования должника. Возврат должнику сумм, полученных финансовым агентом. Уступка денежного требования при проектном финансировании и секьюритизации.

2. Связь темы лекционного и семинарского занятия с компетенциями, приобретаемыми студентами после освоения данной темы

В результате освоения настоящей темы студент должен обладать следующими компетенциями:

- анализировать и соотносить нормы, регулирующие договоры займа и факторинга.

- применять свои знания и понимание для решения проблем гражданско-правового регулирования по вопросам представительства, доверенности и сроков исковой давности.

- быть способным юридически правильно квалифицировать факты и обстоятельства.

В результате освоения данной темы студент должен:

Знать:

- Общие положения договора займа.
- Особенности договора банковского займа.
- Особенности договора государственного займа.
- Общие положения о договоре факторинга.

Уметь:

- анализировать гражданско-правовые и иные нормы регулирующие договоры займа и факторинга.

3. Судебная и административная практика

Постановление апелляционной судебной коллегии по гражданским и административным делам города Алматы от 28 января 2016 года по иску

Акционерного общества «Евразийский банк» (далее - АО «Евразийский банк») к Лопареву Ю.А. о взыскании задолженности. Заочное решение Суд № 2 г. Уральска Западно-Казахстанской области от 25 декабря 2015 года по делу № 2-17038/15 по иску АО «Казкоммерцбанк» к Алмухамбетовой В.С.

4. Рекомендуемые источники

1. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Общая часть). Принят Верховным Советом Республики Казахстан 27 декабря 1994 г. // <http://adilet.zan.kz/>.

2. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Особенная часть) от 1 июля 1999 г. № 409 // <http://adilet.zan.kz/>.

3. Закон Республики Казахстан от 1 марта 2011 г. № 413-IV «О государственном имуществе» // <http://adilet.zan.kz/>.

4. Нормативное постановление Верховного Суда Республики Казахстан от 25 ноября 2016 года № 7 «О судебной практике рассмотрения гражданских дел по спорам, вытекающим из договоров банковского займа» // <http://sud.gov.kz/>.

5. Информационное письмо Консультативного Совета по выработке единой судебной практики при отправлении правосудия Карагандинского областного суда от 4 апреля 2012 года «О применении Закона «Об ипотеке недвижимого имущества», при рассмотрении дел по искам банков к заемщикам о досрочном взыскании предмета займа» // <http://adilet.zan.kz/>.

6. Письмо Национального Банка РК от 13 января 2012 г. № 21024/203юр «По вопросу практики применения законодательства о взыскании задолженности и обращения взыскания на залоговое имущество» // <http://adilet.zan.kz/>.

7. Гражданское право. Том II. Учебник для вузов (академический курс) / Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. - Алматы, 2002. (стр.310-352).

8. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Особенная часть). Комментарий. Изд. 2-е, испр. и доп., с использованием судебной практики / Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. – Алматы: Жеті Жарғы, 2003. (стр. 338-377).

9. Гражданское законодательство. Статьи. Комментарии. Практика. Үлгі: Жилищные споры / Под ред. К.А. Мами, А.Г. Диденко. – Алматы: Раритет, Институт правовых исследований и анализа, 2014. – Вып. 43. (стр. 128-139).

10. Амренов Т. Договор займа: двусторонний характер // <https://www.zakon.kz/4546595-dogovor-zajjma-dvustoronnijj-kharakter.html>.

11. Галинская Ю. Договор факторинга как разновидность цессии // <https://www.zakon.kz/203570-dogovor-faktoringa-kak-raznovidnost.html>.

Тема 8. Договор банковского обслуживания. Договор банковского счета. Договор о переводе денег. Договор банковского вклада.

1. Содержание темы

Договор банковского обслуживания. Субъектный состав договора банковского обслуживания. Виды договоров банковского обслуживания: договор банковского счета, договор перевода денег, договор банковского вклада и иные виды договоров, предусмотренные законодательством или соглашением сторон. Ограничения распоряжения деньгами, находящимися в банке. Наложение ареста на деньги клиента. Изъятие денег без согласия клиента. Очередность изъятия денег клиента. Календарная очередность. Оказание банковских услуг организациями, осуществляющими отдельные виды банковских операций. Оплата услуг банка. Банковская тайна. Ответственность за нарушение условий банковского обслуживания клиентов. Договор банковского счета. Правовая природа банковского счета. Форма договора банковского счета. Распоряжение деньгами клиента. Операции, выполняемые банком по договору банковского счета. Вознаграждение за пользование деньгами. Расторжение договора банковского счета. Банковские счета

банков. Понятие банка. Банковское законодательство Республики Казахстан. Договор о переводе денег. Заключение договоров о переводе денег. Безналичные платежи. Правовая природа денег как объектов гражданских прав. Правовая природа договора о переводе денег. Существенные условия договора о переводе денег. Договор банковского вклада. Виды банковских вкладов. Форма договора банковского вклада. Срок действия договора банковского вклада. Вознаграждение по договору банковского вклада. Порядок выплаты вознаграждения по договору банковского вклада. Внесение вкладов. Внесение третьими лицами денег во вклад. Вклады в пользу третьих лиц. Возврат банковских вкладов. Вклады до востребования. Срочные вклады. Условные вклады. Правовая природа договора банковского вклада. Обеспечение возврата банковского вклада. Оплата услуг банка за совершение операций по банковскому вкладу. Права банка и вкладчика на переданные во вклад деньги. Момент заключения договора банковского вклада. Договор банковского вклада в пользу третьего лица. Форма и условия договора банковского вклада. Срок действия договора банковского вклада. Административные методы регулирования банковской деятельности.

2. Связь темы лекционного и семинарского занятия с компетенциями, приобретаемыми студентами после освоения данной темы

В результате освоения настоящей темы студент должен обладать следующими компетенциями:

– применять свои знания и понимание для решения проблем гражданско-правового регулирования по вопросам договора банковского обслуживания.

- умение правильно применять нормы права.

- умение анализировать юридическую литературу по заданным темам.

В результате освоения данной темы студент должен:

Знать:

– Понятие и содержание договора банковского обслуживания.

- Понятие и содержание договора банковского счета, договора перевода денег, договора банковского вклада.

Уметь:

– логично и грамотно излагать и обосновывать свою точку зрения по вопросам, касающимся договора банковского обслуживания.

3. Судебная и административная практика

Письмо Национального Банка РК от 21 октября 2004 года № 21047/4551юр. Решение Бостандыкского районного суда города Алматы от 09 февраля 2014 года по делу №2-794/15 по иску Игимбаевой М.М., Арызкуловой Л.Р. к АО «Дочерняя ипотечная организация АО «БТА Банк» «БТА Ипотека».

4. Рекомендуемые источники

1. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Общая часть). Принят Верховным Советом Республики Казахстан 27 декабря 1994 г. // <http://adilet.zan.kz/>.

2. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Особенная часть) от 1 июля 1999 г. № 409 // <http://adilet.zan.kz/>.

3. Кодекс Республики Казахстан «О налогах и других обязательных платежах в бюджет» (Налоговый кодекс) от 10 декабря 2008 г. // <http://adilet.zan.kz/>.

4. Закон Республики Казахстан «О банках и банковской деятельности в Республике Казахстан» от 31 августа 1995 г. № 2444 // <http://adilet.zan.kz/>.

5. Закон Республики Казахстан «О платежах и платежных системах» от 26 июля 2016 г. № 11-VI // <http://adilet.zan.kz/>.

6. Постановление Правления Национального Банка Республики Казахстан от 31 декабря 2015 года № 259 «Об утверждении Правил функционирования межбанковской системы переводов денег и внесении изменения в постановление Правления Национального Банка Республики Казахстан от 3 февраля 2014 года № 14

«Об утверждении Правил установления корреспондентских отношений между Национальным Банком Республики Казахстан и банками, а также организациями, осуществляющими отдельные виды банковских операций» (с изменениями по состоянию на 31.08.2016 г.) // <http://adilet.zan.kz/>.

7. Гражданское право. Том II. Учебник для вузов (академический курс) / Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. - Алматы, 2002. (стр.352-446).

8. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Особенная часть). Комментарий. Изд. 2-е, испр. и доп., с использованием судебной практики / Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. – Алматы: Жеті Жарғы, 2003. (стр. 377-397).

8. Осипов Е.Б. Правовая природа банковских договоров. - Алматы: Издательство «АдилетПресс», 1997. (стр.70-77).

9. Осипов Е.Б., Омурчиева Э.М. Банковское право Республики Казахстан: курс лекций. – Алматы: НИЦ КОУ, 2008. (стр. 99-176).

10. Карагусов Ф.С. О правовой природе банковского счета // Гражданское законодательство. Статьи. Комментарии. Практика. – Избранное / Под ред. А.Г. Диденко. - Алматы: Раритет, Институт правовых исследований и анализа, 2008. (стр. 364-381).

11. Басин Ю.Г. О необходимости концептуальных изменений Гражданского Кодекса Республики Казахстан // Гражданское законодательство. Статьи. Комментарии. Практика. Избранное. Том II (Выпуски 11-20) / Под ред. А.Г. Диденко. – Алматы, 2008. (стр. 133-148).

12. Алимбаева Г. Исполнение договоров банковского займа // Гражданское законодательство. Статьи. Комментарии. Практика. Улгі: Договорные споры / Под ред. К.А. Мами, А.Г. Диденко; отв. за выпуск М.А. Экетай. – Алматы: Раритет, 2017. – Вып. 49. (стр. 4-22).

Тема 9. Договор хранения. Отдельные виды хранения. Договор страхования.

1. Содержание темы

Договор хранения. Стороны договора хранения. Общие положения о хранении (исключение недвижимости из предмета хранения). Правовая природа договора хранения. Предмет договора хранения. Договор о принятии вещи на хранение. Обязанность принять вещь на хранение. Хранение вещей с обезличением. Форма договора хранения. Срок хранения. Вознаграждение и возмещение расходов хранителю. Обязанности хранителя по обеспечению сохранности вещи. Изменение условий хранения. Передача вещи на хранение третьему лицу. Ответственность хранителя за несохранность вещи. Ответственность хранителя-предпринимателя. Размер ответственности хранителя. Последствия нарушения сроков получения вещи. Возмещение убытков, причиненных хранителю. Применение общих положений о хранении к отдельным его видам. Отдельные виды хранения. Хранение в ломбарде. Невостребованная из ломбарда вещь. Хранение ценностей в банке. Хранение в камерах хранения транспортных организаций. Хранение в гостиницах. Хранение в гардеробах организаций. Хранение спорных вещей (секвестр). Хранение на товарном складе. Складское свидетельство и его виды. Залоговое свидетельство (варрант). Складские свидетельства в области оборота зерна. Простое складское свидетельство. Двойное складское свидетельство. Иные права и обязанности сторон договора хранения. Договор страхования. Формы страхования по степени обязательности, по объекту страхования, по основаниям осуществления страховой выплаты. Обязательное и добровольное страхование. Объект страхования. Последствия нарушения правил об обязательном страховании. Личное и имущественное страхование. Накопительное страхование. Страхователь.

Страховщик. Застрахованный. Выгодоприобретатель. Страховой случай. Страховые премии. Страховая сумма. Страховая выплата. Двойное страхование. Групповое страхование. Сострахование. Перестрахование. Форма договора страхования. Правила страхования. Содержание договора страхования. Отсрочка уплаты страховой премии по договору накопительного страхования. Восстановление действия договора накопительного страхования. Взаимное страхование.

2. Связь темы лекционного и семинарского занятия с компетенциями, приобретаемыми студентами после освоения данной темы

В результате освоения настоящей темы студент должен обладать следующими компетенциями:

– организовывать собственную деятельность, выбирать типовые методы и способы выполнения профессиональных задач, оценивать их эффективность и качество.

- анализировать и решать юридические проблемы в сфере договоров хранения и страхования.

- анализировать судебную практику по договорам хранения и страхования.

В результате освоения данной темы студент должен:

Знать:

- общие положения о договоре хранения и его видах.

- общие положения о договоре страхования и его видах.

Уметь:

- анализировать гражданско-правовые и иные нормы регулирующие договоры хранения и страхования.

- анализировать и решать юридические проблемы в сфере договоров хранения и страхования.

- анализировать судебную практику по договорам хранения и страхования.

3. Судебная и административная практика

Решение Специализированного межрайонного экономического суда Актюбинской области от 10 ноября 2015 года по делу №2-2850/15 по исковому заявлению АО «СНПС-Актобемунайгаз» к ТОО «КазРосСтрой ИР Групп». Заочное решение Специализированного межрайонного экономического суда г. Алматы от 15 октября 2015 года по делу № 2-15557/15 по иску ИП «Кочетков Д.А.» к ТОО «MISR».

4. Рекомендуемые источники

1. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Общая часть). Принят Верховным Советом Республики Казахстан 27 декабря 1994 г. // <http://adilet.zan.kz/>.

2. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Особенная часть) от 1 июля 1999 г. № 409 // <http://adilet.zan.kz/>.

3. Закон Республики Казахстан «О страховой деятельности» от 18 декабря 2000 г. № 126-III (с изменениями и дополнениями по состоянию на 29.03.2016 г.) // <http://adilet.zan.kz/>.

4. Закон Республики Казахстан «О зерне» от 19 января 2001 г. № 143-III // <http://adilet.zan.kz/>.

5. Закон Республики Казахстан от 3 июня 2003 г. № 423-III «О Фонде гарантирования страховых выплат» (с изменениями и дополнениями по состоянию на 24.11.2015 г.) // <http://adilet.zan.kz/>.

6. Закон Республики Казахстан «О рынке ценных бумаг» от 2 июля 2003 г. № 461-III // <http://adilet.zan.kz/>.

7. Закон Республики Казахстан «Об обязательном экологическом страховании» от 13 декабря 2005 г. № 93-III // <http://adilet.zan.kz/>.

8. Постановление Правления Агентства Республики Казахстан по регулированию и надзору финансового рынка и финансовых организаций от 1

февраля 2010 г. № 4 «Об утверждении Инструкции о требованиях по наличию систем управления рисками и внутреннего контроля в страховых (перестраховочных) организациях» (с изменениями и дополнениями по состоянию на 30.05.2016 г.) // <http://adilet.zan.kz/>.

9. Гражданское право. Том II. Учебник для вузов (академический курс) / Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. - Алматы, 2002. (стр.446-535).

10. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Особенная часть). Комментарий (постатейный). В 2-х кн. Кн. 2 / Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. – Алматы, 2006. (стр. 3-197).

11. Скрябин С.В. Общие положения о страховании в Республике Казахстан: некоторые теоретические и практические проблемы // http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=31204478.

12. Нестерова Е.В. Договор хранения: проблемы регулирования, квалификации и применения // http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=32583505#pos=1;-263 .

Тема 10. Договор поручения. Действие в чужом интересе без поручения. Договор комиссии. Договор доверительного управления имуществом.

1. Содержание темы

Общие положения о представительстве. Коммерческое представительство. Договор поручения. Исполнение поручения в соответствии с указаниями доверителя. Правовая природа договора поручения. Стороны договора поручения. Обязанности поверенного. Обязанности доверителя. Срок договора поручения. Вознаграждение в договоре поручения. Передоверие. Указания доверителя. Полномочия представителя. Доверенность. Прекращение договора поручения. Последствия прекращения договора поручения. Правопреемство в договоре поручения. Действия в чужом интересе без поручения. Условия действий в чужом интересе. Уведомление заинтересованного лица о действиях в его интересе. Последствия одобрения заинтересованным лицом действий в его интересе. Ответственность лица, действовавшего без поручения. Последствия неодобрения заинтересованным лицом действий в его интересе. Возмещение убытков лицу, действовавшему в чужом интересе. Вознаграждение за действия в чужом интересе. Последствия совершения сделки в чужом интересе. Неосновательное обогащение вследствие действий в чужом интересе. Возмещение вреда, причиненного действиями в чужом интересе. Отчет лица, действовавшего в чужом интересе. Право отказа поверенного от исполнения поручения. Договор комиссии. Договор комиссии как одна из форм посредничества (посреднические услуги). Форма договора комиссии. Правовая природа договора комиссии. Личностный характер правоотношений между комитентом и комиссионером. Отличие договора комиссии от договора поручения. Комиссионное вознаграждение. Права и обязанности комиссионера по сделке с третьим лицом. Исполнение комиссионного поручения. Субкомиссия. Отступление от указаний комитента. Права на имущество, являющееся предметом комиссии. Удержание комиссионером причитающихся ему сумм. Ответственность комиссионера за утрату, недостачу или повреждение имущества комитента. Сделка на себя. Принятие комитентом исполненного по договору комиссии. Возмещение расходов по исполнению комиссионного поручения. Отмена поручения комитентом. Отказ комиссионера от исполнения поручения. Прекращение договора комиссии. Отказ комитента от договора, заключенного без указания срока. Отказ комиссионера от договора, заключенного без указания срока. Правопреемство в договоре комиссии. Права, обязанности и ответственность сторон договора комиссии. Доверительное

управление имуществом. История появления института доверительного управления имуществом. Понятие и признаки фидуциарных отношений. Институт доверительной собственности в праве США. Право доверительного управления. Понятие и основания возникновения доверительного управления имуществом. Субъекты доверительного управления имуществом. Объекты доверительного управления имуществом. Форма договора доверительного управления имуществом. Права и обязанности доверительного управляющего. Передоверие по инициативе доверительного управляющего. Ответственность доверительного управляющего. Прекращение договора доверительного управления имуществом. Доверительное управление акциями и иными ценными бумагами. Доверительное управление активами инвестиционных фондов. Доверительное управление предприятием как имущественным комплексом. Доверительное управление имуществом государственного служащего.

2. Связь темы лекционного и семинарского занятия с компетенциями, приобретаемыми студентами после освоения данной темы

В результате освоения настоящей темы студент должен обладать следующими компетенциями:

- умение правильно применять нормы права.
- умение анализировать юридическую литературу по вышеуказанным темам.
- умение решать задачи по вышеуказанным темам.

В результате освоения данной темы студент должен:

Знать:

- общие положения о договоре поручения и действия в чужом интересе без поручения, а также ответственность сторон.
- общие положения и особенности договора комиссии и договора доверительного управления.
- особенности вышеуказанных договоров как разновидностей фидуциарных договоров.
- основные нормативно-правовые акты, регулирующие вышеуказанные виды договора подряда.

Уметь:

- обобщать и анализировать полученные знания в области гражданского права, успешно решать правовые задачи и проблемы, касающиеся договоров поручения, комиссии и доверительного управления имуществом.

3. Судебная и административная практика

Решение Районного суда № 2 Алмалинского района города Алматы от 14 мая 2015 года по делу № 2-1841/15 по иску Сапаргалиева Е.А. к Айткулову М.С. Решение Специализированного межрайонного экономического суда Жамбылской области от 25 июня 2015 года №2-1748-15 по иску индивидуального предпринимателя «Профибух» Ахметовой Н. к коммунальному государственному казенному предприятию «Детский сад «Айголек» отдела образования акимата Жамбылского района Жамбылской области».

4. Рекомендуемые источники

1. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Общая часть). Принят Верховным Советом Республики Казахстан 27 декабря 1994 г. // <http://adilet.zan.kz/>.
2. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Особенная часть) от 1 июля 1999 г. № 409 // <http://adilet.zan.kz/>.
3. Гражданское право. Том II. Учебник для вузов (академический курс) / Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. - Алматы, 2002. (стр. 536-595).
4. Гражданское право. Общая часть. Курс лекций / Под ред. А.Г. Диденко – Алматы: Нур-пресс, 2006. (стр. 340-355).
5. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Особенная часть).

Комментарий (постатейный). В 2-х кн. Кн. 2 / Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. – Алматы, 2006. (стр. 197-284).

6. Климкин С.И. Правовое регулирование обязательств из действий в чужом интересе без поручения // http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=31680724.

7. Карагузов Ф.С. Содержание права доверительного управления имуществом // Гражданское законодательство. Статьи. Комментарии. Практика. Избранное. Том II (Выпуски 11-20) / Под ред. А.Г. Диденко. – Алматы, 2008. (стр. 701-722).

Тема 11. Договор комплексной предпринимательской лицензии (франчайзинг).

1. Содержание темы

Комплексная предпринимательская лицензия (франчайзинг). Понятие договора комплексной предпринимательской лицензии. Понятие франчайзинга. Правовая природа договора комплексной предпринимательской лицензии. Предмет договора. Стороны договора. Форма договора комплексной предпринимательской лицензии. Регистрация договора комплексной предпринимательской лицензии. Обязанности лицензиара. Обязанности лицензиата. Ограничительные (эксклюзивные) условия. Ответственность лицензиара по требованиям, предъявляемым к лицензиату. Комплексная предпринимательская сублицензия. Зависимость комплексной предпринимательской сублицензии от основного договора лицензиара с лицензиатом. Особенности отношений лицензиара, лицензиата и сублицензиата. Сохранение договора в силе при изменении фирменного наименования. Сохранение договора в силе при изменении одного или нескольких исключительных прав, переданных в пользование. Последствия прекращения исключительного права, переданного в пользование. Прекращение договора комплексной предпринимательской лицензии. Правопреемство в договоре комплексной предпринимательской лицензии. Комплекс исключительных прав (лицензионный комплекс). Франчайзинговая деятельность. Ответственность по договору комплексной предпринимательской лицензии. Исполнение договора комплексной предпринимательской лицензии.

2. Связь темы лекционного и семинарского занятия с компетенциями, приобретаемыми студентами после освоения данной темы

В результате освоения настоящей темы студент должен обладать следующими компетенциями:

– интегрировать знания и справляться со сложными вопросами, связанные с обязательственным правом.

- умением решать базовые задачи по данной тематике на практических занятиях;

– способностью использовать углубленные специализированные теоретические знания, практические навыки и умения для организации научных и научно-прикладных исследований, учебного процесса, аналитической деятельности.

В результате освоения данной темы студент должен:

Знать:

- основные положения о договоре договора комплексной предпринимательской лицензии.

- правила применения общих и специальных норм к договору комплексной предпринимательской лицензии.

Уметь:

- анализировать гражданско-правовые нормы, регулирующие договор комплексной предпринимательской лицензии.

- применять на практике нормативные правовые акты при разрешении

практических ситуаций.

3. Судебная и административная практика

Постановление Апелляционной судебной коллегии по гражданским и административным делам Алматинского городского суда от 31 августа 2016 года № 2а-5039/16 по иску ТОО «ПАНиКа» к ТОО «Confidente», по встречному иску ТОО «Confidente» к ТОО «ПАНиКа».

4. Рекомендуемые источники

1. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Общая часть). Принят Верховным Советом Республики Казахстан 27 декабря 1994 г. // <http://adilet.zan.kz/>.

2. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Особенная часть) от 1 июля 1999 г. № 409 // <http://adilet.zan.kz/>.

3. Закон Республики Казахстан «О комплексной предпринимательской лицензии (франчайзинге)» от 24 июня 2002 г. № 330-II (с изменениями по состоянию на 29.10.2015 г.) // <http://adilet.zan.kz/>.

4. Гражданское право. Том II. Учебник для вузов (академический курс) / Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. - Алматы, 2002. (стр. 595-614).

5. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Особенная часть). Комментарий (постатейный). В 2-х кн. Кн. 2 / Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. – Алматы, 2006. (стр. 284-319).

Тема 12. Конкурсные обязательства. Тендер. Аукцион.

1. Содержание темы

Конкурсные обязательства. Содержание конкурсного обязательства. Конкурсные обязательства, возникающие из публичного обещания вознаграждения, и обязательства, возникающие на основе тендера, аукциона и иных форм торгов, установленных законодательными актами Республики Казахстан. Инициатор конкурса. Открытый конкурс. Закрытый конкурс. Публичное обещание вознаграждения. Отмена публичного обещания вознаграждения. Особенности проведения лотерей, тотализаторов и иных игр. Лицензия. Требования, связанные с проведением игр и пари и участием в них. Тендер. Аукцион.

2. Связь темы лекционного и семинарского занятия с компетенциями, приобретаемыми студентами после освоения данной темы

В результате освоения настоящей темы студент должен обладать следующими компетенциями:

- ориентироваться в условиях постоянного изменения правовой базы.
- умение правильно применять нормы права.
- умение разрабатывать проекты нормативных и ненормативных правовых актов, готовить заключения на нормативные правовые акты в соответствии с правилами юридической техники.

В результате освоения данной темы студент должен:

Знать:

- Общие положения о конкурсных обязательствах, возникающих из публичного обещания вознаграждения, и обязательствах, возникающих на основе тендера, аукциона и иных форм торгов, установленных законодательными актами Республики Казахстан.

Уметь:

– применять на практике нормативные правовые акты при разрешении практических ситуаций по вышеуказанной тематике.

3. Судебная и административная практика

Решение Аль-Фарабийского районного суда гор. Шымкента от 26 января 2015 года по делу №2-1089/2015 по жалобе Абдурахманова Гапыржана Таджибаевича на

действия частного судебного исполнителя Куттыбаевой Р.А. Решение Суда № 2 города Петропавловск Северо-Казахстанской области от 28 апреля 2015 года № 2-2316/15 по иску Богданова Евгения Анатольевича к Гудыменко Юрию Николаевичу о выселении.

4. Рекомендуемые источники

1. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Общая часть). Принят Верховным Советом Республики Казахстан 27 декабря 1994 г. // <http://adilet.zan.kz/>.

2. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Особенная часть) от 1 июля 1999 г. № 409 // <http://adilet.zan.kz/>.

3. Закон Республики Казахстан «О средствах массовой информации» от 23 июля 1999 г. № 451-І (с изменениями и дополнениями по состоянию на 29.03.2016 г.) // <http://adilet.zan.kz/>.

4. Письмо Генеральной прокуратуры Республики Казахстан от 11 сентября 2001 г. № 7-30-2001 // <http://adilet.zan.kz/>.

5. Приказ и.о. Министра по инвестициям и развитию Республики Казахстан от 30 октября 2014 г. № 113 «Об утверждении Правил проведения конкурса на основе открытого тендера по определению перевозчиков, осуществляющих перевозки пассажиров по социально значимым сообщениям, расходы которых подлежат долгосрочному субсидированию за счет бюджетных средств» (с изменениями и дополнениями по состоянию на 13.10.2016 г.) // <http://adilet.zan.kz/>.

6. Гражданское право. Том III. Учебник для вузов (академический курс) / Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. Алматы, 2004. (стр. 17-59).

7. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Особенная часть). Комментарий (постатейный). В 2-х кн. Кн. 2 / Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. – Алматы, 2006. (стр. 319-336).

Тема 13. Обязательства, возникающие вследствие причинения вреда. Возмещение вреда, причиненного жизни и здоровью гражданина. Возмещение вреда, причиненного вследствие недостатков товаров, работ, услуг. Возмещение морального вреда. Обязательства вследствие неосновательного обогащения.

1. Содержание темы

Общие основания ответственности за причинение вреда. Предупреждение причинения вреда. Причинение вреда в состоянии необходимой обороны. Причинение вреда в состоянии крайней. Ответственность юридического лица или гражданина за вред, причиненный его работником. Ответственность за вред, причиненный государственными органами, органами местного самоуправления, а также их должностными лицами. Ответственность за вред, причиненный незаконными действиями органов дознания, предварительного следствия, прокуратуры и суда. Возмещение вреда лицом, застраховавшим свою ответственность. Ответственность за вред, причиненный несовершеннолетними в возрасте до четырнадцати лет. Ответственность за вред, причиненный несовершеннолетними в возрасте от четырнадцати до восемнадцати лет. Ответственность родителей, лишенных родительских прав, за вред, причиненный несовершеннолетними. Ответственность за вред, причиненный гражданином, признанным недееспособным. Ответственность за вред, причиненный гражданином, признанным ограниченно дееспособным. Ответственность за вред, причиненный гражданином, не способным понимать значение своих действий. Ответственность за вред, причиненный деятельностью, создающей повышенную опасность для окружающих (источником повышенной опасности). Ответственность за совместно причиненный вред. Право регресса к лицу, причинившему вред. Способы возмещения имущественного вреда. Учет вины потерпевшего и имущественного

положения лица, причинившего вред. Возмещение вреда, причиненного жизни и здоровью гражданина. Возмещение вреда, причиненного жизни и здоровью гражданина при исполнении договорных и иных обязательств. Объем и характер возмещения вреда, причиненного повреждением здоровья. Определение заработка (дохода), утраченного в результате повреждения здоровья. Возмещение вреда при повреждении здоровья лица, не достигшего совершеннолетия. Возмещение вреда лицам, понесшим ущерб в результате смерти гражданина. Размер возмещения вреда, понесенного в случае смерти гражданина. Изменение размера возмещения вреда. Увеличение возмещения вреда в связи с повышением стоимости жизни. Платежи по возмещению вреда. Возмещение вреда в случае прекращения юридического лица. Возмещение расходов на погребение. Возмещение вреда, причиненного вследствие недостатков товаров, работ, услуг. Основания возмещения вреда, причиненного вследствие недостатков товаров, работ, услуг. Лица, ответственные за вред, причиненный вследствие недостатков товаров, работ, услуг. Сроки возмещения вреда, причиненного в результате недостатков товаров, работ, услуг. Основания освобождения от ответственности за вред, причиненный вследствие недостатков товаров, работ, услуг. Возмещение морального вреда. Размер возмещения морального вреда. Обязательства вследствие неосновательного обогащения. Обязанность возвратить неосновательное обогащение. Соотношение требований о возврате неосновательного обогащения с другими требованиями о защите гражданских прав. Возвращение неосновательного обогащения в натуре. Возмещение стоимости неосновательного обогащения. Последствия неосновательной передачи права другому лицу. Возмещение потерпевшему неполученных доходов. Возмещение затрат на имущество, подлежащее возврату. Неосновательное обогащение, не подлежащее возврату.

2. Связь темы лекционного и семинарского занятия с компетенциями, приобретаемыми студентами после освоения данной темы

В результате освоения настоящей темы студент должен обладать следующими компетенциями:

- способность свободно ориентироваться в правовой системе страны.
- умение организовать свой труд; способность порождать новые идеи, находить подходы к их реализации.
- сообщать свои выводы, используемые знания и обоснование специалистам и неспециалистам четко и непротиворечиво.

В результате освоения данной темы студент должен:

Знать:

- общие положения о возмещении вреда.
- понятие морального вреда.
- необходимая оборона.
- неосновательное обогащение.

Уметь:

- успешно решать правовые задачи и проблемы по вопросам возмещения вреда.

3. Судебная и административная практика

Заочное решение Жетысуского районного суда г. Алматы от 22 июня 2015 года по делу № 2-1972-15 по иску Актымбаева С.Н. к Дуйсембекову А.Ж. Решение Суда № 2 гор. Актау Мангистауской области от 2 апреля 2015 года по делу № 2-1351/9-15 по иску Калмановой А.А. к Шамшиевой Б.И., Абдуллаеву К.А., Нартановой Н.М., третьему лицу «ПКСК» «Булат».

4. Рекомендуемые источники

1. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Общая часть). Принят Верховным Советом Республики Казахстан 27 декабря 1994 г. // <http://adilet.zan.kz/>.

2. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Особенная часть) от 1 июля 1999 г. № 409 // <http://adilet.zan.kz/>.
3. Нормативное постановление Верховного Суда Республики Казахстан от 9 июля 1999 года № 9 «О некоторых вопросах применения судами Республики законодательства по возмещению вреда, причиненного здоровью» // <http://sud.gov.kz/>.
4. Нормативное постановление Верховного Суда Республики Казахстан от 28 октября 2005 г. № 4 «О практике применения законодательства о возмещении вреда, причиненного жизни и здоровью граждан, при ликвидации юридического лица вследствие банкротства» // <http://adilet.zan.kz/>.
5. Нормативное постановление Верховного Суда Республики Казахстан от 27 ноября 2015 года № 7 «О применении судами законодательства о возмещении морального вреда» // <http://sud.gov.kz/>.
6. Постановление Пленума Верховного Суда РК от 9 июля 1999 г. № 7 «О практике применения законодательства по возмещению вреда, причиненного незаконными действиями органов, ведущих уголовный процесс», Закона РК от 1 июля 1999 года № 410-1 «О введении в действие ГК РК (Особенная часть)» // <http://adilet.zan.kz/>.
7. Информационное письмо Консультативного Совета по выработке единой судебной практики при отправлении правосудия Карагандинского областного суда от 26 июня 2012 г. № 12 «О некоторых вопросах возмещения вреда, причиненного повреждением здоровья при исполнении работником трудовых обязанностей», ответ Министра труда и социальной защиты населения РК от 15 апреля 2011 г. // <http://adilet.zan.kz/>.
8. Гражданское право. Том III. Учебник для вузов (академический курс) / Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. Алматы, 2004. (стр. 60-85).
9. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Особенная часть). Комментарий (постатейный). В 2-х кн. Кн. 2 / Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. – Алматы, 2006. (стр. 336-424).
10. Базарбаев Б.Б. Возмещение морального вреда по законодательству Республики Казахстан // Гражданское законодательство. Статьи. Комментарии. Практика. – Избранное / Под ред. А.Г. Диденко. – Алматы: Раритет, Институт правовых исследований и анализа, 2008. - Т. 2. (стр. 738-754).
11. Климкин С.И. Правовое регулирование обязательств из действий в чужом интересе без поручения // http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=31680724.
12. Нестерова Е.В. Анализ судебной практики об ответственности государственных органов и их должностных лиц по деликтным обязательствам // Гражданское законодательство. Статьи. Комментарии. Практика. – Избранное / Под ред. А.Г. Диденко. – Алматы: Раритет, Институт правовых исследований и анализа, 2008. - Т. 2. (стр. 723-737).
13. Алимбаева Г. Возмещение морального вреда, возникшего из деликта // Гражданское законодательство. Статьи. Комментарии. Практика. / Под ред. К.А. Мами, А.Г. Диденко. – Алматы: Раритет, Институт правовых исследований и анализа, 2014. – Вып. 29. (стр. 176-187).

Тема 14. Право интеллектуальной собственности. Авторское право. Смежные права. Права на селекционные достижения. Права на топологии интегральных микросхем. Право на защиту нераскрытой информации от незаконного использования. Средства индивидуализации участников гражданского оборота товаров и услуг. Товарный знак. Наименование места происхождения товара.

1. Содержание темы

Право интеллектуальной собственности. Объекты права интеллектуальной собственности. Селекционные достижения. Топологии интегральных микросхем. Основания возникновения прав на объекты интеллектуальной собственности. Личные неимущественные и имущественные права на объекты интеллектуальной собственности. Исключительные права на объекты интеллектуальной собственности. Переход исключительных прав к другому лицу. Лицензионный договор. Лицензиар. Лицензиат. Договор о создании и использовании результатов интеллектуальной творческой деятельности. Исключительное право и право собственности. Срок действия исключительных прав. Способы защиты исключительных прав. Авторское право. Произведения, охраняемые авторским правом (объекты авторского права). Результаты творческой деятельности. Виды объектов авторского права литературные произведения, драматические и музыкально-драматические произведения, сценарные произведения, произведения хореографии и пантомимы, музыкальные произведения с текстом или без текста и т. д.). Правовое регулирование авторских отношений. Произведения, не являющиеся объектами авторского права. Права на проекты официальных документов, государственных символов и знаков. Знак охраны авторского права. Личные неимущественные права автора. Имущественные права автора. Депонирование произведений. Действие авторского права на территории Республики Казахстан. Начало действия авторского права. Срок действия авторского права. Переход произведения в общественное достояние. Управление авторскими правами. Смежные права. Объекты смежных прав. Субъекты смежных прав. Действие смежных прав. Регулирование прав субъектов смежных прав. Срок действия смежных прав. Права исполнителей, производителей фонограмм, организаций эфирного и кабельного вещания, являющихся иностранными гражданами или иностранными юридическими лицами. Право на изобретение, полезную модель, промышленный образец. Условия правовой охраны изобретения, полезной модели, промышленного образца. Право использования изобретения, полезной модели, промышленного образца. Распоряжение правом на патент. Право авторства. Соавторы изобретения, полезной модели, промышленного образца. Служебные изобретения, полезные модели, промышленные образцы. Право автора на вознаграждение за служебные изобретение, полезную модель, промышленный образец. Действие патента на территории Республики Казахстан. Срок действия патента. Договор о передаче патентных прав. Лицензионный договор на использование изобретения, полезной модели, промышленного образца. Открытая лицензия. Ответственность за нарушение патента. Право преждепользования. Ограничение прав патентообладателя. Права на селекционные достижения. Условия охраны прав на новые сорта растений и новые породы животных. Право автора определять наименование селекционного достижения. Права автора селекционного достижения на вознаграждение. Права обладателя патента на селекционное достижение. Обязанности патентообладателя. Срок действия патента на селекционное достижение. Допуск селекционных достижений к использованию. Права на топологии интегральных микросхем. Условия охраны прав на топологии интегральных микросхем. Исключительное право на топологии интегральных микросхем. Регистрация топологий. Срок действия исключительного права на использование топологии. Право на защиту нераскрытой информации от незаконного использования. Условия правовой охраны нераскрытой информации. Ответственность за незаконное использование нераскрытой информации. Переход права на защиту нераскрытой информации от незаконного использования. Средства индивидуализации участников гражданского оборота, товаров и услуг. Фирменное наименование. Право на фирменное наименование. Использование фирменного наименования юридического лица в товарном знаке. Действие права на фирменное

наименование. Отчуждение права на фирменное наименование. Товарный знак. Условия правовой охраны товарного знака. Право пользования товарным знаком. Правовая охрана товарного знака на территории Республики Казахстан. Срок действия права на товарный знак. Последствия неиспользования товарного знака. Переход права на товарный знак. Разрешение на использование товарного знака. Форма и регистрация договоров о передаче права на товарный знак и лицензионных договоров. Ответственность за нарушение права на товарный знак. Наименование места происхождения товара. Условие правовой охраны наименования места происхождения товара. Право пользования наименованием места происхождения товара. Сфера действия правовой охраны наименования места происхождения товара. Срок действия свидетельства на право пользования наименованием места происхождения товара. Ответственность за неправомерное пользование наименованием места происхождения товара.

2. Связь темы лекционного и семинарского занятия с компетенциями, приобретаемыми студентами после освоения данной темы

В результате освоения настоящей темы студент должен обладать следующими компетенциями:

– умение критически оценивать информацию, переоценивать накопленный опыт и конструктивно принимать решение на основе обобщения информации; способностью к критическому анализу своих возможностей.

– умение правильно применять нормы права.

В результате освоения данной темы студент должен:

Знать:

- понятие и признаки авторского права.

- объекты авторских прав.

- понятие и признаки смежного права.

- объекты смежных прав.

- нормативно-правовую базу по авторскому и смежному праву.

Уметь:

– оказывать правовую помощь субъектам гражданских правоотношений.

3. Судебная и административная практика

Заочное решение Специализированного межрайонного экономического суда города Алматы от 15 февраля 2015 года по делу № 2-1228/13 по иску Республиканского общественного объединения «Союз авторов песен» к индивидуальному предпринимателю Джапаеву Б.К. Решение Специализированного межрайонного экономического суда г.Алматы от 06 августа 2014 года по делу № 2-9373/14 по иску РОО «Казахстанское авторское общество» к ТОО «ICON».

4. Рекомендуемые источники

1. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Общая часть). Принят Верховным Советом Республики Казахстан 27 декабря 1994 г. // <http://adilet.zan.kz/>

2. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Особенная часть) от 1 июля 1999 г. № 409 // <http://adilet.zan.kz/>.

3. Закон Республики Казахстан «Патентный закон Республики Казахстан» от 16 июля 1999 г. № 427-І // <http://adilet.zan.kz/>.

4. Закон Республики Казахстан «Об авторском праве и смежных правах» от 10 июня 1996 г. № 6-І // <http://adilet.zan.kz/>.

5. Закон Республики Казахстан «О правовой охране топологий интегральных микросхем» от 29 июня 2001 г. № 217-ІІ // <http://adilet.zan.kz/>.

6. Нормативное постановление Верховного Суда Республики Казахстан от 25 декабря 2007 года № 11 «О применении судами некоторых норм законодательства о защите авторского права и смежных прав» // <http://sud.gov.kz/>.

7. Гражданское право. Общая часть. Курс лекций / Под ред. А.Г. Диденко –

Алматы: Нур-пресс, 2006. (стр. 249-298).

8. Гражданское право. Том III. Учебник для вузов (академический курс) / Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. - Алматы, 2004. (стр. 86-265).

9. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Особенная часть). Комментарий (постатейный). В 2-х кн. Кн. 2 / Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. – Алматы, 2006. (стр. 424-541).

Тема 15. Наследственное право.

1. Содержание темы

Наследственное право. Общие положения о наследовании. Наследование. Основания наследования. Состав наследства. Наследование имущества, являющегося общей совместной собственностью. Открытие наследства. Место открытия наследства. Наследники. Устранение от наследования недостойных наследников. **Наследование по завещанию.** Общие положения. Завещание с условием. Подназначение наследников. Наследование части имущества, оставшейся незавещанной. Общие правила о форме завещания. Нотариально удостоверенное завещание. Завещания, приравняемые к нотариально удостоверенным. Отмена и изменение завещания. Тайна завещания. Толкование завещания. Недействительность завещания. Завещательный отказ (легат). Возложение. Исполнение завещания. **Наследование по закону.** Общие положения. Первая очередь наследников по закону. Вторая очередь наследников по закону. Третья очередь наследников по закону. Наследники последующих очередей. Наследование по праву представления. Нетрудоспособные иждивенцы наследодателя. Право на обязательную долю в наследстве. Права супруга при наследовании. Охрана наследства и управление им при наследовании по закону. **Приобретение наследства.** Принятие наследства. Способы принятия наследства. Срок принятия наследства. Принятие наследства по истечении установленного срока. Переход права на принятие наследства (наследственная трансмиссия). Выдача свидетельства о праве на наследство. Право отказаться от наследства. Право отказаться от получения завещательного отказа. Раздел наследства. Права отсутствующих наследников. Преимущественное право отдельных наследников на имущество, входящее в наследство. Приращение наследственных долей. Расходы, подлежащие оплате за счет наследства. Взыскание долгов наследодателя кредиторами. Наследование в крестьянском или фермерском хозяйстве. Выморочное имущество.

2. Связь темы лекционного и семинарского занятия с компетенциями, приобретаемыми студентами после освоения данной темы

В результате освоения настоящей темы студент должен обладать следующими компетенциями:

– умение критически оценивать информацию, переоценивать накопленный опыт и конструктивно принимать решение на основе обобщения информации; способностью к критическому анализу своих возможностей.

– разрабатывать проекты нормативных и ненормативных правовых актов, готовить заключения на нормативные правовые акты в соответствии с правилами юридической техники.

– сообщать свои выводы, используемые знания и обоснование специалистам и неспециалистам четко и непротиворечиво.

В результате освоения данной темы студент должен:

Знать:

- общие положения о наследственном праве.
- наследственная масса.
- наследование по завещанию.

- наследованию по закону.

Уметь:

– разбираться в нормативных правовых актах по наследованию.

3. Судебная и административная практика

Решение Семейного городского суда Восточно-Казахстанской области от 09 октября 2015 года по делу № 2-12149-15 по иску Бермаганбетовой Р.Ж. к Акиму города Семей, государственному учреждению «Департамент юстиции Восточно-Казахстанской области».

4. Рекомендуемые источники

1. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Общая часть). Принят Верховным Советом Республики Казахстан 27 декабря 1994 г. // <http://adilet.zan.kz/>.

2. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Особенная часть) от 1 июля 1999 г. № 409 // <http://adilet.zan.kz/>.

3. Письмо Комитета по работе с несостоятельными должниками Министерства финансов Республики Казахстан от 24 августа 2005 г. № КНД-3-2/2766 // <http://adilet.zan.kz/>.

4. Нормативное постановление Верховного Суда РК от 29 июня 2009 г. № 5 «О некоторых вопросах применения судами законодательства о наследовании» // <http://sud.gov.kz/>.

5. Гражданское право. Том III. Учебник для вузов (академический курс) / Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. Алматы, 2004. (стр. 273-351).

6. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Особенная часть). Комментарий (постатейный). В 2-х кн. Кн. 2 / Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. – Алматы, 2006. (стр. 541-640).

7. Климкин С.И. О наследовании по праву предоставления // http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=34492229.

8. Диденко А.Г. Наследование банковских вкладов // <https://www.zakon.kz/203541-nasledovanie-bankovskikh-vkladov.html>.

III. Тематика практических (семинарских) занятий

Тема 1. Договоры по передаче имущества в собственность (хозяйственное ведение, оперативное управление) часть I. Договор купли продажи и его виды: розничная купля-продажа, поставка, контрактация, энергоснабжение, продажа предприятия, приватизация.

1. Рассматриваемые вопросы

1. Основная классификация договоров. Договоры по передаче имущества в собственность.
2. Договор купли-продажи. Основные положения. Переход рисков.
3. Основные положения и особенности договора розничной купли-продажи.
4. Основные положения о договоре поставки.
5. Основные положения о договоре контрактации.
6. Основные положения о договоре энергоснабжения.
7. Основные положения о договоре продажи предприятия.
8. Основные положения о договоре приватизации.

2. Ситуативные задачи (кейсы/мини-кейсы)

№1. Николаев договорился с Крыловым о покупке телевизора. Николаев передал Крылову аванс и заявил, что на следующий день сам приедет за телевизором. Однако в течение недели Николаев так и не приехал за телевизором. Крылов позвонил Николаеву и предложил, чтобы телевизор Николаеву доставил знакомый Крылова Романов, которому Николаев и передаст оставшуюся часть покупной цены. Николаев согласился.

Во время перевозки телевизора автомобиль Романова попал в аварию, и телевизор оказался разбитым. Узнав об этом, Николаев потребовал возвращения аванса, но Крылов ответил отказом, заявив, что авария, как было установлено, произошла по вине Романова, и Николаев сам дал согласие на такую перевозку. Кроме того, Крылов потребовал от Николаева полной оплаты покупной цены, предложив Николаеву взыскивать с Романова ущерб за гибель своего телевизора.

Кто прав в этом споре?

Изменилось бы решение, если бы не Крылов, а Николаев с согласия Крылова прислал за телевизором своего знакомого и телевизор был бы разбит при сходных обстоятельствах?

№2. Зимой Григорьев купил у Чашкина дачу. Когда в мае он привез на дачу свою семью, то обнаружил, что в двух комнатах уже поселился Сидоров с семьей. Сидоров сообщил, что летом прошлого года он заключил с Чашкиным договор аренды двух комнат в дачном доме сроком на 5 лет и заплатил вперед всю арендную плату, хотя письменного договора с Григорьевым не имеет.

Григорьев обратился с претензиями к Чашкину, но последний заявил, что Григорьев знал о том, что Чашкин систематически сдавал дачу в аренду и не задавал ему вопросов относительно наличия арендаторов. Кроме того, как он понял, Григорьева интересовало оформление правоустанавливающих документов, а пользоваться дачей он не собирался, так как постоянно проживает с семьей за границей. Именно поэтому в их договоре и отсутствовало указание на срок передачи дачи. Кроме того, Чашкин сообщил, что Григорьева вызывают в суд, так как по решению суда о разделе имущества между Чашкиным и его бывшей женой, вступившему в силу до регистрации договора купли-продажи дачи, она была передана жене Чашкина. Григорьев обратился за помощью к адвокату.

Какие разъяснения ему следует дать?

№3. Алексеев купил в магазине мебельный гарнитур. Он полностью оплатил

мебель и просил оставить ее в магазине на три дня, так как в его квартире производится ремонт. Директор магазина согласился оказать Алексееву подобную услугу при условии ее оплаты, что и было сделано Алексеевым.

Через 5 дней Алексеев явился за мебелью и обнаружил, что магазин не работает. Директор магазина сообщил Алексееву, что вся мебель из магазина, включая и гарнитур, приобретенный Алексеевым, вывезена фирмой, поставившей в магазин мебель для реализации, за просрочку оплаты. Алексеев потребовал вернуть ему уплаченные деньги, но директор отказался это сделать, сославшись на отсутствие денег на счете, и предложил покупателю зайти через месяц.

Алексеев заявил, что он готов взамен мебели приобрести в магазине другие товары на оплаченную им сумму, но директор магазина с этим не согласился. Алексеев обратился за консультацией в Общество защиты прав потребителей

Какую консультацию он должен получить? Изменится ли содержание консультации, если Алексеев явился в магазин не через 5, а через 15 дней, а также если обнаружится, что он потерял кассовый чек? Изменится ли также решение, если Алексеев в момент заключения соглашения оплатил только половину стоимости мебельного гарнитура, а оставшуюся часть покупной цены обязался внести в момент получения мебели?

№4. Попова купила на рынке у индивидуального предпринимателя нарядное платье и показала его подруге. Последняя сообщила ей, что в соседнем магазине такое же платье стоит значительно дешевле. Попова отправилась на рынок, нашла предпринимателя и потребовала вернуть ей часть покупной цены или взять платье обратно, а ей вернуть деньги. Предприниматель отказался, и Попова обратилась с жалобой в юридический отдел администрации рынка.

Какие разъяснения она должна получить? Каким будет разъяснение, если Попова, придя домой, обнаружила плохо обработанные швы, а продавец отказался принять платье обратно, сославшись на то, что качество обработки швов является обычным для подобных вещей турецкого производства?

№5. Шаров купил дом у Петровой. Весной, через два года после покупки, подпочвенные воды затопили погреб, находившийся под домом, подмыли столбы, на которых стоял дом, и он дал осадку. Шаров предъявил иск к Петровой, в котором просил либо аннулировать договор купли-продажи дома, взыскав с продавца уплаченную за дом покупную цену, либо взыскать с ответчика сумму расходов, которую необходимо затратить для устранения произведенных в доме разрушений и проведения дренажных работ.

Петрова в суде утверждала, что в данном случае речь идет не о недостатках, обнаруженных в самом доме. Кроме того, всем известно, что в районе нахождения проданного дома каждую весну подпочвенные воды затопляют погреб и подвалы.

Подлежит ли иск Шарова удовлетворению?

3. Рекомендуемые источники

1. Конституция РК от 30 августа 1995 г. // <http://adilet.zan.kz/>.
2. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Общая часть). Принят Верховным Советом Республики Казахстан 27 декабря 1994 г. // <http://adilet.zan.kz/>.
3. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Особенная часть) от 1 июля 1999 г. № 409 // <http://adilet.zan.kz/>.
4. Закон Республики Казахстан от 9 июля 2004 г. № 588-III «Об электроэнергетике» // <http://adilet.zan.kz/>.
5. Закон Республики Казахстан от 4 мая 2010 г. № 274-IV «О защите прав потребителей» // <http://adilet.zan.kz/>.
6. Закон Республики Казахстан от 1 марта 2011 г. № 413-IV «О государственном имуществе» // <http://adilet.zan.kz/>.

7. Нормативное постановление Верховного Суда Республики Казахстан от 25 июля 1996 г. № 7 «О практике применения судами законодательства о защите прав потребителей» (с изменениями по состоянию на 30.12.2011 г.) // <http://sud.gov.kz/>.

8. Нормативное постановление Верховного Суда Республики Казахстан от 23 декабря 2005 г. № 9 «О некоторых вопросах применения судами законодательства, связанного с взысканием задолженности за тепловую и электрическую энергию» // <http://sud.gov.kz/>.

9. Мороз С.П. Защита прав потребителей: Курс лекций. – Алматы: НИЦ КОУ, 2013.(стр. 3-43).

10. Гражданское право. Том II. Учебник для вузов (академический курс) / Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. Алматы, 2002. (стр. 17-100).

11. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Особенная часть). Комментарий. Изд. 2-е, испр. и доп., с использованием судебной практики / Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. – Алматы: Жеті Жарғы, 2003. (стр. 14-137).

12. Гражданское право. Общая часть. Курс лекций / Под ред. А.Г. Диденко – Алматы: Нур-пресс, 2006. (стр. 69-85).

13. Гражданское законодательство. Статьи. Комментарии. Практика / Под ред. К.А. Мами, А.Г. Диденко. – Алматы: Раритет, Институт правовых исследований и анализа, 2014. – Вып. 43. (стр. 14-23).

Тема 2. Договоры по передаче имущества в собственность (хозяйственное ведение, оперативное управление) часть II. Договор мены, договор дарения, договор ренты.

1. Рассматриваемые вопросы

1. Понятие договора мены.
2. Договор мены в римском праве.
3. Договор мены как вид договоров по передаче имущества в собственность (хозяйственное ведение, оперативное управление).
4. Договор дарения.
5. Договор дарения в римском праве.
6. Вещи как предмет договора дарения.
7. Имущественное право (требование) к дарителю либо третьему лицу как предмет договора дарения.
8. Ограничения дарения.
9. Договор ренты.
10. История возникновения и развития договора ренты.
11. Виды и содержание договора ренты.

2. Ситуативные задачи (кейсы/мини-кейсы)

№1. По договору, заключенному между АО «Стройсервис» и индивидуальным предпринимателем Федоровым, общество обязалось передать последнему грузовой автомобиль «Вольво» в обмен на трехкомнатную квартиру, принадлежащую Федорову. Однако вместо шведского грузовика Федорову был предложен подержанный автомобиль «Камаз» с прицепом. Учитывая, что цена «Камаза» значительно ниже цены квартиры, Федоров согласился принять его при условии, что общество доплатит ему 100 тыс. тенге Соответствующая договоренность была оформлена дополнением к первоначальному договору.

Впоследствии АО отказалось от уплаты 100 тыс. тенге и потребовало от Федорова возврата «Камаза», ссылаясь на то, что договор поставки, заключенный сторонами, не предусматривал существенного условия о сроке исполнения и, значит, не может считаться заключенным. Федоров возразил, что стороны первоначально

заключили договор мены, для которого срок не является существенным условием, а сама по себе денежная доплата не превращает договор мены в куплю-продажу или поставку. Возникший спор был передан на рассмотрение арбитража.

Решите дело.

№2. Лосев подарил своему родственнику Сидорову дорогие швейцарские часы. Вскоре отношения между родственниками резко ухудшились, и во время очередной ссоры Сидоров грубо оскорбил Лосева, а также нанес телесные повреждения водителю последнего, за что и был осужден к лишению свободы. В отсутствие Сидорова Лосев забрал у него из дома часы, заявив, что отказывается от исполнения договора дарения. Жена Сидорова обратилась в суд с требованием вернуть ей подарок.

Решите дело.

№3. По договору пожизненного содержания с иждивением Партонен передал Соболеву принадлежащие ему дом, земельный участок с фруктовым садом и огородом, а также комплект сельскохозяйственных машин и садового инвентаря для обработки земли. В обмен на это Соболев обязался предоставлять Партонену содержание с иждивением (питание, одежду и т.п.) на общую сумму 500 руб. в месяц. По условиям договора Соболев был обязан застраховать в пользу Партонена риск ответственности за неисполнение своих обязательств в АО «Петрострах», однако не сделал этого.

Через некоторое время Соболев уменьшил размер предоставляемого Партонену содержания до 450 руб. в месяц, мотивируя это тем, что он не приобрел права собственности на сельхозинвентарь, поскольку движимое имущество не может быть предметом заключенного договора. Вскоре Соболев перестал покупать Партонену спиртные напитки, которыми тот злоупотреблял, а также некоторые продукты, которые последний использовал для изготовления алкоголя. В результате этого размер содержания уменьшился до 400 руб. в месяц. Возмущенный Партонен обратился с иском в суд, требуя расторжения договора и возмещения убытков.

В суде Соболев пояснил, что вынужден был уменьшить стоимость содержания Партонена, заботясь о его же здоровье. Сбереженные таким образом средства Соболев намерен использовать при оплате ритуальных услуг. Выполнить обязанность по страхованию риска неисполнения договора Соболев не смог потому, что АО «Петрострах» недавно обанкротилось. Страхование риска в какой-либо другой фирме не устраивает Партонена, поскольку тот никому больше не доверяет. Кроме того, существование залоговых прав на недвижимое имущество само по себе служит достаточной гарантией интересов Партонена.

Какое решение должен принять суд?

3. Рекомендуемые источники

1. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Общая часть). Принят Верховным Советом Республики Казахстан 27 декабря 1994 г. // <http://adilet.zan.kz/>.
2. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Особенная часть) от 1 июля 1999 г. № 409 // <http://adilet.zan.kz/>.
3. Закон Республики Казахстан от 31 августа 1995 г. № 2444 «О банках и банковской деятельности в Республике Казахстан» // <http://adilet.zan.kz/>.
4. Закон Республики Казахстан от 2 июля 2003 г. № 461-ІІ «О рынке ценных бумаг» // <http://adilet.zan.kz/>.
5. Гражданское право. Том II. Учебник для вузов (академический курс) / Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. - Алматы, 2002. (стр. 100-131).
6. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Особенная часть). Комментарий. Изд. 2-е, испр. и доп., с использованием судебной практики / Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. – Алматы: Жеті Жарғы, 2003. (стр. 138-179).

Тема 3. Договоры по передаче имущества в пользование. Общие положения договора имущественного найма (аренды). Аренда транспортных средств, прокат.

1. Рассматриваемые вопросы

1. Основные положения о договорах по передаче имущества в пользование
2. Общие положения договора имущественного найма (аренды).
3. Основные положения об аренде транспортных средств.
4. Основные положения о договоре прокат.

2. Ситуативные задачи (кейсы/мини-кейсы)

№1. Гражданин Иванов передал в пользование гражданину Петрову рояль сроком на десять лет на следующих условиях: рояль по-прежнему остается дома у Иванова, а Петров вправе один раз в неделю, по четвергам, в 16.00 приходиться в Петрову и играть на рояле в течение двух часов. При этом в качестве платы за пользование выступало угощение, которое Петров должен был всякий раз приносить с собой. Соответствующая договоренность была закреплена в письменной форме. Через два года Иванов и Петров поссорились, и первый отказался допускать второго к себе домой для пользования роялем. Тогда Петров предъявил к Иванову иск об истребовании рояля, с тем чтобы получить возможность снова пользоваться им.

Какое решение должен вынести суд? Изменится ли решение, если Петрова не допускает к роялю Сидоров, который приобрел квартиру Иванова вместе с роялем и прочей обстановкой?

№2. Акционерное общество «Птицефабрика "Новый путь"» передало в пользование фермеру Подкопайло два нежилых помещения в здании дирекции, однако договор аренды сроком на девять месяцев был подписан только через шесть месяцев после фактической передачи помещений. Ссылаясь на то, что договорные отношения между птицефабрикой и фермером возникли только со дня подписания договора, фермер начал платить за аренду помещений лишь с момента подписания договора, а за предыдущие шесть месяцев платить отказался.

При рассмотрении спора о взыскании арендной платы в арбитражном суде фермер заявил, что арендная плата в заключенном договоре была установлена с учетом того, что он не будет платить за первые шесть месяцев аренды. В свою очередь птицефабрика предоставила документы, подтверждающие использование фермером помещений в течение спорных шести месяцев (договор на охрану имущества, находившегося в указанных помещениях, заключенный фермером с одним из охранных предприятий).

Какое решение должен вынести суд? Изменится ли решение, если фермер взял эти помещения в аренду у своего соседа Петрова?

№3. Травкин передал в аренду Муравьеву семейство пуховых кроликов для сбора пуха сроком на три года, при этом плата за пользование была установлена в виде одного кролика из каждого приплода, однако не менее

одного кролика в год. В первый же год аренды крольчиха оказалась бесплодной. Узнав об этом, Травкин потребовал уплаты арендной платы под угрозой расторжения договора и взыскания убытков. Муравьев, в свою очередь, ссылаясь на ухудшение условий пользования арендованным имуществом и просил освободить его от уплаты арендной платы. Сосед Травкина, Кузнецов, высказал мнение, что если приплода от кроликов нет, то Муравьев должен приобрести аналогичного кролика и передать его в качестве арендной платы.

Кто прав в возникшем споре?

№4. В бюро проката обратился индивидуальный предприниматель Чипсов,

пожелавший получить напрокат сроком на один месяц пылесос, необходимый ему для ведения своей деятельности по уборке офисных помещений, поскольку его собственный пылесос сломался и находится в ремонте. Бюро проката отказалось заключить договор, ссылаясь на то, что в процессе предпринимательской деятельности имущество изнашивается гораздо интенсивнее, чем в быту, и это совершенно не учтено в тарифах, установленных бюро. Чипсов обратился в арбитражный суд с иском о понуждении бюро проката к заключению соответствующего договора и о взыскании убытков, причиненных простоем в его деятельности, в размере среднедневного дохода, умноженного на число дней простоя.

Решите дело. Изменится ли решение, если речь пойдет о прокате товарного станка?

3. Рекомендуемые источники

1. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Общая часть). Принят Верховным Советом Республики Казахстан 27 декабря 1994 г. // <http://adilet.zan.kz/>.

2. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Особенная часть) от 1 июля 1999 года № 409 // <http://adilet.zan.kz/> .

3. Предпринимательский кодекс Республики Казахстан от 29 октября 2015 г. № 375-V // <http://adilet.zan.kz/>.

4. Нормативное постановление Верховного Суда РК от 25 ноября 2016 г. № 8 «О некоторых вопросах применения судами экологического законодательства Республики Казахстан по гражданским делам» // <http://sud.gov.kz/> .

5. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Особенная часть). Комментарий. Изд. 2-е, испр. и доп., с использованием судебной практики / Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. – Алматы: Жеті Жарғы, 2003. (стр. 179-211).

6. Гражданское право. Том II. Учебник для вузов (академический курс). Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. Алматы, 2002. (стр.131-146).

7. Гражданское законодательство. Статьи. Комментарии. Практика / Под ред. К.А. Мами, Д.С. Амирова, А.Г. Диденко. – Алматы: Раритет, 2016. – Вып. 48. (стр. 4-19; 20-32).

8. Нестерова Е.В. Договор аренды государственного имущества. // Объекты гражданских прав: сб. материалов международной конференции (в рамках ежегодных цивилистических чтений). / Отв. ред. М.К. Сулейменов. – Алматы: КазГЮУ, 2004. – С. 348-353.

Тема 4. Лизинг, договор найма жилого помещения, договор ссуды (безвозмездного пользования имуществом). Аренда предприятия. Аренда зданий и сооружений.

1. Рассматриваемые вопросы

1. Основные положения о договоре лизинга.
2. Договор найма жилого помещения.
3. Договор ссуды (безвозмездного пользования имуществом).
4. Аренда предприятия.
5. Аренда зданий и сооружений.

2. Ситуативные задачи (кейсы/мини-кейсы)

Между истцом (Арендодатель) и ответчиком (Арендатор) был заключен договор аренды № 30 от 1 июля 2000 г.

Согласно п. 1.1 указанного договора ответчику переданы в аренду 257,1 кв. м. площадей по адресу: пл. Свободы, 44 при арендной плате в размере 2300 долларов

США в месяц за всю сдаваемую площадь. Ответчик должен был уплачивать арендную плату в белорусских рублях по курсу, определяемому сторонами на момент перечисления. Согласно п. 5.1 договора аренды арендная плата и эксплуатационные расходы перечисляются Арендатором на расчетный счет Арендодателя ежемесячно до 20-го числа текущего месяца. Ответственность за нарушение сроков перечисления арендной платы установлена в виде пени в размере 0,15% за каждый день просрочки перечисления платежей.

За периоды: июль – сентябрь 2000 г. арендная плата ответчиком не перечисляется.

Также п. 1.1 Дополнительного соглашения № 1 к договору аренды № 30 были дополнены условия договора аренды в части обязанности Арендатора, а именно ответчик принимал на себя обязательство произвести ремонт фасадов зданий Арендодателя в объемах согласно прилагаемой сметы на общую сумму 1 323 283 рублей. В соответствии с п. 4.3 Дополнительного соглашения № 1 ответчик освобождался от арендной платы за пользование арендуемыми помещениями в период с июля по сентябрь 2000 г. в сумме 580 509 рублей по состоянию на 11 апреля 2000 г. и на последующий срок вплоть до погашения фактически понесенных затрат на ремонт фасадов зданий Арендодателя, которые засчитываются в арендную плату.

Перечисленные в Дополнительном соглашении № 1 работы ответчиком выполнены частично, всего на общую сумму 456 350 рублей, что подтверждается справкой о стоимости выполненных работ, подписанной сторонами.

В письме от 7 сентября 2000 г. исх. № 245 ответчик поставил нас в известность о том, что со 2 сентября 2000 г. арендованные им нежилые помещения площадью 194,55 кв. м. освобождены. В этом же письме ответчик предлагал считать договор аренды расторгнутым

В письме от 15 сентября 2000 г. нами было сообщено о том, что его предложение о расторжении договора не принимается и просили оплатить образовавшуюся задолженность по арендной плате за весь срок договора аренды за минусом суммы произведенных ответчиком работ по ремонту фасадов зданий. Более того, во всех арендованных помещениях требуется ремонт (перекрытия, потолки, полы, столярка и т.д.)

Исходя из вышеизложенного и руководствуясь ст. 364 Гражданского кодекса Республики Беларусь, просим

Взыскать с ответчика:

- 1) задолженность по арендной плате (расчет прилагается),
- 2) задолженность по теплоэнергии (расчет прилагается),
- 3) стоимость работ для проведения ремонта занимаемых помещений (расчет прилагается),
- 4) уплаченную госпошлину.

Рассмотрите исковое заявление. Проанализируйте его содержание, сделайте свои замечания, и дайте свое заключение, приведя доводы как в пользу истца, так и ответчика. Вынесите решение по спору.

3. Рекомендуемые источники

1. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Общая часть). Принят Верховным Советом Республики Казахстан 27 декабря 1994 г. // <http://adilet.zan.kz/>

2. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Особенная часть) от 1 июля 1999 г. № 409 // <http://adilet.zan.kz/>.

3. Трудовой Кодекс Республики Казахстан от 23 ноября 2015 г. № 414-V ЗРК // <http://adilet.zan.kz/>.

4. Предпринимательский кодекс Республики Казахстан от 29 октября 2015 г. № 375-V ЗРК // <http://adilet.zan.kz/> .

5. Гражданский процессуальный кодекс Республики Казахстан от 31 октября 2015 г. № 377-V (с изменениями по состоянию на 26.07.2016 г.) // <http://adilet.zan.kz/>.
6. Закон Республики Казахстан «О жилищных отношениях» от 16 апреля 1997 года № 94 // <http://adilet.zan.kz/>.
7. Закон Республики Казахстан «О финансовом лизинге» от 5 июля 2000 г. № 78 // <http://adilet.zan.kz/>.
8. Закон Республики Казахстан «Об архитектурной, градостроительной и строительной деятельности в Республике Казахстан» от 16 июля 2001 г. № 242 // <http://adilet.zan.kz/>.
9. Закон Республики Казахстан «О государственной регистрации прав на недвижимое имущество» от 26 июля 2007 г. № 310 // <http://adilet.zan.kz/>.
10. Закон Республики Казахстан «О недрах и недропользовании» от 24 июня 2010 г. № 291-IV // <http://adilet.zan.kz/>.
11. Закон Республики Казахстан «О государственном имуществе» от 1 марта 2011 г. № 413-IV // <http://adilet.zan.kz/>.
12. Закон Республики Казахстан «О разрешениях и уведомлениях» от 16 мая 2014 г. № 202-V ЗРК // <http://adilet.zan.kz/>.
13. Нормативное постановление Верховного Суда РК от 16 июля 2007 г. № 5 «О некоторых вопросах разрешения споров, связанных с защитой права собственности на жилище» // <http://sud.gov.kz/>.
14. Гражданское право. Том II. Учебник для вузов (академический курс). Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. Алматы, 2002. (стр.146-206).
15. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Особенная часть). Комментарий. Изд. 2-е, испр. и доп., с использованием судебной практики / Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. – Алматы: Жеті Жарғы, 2003. (стр. 203-209; 211-221).
16. Гражданское законодательство. Статьи. Комментарии. Практика. Үлгі: Жилищные споры / Под ред. К.А. Мами, М.Т. Алимбекова, А.Г. Диденко. – Алматы: Раритет, 2016. – Вып. 47. (стр. 3-126).
17. Дуйсенова А.Е. Права и обязанности сторон по договору лизинга. // Субъективное гражданское право и средства его обеспечения: сб. материалов международной научно-практической конференции. / Отв. ред. М.К. Сулейменов. – Алматы: НИИ частного права КазГЮУ, 2005. – С. 216-227.

Тема 5. Договоры по производству работ (договоры подрядного типа). Общие положения о подряде. Бытовой подряд. Строительный подряд. Подряд на проектные и изыскательские работы, подряд на научно-исследовательские, опытно-конструкторские и технологические работы.

1. Рассматриваемые вопросы

1. Общие положения о договорах по производству работ (договоры подрядного типа).
2. Общие положения о подряде.
3. Бытовой подряд.
4. Строительный подряд.
5. Подряд на проектные и изыскательские работы.
6. Подряд на проектные и изыскательские работы.
7. Подряд на научно-исследовательские, опытно-конструкторские и технологические работы.

2. Ситуативные задачи (кейсы/мини-кейсы)

№1. Два плотника договорились с Прокудиным о постройке для него на даче деревянного гаража к 1 июня. Стоимость работ была определена в письменном

документе, названном сторонами «трудовым соглашением». В нем содержались также все условия, относящиеся к характеристике возводимого строения (размер гаража, материал фундамента, железная крыша и т.п.). Материалы для строительства обязывался предоставить Прокудин до 10 мая.

Плотники приступили к работе своевременно, и уже 28 мая почти все работы были закончены. Они сообщили Прокудину о том, что 30 мая просят его приехать для приемки работ. 29 мая оставалось навесить ворота. В ночь с 28 на 29 мая от удара молнии гараж полностью сгорел. Прокудин, приехавший утром 2 июня для принятия работы, обнаружил сохранившийся фундамент и неуставленные ворота. Считая, что между ним и плотниками был заключен договор подряда, Прокудин отказался оплатить выполненные работы и потребовал безвозмездного строительства нового гаража из материалов плотников. Плотники полагали, что поскольку работы были выполнены полностью (кроме навески ворот), то они имеют право на вознаграждение, а какой у них заключен договор, они не знают. Их интересовал только размер вознаграждения, с которым они были согласны.

Разберите доводы сторон. Изменится ли решение, если пожар произошел в ночь с 1 на 2 июня?

№2. Предприниматель Седов заключил с Борисовым договор на выполнение работ по ремонту квартиры. Договором предусматривалось, что Седов к 20 августа обязан облицевать стены ванной комнаты кафелем, перестелить и отциклевать паркет, окрасить потолки и оклеить стены обоями. Все работы выполнялись из материалов заказчика.

Седов поручил выполнение всех этих работ обществу с ограниченной ответственностью «Строитель» по договору субподряда. При сдаче работы 20 августа выяснилось, что паркет настелен некачественно, имеются вздутия, щели, а кафельная плитка частично заменена на несоответствующую по цвету. Борисов потребовал устранить недостатки в недельный срок, а кроме того, выплатить неустойку за некачественное выполнение работы. Седов возражал против уплаты неустойки, поскольку в заключенном между ними договоре она не предусмотрена. По поводу исправления недостатков Седов рекомендовал обратиться непосредственно к обществу «Строитель».

Какое решение должен вынести суд? Изменится ли решение, если Седов поручил обществу «Строитель» только облицовку ванной комнаты кафельной плиткой?

3. Рекомендуемые источники

1. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Общая часть). Принят Верховным Советом Республики Казахстан 27 декабря 1994 г. // <http://adilet.zan.kz/>

2. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Особенная часть) от 1 июля 1999 г. № 409 // <http://adilet.zan.kz/>.

3. Закон Республики Казахстан «Об архитектурной, градостроительной и строительной деятельности в Республике Казахстан» от 16 июля 2001 г. № 242 // <http://adilet.zan.kz/> .

4. Нормативное постановление Верховного Суда Республики Казахстан от 11 июля 2003 г. № 5 «О судебном решении» // <http://sud.gov.kz/>.

5. Гражданское право. Том II. Учебник для вузов (академический курс) / Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. - Алматы, 2002. (стр.206-245).

6. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Особенная часть). Комментарий. Изд. 2-е, испр. и доп., с использованием судебной практики / Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. – Алматы: Жеті Жарғы, 2003. (стр. 222-276).

7. Диденко А.Г. Ответственность сторон по договору подряда // Гражданское законодательство. Статьи. Комментарии. Практика. Избранное. Том II (Выпуски 11-20) (под ред. А.Г. Диденко). – Алматы: Раритет, Институт правовых исследований и

анализа, 2008. (стр. 684-700).

8. Балыков Д. Договору строительного подряда - особое внимание // <https://www.zakon.kz/4579384-dogovoru-stroitel'nogo-podryada-osoboe.html>.

Тема 6. Договоры по оказанию услуг. Возмездное оказание услуг. Договор перевозки. Договор фрахтования (чартера). Договор транспортной экспедиции.

1. Рассматриваемые вопросы

1. Договоры по оказанию услуг. Возмездное оказание услуг.
2. Договор перевозки.
3. Договор фрахтования (чартера).
4. Договор транспортной экспедиции.

2. Ситуативные задачи (кейсы/мини-кейсы)

№1. В соответствии с долгосрочным договором на организацию перевозок и декадными заявками грузоотправителя - объединения «Апатит» Мурманское отделение Октябрьской железной дороги должно было подать объединению для перевозки грузов в апреле 300 вагонов (равными партиями подекадно). Отделение дороги, располагая данными о наличии у объединения большого количества добытой руды, подлежащей перевозке, подало в первую декаду 120 вагонов в порядке сгущения подачи вместо 100 вагонов. Объединение, загрузив 100 вагонов, от загрузки 20 вагонов отказалось, ничем не мотивируя свой отказ.

Во вторую декаду вместо 100 вагонов дорога подала 80 вагонов, а в третью - в соответствии с заявкой грузоотправителя 100 вагонов.

Объединение «Апатит» предъявило иск к Мурманскому отделению дороги о взыскании штрафа за невыполнение заявки на перевозку - неподачу во вторую декаду 20 вагонов.

Возражая против иска, отделение дороги указывало, что требование грузоотправителя необоснованно, так как во вторую декаду было подано 80 вагонов с учетом поданных, но не загруженных отправителем 20 вагонов в первую декаду. Кроме того, в целом за месяц было отгружено 300 вагонов и, следовательно, общий объем перевозок выполнен.

В свою очередь, отделение дороги предъявило иск к объединению «Апатит» о взыскании штрафа за недогруз 20 вагонов в первую декаду и убытков, вызванных простоем вагонов по этой причине. Кроме того, отделение считало, что иск должен предъявляться не к отделению, а к Управлению железной дороги, которое является субъектом правоотношения

по перевозке грузов.

Разберите доводы сторон и решите спор по существу.

№2. Козлов отправил багаж, объявив его ценность. При получении прибывшего на станцию назначения багажа было установлено, что вместо отправленных Козловым вещей в упаковке оказались никому не нужные предметы. Это обстоятельство было удостоверено коммерческим актом, составленным на станции назначения. Козлов предъявил к железной дороге иск о взыскании фактической стоимости утраченного багажа, представив товарный чек, согласно которому действительная стоимость утраченных вещей ровно в два раза превышала указанную Козловым ценность багажа.

В каком размере железная дорога отвечает за утрату груза и багажа? Изменится ли решение, если багаж сдан Козловым без объявления ценности? К какой дороге (отправления или назначения) предъявляется требование о возмещении стоимости утраченного груза и багажа?

3. Рекомендуемые источники

1. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Общая часть). Принят Верховным Советом Республики Казахстан 27 декабря 1994 г. // <http://adilet.zan.kz/>.
2. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Особенная часть) от 1 июля 1999 г. № 409 // <http://adilet.zan.kz/>.
3. Закон Республики Казахстан «О транспорте в Республике Казахстан» от 21 сентября 1994 г. № 156 // <http://adilet.zan.kz/>.
4. Закон Республики Казахстан «Об аудиторской деятельности» от 20 ноября 1998 г. № 304 // <http://adilet.zan.kz/>.
5. Закон Республики Казахстан «О туристской деятельности» от 13 июня 2001 г. № 211 // <http://adilet.zan.kz/>.
6. Закон Республики Казахстан «О железнодорожном транспорте» от 8 декабря 2001 г. № 266 // <http://adilet.zan.kz/>.
7. Закон Республики Казахстан «О торговом мореплавании» от 17 января 2002 г. № 284 (с изменениями и дополнениями по состоянию на 08.04.2016 г.) // <http://adilet.zan.kz/>.
8. Закон Республики Казахстан «О ветеринарии» от 10 июля 2002 г. № 339 // <http://adilet.zan.kz/>.
9. Закон Республики Казахстан «Об автомобильном транспорте» от 4 июля 2003 г. № 476 // <http://adilet.zan.kz/>.
10. Закон Республики Казахстан «Об образовании» от 27 июля 2007 г. № 319-III // <http://adilet.zan.kz/>.
11. Закон Республики Казахстан «Об использовании воздушного пространства Республики Казахстан и деятельности авиации» от 15 июля 2010 г. № 339-IV // <http://adilet.zan.kz/>.
12. Приказ Министра по инвестициям и развитию Республики Казахстан от 30 апреля 2015 г. № 540 «Об утверждении Правил перевозки пассажиров, багажа и грузов на воздушном транспорте» (с изменениями и дополнениями по состоянию на 18.02.2016 г.) // <http://adilet.zan.kz/>.
13. Приказ Министра по инвестициям и развитию Республики Казахстан от 30 апреля 2015 г. № 542 «Об утверждении Правил перевозок пассажиров, багажа и грузов// <http://adilet.zan.kz/>» .
14. Сулейменов М.К. Структура договорно-хозяйственных связей. - Алма-Ата: Изд-во «Наука», 1980. (с. 173-176).
15. Гражданское право. Том II. Учебник для вузов (академический курс) / Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. - Алматы, 2002. (стр. 245-310).
16. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Особенная часть). Комментарий. Изд. 2-е, испр. и доп., с использованием судебной практики / Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. – Алматы: Жеті Жарғы, 2003. (стр. 276-338).

Тема 7. Договор займа. Договор финансирования под уступку денежного требования (факторинг).

1. Договор займа. История возникновения и становления договора займа.
2. Правовая природа договора займа.
3. Договор банковского займа.
4. Договор государственного займа.
5. Договор финансирования под уступку денежного требования (факторинг).

2. Ситуативные задачи (кейсы/мини-кейсы)

Мионов взял по договору займа у Власова 300 тыс. тенге на 5 лет с условием ежемесячной выплаты процентов по банковской ставке рефинансирования. Первый

год он выплачивал эти проценты, а затем решил вернуть Власову деньги, взятые займы. Власов не согласился с этим и сказал, что деньги он возьмет только после окончания действия договора займа.

Решите дело.

3. Рекомендуемые источники

1. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Общая часть). Принят Верховным Советом Республики Казахстан 27 декабря 1994 г. // <http://adilet.zan.kz/>.

2. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Особенная часть) от 1 июля 1999 г. № 409 // <http://adilet.zan.kz/>.

3. Закон Республики Казахстан от 1 марта 2011 г. № 413-IV «О государственном имуществе» // <http://adilet.zan.kz/>.

4. Нормативное постановление Верховного Суда Республики Казахстан от 25 ноября 2016 года № 7 «О судебной практике рассмотрения гражданских дел по спорам, вытекающим из договоров банковского займа» // <http://sud.gov.kz/>.

5. Информационное письмо Консультативного Совета по выработке единой судебной практики при отправлении правосудия Карагандинского областного суда от 4 апреля 2012 года «О применении Закона «Об ипотеке недвижимого имущества», при рассмотрении дел по искам банков к заемщикам о досрочном взыскании предмета займа» // <http://adilet.zan.kz/>.

6. Письмо Национального Банка РК от 13 января 2012 г. № 21024/203юр «По вопросу практики применения законодательства о взыскании задолженности и обращения взыскания на залоговое имущество» // <http://adilet.zan.kz/>.

7. Гражданское право. Том II. Учебник для вузов (академический курс). Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. - Алматы, 2002. (стр.310-352).

8. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Особенная часть). Комментарий. Изд. 2-е, испр. и доп., с использованием судебной практики / Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. – Алматы: Жеті Жарғы, 2003. (стр. 338-377).

9. Гражданское законодательство. Статьи. Комментарии. Практика. Үлгі: Жилищные споры / Под ред. К.А. Мами, А.Г. Диденко. – Алматы: Раритет, Институт правовых исследований и анализа, 2014. – Вып. 43. (стр. 128-139).

10. Амренов Т. Договор займа: двусторонний характер // <https://www.zakon.kz/4546595-dogovor-zajjma-dvustoronniij-kharakter.html>.

11. Галинская Ю. Договор факторинга как разновидность цессии // <https://www.zakon.kz/203570-dogovor-factoringa-kak-raznovidnost.html>.

Тема 8. Договор банковского обслуживания. Договор банковского счета. Договор о переводе денег. Договор банковского вклада.

1. Рассматриваемые вопросы

1. Договор банковского обслуживания.

2. Виды договоров банковского обслуживания:

- договор банковского счета

- договор перевода денег

- договор банковского вклада

- иные виды договоров, предусмотренные законодательством или соглашением сторон.

2. Ситуативные задачи (кейсы/мини-кейсы)

№1. В обеспечение возврата выданного кредита банк принял от заемщика договор страхования риска непогашения кредита, который был заключен последним со страховой организацией. Кредит не был возвращен, выплатить страховое

возмещение страховщик отказался. Банк обратился в хозяйственный суд с иском к страховой организации о выплате страхового возмещения.

Подлежит ли иск удовлетворению?

№2. С целью обеспечить возврат выданного кредита банк заключил с заемщиком договор купли-продажи его квартиры. Заемщик остался проживать в квартире, так как арендовал ее у банка.

В связи с невозвратом кредита банк продал квартиру, получив удовлетворение из вырученной суммы. Заемщик обратился в суд с иском, требуя признать недействительным договор купли-продажи банку его квартиры. В суде заемщик заявил, что заключение договора купли-продажи квартиры банку вызвано не желанием продать квартиру, а необходимостью оформить возврат кредита залогом недвижимости?

Решите спор.

3. Рекомендуемые источники

1. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Общая часть). Принят Верховным Советом Республики Казахстан 27 декабря 1994 г. // <http://adilet.zan.kz/>.

2. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Особенная часть) от 1 июля 1999 г. № 409 // <http://adilet.zan.kz/>.

3. Кодекс Республики Казахстан «О налогах и других обязательных платежах в бюджет» (Налоговый кодекс) от 10 декабря 2008 г. // <http://adilet.zan.kz/>.

4. Закон Республики Казахстан «О банках и банковской деятельности в Республике Казахстан» от 31 августа 1995 г. № 2444 // <http://adilet.zan.kz/>.

5. Закон Республики Казахстан «О платежах и платежных системах» от 26 июля 2016 г. № 11-VI // <http://adilet.zan.kz/>.

6. Постановление Правления Национального Банка Республики Казахстан от 31 декабря 2015 года № 259 «Об утверждении Правил функционирования межбанковской системы переводов денег и внесении изменения в постановление Правления Национального Банка Республики Казахстан от 3 февраля 2014 года № 14 «Об утверждении Правил установления корреспондентских отношений между Национальным Банком Республики Казахстан и банками, а также организациями, осуществляющими отдельные виды банковских операций» (с изменениями по состоянию на 31.08.2016 г.) // <http://adilet.zan.kz/>.

7. Гражданское право. Том II. Учебник для вузов (академический курс) / Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. - Алматы, 2002. (стр.352-446).

8. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Особенная часть). Комментарий. Изд. 2-е, испр. и доп., с использованием судебной практики / Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. – Алматы: Жеті Жарғы, 2003. (стр. 377-397).

8. Осипов Е.Б. Правовая природа банковских договоров. - Алматы: Издательство «АдилетПресс», 1997. (стр.70-77).

9. Осипов Е.Б., Омурчиева Э.М. Банковское право Республики Казахстан: курс лекций. – Алматы: НИЦ КОУ, 2008. (стр. 99-176).

10. Карагусов Ф.С. О правовой природе банковского счета // Гражданское законодательство. Статьи. Комментарии. Практика. – Избранное / Под ред. А.Г. Диденко. - Алматы: Раритет, Институт правовых исследований и анализа, 2008. (стр. 364-381).

11. Басин Ю.Г. О необходимости концептуальных изменений Гражданского Кодекса Республики Казахстан // Гражданское законодательство. Статьи. Комментарии. Практика. Избранное. Том II (Выпуски 11-20) / Под ред. А.Г. Диденко. – Алматы, 2008. (стр. 133-148).

12. Алимбаева Г. Исполнение договоров банковского займа // Гражданское законодательство. Статьи. Комментарии. Практика. Улгі: Договорные споры / Под

Тема 9. Договор хранения. Отдельные виды хранения. Договор страхования.

1. Рассматриваемые вопросы

1. Договор хранения.
2. Хранение вещей с обезличением.
3. Отдельные виды хранения.
4. Хранение в ломбарде.
5. Хранение ценностей в банке.
6. Хранение в камерах хранения транспортных организаций.
7. Хранение в гостиницах. Хранение в гардеробах организаций.
8. Хранение спорных вещей (секвестр).
9. Хранение на товарном складе.
10. Договор страхования и его виды.

2. Ситуативные задачи (кейсы/мини-кейсы)

№1. Страховщик - акционерное общество «Минутка» - заключил с гражданином Седовым договор страхования его жизни и здоровья. По условиям договора страховая выплата должна быть произведена в случае смерти или заболевания, указанного в перечне, приложенном к правилам страхования. При медицинском обследовании, предшествовавшем заключению договора, у предполагаемого страхователя был выявлен цирроз печени. По мнению врачей, причиной этого заболевания были периодические, весьма длительные запои Седова. Убедившись в плачевном состоянии своего здоровья, Седов решил начать вести трезвый образ жизни. Страховщик, в свою очередь, согласился заключить с ним договор страхования, в который была включена обязанность Седова бросить пить. При этом цирроз печени был исключен из перечня заболеваний, при возникновении которых производится выплата.

Однако и после заключения договора Седов продолжал злоупотреблять спиртными напитками и через год умер от цирроза печени. Родственники Седова потребовали от страховщика произвести предусмотренную договором выплату. Страховщик отказался это сделать, сославшись на то, что причиной смерти стало поведение самого Седова, который в нарушение договора продолжал пьянствовать и умышленно довел себя до смерти. Следовательно, отсутствовал страховой случай, который с точки зрения закона должен обладать признаками случайности и вероятности наступления. Дело передано в суд.

Какое решение должен вынести суд? Изменится ли решение, если цирроз печени был оставлен в перечне заболеваний, при возникновении которых производится выплата?

№2. Страховая компания заключила с банком договор страхования его ответственности перед вкладчиками за невозврат в срок сумм вкладов. Договор был заключен в пользу выгодоприобретателей, которыми назначались сами вкладчики. Согласно условиям договора банковского вклада, заключаемого с вкладчиками, по нему должны были уплачиваться проценты, а при просрочке возврата вклада банк должен был уплатить также и пени.

Часть сумм вкладов была возвращена с серьезной просрочкой, а некоторые вклады не были возвращены вообще. Вкладчики обратились с исками к страховой компании, которая выплатила им страховое возмещение лишь в пределах сумм внесенных вкладов, а в выплате процентов и пени отказала, ссылаясь на то, что она

отвечает за невозврат в срок лишь сумм вкладов.

Обоснованна ли позиция страховой компании? Могут ли сами вкладчики застраховать свой риск невозврата вкладов в установленный срок?

3. Рекомендуемые источники

1. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Общая часть). Принят Верховным Советом Республики Казахстан 27 декабря 1994 г. // <http://adilet.zan.kz/>.

2. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Особенная часть) от 1 июля 1999 г. № 409 // <http://adilet.zan.kz/>.

3. Закон Республики Казахстан «О страховой деятельности» от 18 декабря 2000 г. № 126-ІІ (с изменениями и дополнениями по состоянию на 29.03.2016 г.) // <http://adilet.zan.kz/>.

4. Закон Республики Казахстан «О зерне» от 19 января 2001 г. № 143-ІІ // <http://adilet.zan.kz/>.

5. Закон Республики Казахстан от 3 июня 2003 г. № 423-ІІ «О Фонде гарантирования страховых выплат» (с изменениями и дополнениями по состоянию на 24.11.2015 г.) // <http://adilet.zan.kz/>.

6. Закон Республики Казахстан «О рынке ценных бумаг» от 2 июля 2003 г. № 461-ІІ // <http://adilet.zan.kz/>.

7. Закон Республики Казахстан «Об обязательном экологическом страховании» от 13 декабря 2005 г. № 93-ІІІ // <http://adilet.zan.kz/>.

8. Постановление Правления Агентства Республики Казахстан по регулированию и надзору финансового рынка и финансовых организаций от 1 февраля 2010 г. № 4 «Об утверждении Инструкции о требованиях по наличию систем управления рисками и внутреннего контроля в страховых (перестраховочных) организациях» (с изменениями и дополнениями по состоянию на 30.05.2016 г.) // <http://adilet.zan.kz/>.

9. Гражданское право. Том II. Учебник для вузов (академический курс) / Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. - Алматы, 2002. (стр.446-535).

10. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Особенная часть). Комментарий (постатейный). В 2-х кн. Кн. 2 / Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. – Алматы, 2006. (стр. 3-197).

11. Скрябин С.В. Общие положения о страховании в Республике Казахстан: некоторые теоретические и практические проблемы // http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=31204478.

12. Нестерова Е.В. Договор хранения: проблемы регулирования, квалификации и применения // http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=32583505#pos=1;-263.

Тема 10. Договор поручения. Действие в чужом интересе без поручения. Договор комиссии. Договор доверительного управления имуществом.

1. Рассматриваемые вопросы

1. Договор поручения. Общие положения о представительстве.
2. Договор комиссии как одна из форм посредничества (посреднические услуги). Форма договора комиссии.
3. Действия в чужом интересе без поручения. Условия действий в чужом интересе.
4. Субкомиссия.
5. Договор доверительного управления имуществом.

2. Ситуативные задачи (кейсы/мини-кейсы)

№1. Савельев, заключив с Николаевым договор, обязался приобрести для Николаева строительные материалы. Когда строительные материалы были приобретены, Николаев отказался принять материалы и возместить их стоимость Савельеву, ссылаясь на то, что материалы приобретены по чрезмерно высоким ценам. Савельев потребовал оплатить материалы, указав, что в доверенности, выданной Николаевым и заверенной у нотариуса, не содержится указания относительно цены, по которой следовало приобрести строительные материалы, а сказано лишь, что Савельеву «поручается приобрести строительные материалы по действующим ценам». Кроме того, из-за задержки с принятием строительных материалов Савельев понес дополнительные расходы по их хранению, которые он также требует возместить. Николаев настаивал, что при выдаче доверенности он назвал сумму, которую Савельеву не следует превышать.

Не придя к соглашению, стороны обратились в юридическую консультацию.

Какое разъяснение им надлежит дать?

№2. Иванов по исполнению данного ему поручения потребовал от Васильева выплаты вознаграждения за совершение сделки по найму жилого помещения в размере 15% цены заключенного им договора. Васильев отказался выплатить вознаграждение в таком размере, поскольку при заключении договора конкретная сумма вознаграждения названа не была, однако он очень доволен условиями заключенной Ивановым сделки и готов выплатить вознаграждение в размере 3% цены договора. Иванов считал, что он вправе сам назначить сумму причитающегося ему вознаграждения. Кроме того, как ему известно, агентства по найму жилья за подобную услугу получают вознаграждение в размере от 15 до 25% цены договора, он же просит минимальную сумму.

При рассмотрении спора в суде выяснилось, что собственником квартиры, договор о найме которой заключил Иванов, является его жена, а Иванов управляет квартирой на основании агентского договора. Кто прав в этом споре?

№3. Гражданин Щукин передал в доверительное управление фирме «Эверест» принадлежащие ему акции АО «Лотос». Через три месяца Щукин узнал, что фирма продала его акции по цене, в несколько раз превышающей их номинальную стоимость. Он потребовал от фирмы передачи ему денег, вырученных от продажи акций. Руководитель фирмы отказался выполнить требование Щукина, сославшись на то, что договор доверительного управления заключен между ними сроком на один год. На полученные от продажи акций деньги фирма намерена приобрести другие ценные бумаги и использовать их на рынке ценных бумаг в целях извлечения еще большей прибыли. Щукин же получит доход от операций с ценными бумагами только после окончания срока договора доверительного управления имуществом.

Щукин обратился в суд с иском к фирме о выплате ему денежных средств, полученных от продажи акций.

Какое решение должен вынести суд?

3. Рекомендуемые источники

1. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Общая часть). Принят Верховным Советом Республики Казахстан 27 декабря 1994 г. // <http://adilet.zan.kz/>.

2. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Особенная часть) от 1 июля 1999 г. № 409 // <http://adilet.zan.kz/>.

3. Гражданское право. Том II. Учебник для вузов (академический курс) / Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. - Алматы, 2002. (стр. 536-595).

4. Гражданское право. Общая часть. Курс лекций / Под ред. А.Г. Диденко – Алматы: Нур-пресс, 2006. (стр. 340-355).

5. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Особенная часть). Комментарий (постатейный). В 2-х кн. Кн. 2 / Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. – Алматы, 2006. (стр. 197-284).

6. Климкин С.И. Правовое регулирование обязательств из действий в чужом интересе без поручения // http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=31680724.

7. Карагусов Ф.С. Содержание права доверительного управления имуществом // Гражданское законодательство. Статьи. Комментарии. Практика. Избранное. Том II (Выпуски 11-20) / Под ред. А.Г. Диденко. – Алматы, 2008. (стр. 701-722).

Тема 11. Договор комплексной предпринимательской лицензии (франчайзинг).

1. Рассматриваемые вопросы

1. Комплексная предпринимательская лицензия (франчайзинг).
2. Понятие договора комплексной предпринимательской лицензии.
3. Понятие франчайзинга. Правовая природа договора комплексной предпринимательской лицензии.

2. Ситуативные задачи (кейсы/мини-кейсы)

Сельскохозяйственный кооператив «Пчелка» разработал уникальную технологию производства и собирания меда. В дальнейшем кооператив зарегистрировал товарный знак «Пчелка» на выпускаемую продукцию. Кроме того, кооператив заключил договоры коммерческой концессии с двумя пасеками на выпуск меда под принадлежащим ему товарным знаком. Спустя некоторое время налоговая инспекция обнаружила в деятельности кооператива и пасек серьезные нарушения налогового законодательства, и активная деятельность кооператива и пасек была приостановлена. Через два месяца потребитель продукции одной из пасек, с которой был заключен договор коммерческой концессии, магазин «Прогресс», предъявил пасеке иск о возмещении убытков в связи с ненадлежащим исполнением обязательств. В силу недостаточности собственных средств пасеки и невозможности удовлетворить все предъявленные требования, магазин потребовал привлечь в качестве соответчика сельскохозяйственный кооператив.

Сельскохозяйственный кооператив отказался погасить требования магазина.

Решите дело.

3. Рекомендуемые источники

1. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Общая часть). Принят Верховным Советом Республики Казахстан 27 декабря 1994 г. // <http://adilet.zan.kz/>.

2. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Особенная часть) от 1 июля 1999 г. № 409 // <http://adilet.zan.kz/>.

3. Закон Республики Казахстан «О комплексной предпринимательской лицензии (франчайзинге)» от 24 июня 2002 г. № 330-III (с изменениями по состоянию на 29.10.2015 г.) // <http://adilet.zan.kz/>.

4. Гражданское право. Том II. Учебник для вузов (академический курс) / Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. - Алматы, 2002. (стр. 595-614).

5. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Особенная часть). Комментарий (постатейный). В 2-х кн. Кн. 2 / Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. – Алматы, 2006. (стр. 284-319).

Тема 12. Конкурсные обязательства. Тендер. Аукцион.

1. Рассматриваемые вопросы

1. Конкурсные обязательства. Содержание конкурсного обязательства.
2. Конкурсные обязательства, возникающие из публичного обещания вознаграждения, и обязательства, возникающие на основе тендера, аукциона и иных форм торгов, установленных законодательными актами Республики Казахстан.
3. Тендер. Аукцион.

2. Ситуативные задачи (кейсы/мини-кейсы)

В средствах массовой информации г. Иваново 10 марта было объявлено о проведении публичного конкурса на право заключения договора на реконструкцию здания, принадлежащего городской администрации, которая выступила организатором конкурса. В конкурсе согласно его условиям могли принять участие строительные фирмы, имеющие лицензию на право осуществления реконструкции нежилых объектов, основным местом деятельности которых является г. Иваново. Победитель конкурса получал также право разместить за счет городской администрации на прилегающей к зданию территории рекламный щит, содержащий фирменное наименование и перечень основных видов его деятельности. Не позднее 1 мая фирмы, участвующие в конкурсе, должны были представить проект технической документации на проведение реконструкции здания, последующая оценка которого позволила бы выявить победителя.

4 апреля в тех же средствах массовой информации городская администрация объявила об отмене конкурса по независящим от нее причинам. Выступая по этому поводу, глава администрации заявил, что не усматривает в решении об отмене конкурса ничего противозаконного, тем более что решение об этом принято в течение первой половины установленного для представления работ срока.

На следующий день в администрацию обратились приступившие к выполнению условий конкурса строительные фирмы с требованием возместить понесенные ими убытки и считающие решение об отмене конкурса незаконным. Кроме того, обратившиеся потребовали предоставления им права разместить за счет администрации свои рекламные щиты на прилегающей к зданию территории.

Правомерны ли требования строительных фирм? Что является основанием возникновения обязательства из публичного конкурса и публичного обещания награды, какие черты сходства и отличия имеют указанные обязательства?

3. Рекомендуемые источники

1. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Общая часть). Принят Верховным Советом Республики Казахстан 27 декабря 1994 г. // <http://adilet.zan.kz/>.
2. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Особенная часть) от 1 июля 1999 г. № 409 // <http://adilet.zan.kz/>.
3. Закон Республики Казахстан «О средствах массовой информации» от 23 июля 1999 г. № 451-І (с изменениями и дополнениями по состоянию на 29.03.2016 г.) // <http://adilet.zan.kz/>.
4. Письмо Генеральной прокуратуры Республики Казахстан от 11 сентября 2001 г. № 7-30-2001 // <http://adilet.zan.kz/>.
5. Приказ и.о. Министра по инвестициям и развитию Республики Казахстан от 30 октября 2014 г. № 113 «Об утверждении Правил проведения конкурса на основе открытого тендера по определению перевозчиков, осуществляющих перевозки пассажиров по социально значимым сообщениям, расходы которых подлежат долгосрочному субсидированию за счет бюджетных средств» (с изменениями и дополнениями по состоянию на 13.10.2016 г.) // <http://adilet.zan.kz/>.

6. Гражданское право. Том III. Учебник для вузов (академический курс) / Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. Алматы, 2004. (стр. 17-59).

7. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Особенная часть). Комментарий (постатейный). В 2-х кн. Кн. 2 / Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. – Алматы, 2006. (стр. 319-336).

Тема 13. Обязательства, возникающие вследствие причинения вреда. Возмещение вреда, причиненного жизни и здоровью гражданина. Возмещение вреда, причиненного вследствие недостатков товаров, работ, услуг. Возмещение морального вреда. Обязательства вследствие неосновательного обогащения.

1. Рассматриваемые вопросы

1. Обязательства, возникающие вследствие причинения вреда.
2. Возмещение вреда, причиненного жизни и здоровью гражданина.
3. Возмещение вреда, причиненного вследствие недостатков товаров, работ, услуг.
4. Возмещение морального вреда.
5. Обязательства вследствие неосновательного обогащения.

2. Ситуативные задачи (кейсы/мини-кейсы)

У Гусева, жителя деревни Заречье, были похищены бревна, заготовленные им для строительства дома. Через две недели ему стало известно, что на другой день после похищения житель соседней деревни Лукин купил 10 бревен у неизвестного шофера на очень выгодных условиях. Придя к Лукину, Гусев по случайно сохранившимся меткам узнал свои бревна, но они уже были вмонтированы в сарай, который строил Лукин. Последний не отрицал покупки бревен у неизвестного ему шофера, но требование Гусева возместить ему стоимость бревен либо передать 10 таких же бревен отклонил, указав, что, покупая бревна, он не знал и не предполагал, что они украдены у кого-либо. Гусев обратился в суд с иском к Лукину о взыскании с него стоимости похищенных 10 бревен.

Какое решение должен вынести суд? Изменится ли решение, если будет установлено, что бревна у Гусева похитил и продал их Лукину шофер Галкин?

3. Рекомендуемые источники

1. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Общая часть). Принят Верховным Советом Республики Казахстан 27 декабря 1994 г. // <http://adilet.zan.kz/>.

2. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Особенная часть) от 1 июля 1999 г. № 409 // <http://adilet.zan.kz/>.

3. Нормативное постановление Верховного Суда Республики Казахстан от 9 июля 1999 года № 9 «О некоторых вопросах применения судами Республики законодательства по возмещению вреда, причиненного здоровью» // <http://sud.gov.kz/>.

4. Нормативное постановление Верховного Суда Республики Казахстан от 28 октября 2005 г. № 4 «О практике применения законодательства о возмещении вреда, причиненного жизни и здоровью граждан, при ликвидации юридического лица вследствие банкротства» // <http://adilet.zan.kz/>.

5. Нормативное постановление Верховного Суда Республики Казахстан от 27 ноября 2015 года № 7 «О применении судами законодательства о возмещении морального вреда» // <http://sud.gov.kz/>.

6. Постановление Пленума Верховного Суда РК от 9 июля 1999 г. № 7 «О практике применения законодательства по возмещению вреда, причиненного незаконными действиями органов, ведущих уголовный процесс», Закона РК от 1 июля 1999 года № 410-1 «О введении в действие ГК РК (Особенная часть)» //

<http://adilet.zan.kz/>.

7. Информационное письмо Консультативного Совета по выработке единой судебной практики при отправлении правосудия Карагандинского областного суда от 26 июня 2012 г. № 12 «О некоторых вопросах возмещения вреда, причиненного повреждением здоровья при исполнении работником трудовых обязанностей», ответ Министра труда и социальной защиты населения РК от 15 апреля 2011 г. // <http://adilet.zan.kz/>.

8. Гражданское право. Том III. Учебник для вузов (академический курс) / Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. Алматы, 2004. (стр. 60-85).

9. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Особенная часть). Комментарий (постатейный). В 2-х кн. Кн. 2 / Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. – Алматы, 2006. (стр. 336-424).

10. Базарбаев Б.Б. Возмещение морального вреда по законодательству Республики Казахстан // Гражданское законодательство. Статьи. Комментарии. Практика. – Избранное / Под ред. А.Г. Диденко. – Алматы: Раритет, Институт правовых исследований и анализа, 2008. Т. 2. (стр. 738-754).

11. Климкин С.И. Правовое регулирование обязательств из действий в чужом интересе без поручения // http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=31680724.

12. Нестерова Е.В. Анализ судебной практики об ответственности государственных органов и их должностных лиц по деликтным обязательствам // Гражданское законодательство. Статьи. Комментарии. Практика. – Избранное / Под ред. А.Г. Диденко. – Алматы: Раритет, Институт правовых исследований и анализа, 2008. Т. 2. (стр. 723-737).

13. Алимбаева Г. Возмещение морального вреда, возникшего из деликта // Гражданское законодательство. Статьи. Комментарии. Практика. / Под ред. К.А. Мами, А.Г. Диденко. – Алматы: Раритет, Институт правовых исследований и анализа, 2014. – Вып. 29. (стр. 176-187).

Тема 14. Право интеллектуальной собственности. Авторское право. Смежные права. Права на селекционные достижения. Права на топологии интегральных микросхем. Право на защиту нераскрытой информации от незаконного использования. Средства индивидуализации участников гражданского оборота товаров и услуг. Товарный знак. Наименование места происхождения товара.

1. Рассматриваемые вопросы

1. Право интеллектуальной собственности.
2. Авторское право.
3. Смежные права.

2. Ситуативные задачи (кейсы/мини-кейсы)

№1. Липкин, автор повести “Через две зимы”, опубликовал созданную им повесть в журнале “Слово”. Через некоторое время он узнал, что в местном театре с успехом идет пьеса автора Семашко под таким же названием. Ознакомившись с содержанием пьесы, Липкин пришел к выводу, что пьеса написана по его повести. Он обратился к Семашко и театру с предложением восстановить его права и выплатить вознаграждение за использование повести.

На предложение Липкина были выдвинуты следующие возражения. Во-первых, согласие автора на использование опубликованного произведения для создания нового не требуется. Во-вторых, поскольку договор с Липкиным заключен не был, он не имеет права на вознаграждение за переработку его произведения.

Решите спор.

№2. 3. В течение 1997 г. в одной из передач телевидения г. N передавались в эфир три кинофильма, в которых звучала музыка композитора X. X обратился в дирекцию телевидения с предложением, выплатить ему компенсацию за бездоговорную передачу его музыки в эфир.

В дирекции ему отказали, сославшись на то, что права на передачу фильмов в эфир были получены ею у киностудии, и, следовательно, дополнительно платить автору музыки не требуется.

X. не согласился с такой позицией и подал в суд исковое заявление о защите своего авторского права.

Решите спор.

3. Рекомендуемые источники

1. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Общая часть). Принят Верховным Советом Республики Казахстан 27 декабря 1994 г. // <http://adilet.zan.kz/>

2. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Особенная часть) от 1 июля 1999 г. № 409 // <http://adilet.zan.kz/>.

3. Закон Республики Казахстан «Патентный закон Республики Казахстан» от 16 июля 1999 г. № 427-I // <http://adilet.zan.kz/>.

4. Закон Республики Казахстан «Об авторском праве и смежных правах» от 10 июня 1996 г. № 6-I // <http://adilet.zan.kz/>.

5. Закон Республики Казахстан «О правовой охране топологий интегральных микросхем» от 29 июня 2001 г. № 217-II // <http://adilet.zan.kz/>.

6. Нормативное постановление Верховного Суда Республики Казахстан от 25 декабря 2007 года № 11 «О применении судами некоторых норм законодательства о защите авторского права и смежных прав» // <http://sud.gov.kz/>.

7. Гражданское право. Общая часть. Курс лекций / Под ред. А.Г. Диденко – Алматы: Нур-пресс, 2006. (стр. 249-298).

8. Гражданское право. Том III. Учебник для вузов (академический курс) / Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. - Алматы, 2004. (стр. 86-265).

9. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Особенная часть). Комментарий (постатейный). В 2-х кн. Кн. 2 / Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. – Алматы, 2006. (стр. 424-541).

Тема 15. Наследственное право.

1. Рассматриваемые вопросы

1. Общие положения о наследственном праве.
2. Наследование по завещанию.
3. Наследование по закону.
4. Очередность наследования.
5. Правовая база и судебная практика по наследственным делам.

2. Ситуативные задачи (кейсы/мини-кейсы)

Жена известного художника вскоре после его смерти составила завещание, по которому все имущество оставляла племяннику мужа Иванову, но при этом обязывала его производить ежемесячные пожизненные выплаты в размере не ниже минимальной месячной оплаты труда ее подруге Осетровой, а в их доме организовать музей художника с постоянно действующей выставкой его картин. Через два года она умерла.

Иванов, ознакомившись с содержанием завещания, узнал также, что умершая имеет значительную задолженность по ссуде, поэтому решил отказаться от наследства.

Осетрова, зная содержание завещания своей подруги, обратилась к Иванову за получением предусмотренных в завещании выплат и потребовала срочно приступить к организации музея в доме художника. Иванов отказался от исполнения ее требований. Других наследников у умершей не было.

К кому должна обратиться Осетрова за исполнением завещания?

3. Рекомендуемые источники

1. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Общая часть). Принят Верховным Советом Республики Казахстан 27 декабря 1994 г. // <http://adilet.zan.kz/>.

2. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Особенная часть) от 1 июля 1999 г. № 409 // <http://adilet.zan.kz/>.

3. Письмо Комитета по работе с несостоятельными должниками Министерства финансов Республики Казахстан от 24 августа 2005 г. № КНД-3-2/2766 // <http://adilet.zan.kz/>.

4. Нормативное постановление Верховного Суда РК от 29 июня 2009 г. № 5 «О некоторых вопросах применения судами законодательства о наследовании» // <http://sud.gov.kz/>.

5. Гражданское право. Том III. Учебник для вузов (академический курс) / Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. Алматы, 2004. (стр. 273-351).

6. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Особенная часть). Комментарий (постатейный). В 2-х кн. Кн. 2 / Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. – Алматы, 2006. (стр. 541-640).

7. Климкин С.И. О наследовании по праву предоставления // http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=34492229.

8. Диденко А.Г. Наследование банковских вкладов // <https://www.zakon.kz/203541-nasledovanie-bankovskikh-vkladov.html>.

IV. Список рекомендуемой литературы

Учебная литература

32. Басин Ю.Г. Избранные труды по гражданскому праву. – Алматы: АЮ-ВШП «Әділет», НИИ частного права КазГЮУ, 2003. - 734 с.
33. Вещные права в Республике Казахстан / Под ред. М.К. Сулейменова. – Алматы: Жеті Жарғы, 1999. - 360 с.
34. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Особенная часть). Комментарий. / Под ред. М.К. Сулейменова, Ю.Г. Басина. – Алматы: Жеті Жарғы, 2003. - 832 с.
35. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Особенная часть). Комментарий (постатейный). В 2-х кн. Кн. 2 / Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. – Алматы, 2006. – 800 с.
36. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Особенная часть). Комментарий. Изд. 2-е, испр. и доп., с использованием судебной практики / Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. – Алматы: Жеті Жарғы, 2003. – 528 с.
37. Гражданское право. Том I. Общая часть. Учебник для вузов (академический курс). / Отв. ред. М.К. Сулейменов. – Алматы, 2013. – 776 с.
38. Гражданское право. Том II. Вещное право. Обязательственное право. Учебник для вузов (академический курс). / Отв. ред. М.К. Сулейменов. – Алматы 2013. – 488 с.
39. Гражданское право. Том II. Учебник для вузов (академический курс). Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. Алматы, 2002. - 624 с.
40. Гражданское право. Том III. Учебник для вузов (академический курс) / Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. - Алматы, 2004. – 522 с.
41. Гражданское право. Общая часть. Курс лекций / Под ред. А.Г. Диденко – Алматы: Нур-пресс, 2006. - 722 с.
42. Гражданское законодательство. Статьи. Комментарии. Практика. Избранное. Том II (Выпуски 11-20) / Под ред. А.Г. Диденко. – Алматы: Раритет, Институт правовых исследований и анализа, 2008. – 800 с.
43. Гражданское законодательство. Статьи. Комментарии. Практика. - Вып. 33 / Под ред. А.Г.Диденко. - Алматы: Раритет, Институт правовых исследований и анализа, 2009. - 520 с.
44. Гражданское законодательство. Статьи. Комментарии. Практика. - Вып. 40 / Под ред. А.Г.Диденко. - Алматы: Раритет, 2012. - 344 с.
45. Гражданское законодательство. Статьи. Комментарии. Практика / Под ред. К.А. Мами, А.Г. Диденко. – Алматы: Раритет, Институт правовых исследований и анализа, 2014. – Вып. 43. - 253 с.
46. Гражданское законодательство. Статьи. Комментарии. Практика. Үлгі: Жилищные споры / Под ред. К.А. Мами, М.Т. Алимбекова, А.Г. Диденко. – Алматы: Раритет, 2016. – Вып. 47. – 128 с.
47. Гражданское законодательство. Статьи. Комментарии. Практика. Вып. 48: Үлгі: Аренда. Земельные споры / Под ред. К.А. Мами, Д.С. Амирова, А.Г. Диденко. - Алматы: Раритет, 2016. - 224 с.
48. Диденко А.Г. Обеспечение исполнения договоров. Научное издание. – Астана: ЗАО Институт законодательства РК, 2002. - 184 с.
49. Диденко А.Г. Избранное. (Постсоветский период). – Алматы: Юридическая литература, 2004. - 308 с.
50. Диденко А.Г. Вызовы времени: теория недействительных сделок и ее отражение в современной правовой действительности. – Алматы: Раритет, 2016. – 44 с.

51. Договор в народном хозяйстве (вопросы общей теории). / Под ред. М.К. Сулейменова, Б.В. Покровского. – Алма-Ата: Наука Каз.ССР, 1987. - 173 с.
52. Договорное право: Курс лекций. / Сост. Е.В. Нестерова. – Алматы: НИЦ КОУ, 2011. – 144 с.
53. Избранные труды по гражданскому праву / Басин Ю.Г.; Сост., вступ. ст.: Грешников И.П. - СПб.: Юрид. центр Пресс, 2003. - 591 с.
54. Ильясова К.М. Проблемы регистрации прав на недвижимость: (для магистрантов): курс лекций. – Алматы: НИЦ КОУ, 2008. – 192 с.
55. Киреева Т.Т., Клишкин С.И. Защита права собственности. Учебное пособие. - Алматы: Издательство КазГЮА, 2000. - 72 с.
56. Мороз С.П. Защита прав потребителей: Курс лекций. – Алматы: НИЦ КОУ, 2013. - 244 с.
57. Нестерова Е.В. Проблемы права государственной собственности (Курс лекций) // Библиотека информационного портала [Zakon.kz](http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=31680805#pos=1;-173) http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=31680805#pos=1;-173 .
58. Осипов Е.Б., Омурчиева Э.М. Банковское право Республики Казахстан: курс лекций. – Алматы: НИЦ КОУ, 2008. – 238 с.
59. Осипов Е.Б. Правовая природа банковских договоров. - Алматы: Издательство «АдилетПресс». 1997 – 187 с.
60. Скрыбин С.В. Вещное право: Учебное пособие. - Алматы: Научно-издательский центр КОУ, 2009. - 292 с.
61. Сулейменов М.К. Структура договорно-хозяйственных связей. - Алма-Ата: Изд-во «Наука», 1980. – 222 с.
62. Юридические факты как основания возникновения, изменения и прекращения гражданских правоотношений: Материалы международной научно-практической конференции в рамках ежегодных цивилистических чтений, посвященные 20-летию НИИ частного права и 10-летию КМА (Алматы, 21-22 мая 2015 года) / Отв. ред. М.К. Сулейменов. - Алматы: «Дәуір-Кітап», 2016. - 668 с.

Научные статьи

19. Алимбаева Г. Возмещение морального вреда, возникшего из деликта // Гражданское законодательство. Статьи. Комментарии. Практика. / Под ред. К.А. Мамаи, А.Г. Диденко. – Алматы: Раритет, Институт правовых исследований и анализа, 2014. – Вып. 29. (стр. 176-187).
20. Алимбаева Г. Исполнение договоров банковского займа // Гражданское законодательство. Статьи. Комментарии. Практика. Улгі: Договорные споры / Под ред. К.А. Мамаи, А.Г. Диденко; отв. за выпуск М.А. Экетай. – Алматы: Раритет, 2017. – Вып. 49. (стр. 4-22).
21. Амренов Т. Договор займа: двусторонний характер. <https://www.zakon.kz/4546595-dogovor-zajjma-dvustoronnij-karakter.html>
22. Базарбаев Б.Б. Возмещение морального вреда по законодательству Республики Казахстан // Гражданское законодательство. Статьи. Комментарии. Практика. – Избранное / Под ред. А.Г. Диденко. – Алматы: Раритет, Институт правовых исследований и анализа, 2008. Т. 2. (стр. 738-754).
23. Басин Ю.Г. О необходимости концептуальных изменений Гражданского Кодекса Республики Казахстан. Гражданское законодательство. Статьи. Комментарии. Практика. Избранное. Том II (Выпуски 11-20) / Под ред. А.Г. Диденко). – Алматы, 2008. (стр. 133-148).
24. Балыков Д. Договору строительного подряда - особое внимание. <https://www.zakon.kz/4579384-dogovoru-stroitel'nogo-podryada-osoboe.html>
25. Галинская Ю. Договор факторинга как разновидность цессии.

<https://www.zakon.kz/203570-dogovor-factoringa-kak-raznovidnost.html>

26. Диденко А.Г. Ответственность сторон по договору подряда // Гражданское законодательство. Статьи. Комментарии. Практика. Избранное. Том II (Выпуски 11-20) / Под ред. А.Г. Диденко. – Алматы, 2008. (стр. 684-700).

27. Диденко А.Г. Наследование банковских вкладов // <https://www.zakon.kz/203541-nasledovanie-bankovskikh-vkladov.html>.

28. Дуйсенова А.Е. Права и обязанности сторон по договору лизинга. // Субъективное гражданское право и средства его обеспечения: сб. материалов международной научно-практической конференции. / Отв. ред. М.К. Сулейменов. – Алматы: НИИ частного права КазГЮУ, 2005. (стр. 216-227).

29. Карагусов Ф.С. Содержание права доверительного управления имуществом // Гражданское законодательство. Статьи. Комментарии. Практика. Избранное. Том II (Выпуски 11-20) / Под ред. А.Г. Диденко. – Алматы, 2008. (стр. 701-722).

30. Карагусов Ф.С. О правовой природе банковского счета // Гражданское законодательство. Статьи. Комментарии. Практика. – Избранное / Под ред. А.Г. Диденко. - Алмат: Раритет, Институт правовых исследований и анализа, 2008. (стр.364-381).

31. Климкин С.И. Правовое регулирование обязательств из действий в чужом интересе без поручения // http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=31680724

32. Климкин С.И. О наследовании по праву предоставления // http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=34492229

33. Нестерова Е.В. Договор аренды государственного имущества // Объекты гражданских прав: сб. материалов международной конференции (в рамках ежегодных цивилистических чтений). / Отв. ред. М.К. Сулейменов. – Алматы: КазГЮУ, 2004. – С. 348-353.

34. Нестерова Е.В. Договор хранения: проблемы регулирования, квалификации и применения. http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=32583505#pos=1;-263

35. Нестерова Е.В. Анализ судебной практики об ответственности государственных органов и их должностных лиц по деликтным обязательствам // Гражданское законодательство. Статьи. Комментарии. Практика. – Избранное / Под ред. А.Г. Диденко. – Алматы: Раритет, Институт правовых исследований и анализа, 2008. Т. 2. (стр. 723-737).

36. Скрыбин С.В. Общие положения о страховании в Республике Казахстан: некоторые теоретические и практические проблемы // http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=31204478.

Нормативные правовые акты

1. Конституция РК от 30 августа 1995 г. <http://adilet.zan.kz/>.

2. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Общая часть), принят Верховным Советом Республики Казахстан 27 декабря 1994 г. (с изменениями и дополнениями по состоянию на 26.07.2016 г.) // <http://adilet.zan.kz/>.

3. Гражданский кодекс Республики Казахстан от 1 июля 1999 г. № 409-І (Особенная часть) (с изменениями и дополнениями по состоянию на 26.07.2016 г.) // <http://adilet.zan.kz/>.

4. Кодекс Республики Казахстан «О налогах и других обязательных платежах в бюджет (Налоговый кодекс)» от 10 декабря 2008 г. № 99-ІV (с изменениями и дополнениями по состоянию на 02.01.2017 г.) // <http://adilet.zan.kz/>.

5. Трудовой кодекс Республики Казахстан от 23 ноября 2015 г. № 414-V (с изменениями и дополнениями от 06.04.2016 г.) // <http://adilet.zan.kz/>.

6. Кодекс Республики Казахстан «Предпринимательский кодекс

Республики Казахстан» от 29 октября 2015 г. № 375-V (с изменениями и дополнениями по состоянию на 28.12.2016 г.) // <http://adilet.zan.kz/>.

7. Гражданский процессуальный кодекс Республики Казахстан от 31 октября 2015 г. № 377-V (с изменениями по состоянию на 26.07.2016 г.) // <http://adilet.zan.kz/>.

8. Закон Республики Казахстан «О транспорте в Республике Казахстан» от 21 сентября 1994 г. № 156-XIII (с изменениями и дополнениями по состоянию на 09.04.2016 г.) // <http://adilet.zan.kz/>.

9. Закон Республики Казахстан «О банках и банковской деятельности в Республике Казахстан» от 31 августа 1995 г. № 2444 (с изменениями и дополнениями по состоянию на 30.11.2016 г.) // <http://adilet.zan.kz/>.

10. Закон Республики Казахстан «Об авторском праве и смежных правах» от 10 июня 1996 г. № 6-I // <http://adilet.zan.kz/>

11. Закон Республики Казахстан «О жилищных отношениях» от 16 апреля 1997 г. № 94-I (с изменениями и дополнениями по состоянию на 22.12.2016 г.) // <http://adilet.zan.kz/>.

12. Закон Республики Казахстан «Об аудиторской деятельности» от 20 ноября 1998 г. № 304-I (с изменениями и дополнениями по состоянию на 07.04.2016 г.) // <http://adilet.zan.kz/>.

13. Закон Республики Казахстан «Патентный закон Республики Казахстан» от 16 июля 1999 г. № 427-I // <http://adilet.zan.kz/>.

14. Закон Республики Казахстан «О средствах массовой информации» от 23 июля 1999 г. № 451-I (с изменениями и дополнениями по состоянию на 29.03.2016 г.) // <http://adilet.zan.kz/>.

15. Закон Республики Казахстан «О финансовом лизинге» от 5 июля 2000 г. № 78-II (с изменениями и дополнениями по состоянию на 29.10.2015 г.) // <http://adilet.zan.kz/>.

16. Закон Республики Казахстан «О страховой деятельности» от 18 декабря 2000 г. № 126-II (с изменениями и дополнениями по состоянию на 29.03.2016 г.) // <http://adilet.zan.kz/>.

17. Закон Республики Казахстан «О зерне» от 19 января 2001 г. № 143-II // <http://adilet.zan.kz/>.

18. Закон Республики Казахстан «О туристской деятельности в Республике Казахстан» от 13 июня 2001 г. № 211-II (с изменениями и дополнениями по состоянию на 22.12.2016 г.) // <http://adilet.zan.kz/>

19. Закон Республики Казахстан «О правовой охране топологий интегральных микросхем» от 29 июня 2001 г. № 217-II // <http://adilet.zan.kz/>.

20. Закон Республики Казахстан «Об архитектурной, градостроительной и строительной деятельности в Республике Казахстан» от 16 июля 2001 г. № 242-II (с изменениями и дополнениями по состоянию на 07.04.2016 г.) // <http://adilet.zan.kz/>.

21. Закон Республики Казахстан «О железнодорожном транспорте» от 8 декабря 2001 г. № 266-II (с изменениями и дополнениями по состоянию на 28.12.2016 г.) // <http://adilet.zan.kz/>.

22. Закон Республики Казахстан «О торговом мореплавании» от 17 января 2002 г. № 284-II (с изменениями и дополнениями по состоянию на 28.12.2016 г.) // <http://adilet.zan.kz/>.

23. Закон Республики Казахстан «О комплексной предпринимательской лицензии (франчайзинге)» от 24 июня 2002 г. № 330-II (с изменениями по состоянию на 29.10.2015 г.) // <http://adilet.zan.kz/>.

24. Закон Республики Казахстан «О ветеринарии» от 10 июля 2002 г. № 339-II (с изменениями и дополнениями по состоянию на 17.11.2015 г.) // <http://adilet.zan.kz/>.

25. Закон Республики Казахстан «О Фонде гарантирования страховых выплат» от 3 июня 2003 г. № 423-II (с изменениями и дополнениями по состоянию на 24.11.2015 г.) // <http://adilet.zan.kz/>.
26. Закон Республики Казахстан «О рынке ценных бумаг» от 2 июля 2003 г. № 461-II (с изменениями и дополнениями по состоянию на 30.11.2016 г.) // <http://adilet.zan.kz/>.
27. Закон Республики Казахстан «Об автомобильном транспорте» от 4 июля 2003 г. № 476-II (с изменениями и дополнениями по состоянию на 09.04.2016 г.) // <http://adilet.zan.kz/>.
28. Закон Республики Казахстан «Об электроэнергетике» от 9 июля 2004 г. № 588-II (с изменениями и дополнениями по состоянию на 28.12.2016 г.) // <http://adilet.zan.kz/>.
29. Закон Республики Казахстан «Об обязательном экологическом страховании» от 13 декабря 2005 г. № 93-III // <http://adilet.zan.kz/>.
30. Закон Республики Казахстан «О государственной регистрации прав на недвижимое имущество» от 26 июля 2007 г. № 310-III (с изменениями и дополнениями по состоянию на 29.03.2016 г.) // <http://adilet.zan.kz/>.
31. Закон Республики Казахстан «Об образовании» от 27 июля 2007 г. № 319-III (с изменениями и дополнениями по состоянию на 22.12.2016 г.) // <http://adilet.zan.kz/>.
32. Закон Республики Казахстан «О защите прав потребителей» от 4 мая 2010 г. № 274-IV (с изменениями и дополнениями по состоянию на 21.04.2016 г.) // <http://adilet.zan.kz/>.
33. Закон Республики Казахстан «О недрах и недропользовании» от 24 июня 2010 г. № 291-IV (с изменениями и дополнениями по состоянию на 30.11.2016 г.) // <http://adilet.zan.kz/>.
34. Закон Республики Казахстан «Об использовании воздушного пространства Республики Казахстан и деятельности авиации» от 15 июля 2010 г. № 339-IV (с изменениями и дополнениями по состоянию на 28.12.2016 г.) // <http://adilet.zan.kz/>.
35. Закон Республики Казахстан «О государственном имуществе» от 1 марта 2011 г. № 413-IV (с изменениями и дополнениями по состоянию на 28.12.2016 г.) // <http://adilet.zan.kz/>.
36. Закон Республики Казахстан «О разрешениях и уведомлениях» от 16 мая 2014 г. № 202-V (с изменениями и дополнениями от 26.07.2016 г.) // <http://adilet.zan.kz/>.
37. Закон Республики Казахстан «О платежах и платежных системах» от 26 июля 2016 г. № 11-VI (с изменениями и дополнениями от 22.12.2016 г.) // <http://adilet.zan.kz/>.
38. Приказ и.о. Министра по инвестициям и развитию Республики Казахстан от 30 октября 2014 г. № 113 «Об утверждении Правил проведения конкурса на основе открытого тендера по определению перевозчиков, осуществляющих перевозки пассажиров по социально значимым сообщениям, расходы которых подлежат долгосрочному субсидированию за счет бюджетных средств» (с изменениями и дополнениями по состоянию на 13.10.2016 г.) // <http://adilet.zan.kz/>.
39. Приказ Министра по инвестициям и развитию Республики Казахстан от 30 апреля 2015 г. № 540 «Об утверждении Правил перевозки пассажиров, багажа и грузов на воздушном транспорте» (с изменениями и дополнениями по состоянию на 18.02.2016 г.) // <http://adilet.zan.kz/>.
40. Приказ Министра по инвестициям и развитию Республики Казахстан от 30 апреля 2015 г. № 542 «Об утверждении Правил перевозок пассажиров, багажа и

грузов // <http://adilet.zan.kz/>.

Нормативные постановления Верховного суда Республики Казахстан

1. Нормативное постановление Верховного Суда Республики Казахстан от 25 июля 1996 г. № 7 «О практике применения судами законодательства о защите прав потребителей» (с изменениями по состоянию на 30.12.2011 г.) // <http://sud.gov.kz/>

2. Постановление пленума Верховного суда РК от 9 июля 1999 г. № 7 «О практике применения законодательства по возмещению вреда, причиненного незаконными действиями органов, ведущих уголовный процесс», Закона РК от 1 июля 1999 года № 410-1 «О введении в действие ГК РК (Особенная часть)». // <http://sud.gov.kz/>.

3. Нормативное постановление Верховного Суда Республики Казахстан от 9 июля 1999 г. № 9 «О некоторых вопросах применения судами Республики законодательства по возмещению вреда, причиненного здоровью» // <http://sud.gov.kz/>.

4. Нормативное постановление Верховного Суда Республики Казахстан от 11 июля 2003 г. № 5 «О судебном решении» (с изменениями и дополнениями по состоянию на 29.12.2012 г.) // <http://sud.gov.kz/>.

5. Нормативное постановление Верховного Суда Республики Казахстан от 23 декабря 2005 г. № 9 «О некоторых вопросах применения судами законодательства, связанного с взысканием задолженности за тепловую и электрическую энергию» // <http://sud.gov.kz/>.

6. Нормативное постановление Верховного Суда Республики Казахстан от 28 октября 2005 г. № 4 «О практике применения законодательства о возмещении вреда, причиненного жизни и здоровью граждан, при ликвидации юридического лица вследствие банкротства» // <http://sud.gov.kz/>.

7. Нормативное постановление Верховного Суда РК от 16 июля 2007 г. № 5 «О некоторых вопросах разрешения споров, связанных с защитой права собственности на жилище» // <http://sud.gov.kz/>.

8. Нормативное постановление Верховного Суда Республики Казахстан от 25 декабря 2007 г. № 11 «О применении судами некоторых норм законодательства о защите авторского права и смежных прав» // <http://sud.gov.kz/>.

9. Нормативное постановление Верховного Суда Республики Казахстан от 29 июня 2009 г. № 5 «О некоторых вопросах применения судами законодательства о наследовании» // <http://sud.gov.kz/>.

10. Нормативное постановление Верховного суда Республики Казахстан от 27 ноября 2015 г. № 7 «О применении судами законодательства о возмещении морального вреда» // <http://sud.gov.kz/>.

11. Нормативное постановление Верховного Суда Республики Казахстан от 25 ноября 2016 г. № 7 «О судебной практике рассмотрения гражданских дел по спорам, вытекающим из договоров банковского займа». // <http://sud.gov.kz/>.

12. Нормативное постановление Верховного Суда РК от 25 ноября 2016 г. № 8 «О некоторых вопросах применения судами экологического законодательства Республики Казахстан по гражданским делам» // <http://sud.gov.kz/>.

Решения судов и административных органов

1. Решение Бостандыкского суда города Алматы от 23.01.2015 года по делу №2-1048/15 по иску Суховой Л.Ф. к Байдаулетову Ж.А.

2. Решение Павлодарского городского суда от 14 апреля 2015 года № 2-2453 по

иску Ткаченко И.В. к Абдрахманову Д.Т.

3. Решение Специализированного межрайонного экономического суда Мангистауской области от 24 декабря 2015 года № 2-3194/5-2015 по иску АО «Озенмунайгаз» к ТОО «EurasiaSlot».

4. Решение Алатауского районного суда города Алматы от 02 ноября 2015 года по делу № 2-3010/2015 по иску Мишина Ю.П. к Мишиной В.Н. о признании сделки договора мены земельного участка № 323 в СО «Монтажник» и нежилого помещения действительной и по иску Мишиной В.Н. к Мишину Ю.П., Мишиной С.С. и Мишиной А.Ю. о выселении. 5. Решение районного суда №2 Казыбекбийского района города Караганды по делу № 2-6946/2015 по иску Ашимбековой Ж.Д., Ашимбековой Ж.Д., Ашимбековой М.Д., Ашимбековой Р., Ашимбекова С.Д. к Ашимбековой Б.Д., Бялову А.К. о признании договора дарения недействительным.

6. Решение Специализированного межрайонного экономического суда г. Астаны от 16 октября 2015 года по делу № 2-9858-15 по иску ТОО «Казына НС» к ТОО «Astana Rent Compani».

7. Решение Специализированного межрайонного экономического суда Павлодарской области от 11 июня 2015 года по делу №2-1994/2015 по иску Государственного учреждения «Отдел земельных отношений акимата города Экибастуза» к Акционерному обществу «Евроазиатская энергетическая корпорация».

8. Решение Специализированного межрайонного экономического суда Кызылординской области от 23 января 2015 года по делу № 2 –153 – 15 по иску истца ПТ «Анатолий и компания» к ответчику ИП «Оспанова А.»

9. Заочное решение Специализированного межрайонного экономического суда Карагандинской области от 20 октября 2015 года по делу № 2-5428-15 по исковому заявлению АО «УИК «Арқа» к ТОО «ТАЙ».

10. Заочное решение Бостандыкского районного суда г. Алматы от 16.04.2015 года по делу № 2-1896/15 по иску ТОО «Вираз-Лизинг» к Валиеву Р.Ф., Валиеву Р.А., Исаевой З.А. 11. Решение Специализированного межрайонного экономического суда Актыубинской области 21 мая 2015 г. по делу №2-1040/15 по иску ТОО «Актобе-агросервис» к к/х «Олжас».

12. Решение Специализированного межрайонного экономического суда г. Астаны от 21 января 2016 года по делу № 2-14560/2015 по исковому заявлению ГУ «Управление строительства города Астаны» к ТОО «Ақниет- Астана АБС».

13. Решение Специализированного межрайонного экономического суда Атырауской области от 04 февраля 2015 года по делу № 2-149/4-15 по иску товарищества с ограниченной ответственностью «АСАКО» к товариществу с ограниченной ответственностью «СММ engineering».

14. Решение суда № 2 города Уральска Западно-Казахстанской области от 26 марта 2015 года по делу № 2-3853/2015 по иску Юмалина С.В. к ТОО «UCP».

15. Постановление Надзорной судебной коллегии по гражданским и административным делам Верховного Суда Республики Казахстан от 23 декабря 2015 года по иску ГУ «Налоговое управление по городу Актау» к ТОО «PCO» и ТОО «СТ-93».

16. Постановление апелляционной судебной коллегии по гражданским и административным делам города Алматы от 28 января 2016 года по иску Акционерного общества «Евразийский банк» (далее - АО «Евразийский банк») к Лопареву Ю.А. о взыскании задолженности.

17. Заочное решение Суд № 2 г. Уральска Западно-Казахстанской области от 25 декабря 2015 года по делу № 2-17038/15 по иску АО «Казкоммерцбанк» к Алмухамбетовой В.С.

18. Письмо Национального Банка РК от 21 октября 2004 года № 21047/4551юр. Решение Бостандыкского районного суда города Алматы от 09 февраля 2014 года по делу №2-794/15 по иску Игимбаевой М.М., Арызкуловой Л.Р. к АО «Дочерняя ипотечная организация АО «БТА Банк» «БТА Ипотека».

19. Решение Специализированного межрайонного экономического суда Актюбинской области от 10 ноября 2015 года по делу №2-2850/15 по исковому заявлению АО «СНПС-Актобемунайгаз» к ТОО «КазРосСтрой ИР Групп».

20. Заочное решение Специализированного межрайонного экономического суда г. Алматы от 15 октября 2015 года по делу № 2-15557/15 по иску ИП «Кочетков Д.А.» к ТОО «MISR».

21. Решение Районного суда № 2 Алмалинского района города Алматы от 14 мая 2015 года по делу № 2-1841/15 по иску Сапаргалиева Е.А. к Айткулову М.С.

22. Решение Специализированного межрайонного экономического суда Жамбылской области от 25 июня 2015 года №2-1748-15 по иску индивидуального предпринимателя «Профибух» Ахметовой Н. к коммунальному государственному казенному предприятию «Детский сад «Айголек» отдела образования акимата Жамбылского района Жамбылской области».

23. Постановление Апелляционной судебной коллегии по гражданским и административным делам Алматинского городского суда от 31 августа 2016 года № 2а-5039/16 по иску ТОО «ПАНиКа» к ТОО «Confidente», по встречному иску ТОО «Confidente» к ТОО «ПАНиКа».

24. Решение Аль-Фарабийского районного суда гор. Шымкента от 26 января 2015 года по делу №2-1089/2015 по жалобе Абдурахманова Гапыржана Таджибаевича на действия частного судебного исполнителя Куттыбаевой Р.А.

26. Решение Суда № 2 города Петропавловск Северо-Казахстанской области от 28 апреля 2015 года № 2-2316/15 по иску Богданова Евгения Анатольевича к Гудыменко Юрию Николаевичу о выселении.

27. Заочное решение Жетысуский районный суд г. Алматы от 22 июня 2015 года по делу № 2-1972-15 по иску Актымбаева С.Н. к Дуйсембекову А.Ж.

28. Решение Суда № 2 гор. Актау Мангистауской области от 2 апреля 2015 года по делу № 2-1351/9-15 по иску Калмановой А.А. к Шамшиевой Б.И., Абдуллаеву К.А., Нартановой Н.М., третьему лицу «ПКСК» «Булат».

29. Заочное решение Специализированного межрайонного экономического суда города Алматы от 15 февраля 2015 года по делу № 2-1228/13 по иску Республиканского общественного объединения «Союз авторов песен» к индивидуальному предпринимателю Джапаеву Б.К.

30. Решение Специализированного межрайонного экономического суда г. Алматы от 06 августа 2014 года по делу № 2-9373/14 по иску РОО «Казахстанское авторское общество» к ТОО «ICON».

31. Решение Семейского городского суда Восточно-Казахстанской области от 09 октября 2015 года по делу № 2-12149-15 по иску Бермаганбетовой Р.Ж. к Акиму города Семей, государственному учреждению «Департамент юстиции Восточно-Казахстанской области».

V. Авторы типовой учебной программы

Мороз Светлана Павловна, д.ю.н., профессор, декан Высшей школы права «Әділет» Каспийского Университета (г. Алматы)

Алимбеков Мусабек Тургынбекович, председатель Карагандинского областного суда, д.ю.н. (г. Караганда)

Карагусов Фархад Сергеевич, д.ю.н., профессор, советник председателя совета директоров АО «Цеснабанк» (г. Алматы)

Каудыров Толеш Ерденович, д.ю.н., профессор кафедры гражданского права Казахского гуманитарно-юридического университета (г. Астана)

Климкин Сергей Иванович, к.ю.н., академический профессор Высшей школы права «Әділет» Каспийского Университета (г. Алматы)